

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา 2200 – 1008 วิชา กฎหมายพาณิชย์

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556

ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

สาขางาน การบัญชี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

โดย

นางสาวรุ่งนภา รอดดี

วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือสกลนคร

คำนำ

แผนจัดการเรียนรู้รายวิชา “กฎหมายพาณิชย์” เรียบเรียงขึ้นเพื่อให้ตรงตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

แผนการจัดการเรียนรู้นี้ได้กล่าวถึงบทกฎหมายที่สำคัญในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยแบ่งเป็น 9 หน่วย ได้แก่ บุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้,สัญญาซื้อขาย,สัญญาเช่าซื้อ, สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ,สัญญาเช่า,สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ, สัญญาซื้อขาย สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า, สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า, สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับกฎหมายในแต่ละหน่วยจะแทรกไปงานกิจกรรม และแบบประเมิน ผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และการประเมินผล นอกจากนี้ผู้เรียบเรียงได้ยกตัวอย่างประกอบหลักหลายและใช้ภาษาที่อ่านแล้วทำความเข้าใจได้ง่าย เพื่อให้เหมาะกับนักเรียนในระดับนี้

สำหรับแผนการสอนรายวิชานี้ ผู้จัดทำได้ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจและเวลาในการศึกษาค้นคว้า ทดลอง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 จนถึงปัจจุบันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน และการจัดการเรียนการสอน ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจแบบพอเพียง

ท้ายที่สุดนี้ ผู้จัดทำขอขอบคุณผู้ที่สร้างแหล่งความรู้ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้แผนการสอนวิชา ภาษาไทยธุรกิจ เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์เป็นที่เรียบร้อย และหากผู้ใช้พบข้อบกพร่องหรือมีข้อเสนอแนะประการใด ขอได้โปรดแจ้งผู้จัดทำทราบด้วย จักขอบคุณยิ่ง

นางสาวรุ่งนภา รอดดี
อาจารย์ประจำวิชา

รายการตรวจสอบและอนุญาตให้ใช้

- ☒ ควรอนุญาตให้ใช้การสอนได้
☐ ควรปรับปรุงเกี่ยวกับ

ลงชื่อ.....

(นางกันทิมา พันธุ์ดี)

หัวหน้าแผนกวิชา

...../...../.....

- ☒ เห็นควรอนุญาตให้ใช้การสอนได้
☐ ควรปรับปรุงดังเสนอ
☐ อื่น ๆ

ลงชื่อ.....

(นางผุสดี หอมจันทร์)

ฝ่ายวิชาการ

...../...../.....

- ☐ อนุญาตให้ใช้การสอนได้
☐ อื่น ๆ

ภาคเรียนที่.....1.....ปีการศึกษา.....2556.....

จุดประสงค์รายวิชา

1. มีความเข้าใจหลักการที่เกี่ยวข้องกับบุคคล นิติกรรม สัญญา และหนี้
2. มีความเข้าใจหลักการกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
3. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

สมรรถนะฐานรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการของกฎหมายพาณิชย์
2. จัดทำเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายพาณิชย์

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยบุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้และเอกเทศสัญญา เฉพาะ สัญญาที่เกี่ยวข้องกับซื้อขาย เช่าซื้อ จ้างทำของรับขนส่ง การยืม การค้ำประกัน การจำนอง-จำนำ การฝากทรัพย์เก็บของในคลังสินค้า ตัวแทนนายหน้าและประกันภัย และวิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย

รายการหน่วย ชื่อหน่วย และสมรรถนะประจำหน่วย

ชื่อเรื่อง	สมรรถนะและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
บทที่ 1 บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้	สมรรถนะ: - จัดส่วนประกอบของสภาพบุคคล จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ด้านความรู้ 1. สรุปความหมายของนิติกรรมได้ 2. บอกคุณสมบัติโมฆกรรมและโมฆียกรรมได้ 3. ขยายความหมายของหนี้ได้ ด้านทักษะ 4. แก้ปัญหาบ่อเกิดแห่งหนี้ได้ ด้านจิตพิสัย 5. เลือกผลแห่งหนี้ได้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง 6. ตระหนักถึงความสำคัญของบุคคล นิติกรรม สัญญาหนี้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ชื่อเรื่อง	สมรรถนะและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
บทที่ 2 สัญญาซื้อขาย	สมรรถนะ: - ทำสัญญาซื้อขายและโอนกรรมสิทธิ์ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม: ด้านความรู้ 1. อธิบายลักษณะของสัญญาซื้อขายได้ 2. บอกความแตกต่างของความรับผิดชอบของผู้ขายและความรับผิดชอบของผู้ซื้อได้ ด้านทักษะ 3. สาธิตการโอนกรรมสิทธิ์ได้ ด้านจิตพิสัย 4. อภิปรายการซื้อขายเฉพาะบางอย่างได้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง 5. รู้ถึงความสำคัญของสัญญาซื้อขาย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ชื่อเรื่อง	สมรรถนะและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
บทที่ 3 สัญญาเช่าซื้อ	สมรรถนะ: - ทำสัญญาเช่าซื้อ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม: ด้านความรู้ 1. แปลความหมายสัญญาเช่าซื้อได้ 2. ระบุลักษณะของสัญญาเช่าซื้อได้ ด้านทักษะ 3. เปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างสัญญาเช่าซื้อกับสัญญาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ ด้านจิตพิสัย 4. ประพฤติตามสิทธิและหน้าที่ของผู้ให้เช่าซื้อและผู้เช่าซื้อได้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง 5. เห็นคุณค่า และความสำคัญของสัญญาเช่าซื้อและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ชื่อเรื่อง	สมรรถนะและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
บทที่ 4 สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ	สมรรถนะ: - ทำสัญญาจ้างแรงงาน จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม: ด้านความรู้ 1. อธิบายความหมายสัญญาจ้างแรงงานได้ 2. บอกสิทธิและหน้าที่ของนายจ้าง ลูกจ้างได้ ด้านทักษะ 3. เปลี่ยนแปลงสิทธิและหน้าที่ของผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างได้ ด้านจิตพิสัย 4. ใช้เหตุผลในการหาข้อแตกต่างระหว่างสัญญาจ้างแรงงานกับสัญญาจ้างทำของได้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง 5. รู้จักรวบรวมประโยชน์ของสัญญาจ้างต่างๆเพื่อนำไปใช้ให้ถูกวิธี

ชื่อเรื่อง	สมรรถนะและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
บทที่ 5 สัญญาเช่า	สมรรถนะ : - เขียนสัญญาเช่าเงิน จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ด้านความรู้ 1. บอกคุณสมบัติหน้าที่ของผู้ให้เช่าและผู้เช่าได้ 2. ยกตัวอย่างความสมบูรณ์ของสัญญาเช่าได้ ด้านทักษะ 3. สาธิตการคิดดอกเบี้ยได้ ด้านจิตพิสัย 4. เลือกการชำระหนี้และอายุความในการฟ้องคดีได้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง 5. ศึกษาลักษณะความสำคัญของสัญญาเช่า นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสม

ชื่อเรื่อง	สมรรถนะและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
บทที่ 6 สัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ	สมรรถนะ: - ทำสัญญาค้ำประกันหนี้ในอนาคต จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม: ด้านความรู้ 1. ขยายความหมายของสัญญาค้ำประกันได้ 2. ระบุทรัพย์สินที่ใช้จำนองได้ ด้านทักษะ 3. สาระวิธีการทำสัญญาค้ำประกันได้ ด้านจิตพิสัย 4. ผสมผสานความสำคัญของ สัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำได้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง 5. มีเจตคติที่ดีต่อการทำสัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ และนำความรู้ไปใช้งานอย่างสร้างสรรค์

ชื่อเรื่อง	สมรรถนะและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
บทที่ 7 สัญญารับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า	สมรรถนะ : - ทำสัญญาฝากทรัพย์ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ด้านความรู้ 1. อธิบายลักษณะของสัญญาเก็บของในคลังสินค้าได้ 2. บอกความหมายและลักษณะของสัญญารับขนได้ ด้านทักษะ 3. คำนวณวิธีเฉพาะการฝากเงินได้ ด้านจิตพิสัย 4. จำแนกประเภทของสัญญารับขนของได้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง 5. ตระหนักถึงความสำคัญของสัญญารับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลัง และนำมาประยุกต์ใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม

ชื่อเรื่อง	สมรรถนะและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
บทที่ 8 สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า	สมรรถนะ : - แสดงความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบของนายหน้า จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ด้านความรู้ 1. บอกความหมายและลักษณะของสัญญาตัวแทนได้ 2. บอกความแตกต่างระหว่างสัญญาตัวแทนและสัญญานายหน้าได้ ด้านทักษะ 3. สาธิตการระงับสิ้นไปแห่งสัญญาตัวแทนได้ ด้านจิตพิสัย 4. อภิปรายความรับผิดชอบของตัวการและตัวแทนต่อบุคคลภายนอกได้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง 5. วางหลักการสิทธิและหน้าที่ของสัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า เพื่อให้เกิดความยุติธรรมต่อสังคมมากที่สุด

ชื่อเรื่อง	สมรรถนะและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
บทที่ 9 สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย	สมรรถนะ : - แสดงความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกันภัย จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ด้านความรู้ 1. บอกคุณสมบัติของสัญญาประกันวินาศภัยได้ 2. อธิบายลักษณะของสัญญาประกันชีวิตได้ ด้านทักษะ 3. สาธิตการปฏิเสธความรับผิดชอบของผู้รับประกันวินาศภัยได้ ด้านจิตพิสัย 4. จำแนกประเภทของสัญญาประกันภัยได้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง 5. ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสัญญาประกันวินาศภัย และสัญญาประกันชีวิต และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสม

รายชื่อหน่วยการสอน/การเรียนรู้

หน่วยการสอน/การเรียนรู้ วิชา กฎหมายพาณิชย์ รหัส... 2200 - 1008.....คาบ/สัปดาห์.....6.....คาบ รวม.....54..... คาบ			
หน่วยที่	ชื่อหน่วย ทฤษฎี	จำนวนคาบ	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	บุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้	2	3
2	สัญญาซื้อขาย	2	3
3	สัญญาเช่าซื้อ	4	6
4	สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ	4	6
5	สัญญาขี้ม	4	6
6	สัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ	2	3
7	สัญญารับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้าสัญญา	4	6
8	ตัวแทน สัญญานายหน้า	4	6
9	สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับกฎหมาย	4	6
รวม		90	

แผนการจัดการเรียนรู้/แผนการเรียนรู้ภาคทฤษฎี

	แผนการจัดการเรียนรู้/การเรียนรู้ภาคทฤษฎี	หน่วยที่ 1
	ชื่อวิชา กฎหมายพาณิชย์	สอนสัปดาห์ที่ 1 - 2
	ชื่อหน่วย บุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้	คาบรวม 6
ชื่อเรื่อง บุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้		จำนวนคาบ 6
หัวข้อเรื่อง ด้านความรู้ 1. ความหมายของนิติกรรม 2. โมฆกรรมและโมฆียกรรม 3. ความหมายของหนี้ ด้านทักษะ 4. บ่อเกิดแห่งหนี้ ด้านจิตพิสัย 5. ผลแห่งหนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม 6. ตระหนักถึงความสำคัญของบุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง สาระสำคัญ ในการศึกษาวิชากฎหมายพาณิชย์นี้ เริ่มต้นเราจะต้องรู้จักกับสิ่งที่สามารถมีสิทธิและหน้าที่ได้ตามกฎหมายเสียก่อน ซึ่งในที่นี้ได้แก่ บุคคลนั่นเอง เพราะบุคคลถือว่าเป็นผู้ที่มีสิทธิและใช้สิทธิตามกฎหมาย บุคคลจึงถือได้ว่าเป็นสาระสำคัญอย่างมากในการศึกษาวิชานี้ เมื่อบุคคลเป็นสิ่งที่มีความสามารถและมีสิทธิและใช้สิทธิได้ บุคคลก็ย่อมที่จะมีความต้องการที่จะแสดงเจตนาที่จะมีความผูกพันกันทางด้านกฎหมายได้ จึงเป็นเหตุให้มีการทำนิติกรรมสัญญาเกิดขึ้น		

สมรรถนะอาชีพประจำหน่วย

- จัดส่วนประกอบของสภาพบุคคล

คำศัพท์สำคัญ

ความหมายของคำตั้งหรือคำแนะนำ

กฎหมายลักษณะหนี้

หนี้ คือ การผูกพันนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ซึ่งฝ่ายหนึ่งเรียกว่า “ลูกหนี้” เป็นฝ่ายที่ต้องกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเรียกว่า “เจ้าหนี้” ซึ่งเป็นฝ่ายที่ได้รับผลจากการกระทำนั้น การกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งของลูกหนี้ในที่นี้หมายความรวมถึงการงดเว้นกระทำการและการกระทำการส่งมอบทรัพย์สินด้วย

จุดประสงค์การสอน/การเรียนรู้

จุดประสงค์ทั่วไป / บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

1. เพื่อให้มีความรู้เรื่องการสรุปความหมายของนิติกรรม (ด้านความรู้)
2. เพื่อให้มีความรู้เรื่องหลักการบอกคุณสมบัติโมฆกรรมและโมฆียกรรม (ด้านความรู้)
3. เพื่อให้มีความรู้เรื่องวิธีการขยายความหมายของหนี้ (ด้านความรู้)
4. เพื่อให้มีทักษะแก้ปัญหาเบื้องต้น (ด้านทักษะ)
5. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงการเลือกผลแห่งหนี้ (ด้านจิตพิสัย)
6. เพื่อตระหนักถึงความสำคัญของบุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง (ด้านคุณธรรม จริยธรรม)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม / บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

1. สรุปความหมายของนิติกรรมได้
2. บอกคุณสมบัติโมฆกรรมและโมฆียกรรมได้ (ด้านความรู้)
3. ขยายความหมายของหนี้ได้ (ด้านความรู้)
4. แก้ปัญหาเบื้องต้นได้ (ด้านทักษะ)
5. เลือกผลแห่งหนี้ได้ (ด้านจิตพิสัย)
6. ตระหนักถึงความสำคัญของบุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง (ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง)

เนื้อหาสาระการสอน/การเรียนรู้

• ด้านความรู้(ทฤษฎี)

หน่วยที่ 1 บุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้

1. กฎหมายลักษณะบุคคล

บุคคล คือสิ่งที่มีสิทธิและหน้าที่ได้ตามกฎหมาย ซึ่งตามกฎหมายได้แบ่งบุคคลออกเป็น 2 ประเภท คือ บุคคลธรรมดา และนิติบุคคล

1.1 บุคคลธรรมดา หมายถึง มนุษย์ หรือคนนั่นเองที่มีสิทธิและหน้าที่ได้ตามกฎหมาย

1.1.1 การเริ่มสภาพบุคคล

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 15 บัญญัติว่า “สภาพบุคคลย่อมเริ่มแต่เมื่อคลอดแล้วอยู่รอดเป็นทารก และสิ้นสุดลงเมื่อตาย”

จากมาตรา 15 จะเห็นได้ว่าการเริ่มสภาพบุคคลนั้นจะต้องมีการคลอดและเด็กที่คลอดออกมานั้นต้องมีชีวิตอยู่รอดเป็นทารกด้วย ซึ่งในความหมายนี้ การคลอดนั้นตัวเด็กจะต้องแยกออกจากครรภ์มารดาแล้วแม้ว่าจะยังไม่ตัดสายสะดือก็ตาม และเด็กที่คลอดออกมานั้นจะต้องมีชีวิต มีการหายใจ ชีพจรเต้น ถึงแม้ว่าจะมีเวลาในช่วงสั้นๆ ก็ถือว่าเด็กที่คลอดออกมานั้นเป็นบุคคลแล้วสามารถมีสิทธิและหน้าที่ได้ตามกฎหมาย แต่ถ้าเด็กนั้นตายก่อนคลอดหรือตายในระหว่างคลอดย่อมไม่ถือว่าเป็นสภาพบุคคล เมื่อไม่มีสภาพบุคคลก็ย่อมไม่สามารถมีสิทธิและหน้าที่ได้ตามกฎหมาย

1.1.2 การสิ้นสุดสภาพบุคคล

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 15 วรรคหนึ่ง ตอนท้ายบัญญัติว่า “สภาพบุคคล สิ้นสุดลงเมื่อตาย

จากมาตรา 15 วรรค หนึ่ง ตอนท้ายนี้จะเห็นว่าการสิ้นสุดสภาพบุคคลก็คือ การตาย การตายย่อมทำให้สิทธิและหน้าที่ของบุคคลนั้นตกไปยังทายาท การตายถือว่าเป็นการสิ้นสุดสภาพบุคคลโดยทั่วไปตามมาตรา 15 วรรค หนึ่ง ตอนท้ายก็คือ บุคคลนั้นหยุดหายใจ หัวใจหยุดเต้น แต่ก็มีกรณีการสิ้นสุดสภาพบุคคลอีกกรณีหนึ่งซึ่ง เป็นการสิ้นสุดสภาพบุคคลโดยผลของกฎหมาย ในที่นี้ได้แก่การเป็น คนสาบสูญ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 61 บัญญัติว่า “ถ้าบุคคลใดได้ไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ และไม่มีใครรู้แน่ว่าบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ตลอดระยะเวลาห้าปี เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้บุคคลนั้นเป็นคนสาบสูญก็ได้

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ลดเหลือสองปี

(1) นับแต่วันที่การรบหรือสงครามสิ้นสุดลง ถ้าบุคคลนั้นอยู่ในการรบหรือ สงคราม และหายไปในการรบหรือสงครามดังกล่าว

(2) นับแต่วันที่ยานพาหนะที่บุคคลนั้นเดินทางอัปราง ถูกทำลาย หรือสูญหายไป

(3) นับแต่วันที่เหตุอันตรายเป็นเหตุอันร้ายแก่ชีวิตนอกจากที่ระบุไว้ใน (1) หรือ (2) ได้ผ่านพ้นไป ถ้าบุคคลนั้นตกอยู่ในอันตรายเช่นนั้น

1.1.3 ส่วนประกอบของสภาพบุคคล

ส่วนประกอบของสภาพบุคคลมีดังต่อไปนี้

ชื่อ

ภูมิลำเนา

ความสามารถ

1.1.3.1 ชื่อ คือ คำที่ตั้งขึ้นสำหรับใช้เรียกบุคคลโดยเฉพาะเจาะจงว่าหมายถึง ใคร ซึ่งตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. 2505 ได้กำหนดส่วนประกอบของชื่อบุคคลดังนี้

- ชื่อตัว หมายความว่า ชื่อประจำบุคคล
- ชื่อรอง หมายความว่า ชื่อประกอบถัดจากชื่อตัว
- ชื่อสกุล หมายความว่า ชื่อประจำวงศ์สกุล

1.1.3.2 ภูมิลำเนา คือ ที่อยู่ของบุคคล ได้แก่ ถิ่นอันบุคคลนั้นมีสถานที่อยู่เป็นแหล่งสำคัญ (ป.พ.พ. มาตรา 37) ถ้าบุคคลมีถิ่นอยู่หลายแห่งซึ่งอยู่สลับเปลี่ยนกันไป หรือมีหลักแหล่งที่ทำการงานเป็นปกติหมายแห่ง ให้ถือเอาแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นภูมิลำเนาของบุคคลนั้น (ป.พ.พ. มาตรา 38) แต่ถ้าภูมิลำเนาไม่ปรากฏก็ให้ถือว่าถิ่นที่อยู่ของบุคคลนั้นเป็นภูมิลำเนา (ป.พ.พ. มาตรา 39) และถ้าบุคคลใดซึ่งเป็นผู้ไม่มีที่อยู่ปกติเป็นหลักแหล่ง หรือเป็นผู้รองชีพในการเดินทางไปมาปราศจากหลักแหล่งที่ทำงาน พบตัวบุคคลนั้นในถิ่นไหนให้ถือว่าถิ่นนั้นเป็นภูมิลำเนาของบุคคลนั้น (ป.พ.พ. มาตรา 40)

1.1.3.3 ความสามารถ หมายถึง การที่บุคคลสามารถมีสิทธิและใช้สิทธิได้ตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน แต่บุคคลแต่ละคนอาจมีความแตกต่างกันในด้านอายุ สภาพร่างกาย หรือ สภาพจิตใจ จึงทำให้แต่ละบุคคลมีความสามารถแตกต่างกันออกไป กฎหมายจึงต้องการกำหนดความสามารถของบุคคลบางจำพวกไว้โดยเฉพาะ ซึ่งได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

1) ผู้เยาว์ คือ บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ บุคคลย่อมบรรลุนิติภาวะเมื่ออายุ 20 ปีบริบูรณ์ หรือได้ทำการสมรสเมื่อชายและหญิงนั้นมีอายุ 17 ปีบริบูรณ์แล้ว (ป.พ.พ. มาตรา 19 มาตรา 20 และ มาตรา 1448)

2) คนไร้ความสามารถ คือ บุคคลวิกลจริตที่ศาลได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ซึ่งในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 28 บัญญัติไว้ว่า “บุคคลวิกลจริตผู้ใด ถ้าคู่สมรสก็ดี ผู้บุพการีกล่าวคือ บิดา มารดา ปู่ย่า ตายาย ทวดก็ดี ผู้สืบสันดาน กล่าวคือ ลูก หลาน แหล่น ลื้อก็ดี ผู้ปกครองก็ดี ผู้ซึ่งปกครองดูแล ผู้ซึ่งปกครองดูแลบุคคลนั้นอยู่ก็ดี หรือพนักงานอัยการก็ดี ร้องขอต่อศาลให้สั่งบุคคลวิกลจริตผู้นั้นเป็นคนไร้ความสามารถ ศาลจะสั่งให้บุคคลวิกลจริตนั้นเป็นคนไร้ความสามารถก็ได้” จะเห็นได้ว่าคนไร้ความสามารถจะต้องเป็นคนวิกลจริต

3) คนเสมือนไร้ความสามารถ คือ บุคคลที่ไม่สามารถจัดทำการงานของตนเองได้ เพราะกายพิการ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือประพฤติดัวสุรุษสุรายเสเพลเป็นอาชญา หรือติดสุรายาเมาเสเพลติดอย่างมากหรือเหตุอื่นในทำนองเดียวกันนี้ ถ้ามีผู้มีส่วนได้เสียตาม ป.พ.พ มาตรา 28 ร้องขอ ศาลจะสั่งให้บุคคลนั้นเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถก็ได้ การเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถนี้จะต้องจัดอยู่ในความพิทักษ์ การแต่งตั้งผู้พิทักษ์ก็ให้เป็นไปตามบทบัญญัติบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายนี้

1.2) นิติบุคคล หมายถึง บุคคลอีกประเภทหนึ่งซึ่งกฎหมายได้กำหนดขึ้นให้มีสิทธิและหน้าที่ได้อย่าง

บุคคลธรรมดา เว้นแต่สิทธิและหน้าที่เฉพาะตัวของแต่ละบุคคล เช่น สิทธิในการสมรสนิติบุคคลย่อมมีไม่ได้ นิติบุคคลเกิดขึ้นโดยกฎหมาย ไม่มีชีวิตอย่างบุคคลธรรมดา แต่เกิดจากการรวมตัวของบุคคลธรรมดา หลายคนร่วมกันจัดตั้งตามวิธีการที่กฎหมายกำหนดนั่นเอง นิติบุคคลประกอบด้วย

1.2.1 นิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งได้แก่ ห้างหุ้นส่วนที่ จดทะเบียนแล้ว บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิที่ได้จดทะเบียนแล้ว

1.2.2 นิติบุคคลตามกฎหมายอื่นๆ ซึ่งได้แก่

1) กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

2) วัด เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ซึ่งเป็นวัดในพุทธศาสนา คือ วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา

ดังที่กล่าวมาในตอนต้นแล้วว่านิติบุคคลมีสิทธิและหน้าที่ได้อย่างบุคคลธรรมดา แต่ก็ไม่ทุกอย่าง กฎหมายได้มีการจำกัดอำนาจของนิติบุคคลไว้ ดังนี้

1) นิติบุคคลย่อมมีสิทธิหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ หรือ กฎหมายอื่น ภายในขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ได้บัญญัติ หรือกำหนดไว้ในกฎหมายข้อบังคับ หรือ ตราสารจัดตั้ง (ป.พ.พ. มาตรา 66)

2) ไม่สามารถมีสิทธิและหน้าที่ซึ่งโดยสภาพจะพึงมีพึงเป็นได้เฉพาะแก่บุคคลธรรมดาเท่านั้น (ป.พ.พ. มาตรา 67) เช่น สิทธิในการสมรส สิทธิทางการเมือง นิติบุคคลย่อมมีไม่ได้

2. กฎหมายลักษณะนิติกรรมและสัญญา

2.1 ความหมายของนิติกรรม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 149 บัญญัติว่า “นิติกรรม หมายความว่า การใดๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและด้วยสมัครใจ มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลเพื่อจะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ”

จากมาตรา 149 นิติกรรมมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

2.1.1 ต้องมีการแสดงเจตนาซึ่งออกมาโดยชัดแจ้ง อันอาจแสดงเจตนาด้วยวาจาหรือวิธีอื่นโดยชัดแจ้งก็ได้ อย่างเช่น การแสดงท่าทาง การเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นต้น

2.1.2 ต้องเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 150 มีบัญญัติว่า “การใดมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย เป็นการฝ่าฝืน หรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การนั้นเป็นโมฆะ”

2.1.3 ต้องเป็นการกระทำโดยสมัครใจ คือ เป็นการแสดงเจตนามาอย่างอิสระ ไม่ได้ เกิดจากการสำคัญผิด ข่มขู่ หรือ หรือฉ้อฉลใดๆ

2.1.4 ต้องเป็นการกระทำโดยมุ่งที่จะให้เกิดการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล หรือ มุ่งที่จะให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายขึ้นระหว่างบุคคลนั่นเอง แต่ถ้าเป็นการกระทำโดยทั่ว ๆ ไป ที่ไม่ได้มุ่งหวังให้เกิดผลผูกพันขึ้นทางกฎหมายก็ไม่ถือว่าเป็นนิติกรรม อย่างเช่น การสัญญาว่าจะพาไปเที่ยวไปดูภาพยนตร์ เป็นต้น

2.1.5 ต้องเป็นการกระทำเพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ

2.2 แบบแห่งนิติกรรม

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 152 บัญญัติว่า “การใดมิได้ทำให้ถูกต้องตามแบบที่กฎหมายบังคับไว้ การนั้นเป็นโมฆะ”

2.2.1 นิติกรรมที่ต้องทำเป็นหนังสือ คือ ต้องมีการลงลายมือชื่อคู่กรณีทั้ง 2 ฝ่าย อย่างเช่น การเช่าซื้อ การโอนหนี้ เป็นต้น

2.2.2 นิติกรรมที่ต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ อย่างเช่น การจดทะเบียนสมรส เป็นต้น

2.2.3 นิติกรรมที่ต้องทำเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ อย่างเช่น การทำพินัยกรรม เป็นต้น

2.2.4 นิติกรรมที่ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ อย่างเช่น สัญญาซื้อขาย อสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

2.3 การแสดงเจตนา

การทำนิติกรรมจะสมบูรณ์หรือไม่ขึ้นอยู่กับ การแสดงเจตนาของคู่กรณี ถ้าการแสดงเจตนาทำนิติกรรมนั้นไม่สมบูรณ์ก็ย่อมทำให้นิติกรรมนั้นไม่สมบูรณ์ตามไปด้วย ซึ่งพอจะแยกการแสดงเจตนาออกได้ดังนี้

2.3.1 การแสดงเจตนาไม่ตรงกับใจจริง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 154 บัญญัติว่า “การแสดงเจตนาใด แม้นใจจริงผู้แสดงจะมีได้เจตนาให้ตนต้องผูกพันตามที่ได้แสดงออกมาก็ตาม หากเป็นมูลเหตุให้การแสดงเจตนาเป็นโมฆะไม่ว่าคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งจะรู้ถึงเจตนาอันซ่อนอยู่ในใจของผู้แสดงนั้น”

2.3.2 การแสดงเจตนาลวง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 155 บัญญัติว่า “การแสดงเจตนาลวงโดยสมรู้กับคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเป็นโมฆะ แต่จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้กระทำการ โดยสุจริต และต้องเสียหายจากการแสดงเจตนาลวงนั้นมิได้”

2.3.3 การแสดงเจตนาอำพราง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 155 วรรคสอง บัญญัติว่า “ถ้าการแสดงเจตนาลวงตามวรรคหนึ่ง ทำขึ้นเพื่ออำพรางนิติกรรมอื่น ให้นำบทบัญญัติของกฎหมายอันเกี่ยวกับนิติกรรมที่ถูกอำพรางมาใช้บังคับ”

2.3.4 การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิด

การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดแบ่งออกได้ 2 กรณี คือ

- 1) การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญ
- 2) การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในคุณสมบัติของบุคคล

2.3.5 การแสดงเจตนาเพราะถูกฉ้อฉล

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 159 บัญญัติว่า “การแสดงเจตนาเพราะถูกฉ้อฉลเป็นโมฆียะ

การถูกฟ้องคดีที่จะเป็นโมฆียะตามวรรคหนึ่ง จะต้องถึงขนาดซึ่งถ้ามิได้มีกลข้อดังกล่าว การอันเป็นโมฆียะนั้นคงจะมีได้กระทำขึ้น

ถ้าคู่กรณีฝ่ายหนึ่งแสดงเจตนาเพราะถูกฟ้องคดีโดยบุคคลภายนอก การแสดงเจตนาอันเป็นโมฆียะต่อเมื่อการอีกฝ่ายหนึ่งได้รู้หรือควรจะรู้ถึงกลข้อนั้น”

2.3.6 การแสดงเจตนาเพราะถูกข่มขู่

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 164 บัญญัติว่า “การแสดงเจตนาเพราะถูกข่มขู่เป็นโมฆียะ

การข่มขู่จะทำให้การใด ๆ ตกโมฆียะนั้น จะต้องเป็นต้องเป็นการข่มขู่ที่จะให้เกิดภัยอันใกล้จะถึง และร้ายแรงถึงขนาดที่จะจูงใจให้ผู้ถูกข่มขู่มีมูลต้องกลัว ซึ่งถ้ามิได้มีการข่มขู่เช่นนั้น การนั้นก็คงจะมีได้กระทำขึ้น”

2.4 โมฆกรรมและโมฆียกรรม

2.4.1 โมฆกรรม หมายถึง นิติกรรมที่ทำแล้วไม่มีผลบังคับทางกฎหมาย ก็คือ เมื่อทำขึ้นแล้วถือเสมือนว่าไม่ได้มีการทำนิติกรรมนั้นๆ จึงเป็นนิติกรรมที่เสียเปล่ามาตั้งแต่ต้น ไม่สามารถที่จะให้สัตยาบันหรือบอกล้างในภายหลังได้

2.4.2 โมฆียกรรม หมายถึง นิติกรรมที่ทำแล้วมีผลสมบูรณ์จนกว่าจะมีการบอกล้างนิติกรรมนั้น นิติกรรมที่เป็นโมฆียะเมื่อมีการบอกล้างแล้วย่อมตกเป็นโมฆะย้อนไปจนถึงวันที่เริ่มทำนิติกรรมนั้น นิติกรรมที่เป็นโมฆียะเป็นนิติกรรมที่เกิดขึ้นจากความบกพร่องในเรื่องความสามารถ

2.5 ความหมายของสัญญา

สัญญา หมายถึง นิติกรรมที่เกิดจากการแสดงเจตนาของบุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไปสัญญาย่อมเกิดขึ้นจากคำเสนอและคำสนองตรงกัน ก็คือ ต้องมีฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายเสนอ และมีอีกฝ่ายหนึ่งมาสนองคำเสนอนั้น

2.5.1 ลักษณะสำคัญของสัญญา มีดังนี้

- 1) ต้องมีบุคคล 2 ฝ่ายขึ้นไป
- 2) ต้องมีการแสดงเจตนาตรงกัน
- 3) ต้องมีวัตถุประสงค์ ซึ่งวัตถุประสงค์นั้นต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย

2.5.2 ประเภทของสัญญา ในเรื่องสัญญาพอจะแบ่งประเภทออกได้ดังนี้

- 1) สัญญาต่างตอบแทน และสัญญาไม่ต่างตอบแทน
- 2) สัญญามีค่าตอบแทน และสัญญาไม่มีค่าตอบแทน
- 3) สัญญามีชื่อหรือเอกเทศสัญญา และสัญญาไม่มีชื่อ
- 4) สัญญาเพื่อประโยชน์บุคคลภายนอก
- 5) สัญญาประธาน และสัญญาอุปกรณ์

2.5.3 การบอกเลิกสัญญา สิทธิในการบอกเลิกสัญญานั้นแบ่งได้ 2 กรณีคือ

- 1) สิทธิบอกเลิกสัญญาตามตกลงในสัญญา
- 2) สิทธิบอกเลิกสัญญาโดยบัญญัติของกฎหมาย

3. กฎหมายลักษณะหนี้

หนี้ คือ การผูกนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ซึ่งฝ่ายหนึ่งเรียกว่า “ลูกหนี้” เป็นฝ่ายที่ต้องกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเรียกว่า “เจ้าหนี้” ซึ่งเป็นฝ่ายที่ได้รับผลจากการกระทำนั้น การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของลูกหนี้ในที่นี้หมายความรวมถึงการงดเว้นกระทำการและการกระทำการส่งมอบทรัพย์สินด้วย

3.2 บ่อเกิดแห่งหนี้

บ่อเกิดแห่งหนี้หรือที่มาแห่งหนี้ นั้น แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

3.2.1 นิติกรรมและสัญญา อย่างเช่น สัญญาซื้อขาย สัญญาเช่าทรัพย์สิน สัญญาค้ำประกัน เป็นต้น

3.2.2 จัดการงานนอกสั่ง คือ การที่บุคคลใดเข้าทำกิจการแทนผู้อื่น โดยที่เขาไม่ได้ว่าขานวานใช้ให้ทำ หรือโดยไม่มีสิทธิที่จะทำการงานนั้น

3.2.3 ลาภมิควรได้ คือ การที่บุคคลใดได้มาซึ่งทรัพย์สินใดเพราะการที่บุคคลอีกคนหนึ่งกระทำเพื่อชำระหนี้

3.2.4 ละเมิด คือ การที่บุคคลใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิต ผู้กระทำนั้นต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ที่เสียหายนั้น (ป.พ.พ. มาตรา 420)

3.2.5 บทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ในที่นี้คือ มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้บุคคลบางคนต้องชำระหนี้ต่อผู้อื่น

3.3 วัตถุแห่งหนี้

วัตถุแห่งหนี้ คือ ข้อกำหนดในการชำระหนี้ของลูกหนี้ต่อเจ้าหนี้ ซึ่งประกอบด้วยกระทำการ การงดเว้นกระทำการ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องวัตถุแห่งหนี้ไว้ ดังนี้

3.3.1 ทรัพย์สินซึ่งเป็นวัตถุแห่งหนี้ได้ระบุไว้เป็นประเภท

เมื่อทรัพย์สินซึ่งเป็นวัตถุแห่งหนี้ระบุแต่เพียงเป็นประเภท และถ้าตามสภาพแห่งนิติกรรม หรือตามเจตนาของคู่กรณีไม่อาจจะกำหนดได้ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นชนิดอย่างไร ลูกหนี้ จะต้องส่งมอบทรัพย์สินชนิดปานกลางให้แก่เจ้าหนี้ (ป.พ.พ. มาตรา 195)

3.3.2 วัตถุแห่งหนี้ที่เป็นเงินตรา

ถ้าหนี้เงินได้แสดงไว้เป็นตราต่างประเทศจะส่งใช้เป็นเงินไทยก็ได้ ซึ่งการแลกเปลี่ยนนี้ ให้คิดตามอัตราแลกเปลี่ยนเงิน ณ สถานที่ และในเวลาที่ใช้เงิน (ป.พ.พ. มาตรา 196)

3.3.3 วัตถุแห่งหนี้เพื่อการชำระหนี้หลายอย่าง

ถ้าการอันมีกำหนดถึงกระทำเพื่อชำระหนี้นั้นมีหลายอย่าง แต่จะต้องกระทำเพียงอย่างเดียว สิทธิที่จะเลือกทำการนั้นย่อมตกอยู่แก่ฝ่ายลูกหนี้

3.4 ผลแห่งหนี้

เมื่อมีหนี้เกิดขึ้นแล้วเจ้าหนี้อาจมีสิทธิที่จะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ และลูกหนี้ก็มีหน้าที่ที่จะต้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ และเมื่อมีการชำระหนี้กันแล้วย่อมทำให้หนี้นั้นระงับสิ้นไป

3.4.1 กำหนดเวลาชำระหนี้

โดยทั่วไปแล้วถ้าหนี้ยังไม่ถึงกำหนดชำระ เจ้าหนี้จะเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ยังไม่ได้

จนกว่าหนี่นั้นจะถึงกำหนดชำระ ถ้าเวลาชำระหนี่นั้นได้กำหนดไว้ตามวันแห่งปฏิทิน

3.4.2 การผิดนัดของลูกหนี่

การผิดนัดของลูกหนี่ คือ การที่ลูกหนี่ไม่ชำระหนี่ตามกำหนดเวลา หรือชำระหนี่ล่าช้าทำให้เจ้าหนี่ได้รับความเสียหาย ซึ่งพอจะแยกพิจารณาดังนี้

1) กรณีหนี่ถึงกำหนดชำระแล้ว และภายหลังแต่นั้นเจ้าหนี่ได้ให้คำเตือนลูกหนี่ แล้วลูกหนี่ยังไม่ชำระหนี่ ลูกหนี่ได้ชื่อว่าผิดนัดเพราะเขาเตือนแล้ว (ป.พ.พ. มาตรา 204)

2) กรณีมีการกำหนดชำระหนี่ตามวันแห่งปฏิทิน และลูกหนี่ไม่ได้ชำระหนี่ตามกำหนด ลูกหนี่ย่อมตกเป็นผู้ผิดนัดโดยไม่ต้องมีการเตือนเลย (ป.พ.พ. มาตรา 204 วรรคสอง)

3) กรณีหนี่อันเกิดจากมูลละเมิด ลูกหนี่ได้ชื่อว่าผิดนัดมาตั้งแต่เวลาที่ทำละเมิด (ป.พ.พ. มาตรา 206)

3.5 ความระงับแห่งหนี่

หนี่ย่อมระงับลงได้ด้วยเหตุดังต่อไปนี้

3.5.1 การชำระหนี่ เมื่อมีการชำระหนี่ยอมทำให้หนี่ระงับลง ซึ่งโดยปกติแล้วลูกหนี่จะต้องเป็นผู้ชำระหนี่ให้กับเจ้าหนี่

3.5.2 การปลดหนี่ คือการที่เจ้าหนี่ได้แสดงเจตนาสละสิทธิที่จะเรียกรับชำระหนี่จากลูกหนี่โดยไม่เรียกร้องประโยชน์ตอบแทนใดๆ จากลูกหนี่

3.5.3 การหักกลบลบหนี่ คือ การที่บุคคลสองคนต่างมีความผูกสมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยมูลหนี่อันมีวัตถุเป็นอย่างเดียวกัน และหนี่ทั้งสองรายนั้นถึงกำหนดชำระแล้ว ลูกหนี่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยอมจะหลุดพ้นจากหนี่ของตนด้วยการหักกลบลบกันได้เพียงเท่าจำนวนที่ตรงกันในมูลหนี่ทั้งสองฝ่ายนั้นเว้น แต่สภาพแห่งหนี่ฝ่ายหนึ่งจะไม่เปิดช่องให้หักกลบลบกันได้ (ป.พ.พ. มาตรา 341) และการหักกลบลบหนี่นั้นจะต้องไม่ขัดกับเจตนาของคู่กรณี อีกทั้งไม่ให้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริตด้วย (ป.พ.พ. มาตรา 341 วรรคสอง) **ด้านทักษะ+ด้านจิตพิสัย (ปฏิบัติ+ด้านจิตพิสัย) (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 4-5)**

1. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 1

ด้านคุณธรรม/จริยธรรม/จรรยาบรรณ/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

(จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 6)

2. ตระหนักถึงความสำคัญของบุคคล นิติกรรม สัญญา หนี่ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

กิจกรรมการเรียนรู้หรือการสอนหรือการเรียนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 1. ผู้สอนจัดเตรียมเอกสาร พร้อมกับแนะนำรายวิชา วิธีการให้คะแนนและวิธีการเรียนเรื่อง บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้ 2. ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยเรียนที่ 1 3. ผู้สอนให้ผู้เรียนขยายความหมายของหนี้ได้ 2. ขั้นให้ความรู้ (150 นาที) 1. ผู้สอนเปิด PowerPoint หน่วยที่ 1 เรื่อง บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้ และให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารประกอบการสอน กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 1 หน้าที่ 2 - 21 2. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความหมายของนิติกรรมตามที่ได้ศึกษาจาก PowerPoint 3. ผู้สอนทดลองแก้ปัญหาบ่อเกิดแห่งหนี้ให้ผู้เรียนดู พร้อมให้คำแนะนำ	1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 1. ผู้เรียนเตรียมอุปกรณ์และ ฟังครูผู้สอนแนะนำรายวิชา วิธีการให้คะแนนและวิธีการเรียนเรื่อง บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้ 2. ผู้เรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยเรียนที่ 1 3. ผู้เรียนขยายความหมายของหนี้ได้ 2. ขั้นให้ความรู้ (150 นาที) 1. ผู้เรียนศึกษา PowerPoint หน่วยที่ 1 เรื่อง บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้ และให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารประกอบการสอน กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 1 หน้าที่ 2 - 21 ประกอบกับ PowerPoint 2. ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันสรุปความหมายของนิติกรรม ตามที่ได้ศึกษาจาก PowerPoint 3. ผู้เรียนดูผู้สอนทดลองแก้ปัญหาบ่อเกิดแห่งหนี้ พร้อมจดบันทึกเนื้อหาสาระ

กิจกรรมการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
3. ขั้นประยุกต์ใช้ (155 นาที) 1. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 1 เรื่อง บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้ 2. ผู้สอนให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตหรือแหล่งความรู้ต่างๆ 4. ขั้นสรุปและประเมินผล (30 นาที) 1. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนให้มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 2. ผู้สอนให้ผู้เรียนสลับกันตรวจกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน 3. ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ด้วย PowerPoint ที่จัดทำขึ้น (บรรลุลูกประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-6) (รวม 360 นาที หรือ 2 คาบเรียน)	3. ขั้นประยุกต์ใช้ (155 นาที) 1. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 1 เรื่อง บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้ 2. ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตหรือแหล่งความรู้ต่างๆ 4. ขั้นสรุปและประเมินผล (30 นาที) 1. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนเพื่อให้ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 2. ผู้เรียน สลับกัน ตรวจกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน 3. ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ด้วย PowerPoint ที่จัดทำขึ้น (บรรลุลูกประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-6)

งานที่มอบหมายหรือกิจกรรมการวัดผลและประเมินผล

ก่อนเรียน

1. จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนการสอนหน่วยที่ 1
2. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยที่ 1 และให้ความร่วมมือในการเรียน

ขณะเรียน

3. ศึกษา PowerPoint และเอกสารประกอบการสอน 1 เรื่อง บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้
4. ชักถามข้อสงสัยระหว่างการเรียนการสอน
5. ปฏิบัติตามแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 1 เรื่อง บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้

หลังเรียน

6. สรุปเนื้อหา
7. สลับกันตรวจแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 1

คำถาม

1. การแสดงเจตนาตามข้อใดมีผลเป็นโมฆะ
2. สภาพบุคคลย่อมเริ่มแต่เมื่อใด
3. บุคคลย่อมบรรลุนิติภาวะเมื่อมีอายุตามข้อใด
4. บุคคลไร้ความสามารถจะต้องอยู่ในความดูแลของบุคคลตามข้อใด

ผลงาน/ชิ้นงาน/ความสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 1 เรื่อง บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้

สมรรถนะที่พึงประสงค์

ผู้เรียนสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้

1. วิเคราะห์และตีความหมาย
2. ตั้งคำถาม
3. อภิปรายแสดงความคิดเห็นระดมสมอง
4. การประยุกต์ความรู้สู่งานอาชีพ

สมรรถนะการปฏิบัติงานอาชีพ

- ดำรง ตรวจสอบเรื่องเอกสาร

สมรรถนะการขยายผล

ความสอดคล้อง

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 1 เรื่อง บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้ ที่จัดทำขึ้นได้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้ ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การทำงาน และสามารถหารายได้ระหว่างการเรียนการสอนช่วยเหลือผู้ปกครองได้ในระดับหนึ่ง

สื่อการเรียนการสอน/การเรียนรู้

สื่อสิ่งพิมพ์

1. เอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-6)
2. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 1 (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)
3. แบบประเมินผลงานตามกิจกรรม ใช้ประกอบการสอนชั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 1
4. แบบเฉลยกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้ประกอบในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน และขั้นสรุปและประเมินผล
5. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ใช้ประกอบการสอนชั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 2

สื่อโสตทัศน (ถ้ามี)

1. PowerPoint เรื่อง บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้

สื่อของจริง

บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้ (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-6)

แหล่งการเรียนรู้

ในสถานศึกษา

1. ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
2. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ศึกษาหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

นอกสถานศึกษา

ผู้ประกอบการ สถานประกอบการ ในท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

การบูรณาการ/ความสัมพันธ์กับวิชาอื่น

1. บูรณาการกับวิชาชีวิตและวัฒนธรรมไทย ด้านการพูด การอ่าน การเขียน และการฝึกปฏิบัติตนทางสังคมด้านการเตรียมความพร้อม ความรับผิดชอบ และความสนใจใฝ่รู้
2. บูรณาการกับวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
3. บูรณาการกับวิชา วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาอาชีพธุรกิจและบริการ

การประเมินผลการเรียนรู้

- หลักการประเมินผลการเรียนรู้

ก่อนเรียน

1. ศึกษาหาความรู้ก่อนการเรียนการสอน

ขณะเรียน

สังเกตการทำงาน

หลังเรียน

1. ตรวจสอบแบบประเมินการเรียนรู้หน่วยที่ 1

ผลงาน/ชิ้นงาน/ผลสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินการเรียนรู้หน่วยที่ 1 เรื่อง บุคคล นิติกรรม สัญญา นั้น

รายละเอียดการประเมินผลการเรียนรู้

- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1 สรุปความหมายของนิติกรรมได้
 1. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 2. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 3. เกณฑ์การให้คะแนน : สรุปความหมายของนิติกรรมได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 2 บอกคุณสมบัติโมฆกรรมและโมฆียกรรมได้
 1. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 2. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 3. เกณฑ์การให้คะแนน : บอกคุณสมบัติโมฆกรรมและโมฆียกรรมได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 3 ขยายความหมายของหนี้ได้
 1. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 2. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 2. เกณฑ์การให้คะแนน : ขยายความหมายของหนี้ได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 4 แก้ปัญหาบ่อเกิดแห่งหนี้ได้
 1. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 2. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 3. เกณฑ์การให้คะแนน : แก้ปัญหาบ่อเกิดแห่งหนี้ได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 5 เลือกผลแห่งหนี้ได้
 1. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 2. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 3. เกณฑ์การให้คะแนน : เลือกผลแห่งหนี้ได้ จะได้ 1 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 6 ตระหนักถึงความสำคัญของบุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง
 1. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 2. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 3. เกณฑ์การให้คะแนน : ตระหนักถึงความสำคัญของบุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง จะได้ 1 คะแนน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 1

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. กฎหมายให้แบ่งบุคคลออกเป็น ประเภท คือ.....
2. สภาพบุคคลเริ่มแต่เมื่อ.....แล้วชั่รอดเป็นทารก สิ้นสุดลงเมื่อ
3. ผู้เยาว์จะทำนิติกรรมใดๆ ต้องได้รับความยินยอมจากการใดๆ ที่ผู้เยาว์ทำไปโดยปราศจากความยินยอมดังกล่าว ย่อมมีผลเป็น
4.หมายถึง การใดๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและสมัครใจ มุ่งโดยตรงต่อการระหว่างบุคคลเพื่อจะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ
5. การใดมิได้ทำให้ถูกต้องตามแบบของนิติกรรม การนั้นย่อมมีผลเป็น
6. นิติกรรมที่เป็น เมื่อบอกแล้วแล้วย่อมมีผลเป็น.....
7. สัญญา หมายถึงที่เกิดจากการแสดงเจตนาของบุคคล ตั้งแต่ ฝ่ายขึ้นไป
8. หนี้ คือการผูกนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ซางฝ่ายหนึ่งเรียกว่า เป็นฝ่ายที่ต้องการกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า ซึ่งเป็นฝ่ายได้รับผลจากการกระทำนั้น
9. การผิดนัดของลูกหนี้ คือ การที่ลูกหนี้ ตามกำหนดเวลา หรือ ทำให้เจ้าหนี้ได้รับความเสียหาย
10. การปลดหนี้ คือการที่เจ้าหนี้ได้.....จากลูกหนี้โดย..... จากลูกหนี้

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กติบัตรข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. สภาพบุคคลย่อมเริ่มแต่เมื่อใด

ก. ปฏิสนธิ

ข. อยู่ในครรภ์มารดา

ค. คลอดแล้วอยู่รอดเป็นทารก

ง. คลอดแล้วต้องตัดสายสะดือ

2. ศาลจะตั้งบุคคลใดเป็นคนسابสูญได้บุคคลนั้นต้องได้ไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นเวลาตามข้อใด

ก. 2 ปี กรณีธรรมดา 1 ปี กรณีพิเศษ

ข. 5 ปี กรณีธรรมดา 2 ปี กรณีพิเศษ

ค. 6 ปี กรณีธรรมดา 3 ปี กรณีพิเศษ

ง. 7 ปี กรณีธรรมดา 4 ปี กรณีพิเศษ

3. ข้อใดไม่ใช่ส่วนประกอบของสภาพบุคคล

ก. ชื่อ

ข. ภูมิลำเนา

ค. ความสามารถ

ง. วุฒิการศึกษา

4. บุคคลยอมบรรลุนิติภาวะเมื่อมีอายุตามข้อใด

ก. 7 ปีบริบูรณ์

ข. 15 ปีบริบูรณ์

ค. 18 ปีบริบูรณ์

ง. 20 ปีบริบูรณ์

5. บุคคลไร้ความสามารถจะต้องอยู่ในความดูแลของบุคคลตามข้อใด

ก. ผู้อนุบาล

ข. ผู้พิทักษ์

ค. ผู้แทนโดยชอบธรรม

ง. พนักงานคุมประพฤติ

6. ข้อใดที่ไม่ใช่นิติบุคคล

ก. จังหวัด

ข. กระทรวง

ค. บริษัทจำกัด

ง. ห้องหุ้นส่วนสามัญ

7. การใดที่ไม่ได้ทำให้ถูกต้องตามแบบของนิติกรรมตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ย่อมจะมีผลตามข้อใด

ก. โหมะ

ข. โหม้มียะ

ค. สมบูรณ์

ง. สมบูรณ์จนกว่าจะถูกรบอกล้าง

8. การแสดงเจตนาตามข้อใดมีผลเป็น โหม้มียะ

ก. การแสดงเจตนาถวง

ข. การแสดงเจตนาเพราะถูกน้อถล

ค. การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในตัวบุคคล

ง. การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดลักษณะของนิติกรรม

9. ข้อใดไม่ใช่สัญญาต่างตอบแทน

ก. สัญญาซื้อขาย

ข. สัญญาเช่าทรัพย์

ค. สัญญาให้โดยเสน่หา

ง. สัญญาจ้างทำของ

10. ข้อใดที่ไม่ทำให้หนี้ระงับลง

ก. ชำระหนี้

ข. ทวงหนี้

ค. ปลอดหนี้

ง. หนี้เคลื่อนกลืนกัน

ตอนที่ 3 จงเติมคำถามต่อไปนี้ให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

1. ให้อธิบายความหมายของคำว่าบุคคล

.....

.....

.....

.....

2. ให้ระบุส่วนประกอบของบุคคลมาเป็นข้อๆ

.....

.....

.....

.....

3. ให้บอกความหมายของคำว่านิติกรรมมาพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

4. ให้บอกความหมายของคำว่าสัญญา

.....

.....

.....

.....

5. ให้อธิบายบ่อเกิดแห่งหนี้มาพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินผลการนำเสนอผลงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน (ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา ความถูกต้อง ปฏิภาณในการตอบ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า)				
2	รูปแบบการนำเสนอ				
3	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
4	บุคลิกลักษณะ กิริยา ท่าทางในการพูด น้ำเสียง ซึ่งทำให้ผู้ฟังมีความสนใจ				
รวม					

ผู้ประเมิน.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจนถูกต้อง

3 คะแนน = มีสาระสำคัญครบถ้วนถูกต้อง ตรงตามจุดประสงค์

2 คะแนน = สาระสำคัญไม่ครบถ้วน แต่ตรงตามจุดประสงค์

1 คะแนน = สาระสำคัญไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตามจุดประสงค์

2. รูปแบบการนำเสนอ

3 คะแนน = มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการ นำเสนอที่น่าสนใจ นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและประหยัด

คะแนน = มีเทคนิคการนำเสนอที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ แต่ขาดการประยุกต์ใช้ วัสดุในท้องถิ่น

1 คะแนน = เทคนิคการนำเสนอไม่เหมาะสม และไม่น่าสนใจ

3. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

4. ความสนใจของผู้ฟัง

- 3 คะแนน = ผู้ฟังมากกว่าร้อยละ 90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 2 คะแนน = ผู้ฟังร้อยละ 70-90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 1 คะแนน = ผู้ฟังน้อยกว่าร้อยละ 70 สนใจ และให้ความร่วมมือ

แบบประเมินกระบวนการทำงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน				
2	การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม				
3	การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4	การประเมินผลและปรับปรุงงาน				
รวม					

ผู้ประเมิน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานอย่างชัดเจน

2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน

1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน

2. การมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม

3 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง และตรงตามความสามารถของสมาชิกทุกคน มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ /

อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง

2 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง แต่ไม่ตรงตามความสามารถ และมีสื่อ / อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง

แต่ขาด

การจัดเตรียมสถานที่

1 คะแนน = กระจายงานไม่ทั่วถึงและมีสื่อ / อุปกรณ์ไม่เพียงพอ

3. การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

- 3 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย และตามเวลาที่กำหนด
- 2 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย แต่ช้ากว่าเวลาที่กำหนด
- 1 คะแนน = ทำงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย

4. การประเมินผลและปรับปรุงงาน

- 3 คะแนน = สมาชิกทุกคนร่วมปรึกษาหารือ ติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงงานเป็นระยะ
- 2 คะแนน = สมาชิกบางส่วนมีส่วนร่วมปรึกษาหารือ แต่ไม่ปรับปรุงงาน
- 1 คะแนน = สมาชิกบางส่วนไม่มีส่วนร่วมปรึกษาหารือ และปรับปรุงงาน

เจดยแบบประเมินผลการเรียนรู้
หน่วยที่ 1 บุคคล นิติกรรม สัญญา นี้

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. กฎหมายให้แบ่งบุคคลออกเป็น 2 ประเภท คือ 1.บุคคลธรรมดา 2.นิติบุคคล
2. สภาพบุคคลเริ่มแต่เมื่อคลอดแล้วอยู่รอดเป็นทารก สิ้นสุดลงเมื่อตาย
3. ผู้เยาว์จะทำนิติกรรมใดๆ ต้องได้รับความยินยอมจาก ผู้แทนโดยชอบธรรม การใดๆที่ผู้เยาว์ทำไปโดยปราศจากความยินยอมดังกล่าว ย่อมมีผลเป็น โมหิยะ
4. นิติกรรม หมายถึง การใดๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและสมัครใจมุ่งโดยตรงต่อการ ผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลเพื่อจะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิ
5. การใดมิได้ทำให้ถูกต้องตามแบบของนิติกรรม การนั้นย่อมมีผลเป็น โมหะ
6. นิติกรรมที่เป็น โมหิยะ เมื่อบอกล้างแล้วย่อมมีผลเป็น โมหะ
7. สัญญา หมายถึง นิติกรรม ที่เกิดจากการแสดงเจตนาของบุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไป
8. นี่ คือการผูกนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย งามฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ลูกหนี้ เป็นฝ่ายที่ต้องการกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า เจ้าหนี้ ซึ่งเป็นฝ่ายได้รับผลจากการกระทำนั้น
9. การผิดนัดของลูกหนี้ คือ การที่ลูกหนี้ ไม่ชำระหนี้ตามกำหนดเวลา หรือ ชำระหนี้ล่าช้า ทำให้เจ้าหนี้ได้รับความเสียหาย
10. การปลดหนี้ คือการที่เจ้าหนี้ได้ แสดงเจตนาสละสิทธิที่จะเรียกร้องชำระหนี้ จากลูกหนี้โดย ไม่เรียกร้องประโยชน์ตอบแทนใดๆ จากลูกหนี้

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กากับหัวข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ก
2. ข
3. ง
4. จ
5. ก
6. ง
7. ก
8. ข
9. ค
10. ข

ตอนที่ 3 จงเติมคำตอบต่อไปนี้ให้ใต้ใจความที่สมบูรณ์

1. ให้อธิบายความหมายของคำว่าบุคคล

บุคคล คือสิ่งที่สามารถมีสิทธิและหน้าที่ได้ตามกฎหมาย ซึ่งทางกฎหมายได้แบ่งบุคคลออกเป็น 2 ประเภท คือ บุคคลธรรมดา และนิติบุคคล

2. ให้ระบุส่วนประกอบของบุคคลมาเป็นข้อๆ

ส่วนประกอบของสภาพบุคคลมีดังต่อไปนี้

ชื่อ

ภูมิลำเนา

ความสามารถ

ชื่อ คือ คำที่ตั้งขึ้นสำหรับใช้เรียกบุคคลโดยเฉพาะเจาะจงว่าหมายถึง ใคร ซึ่งตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. 2505 ได้กำหนดส่วนประกอบของชื่อบุคคลดังนี้

- ชื่อตัว หมายความว่า ชื่อประจำบุคคล
- ชื่อรอง หมายความว่า ชื่อประกอบถัดจากชื่อตัว
- ชื่อสกุล หมายความว่า ชื่อประจำวงศ์สกุล

ภูมิลำเนา คือ ที่อยู่ของบุคคล ได้แก่ ถิ่นอันบุคคลนั้นมีสถานที่อยู่เป็นแหล่งสำคัญ (ป.พ.พ. มาตรา 37) ถ้าบุคคลมีถิ่นอยู่หลายแห่งซึ่งอยู่สลับเปลี่ยนกันไป หรือมีหลักแหล่งที่ทำการงานเป็นปกติหมายแห่ง ให้ถือเอาแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นภูมิลำเนาของบุคคลนั้น (ป.พ.พ. มาตรา 38) แต่ถ้าภูมิลำเนาไม่ปรากฏก็ให้ถือว่าถิ่นที่อยู่ของบุคคลนั้นเป็นภูมิลำเนา (ป.พ.พ. มาตรา 39) และถ้าบุคคลใดซึ่งเป็นผู้ไม่มีที่อยู่ปกติเป็นหลักแหล่ง หรือเป็นผู้ครองชีพในการเดินทางไปมาปราศจากหลักแหล่งที่ทำงาน พบตัวบุคคลนั้นในถิ่นไหนให้ถือว่าถิ่นนั้นเป็นภูมิลำเนาของบุคคลนั้น (ป.พ.พ. มาตรา 40)

ความสามารถ หมายถึง การที่บุคคลสามารถมีสิทธิและใช้สิทธิได้ตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน แต่บุคคลแต่ละคนอาจมีความแตกต่างกันในด้านอายุ สภาพร่างกาย หรือ สภาพจิตใจ จึงทำให้แต่ละบุคคลมีความสามารถแตกต่างกันออกไป กฎหมายจึงต้องการกำหนดความสามารถของบุคคลบางจำพวกไว้โดยเฉพาะ ซึ่งได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

1) ผู้เยาว์ คือ บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ บุคคลย่อมบรรลุนิติภาวะเมื่ออายุ 20 ปีบริบูรณ์ หรือได้ทำการสมรสเมื่อชายและหญิงนั้นมีอายุ 17 ปีบริบูรณ์แล้ว (ป.พ.พ. มาตรา 19 มาตรา 20 และ มาตรา 1448)

2) คนไร้ความสามารถ คือ บุคคลวิกลจริตที่ศาลได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ซึ่งในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 28 บัญญัติไว้ว่า “บุคคลวิกลจริตผู้ใด ถ้าคู่สมรสที่ดีผู้บุพการีกล่าวคือ บิดา มารดา ปู่ย่า ตายาย ทวดก็ดี ผู้สืบสันดาน กล่าวคือ ลูก หลาน แหล่น ลื้อก็ดี ผู้ปกครองที่ดี ผู้ซึ่งปกครองดูแล ผู้ซึ่งปกครองดูแลบุคคลนั้นอยู่ก็ดี หรือพนักงานอัยการที่ดี ร้องขอต่อศาลให้สั่งบุคคลวิกลจริตผู้นั้นเป็นคนไร้ความสามารถ ศาลจะสั่งให้บุคคลวิกลจริตนั้นเป็นคนไร้ความสามารถก็ได้” จะเห็น

ได้ว่าคนไร้ความสามารถจะต้องเป็นคนวิกลจริต

3) คนเสมือนไร้ความสามารถ คือ บุคคลที่ไม่สามารถจัดทำกรงานของตนเองได้

เพราะกายพิการ หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือประพฤติดัวร้ายสุร่ายเสเพลเป็นอาชญา หรือคิดสุรายาเมา ยาเสพติดอย่างมากหรือเหตุอื่นในทำนองเดียวกันนี้ ถ้ามีผู้มีส่วนได้เสียตาม ป.พ.พ มาตรา 28 ร้องขอ ศาลจะสั่งให้บุคคลนั้นเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถก็ได้ การเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถนี้จะต้องจัดอยู่ในความ พิทักษ์ การแต่งตั้งผู้พิทักษ์ก็ให้เป็นไปตามบทบัญญัติบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายนี้

3. ให้บอกความหมายของคำว่านิติกรรมมาพอสังเขป

“นิติกรรม หมายความว่า การใดๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและด้วยสมัครใจ มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลเพื่อจะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ”

4. ให้บอกความหมายของคำว่าสัญญา

สัญญา หมายถึง นิติกรรมที่เกิดจากการแสดงเจตนาของบุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไป สัญญาย่อมเกิดขึ้นจาก คำเสนอและคำสนองตรงกัน ก็คือ ต้องมีฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายเสนอ และมีอีกฝ่ายหนึ่งมาสนองคำเสนอนั้น

5. ให้อธิบายบ่อเกิดแห่งหนี้มาพอสังเขป

บ่อเกิดแห่งหนี้

บ่อเกิดแห่งหนี้หรือที่มาแห่งหนี้ นั้น แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

- 1) นิติกรรมและสัญญา อย่างเช่น สัญญาซื้อขาย สัญญาเช่าทรัพย์สิน สัญญาค้ำประกัน เป็นต้น
- 2) จัดการงานนอกสั่ง คือ การที่บุคคลใดเข้าทำกิจการแทนผู้อื่น โดยที่เขาไม่ได้ว่าขานวนใช้ให้ทำ หรือโดยไม่มีสิทธิที่จะทำการงานนั้น
- 3) ลากมิกควรได้ คือ การที่บุคคลใดได้มาซึ่งทรัพย์สินใดเพราะการที่บุคคลอีกคนหนึ่งกระทำเพื่อ ชำระหนี้
- 4) ละเมิด คือ การที่บุคคลใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิต ผู้กระทำนั้นต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ที่เสียหายนั้น (ป.พ.พ. มาตรา 420)
- 5) บทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ในที่นี้คือ มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้บุคคลบางคนต้องชำระหนี้ต่อผู้อื่น

บันทึกหลังการสอน
หน่วยที่ 1 บุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้

ผลการใช้แผนการเรียนรู้

1. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. สามารถนำไปใช้ปฏิบัติการสอนได้ครบตามกระบวนการเรียนการสอน
3. สื่อการสอนเหมาะสมดี

ผลการเรียนของนักเรียน

1. นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจใฝ่รู้ เข้าใจในบทเรียน อภิปรายตอบคำถามในกลุ่ม และร่วมกันปฏิบัติใบงานที่ได้รับมอบหมาย
2. นักเรียนกระตือรือร้นและรับผิดชอบในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จทันเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนจัดส่วนประกอบของสภาพบุคคลได้

ผลการสอนของครู

1. สอนเนื้อหาได้ครบตามหลักสูตร
2. แผนการสอนและวิธีการสอนครอบคลุมเนื้อหาการสอนทำให้ผู้สอนสอนได้อย่างมั่นใจ
3. สอนได้ทันตามเวลาที่กำหนด

แผนการจัดการเรียนรู้/แผนการเรียนรู้ภาคทฤษฎี

	แผนการจัดการเรียนรู้/การเรียนรู้ภาคทฤษฎี	หน่วยที่ 2
	ชื่อวิชา กฎหมายพาณิชย์	สอนสัปดาห์ที่ 3 - 4
	ชื่อหน่วย สัญญาซื้อขาย	คาบรวม 12
ชื่อเรื่อง สัญญาซื้อขาย		จำนวนคาบ 6

หัวข้อเรื่อง

ด้านความรู้

7. ลักษณะของสัญญาซื้อขาย
8. ความรับผิดชอบของผู้ขายและความรับผิดชอบของผู้ซื้อ
9. ความหมายของหนี้

ด้านทักษะ

10. การโอหมกรรมสิทธิ์

ด้านจิตพิสัย

11. ซื้อขายเฉพาะบางอย่าง

ด้านคุณธรรม จริยธรรม

12. รู้ถึงความสำคัญของสัญญาซื้อขาย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

สาระสำคัญ

สัญญาซื้อขายจัดได้ว่าเป็นต้นแบบของเอกเทศสัญญาต่างๆ จึงจัดเป็นที่จะต้องศึกษาสัญญาซื้อขายเป็นพื้นฐานก่อนที่จะศึกษาสัญญาเรื่องอื่นๆ สัญญาซื้อขายมีความจำเป็นและเกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก หรือกล่าวได้ว่าแต่ละคนในปัจจุบันนี้ได้มีการทำสัญญาซื้อขายกันเกือบทุกวัน และวันหนึ่งอาจจะมีการซื้อขายกันหลายครั้งก็ได้ แต่โดยทั่วไปแล้วมักจะไม่เห็นความสำคัญเนื่องจากเมื่อจ่ายเงินไปแล้วได้ของมาเป็นอันเสร็จสิ้นกันไป เช่น การซื้ออาหาร เสื้อผ้าของใช้ต่างๆ เป็นต้น แต่การซื้อขายบางกรณีอาจจะต้องทำกันในรูปแบบของสัญญา มีการจดทะเบียนกันอย่างเป็นทางการซึ่งในกรณีนี้จะเห็นได้ว่าเป็นสัญญาซื้อขายกันค่อนข้างชัดเจน เช่น การซื้อขายบ้าน ที่ดิน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สัญญาขายยังมีสาระสำคัญอีกมากมายที่น่าเรียนรู้ ดังที่จะได้ศึกษากันต่อไปในหน่วยนี้

สมรรถนะอาชีพประจำหน่วย

- ทำสัญญาซื้อขายและโอนกรรมสิทธิ์

คำศัพท์สำคัญ

ความหมายของคำตั้งหรือคำแนะนำ

สัญญาซื้อขายเสร็จเด็ดขาด

ได้แก่ สัญญาซื้อขายที่เมื่อทำแล้วสามารถสำเร็จลงได้ในเวลานั้น ซึ่งไม่มีข้อปฏิบัติที่จะต้องซื้อขายทรัพย์สินสิ่งเดียวกันนั้นอีกในวันข้างหน้า ส่วนการซื้อขายทรัพย์สินบางประเภทที่จะต้องมีการโอนกรรมสิทธิ์กันทางทะเบียน จะถือว่าการซื้อขายเสร็จเด็ดขาดที่สมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อได้ทำการโอนทางทะเบียนกันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยไม่จำเป็นต้องส่งมอบทรัพย์สินที่ซื้อขายหรือชำระราคากันก่อน

จุดประสงค์การสอน/การเรียนรู้

จุดประสงค์ทั่วไป / บุรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

7. เพื่อให้มีความรู้เรื่องการอธิบายลักษณะของสัญญาซื้อขาย (ด้านความรู้)
8. เพื่อให้มีความรู้เรื่องการบอกความแตกต่างของความรับผิดชอบของผู้ขายและความรับผิดชอบของผู้ซื้อ (ด้านความรู้)
9. เพื่อให้มีทักษะการโอมนกรรมสิทธิ์ (ด้านทักษะ)
10. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงการอภิปรายการซื้อขายเฉพาะบางอย่าง (ด้านจิตพิสัย)
11. เพื่อรู้ถึงความสำคัญของสัญญาซื้อขาย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (ด้านคุณธรรม จริยธรรม)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม / บุรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

7. อธิบายลักษณะของสัญญาซื้อขายได้ (ด้านความรู้)
8. บอกความแตกต่างของความรับผิดชอบของผู้ขายและความรับผิดชอบของผู้ซื้อได้ (ด้านความรู้)
9. สาธิตการโอมนกรรมสิทธิ์ได้ (ด้านทักษะ)
10. อภิปรายการซื้อขายเฉพาะบางอย่างได้ (ด้านจิตพิสัย)
11. รู้ถึงความสำคัญของสัญญาซื้อขาย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บุรณาการเศรษฐกิจพอเพียง)

เนื้อหาสาระการสอน/การเรียนรู้

• ด้านความรู้(ทฤษฎี)

หน่วยที่ 2 สัญญาซื้อขาย

หน่วยที่ 2 สัญญาซื้อขาย

1. ความหมายและลักษณะของสัญญาซื้อขาย

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 453 บัญญัติว่า “อันว่าซื้อขายนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ขาย โอนกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ซื้อ และผู้ซื้อตกลงว่าจะใช้ราคาทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้ขาย”

จากมาตรา 453 สัญญาซื้อขายมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1.1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ขาย อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ซื้อ

1.2 เป็นสัญญาต่างตอบแทน คือ คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต้องตอบแทนซึ่งกันและกัน โดยผู้ขายต้องตอบแทนผู้ซื้อด้วยการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ขาย ส่วนผู้ซื้อต้องตอบแทนผู้ขายด้วยการใช้ราคาทรัพย์สินที่ซื้อนั้น

1.3 เป็นสัญญาที่มีการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ซื้อขาย จากผู้ขายไปยังผู้ซื้อ

1.4 ผู้ซื้อจะต้องชำระราคาให้แก่ผู้ขาย ซึ่งในที่นี้หมายถึง เงิน

1.5 เป็นสัญญาที่โดยทั่วไปตกลงกันด้วยวาจาที่สมบูรณ์แล้ว

1.6 เป็นสัญญาที่มีวัตถุประสงค์แห่งสัญญาซื้อขายเป็นทรัพย์สิน หรือทรัพย์สิน (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 137, 138)

2. ทรัพย์สินที่ซื้อขายกันไม่ได้

โดยปกติแล้วสัญญาซื้อขายจะมีวัตถุประสงค์แห่งสัญญาเป็นทรัพย์สิน แต่ก็ยังมีทรัพย์สินบางประเภทที่กฎหมายห้ามมิให้ซื้อขายกัน ซึ่งได้แก่

2.1 สาธารณสมบัติของแผ่นดิน เช่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำ ลำคลอง ทางหลวง เป็นต้น

(ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304)

2.2 ที่วัด และธรณีสงฆ์ (ที่อันเป็นสมบัติของวัด) เว้นแต่มีการออกกฎหมายเป็นพระราชบัญญัติให้ทำการซื้อขายได้

2.3 ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เว้นแต่จะเป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบทรัพย์สินฝ่าย

พระมหากษัตริย์ พ.ศ. 2479

2.4 สิทธิที่กฎหมายห้ามโอน เช่น สิทธิในการได้รับบำเหน็จ

2.5 ทรัพย์สินที่กฎหมายห้ามจำหน่ายจ่ายโอน เช่น อาวุธสงคราม เป็นต้น

2.6 ทรัพย์สินนอกพาณิชย์ เป็นทรัพย์สินไม่สามารถถือเอาได้ เช่น ดวงอาทิตย์ เป็นต้น

3. ประเภทของการซื้อขาย

ในบทบัญญัติของกฎหมายมิได้มีการจัดแบ่งประเภทของการซื้อขายไว้ แต่เพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อการศึกษามากขึ้น จึงได้จัดแบ่งประเภทของการซื้อขายไว้ดังต่อไปนี้

3.1 สัญญาซื้อขายเสร็จเด็ดขาด

ได้แก่ สัญญาซื้อขายที่เมื่อทำแล้วสามารถสำเร็จลงได้ในเวลานั้น ซึ่งไม่มีข้อปฏิบัติที่จะต้องซื้อขายทรัพย์สินสิ่งเดียวกันนั้นอีกในวันข้างหน้า ส่วนการซื้อขายทรัพย์สินบางประเภทที่จะต้องมีการโอนกรรมสิทธิ์กันทางทะเบียน จะถือว่าการซื้อขายเสร็จเด็ดขาดที่สมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อได้ทำการโอนทางทะเบียนกันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยไม่จำเป็นต้องส่งมอบทรัพย์สินที่ซื้อขายหรือชำระราคากันก่อน

3.2 สัญญาจะซื้อจะขาย

ได้แก่ สัญญาซื้อขายที่คู่สัญญาได้ทำสัญญาซื้อขายกันแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จยังขาดขั้นตอนการทำตามแบบที่กฎหมายกำหนด

3.3 คำมั่นจะซื้อจะขาย

คำมั่นเป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียว จะถือว่าเป็นสัญญาซื้อขายได้เมื่อคู่สัญญาอีกฝ่ายได้แสดงเจตนาตอบรับคำมั่นนั้น

4. แบบและหลักฐานของสัญญาซื้อขาย

โดยทั่วไปแล้วสัญญาซื้อขายจะ ไม่มีการกำหนดแบบหรือหลักฐานการฟ้องคดีไว้ การซื้อขายจึงสมบูรณ์ได้โดยการตกลงกันด้วยวาจา แต่ในบางกรณีกฎหมายมีการกำหนดแบบและหลักฐานของสัญญาซื้อขายไว้ ดังนี้

4.1 การซื้อขายที่ต้องทำตามแบบ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 456 บัญญัติว่า “การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ถ้ามิได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นโมฆะ วิธีนี้ให้ใช้ถึงซื้อขายเรือมีระวางตั้งแต่ ห้าตันขึ้นไป ทั้งซื้อทั้งขายแพและสัตว์พาหนะด้วย”

4.1.1 อสังหาริมทรัพย์ หมายถึง ที่ ดิน และทรัพย์สินอันติดอยู่กับที่ดินมีลักษณะเป็นการถาวรหรือประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดินนั้น

4.1.2 เรือมีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป ในที่นี้หมายถึง เรือที่สามารถบรรทุกหรือรับน้ำหนักได้ตั้งแต่ ห้าตันขึ้นไป

4.1.3 แพ ในที่นี้หมายถึงแพที่เป็นที่อยู่อาศัย แปรบ้านหรือเรือนแพนั่นเอง

4.1.4 สัตว์พาหนะ หมายถึง ช้าง ม้า โค กระบือ ลา พว ที่มีตัวรูปพรรณแล้ว

4.2 สถานที่จดทะเบียนโอนทรัพย์สิน

การทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนโอนทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 456 สามารถนำไปจดทะเบียนโอนได้ ดังนี้

4.2.1 ที่ดิน อาคาร บ้านเรือน ให้จดทะเบียนที่กรมที่ดิน สำนักงานที่คอนจังหวัดหรือ สำนักงานที่ดินสาขาที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ในเขต ยกเว้น บางท้องที่ให้จด ณ ที่ว่าการอำเภอ

4.2.2 เรือ ให้จดทะเบียนที่กรมเจ้าท่า

4.2.3 แพให้จดทะเบียน ณ ที่ว่าการอำเภอ

4.2.4 สัตว์พาหนะ ให้จดทะเบียน ณ ที่ว่าการอำเภอ

4.3 การซื้อขายที่ควรทูลหลักฐาน

การซื้อขายในบางกรณีอาจสมบูรณ์ได้ด้วยการตกลงกันด้วยวาจา ในบางกรณีจะต้องทำตามแบบที่กฎหมายกำหนดจึงมีผลสมบูรณ์

4.3.1 สัญญาจะซื้อขายอสังหาริมทรัพย์

4.3.2 คำมั่นว่าจะซื้อหรือจะขายอสังหาริมทรัพย์

4.3.3 สัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่มีราคาตั้งแต่ 20,000 หรือกว่านั้นขึ้นไป

5. ค่าฤชาธรรมเนียมในการทำสัญญาซื้อขาย

ค่าฤชาธรรมเนียมในการทำสัญญาซื้อขายนั้นโดยทั่วไปจะเรียกกันว่าค่าโอน ซึ่งฝ่ายผู้ขายหรือฝ่ายผู้ซื้อจะเป็นผู้ออกนั้นต้องเป็นตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งพิจารณาได้ดังนี้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 457 บัญญัติว่า “ค่าฤชาธรรมเนียมในการทำสัญญาซื้อขายนั้น ผู้ซื้อผู้ขายพึงออกใช้เท่ากันทั้งสองฝ่าย”

จากมาตรา 457 จะเห็นได้ว่าค่าฤชาธรรมเนียมในการทำสัญญาซื้อขายกฎหมายให้คู่สัญญาตกลงกันเองว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้ออก

6. การโอนกรรมสิทธิ์

การโอนกรรมสิทธิ์ หมายถึง การโอนเปลี่ยนเจ้าของทรัพย์สิน ซึ่งในสัญญาซื้อขายนี้ถือว่า การโอนกรรมสิทธิ์เป็นสาระสำคัญข้อหนึ่งซึ่ง เป็นการบ่งบอกว่าทรัพย์สินที่ซื้อขายนั้นได้ตกไปยังผู้ซื้อแล้ว

6.1 กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ขายนั้นย่อมโอนไปยังผู้ซื้อตั้งแต่ ขณะที่ได้ทำสัญญาซื้อขายกัน (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 458) ในที่นี้หมายถึง ถ้าเป็นการซื้อขายโดยทั่วไปย่อมสมบูรณ์ด้วยการตกลงกัน

6.2 ถ้าสัญญาซื้อขายมีเงื่อนไข หรือเงื่อนไขเวลาบังคับไว้ ท่านว่ากรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินยังไม่ได้โอนจนกว่าจะได้เป็นไปตามเงื่อนไขหรือถึงกำหนดเวลานั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 459)

7. หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ขาย

เมื่อได้มีการตกลงทำสัญญากันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้ขายจะต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผู้ซื้อดังต่อไปนี้

7.1 หน้าที่ส่งมอบ

7.1.1 ผู้ขายจะต้องส่งมอบทรัพย์สินที่ขายนั้นให้แก่ผู้ซื้อ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 461)

7.1.2 การส่งมอบนั้นจะต้องทำอย่างหนึ่งอย่างใดสุดแต่จะเป็นผลให้ทรัพย์สินนั้นไปอยู่ในเงื้อมมือของผู้ซื้อ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 462)

7.1.3 ถ้าในสัญญากำหนดว่าให้ส่งมอบทรัพย์สินซึ่งขายนั้นจากที่แห่งหนึ่ง ไปถึงอีกแห่งหนึ่งการส่งมอบย่อมสำเร็จ

7.1.4 การที่ผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินที่ซื้อขายไม่ตรงตามที่ระบุไว้ในสัญญาย่อมทำให้เกิดผลดังต่อไปนี้

7.1.4.1 การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ หากว่าผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินน้อยกว่าที่ได้สัญญาไว้ ผู้ซื้อจะบอกปัดเสียไม่รับเอาเลยก็ได้ แต่ถ้าผู้ซื้อรับเอาทรัพย์สินนั้นไว้ผู้ซื้อก็ต้องใช้ราคาตามส่วน

7.2 ความรับผิดในความชำรุดบกพร่อง

โดยปกติแล้วถ้าทรัพย์สินที่ขายนั้นเกิดความชำรุดบกพร่องขึ้น ผู้ขายจะต้องเป็นฝ่ายรับผิดชอบในความ

ชำระค่าบริการนั้น แต่ในบางกรณีกฎหมายก็มีข้อยกเว้นให้ผู้ขายไม่ต้องรับผิดชอบค่าบริการนั้น

7.2.1 ความค่าบริการที่ผู้ขายเป็นฝ่ายรับผิดชอบ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 472 บัญญัติว่า “ในกรณีที่ทรัพย์สินซึ่งขายนั้นชำระค่าบริการอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นเหตุให้เสื่อมราคา ท่านว่าผู้ขายต้องรับผิดชอบ

7.2.1.1 ความชำระค่าบริการอันเป็นเหตุให้เสื่อมราคา

7.2.1.2 ความชำระค่าบริการอันเป็นเหตุให้เสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้เป็นปกติ หรือประโยชน์ที่มุ่งหมายโดยสัญญา

7.2.2 ผู้ขายไม่ต้องรับผิดชอบในความชำระค่าบริการ

จากมาตรา 473 จะเห็นว่าผู้ขายไม่ต้องรับผิดชอบในความชำระค่าบริการต่อทรัพย์สินที่ได้ซื้อขายกันกรณีดังต่อไปนี้

7.2.2.1 ถ้าผู้ซื้อได้รู้อยู่แล้วในเวลาซื้อขายว่ามีความชำระค่าบริการหรือ ควรจะรู้ว่ามีความชำระค่าบริการแต่ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจดูทรัพย์สินที่ซื้อขายอย่างคนทั่วไปพึงกระทำ

7.2.2.2 ถ้าความชำระค่าบริการนั้นเป็นที่เห็นได้อย่างชัดเจนในเวลาส่งมอบ และผู้ซื้อยังยอมรับทรัพย์สินที่ซื้อขายนั้นโดยไม่ได้ปฏิเสธหรือโต้แย้งแต่ประการใด

7.2.2.3 ถ้าทรัพย์สินที่ชำระค่าบริการนั้นได้มาจากการขายทอดตลาด การขายทอดตลาดนั้นเป็นการขายที่เปิดโอกาสให้ผู้ซื้อได้ตรวจดูทรัพย์สินที่จะซื้อก่อนเข้าสู่ราคา

7.2.3 อายุความฟ้องคดีในข้อรับผิดชอบเพื่อความชำระค่าบริการ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 474 บัญญัติว่า “ในข้อรับผิดชอบเพื่อความชำระค่าบริการนั้น ท่านห้ามมิให้ฟ้องคดีเมื่อพ้นเวลาปีหนึ่ง นับตั้งแต่เวลาที่ได้พบเห็นความชำระค่าบริการ”

จากมาตรา 474 จะเห็นได้ว่าการฟ้องคดีให้รับผิดชอบเพื่อความชำระค่าบริการนี้ต้องฟ้องภายในกำหนดเวลาหนึ่งปี นับจากเวลาที่ได้พบเห็นความชำระค่าบริการนั้น

7.3 ความรับผิดชอบในการรอนสิทธิ

การรอนสิทธิ หมายถึง การซื้อขายอันมีบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ผู้ซื้อและผู้ขายเข้ามารบกวนขัดสิทธิของผู้ซื้อในอันที่จะครอบครองใช้ทรัพย์สินที่ซื้อขายมานั้นอย่างปกติสุข

7.3.1 ผู้ขายจะต้องรับผิดชอบในการรอนสิทธิ

จากมาตรา 475 สามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

7.3.1.1 การรอนสิทธิจะต้องเกิดจากบุคคลภายนอกซึ่งไม่ใช่ผู้ขายและผู้ซื้อ

7.3.1.2 บุคคลภายนอกนั้นเข้ามาถูกรบกวนขัดสิทธิของผู้ซื้อ ทำให้ผู้ซื้อครอบครองหรือใช้ทรัพย์สินที่ซื้อมานั้นอย่างไม่ปกติสุข

7.3.1.3 บุคคลภายนอกที่เข้ามารบกวนขัดสิทธิผู้ซื้อนั้นจะต้องมีสิทธิเหนือทรัพย์สินที่ซื้อขาย

7.3.1.4 ความรับผิดชอบในการรอนสิทธินั้นเกิดขึ้นโดยผลของกฎหมาย ถึงแม้ว่าจะไม่มีข้อตกลงกันในสัญญาซื้อขายผู้ขายก็ต้องรับผิดชอบในการรอนสิทธินั้น โดยผู้ขายจะอ้างว่าไม่รู้ถึงการรอนสิทธินั้นไม่ได้

7.3.2 กรณีผู้ขายไม่ต้องรับผิดชอบในการรอนสิทธิ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 476 บัญญัติว่า “ถ้าสิทธิของผู้ก่อการรบกวนนั้นผู้ซื้อรู้อยู่แล้ว

ในเวลาซื้อขาย ท่านว่าผู้ขายไม่ต้องรับผิดชอบ

จากมาตรา 476 ผู้ขายไม่ต้องรับผิดชอบในการรอนสิทธิก็ต่อเมื่อผู้ซื้อได้รู้อยู่แล้วในเวลาซื้อขายว่ามีการรอนสิทธิ เท่ากับว่าผู้ซื้อสมควรใจที่จะยอมรับผลในความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการรอนสิทธินั้น

7.3.3 อายุความฟ้องคดีในข้อผิดเพื่อรับการรอนสิทธิ

จากมาตรา 481 นี่เป็นกรณีเกี่ยวกับอายุความฟ้องคดีของผู้ซื้อที่มีต่อผู้ขายเมื่อผู้ซื้อถูกรอนสิทธิและผู้ขายต้องรับผิดชอบ ผู้ซื้อสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีให้ผู้ขายรับผิดชอบในการรอนสิทธินั้นได้ แต่ต้องฟ้องภายในกำหนดเวลาสามเดือน นับแต่วันที่คำพิพากษาในคดีเดิมถึงที่สุด หรือนับแต่วันประนีประนอมยอมความกับบุคคลภายนอก

8. หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ซื้อ

8.1 หน้าที่รับมอบทรัพย์สินและชำระราคา

ผู้ซื้อต้องรับมอบทรัพย์สินที่ตนได้รับซื้อและใช้ราคาตามข้อสัญญาซื้อขาย (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 486)

8.1.1 หน้าที่รับมอบทรัพย์สิน ผู้ซื้อมีหน้าที่รับมอบทรัพย์สินจากผู้ขายเมื่อผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินที่ซื้อขายให้

8.1.2 หน้าที่ชำระราคา การชำระราคาถือว่าเป็นสาระสำคัญของสัญญาซื้อขายอย่างหนึ่ง ราคาในที่นี้หมายถึง เงินตรา ซึ่งอาจเป็นเงินตราไทย หรือเงินตราต่างประเทศก็ได้

8.1.2.1 ใช้ราคาตามที่กำหนดไว้ในสัญญา

8.1.2.2 ใช้ราคาตามที่กำหนดกันด้วยวิธีอย่างใดอย่างหนึ่งดังที่ได้ตกลงกันไว้ในสัญญา

8.1.2.3 ใช้ราคาโดยถือเอาตามทางการที่คู่สัญญาประพฤติดต่อกันอยู่นั้น

8.1.2.4 ถ้าราคาไม่ได้กำหนดเด็ดขาดอย่างไรดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้ซื้อจะต้องใช้ราคาตามสมควร (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 487)

8.2 รับผิดชอบในค่าขนส่งที่เพิ่มขึ้น

ผู้ซื้อต้องรับผิดชอบในค่าขนส่งทรัพย์สินที่ซื้อขายเพิ่มขึ้นจากการที่ผู้ซื้อให้ผู้ขายส่งทรัพย์สินที่ซื้อขายไปยังแห่งอื่น นอกจากสถานที่ที่ตกลงกันไว้

8.3 การยึดหน่วยราคา

ผู้ซื้อที่มีสิทธิที่จะยึดหน่วยไม่ชำระราคาแก่ผู้ขายได้ ถ้าเข้าหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

8.3.1 ถ้าผู้ซื้อพบเห็นความชำรุดบกพร่องในทรัพย์สินซึ่งตนได้รับซื้อ ผู้ซื้อชอบที่จะยึดหน่วยราคาที่ยังไม่ได้ชำระไว้ได้ทั้งหมด หรือแต่บางส่วน เว้นแต่ ผู้ขายจะหาประกันที่สมควรให้ได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 488)

8.3.2 ถ้าผู้ซื้อถูกผู้รับจ้างหรือบุคคลผู้เรียกร้องเอาทรัพย์สินที่ขายนั้นขู่ว่าจะฟ้องเป็นคดีขึ้นก็ดี ผู้ซื้อก็ชอบที่จะยึดหน่วยราคาไว้ทั้งหมดหรือบางส่วนได้เช่นกัน จนกว่าผู้ขายจะได้บำบัดภัยอันนั้นให้สิ้นไป หรือจนกว่าผู้ขายจะหาประกันที่สมควรให้ได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 489)

9. การซื้อขายเฉพาะบางอย่าง

การซื้อขายเฉพาะบางอย่างสามารถแยกพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

9.1 ขายฝาก

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 491 บัญญัติว่า “อันว่าขายฝากนั้น คือ สัญญาซื้อขายซึ่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตกไปยังผู้ซื้อ โดยมีข้อตกลงกันว่าผู้ขายอาจไถ่ทรัพย์สินนั้นคืนได้”

จากมาตรา 491 สัญญาขายฝากพอจะแยกพิจารณาได้ดังนี้

9.1.1 เป็นสัญญาซื้อขาย ลักษณะของสัญญาขายฝากจัดว่าเป็นสัญญาซื้อขายอย่างหนึ่ง แต่มีข้อแตกต่างจากสัญญาซื้อขายโดยทั่วไป คือ สัญญาขายฝากผู้ขายฝากผู้ขายสามารถไถ่ทรัพย์สินที่ขายฝากนั้นคืนได้

9.1.2 การไถ่ถอน

ในกรณีที่มีการไถ่ทรัพย์สินซึ่งขายฝากภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา หรือภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือผู้ไถ่ได้วางทรัพย์สินอันเป็นสินไถ่ต่อสำนักงานวางทรัพย์สินภายในกำหนด เวลาไถ่โดยสละสิทธิถอนทรัพย์สินที่ได้วางไว้

9.1.3 กำหนดเวลาไถ่คืนทรัพย์สินที่ขายฝาก

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 494 บัญญัติว่า “ท่านห้ามมิให้ ใช้สิทธิไถ่ทรัพย์สินซึ่งขายฝากเมื่อพ้นเวลาดังกล่าวต่อไปนี้

- (1) ถ้าเป็นอสังหาริมทรัพย์ กำหนดสิบปี นับแต่เวลาซื้อขาย
- (2) ถ้าเป็นสังหาริมทรัพย์ กำหนดสามปี นับแต่เวลาซื้อขาย”

9.1.4 ผู้มีสิทธิไถ่คืนทรัพย์สินที่ขายฝาก

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 497 บัญญัติว่า “สิทธิในการไถ่ทรัพย์สินนั้นจะพึงใช้ได้แต่บุคคลเหล่านี้ คือ

- (1) ผู้ขายเดิม หรือทายาทของผู้ขายเดิม หรือ
- (2) ผู้รับโอนสิทธินั้น หรือ
- (3) บุคคลซึ่งในสัญญาขอมไว้โดยเฉพาะว่าให้เป็นผู้ไถ่ได้”

9.1.5 ผู้มีหน้าที่รับไถ่ทรัพย์สินที่ขายฝาก

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 498 บัญญัติว่า “สิทธิในการไถ่ทรัพย์สินนั้นจะพึงใช้ได้เฉพาะต่อบุคคลเหล่านี้ คือ

- (1) ผู้ซื้อเดิม หรือทายาทของผู้ซื้อเดิม หรือ
- (2) ผู้รับโอนทรัพย์สิน หรือรับโอนสิทธิเหนือทรัพย์สินนั้น แต่ในข้อนี้ถ้าเป็นสังหาริมทรัพย์จะใช้สิทธิได้ต่อเมื่อผู้รับโอนได้รู้ในเวลาโอนว่าทรัพย์สินตกอยู่ในบังคับแห่งสิทธิไถ่คืน”

9.1.6 สินไถ่

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 499 บัญญัติว่า “สินไถ่นั้นถ้าไม่ได้กำหนดกันไว้ว่าเท่าใดไซ้ ท่านให้ไถ่ตามราคาที่ยขายฝาก

ถ้าปรากฏในเวลาไถ่ว่าสินไถ่ หรือราคาขายฝากที่กำหนดไว้สูงกว่าราคาขายฝากที่แท้จริงเกินอัตราร้อยละสิบห้าต่อปี ให้ไถ่ได้ตามราคาขายฝากที่แท้จริง รวมประโยชน์ตอบแทนร้อยละสิบห้าต่อปี”

9.1.7 ค่าฤชาธรรมเนียมการขายฝาก

ค่าฤชาธรรมเนียมในสัญญาขายฝากนั้นไม่จำเป็นจะต้องมีเสมอไป เพราะการเสียค่าธรรมเนียมนั้นจะเสียต่อเมื่อมีการจดทะเบียนโอนทรัพย์สินที่ขายฝาก ถ้าเป็นการขายฝากสังหาริมทรัพย์ โดยทั่วไปก็ไม่

จำเป็นต้องเสียค่าฤชาธรรมเนียมแต่อย่างใด แต่ถ้าเป็นการขายฝากอสังหาริมทรัพย์ หรืออสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 456 (สังหาริมทรัพย์ชนิดพิเศษ) แล้วจะต้องมีการจดทะเบียน โอนจึงต้องมีการเสียค่าฤชาธรรมเนียมให้แก่รัฐ ในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมของการขายฝากกฎหมายได้กำหนดไว้

9.1.8 สภาพทรัพย์สินที่ส่งคืน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 501 บัญญัติว่า “ทรัพย์สินซึ่งได้นั้นท่านว่าต้องส่งคืนตามสภาพที่เป็นอยู่ในเวลาใด แต่ถ้าหากทรัพย์สินนั้นถูกทำลาย หรือทำให้เสื่อมเสียไปเพราะความผิดของผู้ซื้อไซ้ ท่านว่าผู้ซื้อจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน”

9.1.9 ผลของการได้ทรัพย์สิน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 502 บัญญัติว่า “ทรัพย์สินซึ่งได้นั้นท่านว่าบุคคลผู้ไถ่ยอมได้รับคืนไปโดยปลอดจากสิทธิใดๆ ซึ่งผู้ซื้อเดิม หรือทายาท หรือผู้รับโอนจากผู้ซื้อเดิมก่อให้เกิดขึ้นก่อนเวลาใด

9.2 ขายตามตัวอย่าง ขายตามคำพรรณนา ขายเพื่อชอบ

9.2.1 ขายตามตัวอย่าง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 503 บัญญัติว่า “ในการขายตามตัวอย่างนั้น ผู้ขายจำต้องส่งมอบทรัพย์สินให้ตรงตามตัวอย่าง”

9.2.2 ขายตามคำพรรณนา

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 503 วรรคสอง บัญญัติว่า “ในการขายตามคำพรรณนา ผู้ขายจำต้องส่งมอบทรัพย์สินให้ตรงตามคำพรรณนา”

9.2.3 ขายเพื่อชอบ

ขายเพื่อชอบนั้น คือ การซื้อขายกันโดยมีเงื่อนไขว่าให้ผู้ซื้อได้มีโอกาสตรวจดู ทรัพย์สินก่อนรับซื้อ เมื่อทรัพย์สินนั้นได้ส่งมอบแก่ผู้ซื้อ เพื่อให้ตรวจดูแล้ว การซื้อขายย่อมเป็นอันบริบูรณ์ในกรณีต่อไปนี้คือ

9.2.3.1 ถ้าผู้ซื้อไม่ได้บอกกล่าวว่าจะไม่ยอมรับซื้อภายในเวลาที่กำหนดไว้ โดยสัญญา หรือโดยประเพณี หรือโดยคำบอกกล่าว หรือ

9.2.3.2 ถ้าผู้ซื้อไม่ส่งทรัพย์สินคืนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวมานั้น หรือ

9.2.3.3 ถ้าผู้ซื้อใช้ราคาทรัพย์สินนั้นสิ้นเชิง หรือแต่บางส่วน หรือ

9.2.3.4 ถ้าผู้ซื้อจำหน่ายทรัพย์สินนั้น หรือทำประการอื่นอย่างใดอันเป็นปรีชาว่ารับซื้อนั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 508)

9.3 การขายทอดตลาด

9.3.1 บุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการขายทอดตลาด

ในสัญญาขายทอดตลาดนั้นจะมีบุคคลผู้เกี่ยวข้องอยู่ 4 ฝ่าย ซึ่งได้แก่

9.3.1.1 ผู้ขาย หมายถึง เจ้าของทรัพย์สิน หรือผู้มีอำนาจทำการขายทรัพย์สิน

9.3.1.2 ผู้ทอดตลาดหมายถึง ผู้จัดการหรือผู้ดำเนินการในการขายทอดตลาดซึ่งอาจเป็นตัวแทนของตัวเองก็ได้

9.3.1.3 ผู้สุ้ราคา หมายถึง ผู้ที่เข้าสุ้ราคาโดยการเสนอซื้อ หรือผู้เข้าร่วมประมูลเสนอราคานั้นเอง ผู้สุ้ราคานั้นถึงแม้ว่าจะมีคนเดียวก็ถือว่าเป็นการขายทอดตลาด

9.3.1.4 ผู้ซื้อ หมายถึง ผู้ที่ให้ราคาสูงสุด และผู้ทอดตลาดได้ตกลงขายให้

9.3.2 ความสมบูรณ์และวิธีดำเนินการของการขายทอดตลาด

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 509 บัญญัติว่า “การขายทอดตลาดย่อมบริบูรณ์เมื่อผู้ทอดตลาดแสดงความตกลงด้วยเคาะไม้ หรือด้วยกริยาอื่นอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามจารีตประเพณีในการขายทอดตลาด ถ้ายังมีได้แสดงเช่นนั้นอยู่ตราบใด ท่านว่าผู้สุ้ราคาจะถอนคำสุ้ราคาของตนเสียก็ยังถอนได้”

9.3.3 หน้าที่ของผู้ซื้อในการขายทอดตลาด

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 510 บัญญัติว่า “ผู้ซื้อในการขายทอดตลาดจะต้องทำตามคำโฆษณาบอกขาย และตามความข้ออื่นๆ ซึ่งผู้ทอดตลาดได้แถลงก่อนเปิดม การสุ้ราคา การสุ้ราคาทรัพย์สินเฉพาะรายไป”

9.3.4 บุคคลที่ห้ามมิให้เข้าสุ้ราคาในการขายทอดตลาด

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 511 บัญญัติว่า “ท่านห้ามมิให้ผู้ทอดตลาดเข้าสุ้ราคา หรือใช้ให้ผู้อื่นผู้ใดเข้าสุ้ราคา ในการขายทอดตลาดซึ่งตนเป็นผู้อำนวยการเอง”

9.3.5 ผู้สุ้ราคาพ้นจากความผูกพันในราคาที่ได้อเสนอไว้

ผู้สุ้ราคาย่อมพ้นจากความผูกพันในราคาที่ตนได้อเสนอไว้ในกรณีดังต่อไปนี้

9.3.5.1 ผู้สุ้ราคาได้อถอนคำสุ้ราคาของตนเสียก่อนที่ผู้ทอดตลาดจะตกลงขาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 509

9.3.5.2 เมื่อมีผู้สุ้การรายอื่นให้ราคาสูงกว่าผู้สุ้ราคาได้อเสนอไว้ ไม่ว่าราคาที่ผู้อื่นได้สุ้ไปนั้นจะสมบูรณ์หรือไม่ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 514

9.3.5.3 เมื่อผู้ทอดตลาดถอนทรัพย์สินจากการขายทอดตลาด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 513, 514

9.3.6 การใช้ราคาในการขายทอดตลาด

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 515 บัญญัติว่า “ผู้สุ้ราคาสูงสุด ต้องใช้ราคาเป็นเงินสด เมื่อการซื้อขายบริบูรณ์ หรือตามเวลาที่กำหนดไว้ในคำโฆษณาบอกขาย”

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 516 บัญญัติว่า “ถ้าผู้สุ้ราคาสูงสุดละเลยเสียไม่ใช้ราคาไซ้ ท่านให้ผู้ทอดตลาดเอาทรัพย์สินนั้นออกขายอีกซ้ำหนึ่ง ถ้าได้เงินเป็นจำนวนสุทธิไม่คุ้มราคาและค่าขายทอดตลาดชั้นเดิม ผู้สุ้ราคาเดิมคนนั้นต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาด”

ด้านทักษะ+ด้านจิตพิสัย (ปฏิบัติ+ด้านจิตพิสัย) (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 3-4)

3. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 2
4. ไปงานกิจกรรม

ด้านคุณธรรม/จริยธรรม/จรรยาบรรณ/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

(จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 5)

5. รู้ถึงความสำคัญของสัญญาซื้อขาย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมการเรียนรู้หรือการเรี ยนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 4. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำความเข้าใจเรื่องที่จะศึกษา ของเอกสารประกอบการสอนวิชากฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 2 เรื่อง สัญญาซื้อขาย หน้าที่ 28 5. ผู้สอนให้ผู้เรียนสรุปความเข้าใจโดยรวมก่อนเข้าสู่บทเรียน แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกคะแนนการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน 2. ช้่นให้ความรู้ (150 นาที) 4. ผู้สอนให้ผู้เรียนร่วมกัน บอกความแตกต่างของความรับผิดชอบของผู้ขายและความรับผิดชอบของผู้ซื้อ 5. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนถามปัญหา และข้อสงสัยจากเนื้อหา โดยครูเป็นผู้ตอบปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน	1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 4. ผู้เรียนทำความเข้าใจเรื่องที่จะศึกษา ของเอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 2 เรื่อง สัญญาซื้อขายหน้าที่ 28 5. ผู้เรียนสรุปความเข้าใจโดยรวมก่อนเข้าสู่บทเรียน แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกคะแนนการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน 2. ช้่นให้ความรู้ (150 นาที) 4. ผู้เรียนร่วมกัน บอกความแตกต่างของความรับผิดชอบของผู้ขายและความรับผิดชอบของผู้ซื้อ PowerPoint 5. ผู้เรียนซักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้น

กิจกรรมการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
3. ขั้นประยุกต์ใช้ (155 นาที) 3. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำใบงานกิจกรรมหน่วยที่ 2 เรื่อง สัญญาซื้อขาย หน้าที่ 29 4. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 2 เรื่อง สัญญาซื้อขาย หน้าที่ 63 5. ผู้สอนให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต 4. ขั้นสรุปและประเมินผล (30 นาที) 4. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนให้มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 5. ผู้สอนให้ผู้เรียนสลับกันตรวจกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน (บรรจุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5) (รวม 360 นาที หรือ 2 คาบเรียน)	3. ขั้นประยุกต์ใช้ (155 นาที) 3. ผู้เรียนทำกิจกรรมการทดลองหน่วยที่ 2 เรื่อง แรง การรวมแรงและการแยกแรง หน้าที่ 29 4. ผู้เรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 2 เรื่อง สัญญาซื้อขาย หน้าที่ 63 5. ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต 4. ขั้นสรุปและประเมินผล (30 นาที) 4. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนเพื่อให้ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 5. ผู้เรียนสลับกันตรวจกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน (บรรจุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)

งานที่มอบหมายหรือกิจกรรมการวัดผลและประเมินผล

ก่อนเรียน

8. จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนการสอนหน่วยที่ 2
9. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยที่ 2 และให้ความร่วมมือในการเรียน

ขณะเรียน

10. ศึกษา PowerPoint และเอกสารประกอบการสอน 2 เรื่อง สัญญาซื้อขาย
11. ซักถามข้อสงสัยระหว่างการเรียนการสอน
12. ปฏิบัติตามแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 2 เรื่อง สัญญาซื้อขาย

หลังเรียน

13. สรุปเนื้อหา
14. สลับกันตรวจแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 2

คำถาม

1. การขายทรัพย์สินตามแคตตาล็อกจัดว่าเป็นการขายตามข้อใด
2. ผู้ขายจะต้องรับผิดชอบการชำรุดบกพร่องในกรณีใด
3. โดยทั่วไปกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ขายนั้นย่อมโอนไปยังผู้ซื้อเมื่อใด
4. ทรัพย์สินตามข้อใดที่เวลาซื้อขายไม่ต้องไปจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย

ผลงาน/ชิ้นงาน/ความสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 2 เรื่อง สัญญาซื้อขาย

สมรรถนะที่พึงประสงค์

ผู้เรียนสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ สัญญาซื้อขาย

1. วิเคราะห์และตีความหมาย
2. ตั้งคำถาม
3. อภิปรายแสดงความคิดเห็นระดมสมอง
4. การประยุกต์ความรู้สู่งานอาชีพ

สมรรถนะการปฏิบัติงานอาชีพ

- ทำสัญญาซื้อขายและโอนกรรมสิทธิ์

สมรรถนะการขยายผล

ความสอดคล้อง

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 2 เรื่อง สัญญาซื้อขาย ที่จัดทำขึ้นได้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ สัญญาซื้อขาย ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การทำงาน และสามารถหารายได้ระหว่างการเรียนการสอนช่วยเหลือผู้ปกครองได้ในระดับหนึ่ง

สื่อการเรียนการสอน/การเรียนรู้

สื่อสิ่งพิมพ์

1. เอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)
2. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 2 (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-4)
3. ใบงานกิจกรรม (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-4)
4. แบบประเมินผลงานตามกิจกรรม ใช้ประกอบการสอนขั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 1
5. แบบเฉลยกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้ประกอบในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน และขั้นสรุปและประเมินผล
6. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ใช้ประกอบการสอนขั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 2

สื่อโสตทัศน (ถ้ามี)

1. PowerPoint เรื่อง สัญญาซื้อขาย

สื่อของจริง

สัญญาซื้อขาย (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)

แหล่งการเรียนรู้

ในสถานศึกษา

1. ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
2. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ศึกษาหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

นอกสถานศึกษา

ผู้ประกอบการ สถานประกอบการ ในท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

การบูรณาการ/ความสัมพันธ์กับวิชาอื่น

1. บูรณาการกับวิชาชีวิตและวัฒนธรรมไทย ด้านการพูด การอ่าน การเขียน และการฝึกปฏิบัติ
ตนทางสังคมด้านการเตรียมความพร้อม ความรับผิดชอบ และความสนใจใฝ่รู้
2. บูรณาการกับวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
3. บูรณาการกับวิชา วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาอาชีพธุรกิจและบริการ

แหล่งการเรียนรู้

ในสถานศึกษา

3. ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
4. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ศึกษาหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

นอกสถานศึกษา

ผู้ประกอบการ สถานประกอบการ ในท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

การบูรณาการ/ความสัมพันธ์กับวิชาอื่น

4. บูรณาการกับวิชาชีวิตและวัฒนธรรมไทย ด้านการพูด การอ่าน การเขียน และการฝึกปฏิบัติ
ต้นทางสังคมด้านการเตรียมความพร้อม ความรับผิดชอบ และความสนใจใฝ่รู้
5. บูรณาการกับวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
6. บูรณาการกับวิชา วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาอาชีพธุรกิจและบริการ

การประเมินผลการเรียนรู้

● หลักการประเมินผลการเรียนรู้

ก่อนเรียน

1. ศึกษาหาความรู้ก่อนการเรียนการสอน

ขณะเรียน

สังเกตการทำงาน

หลังเรียน

2. ตรวจสอบแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 2

ผลงาน/ชิ้นงาน/ผลสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 2 เรื่อง สัญญาซื้อขาย

การประเมินผลการเรียนรู้

- หลักการประเมินผลการเรียนรู้

ก่อนเรียน

1. ศึกษาหาความรู้ก่อนการเรียนการสอน

ขณะเรียน

สังเกตการทำงาน

หลังเรียน

2. ตรวจสอบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 2

ผลงาน/ชิ้นงาน/ผลสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 2 เรื่อง สัญญาซื้อขาย

รายละเอียดการประเมินผลการเรียนรู้

- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1 อธิบายลักษณะของสัญญาซื้อขายได้
 - 4. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 5. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 6. เกณฑ์การให้คะแนน : อธิบายลักษณะของสัญญาซื้อขายได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 2 บอกความแตกต่างของความรับผิดชอบของผู้ขายและความรับผิดชอบของผู้ซื้อได้
 - 4. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 5. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 6. เกณฑ์การให้คะแนน : บอกความแตกต่างของความรับผิดชอบของผู้ขายและความรับผิดชอบของผู้ซื้อได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 3 สาธิตการโอหมกรรมสิทธิ์ได้
 - 3. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 4. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 3. เกณฑ์การให้คะแนน : สาธิตการโอหมกรรมสิทธิ์ได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 4 อภิปรายการซื้อขายเฉพาะบางอย่างได้
 - 7. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 8. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 9. เกณฑ์การให้คะแนน : อภิปรายการซื้อขายเฉพาะบางอย่างได้ จะได้ 2 คะแนน
- a. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 5 รู้ถึงความสำคัญของสัญญาซื้อขาย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
 - 4. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 5. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 6. เกณฑ์การให้คะแนน : รู้ถึงความสำคัญของสัญญาซื้อขาย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน จะได้ 1 คะแนน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 2

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. สัญญาซื้อขาย คือ
2. ทรัพย์สินที่ซื้อขายกันไม่ได้ ได้แก่
3. การซื้อขายมี ประเภท ได้แก่
4. โดยทั่วไปแล้วสัญญาซื้อขายย่อมสมบูรณ์เมื่อ
5. การซื้อขายบ้านพร้อมที่ดินต้องทำตามแบบคือ
- สัญญาซื้อขายย่อมมีผลเป็น
6. ซื้อมะพร้าว 100 ผล ผู้ขายจะต้อง ก่อน กรรมสิทธิ์จึงจะโอนไปยังผู้ซื้อ
7. การออกค่าฤชาธรรมเนียมในการทำสัญญาซื้อขาย ถ้าคู่สัญญาไม่ได้ตกลงกันไว้ ให้
8. ผู้ซื้อจำเป็นต้องยอมรับทรัพย์สินที่ตนได้รับซื้อและต้อง.....ตอบแทน
ตามข้อสัญญาซื้อขาย
9. ขายฝาก คือ
10. ในสัญญาขายทอดตลาดนั้นจะต้องมีผู้เกี่ยวข้องอยู่ ฝ่าย ได้แก่

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กาทับหัวข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดมิใช่ลักษณะของสัญญาซื้อขาย

ก. เป็นสัญญาไม่ต่างตอบแทน

ข. เป็นสัญญาที่มีการโอนกรรมสิทธิ์

ค. โดยทั่วไปสมบูรณ์ด้วยการตกลงกันด้วยวาจา

ง. มีวัตถุแห่งสัญญาเป็นทรัพย์สินหรือทรัพย์สิน

2. เรายกที่ดินให้ปี สัญญาซื้อขายในข้อนี้ย่อมสมบูรณ์ได้ตามข้อใด

ก. ตกลงด้วยวาจา

ข. มีหลักฐานเป็นหนังสือ

ค. มีการส่งมอบที่ดินแล้ว

ง. ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

3. ทรัพย์สินตามข้อใดที่กฎหมายห้ามจำหน่ายจ่ายโอน

ก. รถสปอร์ต

ข. รถมินิบัส

ค. รถแท็กซี่

ง. รถถัง

4. ทรัพย์สินตามข้อใดที่เวลาซื้อขายไม่ต้องไปจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย

ก. ข้าวที่มีตัวรูปพรรณ

ข. บ้านพร้อมที่ดิน

ค. เรือมีระวาง 6 ตัน

ง. เครื่องจักรอุตสาหกรรม

5. การซื้อขายสังหาริมทรัพย์ที่มีราคาตั้งแต่เท่าใด ที่จะต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือมีการวางมัดจำหรือมีการชำระหนี้บางส่วน

ก. 50 บาท

ข. 500 บาท

ค. 2,000 บาท

ง. 20,000 บาท

6. ค่าธรรมเนียมในการทำสัญญาซื้อขายนั้น ถ้าคู่สัญญาไม่ได้ตกลงกันไว้ กฎหมายให้ผู้ใดเป็นผู้ออก

ก. ผู้ซื้อ

ข. ผู้ขาย

ค. ผู้ซื้อและผู้ขายออกคนละครึ่ง

ง. ผู้ซื้อออกน้อยกว่าผู้ขาย

7. โดยทั่วไปกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินซื้อขายนั้นย่อมโอนไปยังผู้ซื้อเมื่อใด

ก. เมื่อทำสัญญาซื้อขายกัน

ข. เมื่อมีการส่งมอบทรัพย์สินที่ซื้อขายกัน

ค. เมื่อมีการทำหลักฐานการซื้อขายกันเป็นหนังสือ

ง. เมื่อได้มีการทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

8. ผู้ขายจะต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องในกรณีใด

ก. ผู้ซื้อได้รู้อยู่แล้วในเวลาซื้อขายว่ามีความชำรุดบกพร่อง

ข. ถ้าความชำรุดบกพร่องนั้นเป็นที่เห็นประจักษ์ในเวลาส่งมอบและผู้ซื้อยอมรับไว้

ค. ถ้าทรัพย์สินที่ซื้อขายนั้นซื้อจากการขายทอดตลาด

ง. ถ้าทรัพย์สินที่ซื้อขายนั้นซื้อจากการขายฝาก

9. การขายทรัพย์สินตามแคตตาล็อกจัดว่าเป็นการขายตามข้อใด

ก. ขายฝาก

ข. ขายตามตัวอย่าง

ค. ขายตามคำพรรณนา

ง. ขายเพื่อชอบ

10. บุคคลตามข้อใดที่มีได้มีกำหนดไว้ในสัญญาขายทอดตลาด

ก. ผู้ขาย

ข. ผู้ซื้อ

ค. ผู้ประกัน

ง. ผู้สุ่มราคา

ตอนที่ 3 จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

1. แดงขายเรือมีระวาง 6 ตัน แก่ดำ เช่นนี้แดงและดำจะต้องทำอย่างไรสัญญาซื้อขายนี้จึงสมบูรณ์และถ้าไม่ทำจะมีผลทางกฎหมายอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. ให้ระบุทรัพย์สินที่ซื้อขายไม่ได้มาอย่างน้อย 5 ชนิด

.....

.....

.....

.....

3. ให้จำแนกประเภทของการซื้อขาย พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

.....

.....

.....

.....

4. ให้อธิบายความหมายของความรับผิดในการโอนสิทธิมาพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

5. ให้อธิบายถึงวิธีการขายทอดตลาด พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

.....

.....

.....

.....

ใบงานกิจกรรม

ใบงานกิจกรรมที่ 1

แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะและแบบของสัญญาซื้อขายแล้วส่งตัวแทนออกมาแสดงความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน

ใบงานกิจกรรมที่ 2

แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องสิทธิหน้าที่ของผู้ขายและผู้ซื้อ

ใบงานกิจกรรมที่ 3

ให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับสัญญาขายฝาก แล้วส่งตัวแทนมาอภิปรายหน้าชั้นเรียน

ใบงานกิจกรรมที่ 4

ให้นักเรียนร่วมกันแสดงบทบาทสมมติ โดยการจัดประมูลสินค้าในชั้นเรียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการขายทอดตลาด

แบบประเมินผลการนำเสนอผลงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน (ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา ความถูกต้อง ปฏิภาณในการตอบ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า)				
2	รูปแบบการนำเสนอ				
3	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
4	บุคลิกลักษณะ กิริยา ท่าทางในการพูด น้ำเสียง ซึ่งทำให้ผู้ฟังมีความสนใจ				
รวม					

ผู้ประเมิน.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจนถูกต้อง

3 คะแนน = มีสาระสำคัญครบถ้วนถูกต้อง ตรงตามจุดประสงค์

2 คะแนน = สาระสำคัญไม่ครบถ้วน แต่ตรงตามจุดประสงค์

1 คะแนน = สาระสำคัญไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตามจุดประสงค์

2. รูปแบบการนำเสนอ

3 คะแนน = มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการ นำเสนอที่น่าสนใจ นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและประหยัด

คะแนน = มีเทคนิคการนำเสนอที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ แต่ขาดการประยุกต์ใช้ วัสดุในท้องถิ่น

1 คะแนน = เทคนิคการนำเสนอไม่เหมาะสม และไม่น่าสนใจ

3. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

4. ความสนใจของผู้ฟัง

- 3 คะแนน = ผู้ฟังมากกว่าร้อยละ 90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
 2 คะแนน = ผู้ฟังร้อยละ 70-90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
 1 คะแนน = ผู้ฟังน้อยกว่าร้อยละ 70 สนใจ และให้ความร่วมมือ

แบบประเมินกระบวนการทำงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
 3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน				
2	การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม				
3	การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4	การประเมินผลและปรับปรุงงาน				
รวม					

ผู้ประเมิน.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

- 3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานอย่างชัดเจน
 2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน
 1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน

2. การมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม

- 3 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง และตรงตามความสามารถของสมาชิกทุกคน มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ /

อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง

2 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง แต่ไม่ตรงตามความสามารถ และมีสื่อ / อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียงแต่ขาด

การจัดเตรียมสถานที่

1 คะแนน = กระจายงานไม่ทั่วถึงและมีสื่อ / อุปกรณ์ไม่เพียงพอ

3. การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย และตามเวลาที่กำหนด

2 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย แต่ช้ากว่าเวลาที่กำหนด

1 คะแนน = ทำงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย

4. การประเมินผลและปรับปรุงงาน

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนร่วมปรึกษาหารือ ติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงงานเป็นระยะ

2 คะแนน = สมาชิกบางส่วนมีส่วนร่วมปรึกษาหารือ แต่ไม่ปรับปรุงงาน

1 คะแนน = สมาชิกบางส่วนไม่มีส่วนร่วมปรึกษาหารือ และปรับปรุงงาน

เจดยแบบประเมินผลการเรียนรู้

หน่วยที่ 2 สัญญาซื้อขาย

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

- สัญญาซื้อขาย คือ สัญญาซึ่งบุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ขาย โอนกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ซื้อ และผู้ซื้อตกลงว่าจะใช้ราคาทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้ขาย
- ทรัพย์สินที่ซื้อขายกันไม่ได้ ได้แก่
 - 2.1 สาธารณสมบัติของแผ่นดิน เช่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำ ลำคลอง ทางหลวง เป็นต้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304)
 - 2.2 ที่วัด และธรณีสงฆ์ (ที่อันเป็นสมบัติของวัด) เว้นแต่มีการออกกฎหมายเป็นพระราชบัญญัติให้ทำการซื้อขายได้
 - 2.3 ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เว้นแต่จะเป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ พ.ศ. 2479
 - 2.4 สิทธิที่กฎหมายห้ามโอน เช่น สิทธิในการได้รับบำนาญ
 - 2.5 ทรัพย์สินที่กฎหมายห้ามจำหน่ายจ่ายโอน เช่น อวรุทสงคราม เป็นต้น
 - 2.6 ทรัพย์สินนอกพาณิชย์ เป็นทรัพย์สินไม่สามารถถือเอาได้ เช่น ดวงอาทิตย์ เป็นต้น
- การซื้อขายมี 3 ประเภท ได้แก่ 1.สัญญาซื้อขายเสร็จโดยเด็ดขาด 2. สัญญาจะซื้อขาย 3.คำมั่นจะซื้อขาย
- โดยทั่วไปแล้วสัญญาซื้อขายย่อมสมบูรณ์เมื่อ ตกลงกันด้วยวาจา
- การซื้อขายบ้านพร้อมที่ดินต้องทำตามแบบคือ ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สัญญาซื้อขายย่อมมีผลเป็น โฉมะ
- ซื้อมะพร้าว 100 ผล ผู้ขายจะต้อง นับ ก่อน กรรมสิทธิ์จึงจะโอนไปยังผู้ซื้อ
- การออกค่าฤชาธรรมเนียมในการทำสัญญาซื้อขาย ถ้าคู่สัญญาไม่ได้ตกลงกันไว้ให้ ออกคนละครึ่ง
- ผู้ซื้อจำต้องยอมรับทรัพย์สินที่ตนได้รับซื้อและต้อง ใช้ราคาทรัพย์สิน ตอบแทนตามข้อสัญญาซื้อขาย
- ขายฝาก คือ สัญญาซื้อขายซึ่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตกไปยังผู้ซื้อ โดยมีข้อตกลงกันว่าผู้ขายอาจไถ่ทรัพย์สินนั้นคืนได้
- ในสัญญาขายทอดตลาดนั้นจะต้องมีผู้เกี่ยวข้องอยู่ 4 ฝ่าย ได้แก่
 - 1 ผู้ขาย หมายถึง เจ้าของทรัพย์สิน หรือผู้มีอำนาจทำการขายทรัพย์สิน
 - 2 ผู้ทอดตลาดหมายถึง ผู้จัดการหรือผู้ดำเนินการในการขายทอดตลาดซึ่งอาจเป็นตัวแทนของตัวเองก็ได้
 - 3 ผู้สุ้ราคา หมายถึง ผู้ที่เข้าสุ้ราคาโดยการเสนอซื้อ หรือผู้เข้าร่วมประมูลเสนอราคานั้นเอง ผู้สุ้ราคานั้นถึงแม้ว่าจะมีคนเดียวก็ถือว่าเป็นการขายทอดตลาด
 - 4 ผู้ซื้อ หมายถึง ผู้ที่ให้ราคาสูงสุด และผู้ทอดตลาดได้ตกลงขายให้

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กากับหัวข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ก
2. ง
3. ง
4. ง
5. ง
6. ก
7. ก
8. ง
9. ก
10. ก

ตอนที่ 3 จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้อใจความที่สมบูรณ์

1. แดงขายเรือมีระวาง 6 คัน แก่ดำ เช่นนี้แดงและดำจะต้องทำอะไรสัญญาซื้อขายนี้จึงสมบูรณ์และถ้าไม่ทำจะมีผลทางกฎหมายอย่างไร

ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้าไม่ทำย่อมมีผลเป็นโมฆะ

2. ให้ระบุทรัพย์สินที่ซื้อขายไม่ได้มาอย่างน้อย 5 ชนิด

2.1 สาธารณสมบัติของแผ่นดิน เช่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำ ลำคลอง ทางหลวง เป็นต้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304)

2.2 ที่วัด และธรณีสงฆ์ (ที่อันเป็นสมบัติของวัด) เว้นแต่มีการออกกฎหมายเป็นพระราชบัญญัติให้ทำการซื้อขายได้

2.3 ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เว้นแต่จะเป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ พ.ศ. 2479

2.4 สิทธิที่กฎหมายห้ามโอน เช่น สิทธิในการได้รับบำเหน็จ

2.5 ทรัพย์สินที่กฎหมายห้ามจำหน่ายจ่ายโอน เช่น อาวุธสงคราม เป็นต้น

2.6 ทรัพย์สินนอกพาณิชย์ เป็นทรัพย์สินไม่สามารถถือเอาได้ เช่น ดวงอาทิตย์ เป็นต้น

3. ให้จำแนกประเภทของการซื้อขาย พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

ในบทบัญญัติของกฎหมายมิได้มีการจัดแบ่งประเภทของการซื้อขายไว้ แต่เพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อการศึกษามากขึ้น จึงได้จัดแบ่งประเภทของการซื้อขายไว้ดังต่อไปนี้

3.1 สัญญาซื้อขายเสร็จเด็ดขาด

ได้แก่ สัญญาซื้อขายที่เมื่อทำแล้วสามารถสำเร็จลงได้ในเวลานั้น ซึ่งไม่มีข้อปฏิบัติที่จะต้องซื้อขายทรัพย์สินสิ่งเดียวกันนั้นอีกในวันข้างหน้า ส่วนการซื้อขายทรัพย์สินบางประเภทที่จะต้องมีกรรมสิทธิ์กันทางทะเบียน จะถือว่าการซื้อขายเสร็จเด็ดขาดที่สมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อได้ทำการโอนทางทะเบียนกันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยไม่จำเป็นต้องส่งมอบทรัพย์สินที่ซื้อขายหรือชำระราคากันก่อน

3.2 สัญญาจะซื้อขาย

ได้แก่ สัญญาซื้อขายที่คู่สัญญาได้ทำสัญญาซื้อขายกันแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จยังขาดขั้นตอนการทำตามแบบที่กฎหมายกำหนด

3.3 คำมั่นจะซื้อขาย

คำมั่นเป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียว จะถือว่าเป็นสัญญาซื้อขายได้เมื่อคู่สัญญาอีกฝ่ายได้แสดงเจตนาตอบรับคำมั่นนั้น

ตัวอย่าง สมใจเสนอซื้อโทรศัพท์มือถือจากสมหทัยในราคา 3,000 บาท ถ้าสมหทัยตกลงขายภายในสิ้นเดือนนี้ สมใจจะนำเงิน 3,000 บาทไปชำระ กรณีเช่นนี้ถือถือว่าเป็นคำมั่นว่าจะซื้อ

4. ให้อธิบายความหมายของความรับผิดในการรอนสิทธิมาพอสังเขป

การรอนสิทธิ หมายถึง การซื้อขายอันมีบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ผู้ซื้อและผู้ขายเข้ามารบกวนขัดสิทธิของผู้ซื้อในอันที่จะครอบครองใช้ทรัพย์สินที่ซื้อขายมานั้นอย่างปกติสุข

1 ผู้ขายจะต้องรับผิดในการรอนสิทธิ

จากมาตรา 475 สามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

1 การรอนสิทธิจะต้องเกิดจากบุคคลภายนอกซึ่งไม่ใช่ผู้ขายและผู้ซื้อ

2 บุคคลภายนอกนั้นเข้ามาก่อการรบกวนขัดสิทธิของผู้ซื้อ ทำให้ผู้ซื้อครอบครองหรือใช้ทรัพย์สินที่ซื้อมานั้นอย่างไม่ปกติสุข

3 บุคคลภายนอกที่เข้ามารบกวนขัดสิทธิผู้ซื้อนั้นจะต้องมีสิทธิเหนือทรัพย์สินที่ซื้อขาย

4 ความรับผิดในการรอนสิทธินั้นเกิดขึ้นโดยผลของกฎหมาย ถึงแม้ว่าจะไม่มีข้อตกลงกันในสัญญาซื้อขายผู้ขายก็ต้องรับผิดในการรอนสิทธินั้น โดยผู้ขายจะอ้างว่าไม่รู้ถึงการรอนสิทธินั้นไม่ได้

2 กรณีผู้ขายไม่ต้องรับผิดในการรอนสิทธิ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 476 บัญญัติว่า “ถ้าสิทธิของผู้ก่อการรบกวนนั้นผู้ซื้อรู้อยู่แล้วในเวลาซื้อขาย ท่านว่าผู้ขายไม่ต้องรับผิด”

จากมาตรา 476 ผู้ขายไม่ต้องรับผิดในการรอนสิทธิก็ต่อเมื่อผู้ซื้อได้รู้อยู่แล้วในเวลาซื้อขายว่ามีการรอนสิทธิ เท่ากับว่าผู้ซื้อสมควรใจที่จะยอมรับผลในความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการรอนสิทธินั้น

3 อายุความฟ้องคดีในข้อผิดเพื่อรับการรอนสิทธิ

จากมาตรา 481 นี้เป็นกรณีเกี่ยวกับอายุความฟ้องคดีของผู้ซื้อที่มีต่อผู้ขายเมื่อผู้ซื้อถูกรอนสิทธิและผู้ขายต้องรับผิดชอบ ผู้ซื้อสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีให้ผู้ขายรับผิดในการรอนสิทธินั้นได้ แต่ต้องฟ้องภายในกำหนดเวลาสามเดือน นับแต่วันที่คำพิพากษาในคดีเดิมถึงที่สุด หรือนับแต่วันประนีประนอมยอมความกับบุคคลภายนอก

5. ให้อธิบายถึงวิธีการขายทอดตลาด พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

1 บุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการขายทอดตลาด

ในสัญญาขายทอดตลาดนั้นจะมีบุคคลผู้เกี่ยวข้องอยู่ 4 ฝ่าย ซึ่งได้แก่

1 ผู้ขาย หมายถึง เจ้าของทรัพย์สิน หรือผู้มีอำนาจทำการขายทรัพย์สิน

2 ผู้ทอดตลาด หมายถึง ผู้จัดการหรือผู้ดำเนินการในการขายทอดตลาดซึ่งอาจเป็นตัวแทนของตัวเองก็ได้

3 ผู้สุ่ราคา หมายถึง ผู้ที่เข้าสุ่ราคาโดยการเสนอซื้อ หรือผู้เข้าร่วมประมูลเสนอราคนั้นเอง ผู้สุ่ราคนั้นถึงแม้ว่าจะมีคนเดียวก็ถือว่าเป็นการขายทอดตลาด

4 ผู้ซื้อ หมายถึง ผู้ที่ให้ราคาสูงสุด และผู้ทอดตลาดได้ตกลงขายให้

2 ความสมบูรณ์และวิธีดำเนินการของการขายทอดตลาด

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 509 บัญญัติว่า “การขายทอดตลาดย่อมบริบูรณ์เมื่อผู้ทอดตลาดแสดงความตกลงด้วยเคาะไม้ หรือด้วยกิริยาอื่นอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามจารีตประเพณีในการขาย

ทอดตลาด ถ้ายังมีได้แสดงเช่นนั้นอยู่ตราบใด ท่านว่าผู้สุ้ราคาจะถอนคำสุ้ราคาของตนเสียก็ยังถอนได้”

3 หน้าที่ของผู้ซื้อในการขายทอดตลาด

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 510 บัญญัติว่า “ผู้ซื้อในการขายทอดตลาดจะต้องทำตามคำโฆษณาบอกขาย และตามความข้ออื่นๆ ซึ่งผู้ทอดตลาดได้แถลงก่อนเปิดม การสุ้ราคา การสุ้ราคาทรัพย์สินเฉพาะรายไป”

4 บุคคลที่ห้ามมิให้เข้าสุ้ราคาในการขายทอดตลาด

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 511 บัญญัติว่า “ท่านห้ามมิให้ผู้ทอดตลาดเข้าสุ้ราคา หรือใช้ให้ผู้อื่นผู้ใดเข้าสุ้ราคา ในการขายทอดตลาดซึ่งตนเป็นผู้ดำเนินการเอง”

5 ผู้สุ้ราคาพ้นจากความผูกพันในราคาที่ได้อเสนอไว้

ผู้สุ้ราคาย่อมพ้นจากความผูกพันในราคาที่ตนได้อเสนอไว้ในกรณีดังต่อไปนี้

1 ผู้สุ้ราคาได้ถอนคำสุ้ราคาของตนเสียก่อนที่ผู้ทอดตลาดจะตกลงขาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 509

2 เมื่อมีผู้สุ้การรายอื่นให้ราคาสูงกว่าผู้สุ้ราคาได้อเสนอไว้ ไม่ว่าราคาที่ผู้อื่นได้สุ้ไปนั้น จะสมบูรณ์หรือไม่ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 514

3 เมื่อผู้ทอดตลาดถอนทรัพย์สินจากการขายทอดตลาด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 513, 514

6 การใช้ราคาในการขายทอดตลาด

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 515 บัญญัติว่า “ผู้สุ้ราคาสูงสุด ต้องใช้ราคาเป็นเงินสด เมื่อการซื้อขายบริบูรณ์ หรือตามเวลาที่กำหนดไว้ในคำโฆษณาบอกขาย”

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 516 บัญญัติว่า “ถ้าผู้สุ้ราคาสูงสุดละเลยเสียไม่ใช้ราคาไซ้ ท่านให้ผู้ทอดตลาดเอาทรัพย์สินนั้นออกขายอีกซ้ำหนึ่ง ถ้าได้เงินเป็นจำนวนสุทธิไม่คุ้มราคาและค่าขายทอดตลาดชั้นเดิม ผู้สุ้ราคาเดิมคนนั้นต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาด”

บันทึกหลังการสอน
หน่วยที่ 2 สัญญาซื้อขาย

ผลการใช้แผนการเรียนรู้

1. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. สามารถนำไปใช้ปฏิบัติการสอนได้ครบตามกระบวนการเรียนการสอน
3. สื่อการสอนเหมาะสมดี

ผลการเรียนของนักเรียน

4. นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจใฝ่รู้ เข้าใจในบทเรียน อภิปรายตอบคำถามในกลุ่ม และร่วมกันปฏิบัติใบงานที่ได้รับมอบหมาย
5. นักเรียนกระตือรือร้นและรับผิดชอบในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จทันเวลาที่กำหนด
6. นักเรียนทำสัญญาซื้อขายและ โอนกรรมสิทธิ์ได้

ผลการสอนของครู

1. สอนเนื้อหาได้ครบตามหลักสูตร
2. แผนการสอนและวิธีการสอนครอบคลุมเนื้อหาการสอนทำให้ผู้สอนสอนได้อย่างมั่นใจ
3. สอนได้ทันตามเวลาที่กำหนด

แผนการจัดการเรียนรู้/แผนการเรียนรู้ภาคทฤษฎี

	แผนการจัดการเรียนรู้/การเรียนรู้ภาคทฤษฎี	หน่วยที่ 3
	ชื่อวิชา กฎหมายพาณิชย์	สอนสัปดาห์ที่ 5 - 6
	ชื่อหน่วย สัญญาเช่าซื้อ	คาบรวม 18
ชื่อเรื่อง สัญญาเช่าซื้อ		จำนวนคาบ 6
หัวข้อเรื่อง ด้านความรู้ 13. ความหมายสัญญาเช่าซื้อ 14. ลักษณะของสัญญาเช่าซื้อ ด้านทักษะ 15. สัญญาเช่าซื้อกับสัญญาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ด้านจิตพิสัย 16. หน้าที่ของผู้ให้เช่าซื้อและผู้เช่าซื้อ ด้านคุณธรรม จริยธรรม 17. เห็นคุณค่า และความสำคัญของสัญญาเช่าซื้อและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน สาระสำคัญ สัญญาเช่าซื้อเป็นสัญญาหนึ่งที่คล้ายกับสัญญาเช่าทรัพย์สิน แต่สัญญาเช่าซื้อจะมีการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่เช่าซื้อภายหลังที่ผู้เช่าซื้อได้ชำระค่าเช่าซื้อครบทุกงวด คุณแล้วสัญญาเช่าซื้อก็คล้ายกับสัญญาซื้อขายเงินผ่อน แต่มีข้อแตกต่างกันตรงที่สัญญาซื้อขายเงินผ่อนผู้ซื้อจะได้รับโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินทันทีหลังจากที่ดีทำสัญญากันเสร็จไม่จำเป็นต้องรอให้ผ่อนครบทุกงวดอย่างสัญญาเช่าซื้อ ซึ่งสาระสำคัญและรายละเอียดนั้นจะต้องทำการศึกษากันไปหน่วยนี้ สมรรถนะอาชีพประจำหน่วย - ทำสัญญาเช่าซื้อ		

คำศัพท์สำคัญ

ความหมายของคำตั้งหรือคำแนะนำ

ความหมายและลักษณะของสัญญาเช่าซื้อ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 572 บัญญัติว่า “อันว่าเช่าซื้อนั้น คือ สัญญาซึ่งเจ้าของเอาทรัพย์สินออกให้เช่า และให้คำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินนั้นหรือว่าจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า โดยมีเงื่อนไขที่ผู้เช่าได้ชำระเงินเป็นจำนวนเงินเท่านั้น

สัญญาเช่าซื้อนั้นถ้าไม่ทำเป็นหนังสือ ท่านว่าเป็นโมฆะ”

จุดประสงค์การสอน/การเรียนรู้

จุดประสงค์ทั่วไป / บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

12. เพื่อให้มีความรู้เรื่องการแปลความหมายของวิทยาศาสตร์และฟิสิกส์ (ด้านความรู้)
13. เพื่อให้มีความรู้เรื่องหลักการอธิบายหน่วยของปริมาณต่างๆ (ด้านความรู้)
14. เพื่อให้มีทักษะเขียนสัญลักษณ์แทนปริมาณเวกเตอร์ (ด้านทักษะ)
15. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงการเลือกผลลัพธ์ของการรวมปริมาณเวกเตอร์ (ด้านจิตพิสัย)
16. เพื่อศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับฟิสิกส์และเวกเตอร์ เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสม (ด้านคุณธรรม จริยธรรม)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม / บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

12. แปลความหมายสัญญาเช่าซื้อได้ (ด้านความรู้)
13. ระบุลักษณะของสัญญาเช่าซื้อได้ (ด้านความรู้)
14. เปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างสัญญาเช่าซื้อกับสัญญาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ (ด้านทักษะ)
15. ประพฤติตามสิทธิและหน้าที่ของผู้ให้เช่าและผู้เช่าซื้อได้ (ด้านจิตพิสัย)
16. เห็นคุณค่า และความสำคัญของสัญญาเช่าซื้อและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง)

เนื้อหาสาระการสอน/การเรียนรู้

• ด้านความรู้(ทฤษฎี)

หน่วยที่ 3 สัญญาเช่าซื้อ

1. ความหมายและลักษณะของสัญญาเช่าซื้อ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 572 บัญญัติว่า “อันว่าเช่าซื้อนั้น คือ สัญญาซึ่งเจ้าของเอาทรัพย์สินออกให้เช่า และให้คำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินนั้นหรือว่าจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า โดยมีเงื่อนไขที่ผู้เช่าได้ใช้เงินเป็นจำนวนเงินเท่านั้น

สัญญาเช่าซื้อนั้นถ้าไม่ทำเป็นหนังสือ ท่านว่าเป็นโมฆะ”

จากมาตรา 572 สัญญาเช่าซื้อ มีลักษณะสำคัญดังนี้

1.1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ให้เช่า อีกฝ่ายเรียกว่าผู้เช่า

1.2 เป็นสัญญาต่างตอบแทน คือ ผู้ให้เช่าซื้อให้คำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินนั้น หรือว่าจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นแก่ผู้เช่าซื้อ

1.3 เป็นสัญญาที่มีการโอนกรรมสิทธิ์ในลักษณะที่ผู้ให้เช่าซื้อคำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้เช่าซื้อ

1.4 เป็นสัญญาที่จะต้องทำตามแบบ คือ ต้องทำเป็นหนังสือ ถ้าไม่ทำย่อมมีผลเป็นโมฆะ

1.5 เป็นสัญญาที่จะต้องมิวัตถุประสงค์แห่งสัญญาเช่าซื้อเป็นทรัพย์สิน

2. ข้อแตกต่างระหว่างสัญญาเช่าซื้อกับสัญญาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

สัญญาเช่าซื้อเป็นสัญญาที่เจ้าของเอาทรัพย์สินออกให้เช่า และให้คำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินนั้นหรือให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า โดยมีเงื่อนไขที่ผู้เช่าได้ใช้เงินเป็นจำนวนเงินเท่านั้นเท่านี้คราวจึงเห็นได้ว่า สัญญาเช่าซื้อ สัญญาเช่าซื้อ มีลักษณะของสัญญาหรือข้อตกลงซ้อนกันอยู่ คือ สัญญาเช่าทรัพย์สินประกอบด้วยคำมั่นว่าจะขาย ซึ่งข้อกำหนดในสัญญาเช่าซื้อผู้เช่าซื้อจะต้องชำระค่าเช่าซื้ออันมีลักษณะอย่างเดียวกับการชำระค่าเช่าในสัญญาเช่าทรัพย์สิน และก็มีกำหนัดให้คำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อนั้น

2.1 ข้อแตกต่างระหว่างสัญญาเช่าซื้อกับสัญญาเช่าทรัพย์สิน

2.1.1 สัญญาเช่าซื้อผู้ให้เช่าซื้อจะต้องเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ส่วนในสัญญาเช่าทรัพย์สินกฎหมายไม่ได้บังคับให้ผู้ให้เช่าจะต้องเป็นเจ้าของทรัพย์สิน เนื่องจากว่าสัญญาเช่าซื้อเป็นสัญญาที่มีการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อถ้าผู้เช่าซื้อได้ชำระค่าเช่าซื้อครบตามข้อกำหนดในสัญญา ดังนั้น ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของทรัพย์สินจึงไม่มีอำนาจโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นได้

2.1.2 สัญญาเช่าซื้อจะต้องทำตามแบบกฎหมายกำหนด คือ ต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อทั้ง 2 ฝ่าย มิเช่นนั้นย่อมมีผลเป็นโมฆะ ส่วนสัญญาเช่าทรัพย์สินกฎหมายไม่ได้บังคับในเรื่องนี้ไว้ สัญญาเช่าทรัพย์สินโดยทั่วไปโดยมีผลสมบูรณ์ได้ด้วยการตกลงกันด้วยวาจา ถ้าเป็นการเช่าอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่เกิน 3 ปี จะต้องมีการทำหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบเป็นสำคัญ

2.1.3 สัญญาเช่าซื้อจะต้องเป็นเงินเท่านั้น ส่วนสัญญาเช่าทรัพย์สินไม่มีบังคับในเรื่องของค่าเช่าว่า จะต้องเป็นเงินอย่างสัญญาเช่าซื้อ ดังนั้น ค่าเช่าในสัญญาเช่าทรัพย์สินจึงออกเป็นเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นก็ได้

2.1.4 สัญญาเช่าซื้อจะต้องมีการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่เช่าซื้อ เมื่อผู้เช่าซื้อได้ชำระค่าเช่าซื้อครบทุกคราว ในกรณีที่เป็นเช่าซื้อสังหาริมทรัพย์กรรมสิทธิ์ย่อมโอนทันทีหลังจากที่ได้ชำระค่าเช่าซื้อครบทุกคราว ส่วนการเช่าซื้อสังหาริมทรัพย์ ชนิดพิเศษกรรมสิทธิ์ย่อมโอนได้ต่อเมื่อมีการทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

2.2 ข้อแตกต่างระหว่างสัญญาเช่าซื้อกับสัญญาซื้อขายเงินผ่อน

2.2.1 สัญญาเช่าซื้อจะต้องมีการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่เช่าซื้อ ได้ชำระค่าเช่าซื้อครบทุกคราว ส่วนสัญญาซื้อขายเงินผ่อนจะมีการโอนกรรมสิทธิ์ตั้งแต่ขณะทำสัญญาซื้อขายเงินผ่อน เว้นแต่คู่สัญญาได้มีการตกลงกันไม่ให้กรรมสิทธิ์โอนจนกว่าจะมีการชำระเงินครบถ้วนก่อน

2.2.2 สัญญาเช่าซื้อจะต้องตามแบบที่กฎหมายกำหนดดังได้กล่าวมาแล้ว ส่วนสัญญาซื้อขายเงินผ่อนโดยทั่วไปไม่มีแบบ แต่ถ้าเป็นการซื้อขายสังหาริมทรัพย์ชนิดพิเศษจะต้องทำตามแบบที่กฎหมายกำหนด คือ ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

3. แบบของสัญญาเช่าซื้อ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 572 วรรคสอง บัญญัติว่า “สัญญาเช่าซื้อนั้นถ้าไม่ทำเป็นหนังสือ ท่านว่าเป็นโมฆะ

จากมาตรา 572 วรรคสองนั้น ได้กำหนดให้สัญญาเช่าซื้อจะต้องทำตามแบบ คือ ต้องทำเป็นหนังสือโดยลงลายมือชื่อคู่สัญญาทั้ง 2 ฝ่าย ถ้าไม่ทำย่อมมีผลเป็นโมฆะ การทำสัญญาเช่าซื้อนี้ไม่ว่าจะเป็นการเช่าซื้อทรัพย์สินโดยทั่วไป หรือจะเช่าทรัพย์สินสังหาริมทรัพย์ ชนิดพิเศษก็ตาม กฎหมายกำหนดแบบไว้ให้ทำอย่างเดียวกัน คือ ทำเป็นหนังสือ ส่วนการจดทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่นั้นขั้นตอนการสัญญาเช่าซื้อกฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ว่าจะต้องทำ แต่ในขั้นตอนที่เช่าซื้อได้ชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนแล้วถ้าเป็นสังหาริมทรัพย์ย่อมโอนไปยังผู้เช่าซื้อได้ทันที

4. สิทธิหน้าที่ของผู้ให้เช่าซื้อและผู้เช่าซื้อ

4.1 สิทธิของผู้เช่าซื้อ

4.1.1 มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ ในกรณีที่ผู้เช่าผิดนัดไม่ใช้เงินค่าเช่าซื้อ 2 คราวติดๆกัน หรือผู้เช่าซื้อจะทำผิดสัญญาในข้อที่เป็นสาระสำคัญ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 574) หากเป็นการผิดนัดไม่ใช้เงินในงวดสุดท้าย ผู้ให้เช่าซื้อจะบอกเลิกสัญญาได้ต่อเมื่อระยะเวลาการใช้เงินได้พ้นกำหนดไปอีกรวดหนึ่งแล้ว

ข้อสังเกตในกรณีดังกล่าว ถ้าเป็นการเช่าซื้อรถยนต์ผู้ให้เช่าจะบอกเลิกสัญญาได้ต่อเมื่อผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ 3 คราวติดๆกัน และผู้เช่าซื้อต้องมีหนังสือบอกกล่าวผู้เช่าซื้อให้ชำระราคางวดที่ค้างชำระแล้ว

4.1.2 มีสิทธิรับเงินค่าเช่าซื้อที่ผู้เช่าซื้อได้เข้ามาแล้วทั้งหมด ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญา (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 574)

4.1.3 มีการกลับเข้าครอบครองทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 574)

4.2 หน้าที่ของผู้ให้เช่าซื้อ

4.2.1 มีหน้าที่ส่งมอบทรัพย์สินที่เช่าซื้อให้ผู้เช่าซื้อเมื่อทำสัญญาครบถ้วน

4.2.2 มีหน้าที่โอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ให้เช่าซึ่งแก่ผู้เช่าซื้อ

4.2.3 มีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่อง หรือการรื้อถอนในทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อ

หลักสัญญาซื้อขาย

4.3 สิทธิของผู้เช่าซื้อ

4.3.1 มีสิทธิที่จะครอบครองและใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินที่เช่าซื้อ

4.3.2 มีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 573)

4.4 หน้าที่ของผู้เช่าซื้อ

4.4.1 มีหน้าที่ต้องชำระค่าเช่าซื้อตามเวลาที่ได้ตกลงกันไว้

4.4.2 มีหน้าที่ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่เช่าซื้อ

5. ความระงับแห่งสัญญาเช่าซื้อ

สัญญาเช่าซื้อย่อมระงับลงได้ด้วยเหตุดังต่อไปนี้

5.1 ระงับด้วยเหตุด้วยคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งบอกเลิกสัญญาได้กล่าวมาแล้วในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 573 และมาตรา 574

5.2 ระงับด้วยเหตุที่ตกลงกันไว้ในข้อสัญญาได้เกิดขึ้น เช่น ในข้อสัญญาที่มีข้อหาว่าผู้เช่าซื้อหาว่าดัดแปลงทรัพย์สินที่เช่าซื้อ

5.3 ระงับด้วยเหตุด้วยทรัพย์สินที่เช่าซื้อสูญหายทั้งหมด (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 567) สรุป

สัญญาเช่าซื้อเป็นสัญญาต่างตอบแทนที่มีโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน โดยมีเงื่อนไขว่าผู้เช่าซื้อจะต้องชำระค่าเช่าซื้อครบทุกคราวกรรมสิทธิ์จึงจะโอนไปยังผู้เช่าซื้อ สัญญาเช่าซื้อจะต้องทำเป็นหนังสือมีเช่นนั้นย่อมมีผลเป็นโมฆะ นอกจากนี้สัญญาเช่าซื้อย่อมระงับด้วยเหตุคู่สัญญายกเลิก ระงับด้วยเหตุที่ตกลงกันไว้ในข้อสัญญา หรือระงับด้วยเหตุทรัพย์สินที่เช่าซื้อสูญหายไปทั้งหมด

ด้านทักษะ+ด้านจิตพิสัย (ปฏิบัติ+ด้านจิตพิสัย) (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 4-5)

6. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 3

7. ใบงานกิจกรรม

ด้านคุณธรรม/จริยธรรม/จรรยาบรรณ/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

(จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 6)

8. เห็นคุณค่า และความสำคัญของสัญญาเช่าซื้อและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมการเรียนรู้หรือการสอนหรือการเรียนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 1. ผู้สอนให้ผู้เรียนอ่านเอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 3 เรื่อง สัญญาเช่าซื้อ หน้าที 68 ในส่วนของสาระสำคัญ 2. ผู้สอนแจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียน เรื่อง สัญญาเช่าซื้อ 3. ผู้สอนให้ผู้เรียนระบุลักษณะของสัญญาเช่าซื้อแบบต่างๆ 2. ขั้นให้ความรู้ (150 นาที) 1. ผู้สอนให้ผู้เรียนเปิดเอกสารประกอบการสอนกฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 3 เรื่อง สัญญาเช่าซื้อ หน้าที 68-75 พร้อมอธิบายเนื้อหาให้ผู้เรียนฟังทีละหน้า 2. ผู้สอนอธิบายความรู้เพิ่มเติม เรื่อง สัญญาเช่าซื้อ 3. ผู้สอนเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนถามปัญหา และข้อสงสัยจากเนื้อหา โดยครูเป็นผู้อธิบาย เรื่อง สัญญาเช่าซื้อ	1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 1. ผู้เรียนศึกษาเอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 3 เรื่อง สัญญาเช่าซื้อ หน้าที 68 ในส่วนของสาระสำคัญ 2. ผู้เรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการเรียน เรื่อง สัญญาเช่าซื้อ 3. ผู้เรียนระบุลักษณะของสัญญาเช่าซื้อแบบต่างๆ ตามที่ผู้เรียนเข้าใจ 2. ขั้นให้ความรู้ (150 นาที) 1. ผู้เรียนเปิดเอกสารประกอบการสอนกฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 3 เรื่อง สัญญาเช่าซื้อหน้าที 68 - 75 พร้อมกับจดบันทึกเนื้อหาที่ได้เรียน 2. ผู้เรียนฟังผู้สอนอธิบายความรู้เพิ่มเติม เรื่อง สัญญาเช่าซื้อ 3. ผู้เรียนซักถามข้อสงสัยจากเนื้อหาโดยครูเป็นผู้อธิบายเรื่อง สัญญาเช่าซื้อ

กิจกรรมการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
3. ขั้นประยุกต์ใช้ (155 นาที) 1. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการทดลองที่ 3 เรื่อง สัญญาเช่าซื้อ หน้าที่ 72 2. ผู้สอนทำแบบประเมินผู้เรียนในชั้นเรียน 3. ผู้สอนให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจาก Web Guide หรือหาความรู้เพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต 4. ขั้นสรุปและประเมินผล (30 นาที) 6. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนให้มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 7. ผู้สอนและผู้เรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 3 หน้า 76 8. ผู้สอนให้ผู้เรียนสลับกันตรวจกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน 9. ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ด้วย PowerPoint ที่จัดทำขึ้น (บรรลุดุจดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5) (รวม 360 นาที หรือ 2 คาบเรียน)	3. ขั้นประยุกต์ใช้ (155 นาที) 1. ผู้เรียนทำกิจกรรมการทดลอง ที่ 3 เรื่อง การสัญญาเช่าซื้อ หน้าที่ 72 2. ผู้เรียนดูแบบประเมินผู้เรียนในชั้นเรียนพร้อมปรับปรุงตัวเอง 3. ผู้สอนให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจาก Web Guide หรือหาความรู้เพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต 4. ขั้นสรุปและประเมินผล (30 นาที) 6. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนเพื่อให้ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 7. ผู้เรียนแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 3 หน้า 76 8. ผู้เรียน สลับกัน ตรวจกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน 9. ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ด้วย PowerPoint ที่จัดทำขึ้น (บรรลุดุจดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)

งานที่มอบหมายหรือกิจกรรมการวัดผลและประเมินผล

ก่อนเรียน

15. จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนการสอนหน่วยที่ 3
16. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยที่ 3 และให้ความร่วมมือในการเรียน

ขณะเรียน

17. ศึกษา PowerPoint และเอกสารประกอบการสอน 3 เรื่อง สัญญาเช่าซื้อ
18. ซักถามข้อสงสัยระหว่างการเรียนการสอน
19. ปฏิบัติตามแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 3 เรื่อง สัญญาเช่าซื้อ

หลังเรียน

20. สรุปเนื้อหา
21. สลับกันตรวจแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 3

คำถาม

5. การเช่าซื้อสังหาริมทรัพย์จะต้องทำอย่างไรจึงจะสมบูรณ์ตามกฎหมาย
6. ในสัญญาเช่าซื้อนั้น ผู้ให้เช่าซื้อจะต้องเป็นบุคคลใด
7. กรณสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อยอมโอนไปยังผู้เช่าซื้อเมื่อใด

ผลงาน/ชิ้นงาน/ความสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 3 เรื่อง สัญญาเช่าซื้อ

สมรรถนะที่พึงประสงค์

ผู้เรียนสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ สัญญาเช่าซื้อ

5. วิเคราะห์และตีความหมาย
6. ตั้งคำถาม
7. อภิปรายแสดงความคิดเห็นระดมสมอง
8. การประยุกต์ความรู้สู่งานอาชีพ

สมรรถนะการปฏิบัติงานอาชีพ

- ทำสัญญาเช่าซื้อ

สมรรถนะการขยายผล

ความสอดคล้อง

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 3 เรื่อง สัญญาเช่าซื้อ ที่จัดทำขึ้นได้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มเกี่ยวกับ สัญญาเช่าซื้อ ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การทำงาน และสามารถหารายได้ระหว่างการเรียนการสอนช่วยเหลือผู้ปกครองได้ในระดับหนึ่ง

สื่อการเรียนการสอน/การเรียนรู้

สื่อสิ่งพิมพ์

6. เอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)
7. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 3 (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-4)
8. ใบงานกิจกรรม (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-4)
9. แบบประเมินผลงานตามกิจกรรม ใช้ประกอบการสอนขั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 1
10. แบบเฉลยกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้ประกอบในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน และขั้นสรุปและประเมินผล
11. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ใช้ประกอบการสอนขั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 2

สื่อโสตทัศน (ถ้ามี)

2. PowerPoint เรื่อง สัญญาเช่าซื้อ

สื่อของจริง

สัญญาเช่าซื้อ (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)

แหล่งการเรียนรู้

ในสถานศึกษา

3. ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
4. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ศึกษาหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

นอกสถานศึกษา

ผู้ประกอบการ สถานประกอบการ ในท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

การบูรณาการ/ความสัมพันธ์กับวิชาอื่น

4. บูรณาการกับวิชาชีวิตและวัฒนธรรมไทย ด้านการพูด การอ่าน การเขียน และการฝึกปฏิบัติตนทางสังคมด้านการเตรียมความพร้อม ความรับผิดชอบ และความสนใจใฝ่รู้
5. บูรณาการกับวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
6. บูรณาการกับวิชา วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาอาชีพธุรกิจและบริการ

การประเมินผลการเรียนรู้

- หลักการประเมินผลการเรียนรู้

ก่อนเรียน

1. ศึกษาหาความรู้ก่อนการเรียนการสอน

ขณะเรียน

สังเกตการทำงาน

หลังเรียน

2. ตรวจสอบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 3

ผลงาน/ชิ้นงาน/ผลสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 3 เรื่อง สัญญาเช่าซื้อ

รายละเอียดการประเมินผลการเรียนรู้

- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1 แปลความหมายสัญญาเช่าซื้อได้
 - 7. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 8. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 9. เกณฑ์การให้คะแนน : แปลความหมายสัญญาเช่าซื้อได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 2 ระบุลักษณะของสัญญาเช่าซื้อได้
 - 7. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 8. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 9. เกณฑ์การให้คะแนน : ระบุลักษณะของสัญญาเช่าซื้อได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 3 เปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างสัญญาเช่าซื้อกับสัญญาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้
 - 5. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 6. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 4. เกณฑ์การให้คะแนน : เปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างสัญญาเช่าซื้อกับสัญญาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 4 ประพฤติตามสิทธิและหน้าที่ของผู้ให้เช่าซื้อและผู้เช่าซื้อได้
 - 4. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 5. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 6. เกณฑ์การให้คะแนน : ประพฤติตามสิทธิและหน้าที่ของผู้ให้เช่าซื้อและผู้เช่าซื้อได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 5 เห็นคุณค่าและความสำคัญของสัญญาเช่าซื้อและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
 - 7. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 8. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 9. เกณฑ์การให้คะแนน : เห็นคุณค่าและความสำคัญของสัญญาเช่าซื้อและนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน จะได้ 1 คะแนน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 3

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. สัญญาเช่าเช่า คือสัญญาซึ่ง เอาทรัพย์สินออกให้เช่า
และให้ค้ำประกันว่า ทรัพย์สินนั้น หรือว่าจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็น
สิทธิแก่ผู้เช่า โดยเงื่อนไขที่ผู้เช่าได้ เป็นจำนวนเท่านั้นเท่านี้คราว
2. สัญญาเช่าซื้อผู้ให้เช่าซื้อจะต้องเป็น ทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อเสมอ
ส่วนสัญญาเช่าทรัพย์สินผู้ให้เช่าอาจเป็น ทรัพย์สินที่ให้เช่าหรือไม่ก็ได้
3. สัญญาเช่าซื้อจะต้องมีการทำ มิเช่นนั้นย่อมมีผลเป็น
.....
4. สัญญาเช่าซื้อจะต้องมีการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่เช่าซื้อต่อเมื่อ
5. กรณีเป็นทรัพย์สินโดยทั่วไป ผู้ให้เช่าซื้อที่มีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อได้ถ้าผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ชำระเงิน
ค่าเช่าซื้อ คราวๆติดกัน
6. การเช่าซื้อรถยนต์ ผู้ให้เช่าซื้อที่มีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อได้ถ้าผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ชำระเงิน
ค่าเช่าซื้อ คราวๆติดกัน
7. ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อแล้ว ผู้ให้เช่าซื้อที่มีสิทธิที่จะ
ที่ผู้เช่าซื้อได้ใช้มาแล้วทั้งหมด แล้วมีสิทธิที่จะ ทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อได้อีก
8. กรณีเป็นอสังหาริมทรัพย์ เมื่อผู้เช่าซื้อได้ชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนแล้ว ผู้ให้เช่าต้องดำเนินการ
..... ในทรัพย์สินซึ่งให้เช่าซื้อนั้น
9. ผู้เช่าซื้อจะต้องมีหน้าที่ชำระค่าเช่าซื้อตาม ที่ได้ตกลงกันไว้
ในสัญญาและมีหน้าที่ต้อง ทรัพย์สินที่เช่าซื้อมาด้วยความ
ระมัดระวังอย่าง จะพึงสงวนทรัพย์สินของตนเอง
10. สัญญาเช่าซื้อย่อมระงับลงด้วยเหตุตัวทรัพย์สินที่เช่าซื้อ ทั้งหมด

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กาทับหัวข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดมิใช่ลักษณะของสัญญาเช่าซื้อ

ก. เป็นสัญญาสองฝ่าย

ข. มีการโอนกรรมสิทธิ์

ค. เป็นสัญญาไม่ต่างตอบแทน

ง. ค่าเช่าซื้อจะต้องเป็นเงินเสมอ

2. การเช่าซื้อสิ่งหาริมทรัพย์จะต้องทำอะไรจึงจะสมบูรณ์ตามกฎหมาย

ก. ตกงด้วยวาจา

ข. ส่งมอบทรัพย์สินที่เช่าซื้อ

ค. ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญา

ง. ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

3. การทำสัญญาเช่าซื้อถ้าไม่ได้ทำให้ถูกต้องตามแบบที่กฎหมายกำหนดย่อมมีผลตามข้อใด

ก. เป็นโมฆะ

ข. เป็นโมฆียะ

ค. สมบูรณ์

ง. สมบูรณ์จนกว่าจะถูกบอกล้าง

4. ในสัญญาเช่าซื้อนั้น ผู้ให้เช่าซื้อจะต้องเป็นบุคคลใด

ก. เป็นใครก็ได้

ข. เจ้าของทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อ

ค. บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่เจ้าของทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อ

ง. ผู้ที่เช่าซื้อยินยอมให้เป็นผู้ให้เช่าซื้อได้

5. กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อย่อมโอนไปยังผู้เช่าซื้อเมื่อใด

ก. ผู้เช่าซื้อได้ชำระค่าเช่าซื้องวดมาแล้ว

ข. ผู้เช่าซื้อได้ชำระเงินมัดจำแล้ว

ค. ผู้เช่าซื้อได้ใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินที่เช่าซื้อนั้นแล้ว

ง. ผู้เช่าซื้อได้ชำระค่าเช่าซื้อครบทุกงวดแล้ว

6. กรณีเป็นทรัพย์สินโดยทั่วไป ผู้ให้เช่าซื้อ มีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อได้ ถ้าผู้เช่าซื้อมิถนัดไม่ใช้เงินค่าเช่าซื้อตามข้อใด

- ก. ผู้เช่าซื้อผิคนัดงวดเดือนมีนาคม และเดือนกันยายน
- ข. ผู้เช่าซื้อผิคนัดงวดเดือนเมษายน และเดือนธันวาคม
- ค. ผู้เช่าซื้อผิคนัดงวดเดือนพฤษภาคม และเดือนมิถุนายน
- ง. ผู้เช่าซื้อผิคนัดงวดสุดท้ายเพียงงวดเดียว
7. กู้ให้กู้ยืมเช่าซื้อรถยนต์ 1 คัน โดยมีข้อตกลงให้กู้ยืมส่งค่าเช่า 43 งวด ในกรณีเช่นนี้ กู้ยืมขาดส่งค่าเช่าซื้อตามข้อใด กู้จึงมีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อได้
- ก. งวดที่ 2 และ 3
- ข. งวดที่ 3 4 และ 5
- ค. งวดที่ 47 และ 48
- ง. งวดที่ 12, 14 และ 16
8. ผู้เช่าซื้อจะบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อได้ต้องปฏิบัติตามข้อใด
- ก. ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อสองคราวติดๆกัน
- ข. ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อสามคราวติดๆกัน
- ค. ส่งมอบทรัพย์สินที่เช่าซื้อคืนแก่ผู้ให้เช่าซื้อ
- ง. บอกเลิกสัญญาและส่งมอบทรัพย์สินที่เช่าซื้อคืนแก่ผู้ให้เช่าซื้อ
9. ข้อใดมิใช่ความระงับต่อสัญญาเช่าซื้อ
- ก. คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งบอกเลิก
- ข. ทรัพย์สินที่เช่าซื้อสูญหายทั้งหมด
- ค. เหตุที่ได้ตกลงกันไว้ในข้อสัญญาได้เกิดขึ้น
- ง. ผู้ให้เช่าซื้อตาย
10. ข้อใดเป็นข้อแตกต่างระหว่างสัญญาเช่าซื้อกับสัญญาเช่าทรัพย์สิน
- ก. มีการจ่ายค่าเช่า
- ข. มีการโอนกรรมสิทธิ์
- ค. มีวัตถุแห่งสัญญาเป็นทรัพย์สินหรือทรัพย์สิน
- ง. เป็นสัญญาต่างตอบแทน

ตอนที่ 3 จงเติมคำถามต่อไปนี้ให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

1. ให้อธิบายความหมายและสาระสำคัญของสัญญาเช่าซื้อมาพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

2. การทำสัญญาเช่าซื้อจะต้องปฏิบัติอย่างไรจึงจะมีผลสมบูรณ์ได้ตามกฎหมาย

.....

.....

.....

.....

3. ผู้ให้เช่าซื้อสามารถบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อได้ในกรณีใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

4. ให้จำแนกสิทธิและหน้าที่ของผู้ให้เช่าซื้อเป็นข้อๆ

.....

.....

.....

.....

5. สัญญาเช่าซื้อจะบังคับด้วยเหตุใด ให้อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ

.....

.....

.....

.....

ใบงานกิจกรรม

ใบงานกิจกรรมที่ 1

ให้นักเรียนค้นหาแบบสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สินประเภทต่างๆ คนละ 1 ฉบับ จากทาง อินเทอร์เน็ต โดยครูคอยให้คำแนะนำ แล้วให้นำข้อมูลที่ค้นคว้าได้มาอภิปรายหน้าชั้นเรียน

แบบประเมินผลการนำเสนอผลงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน (ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา ความถูกต้อง ปฏิภาณในการตอบ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า)				
2	รูปแบบการนำเสนอ				
3	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
4	บุคลิกลักษณะ กิริยา ท่าทางในการพูด น้ำเสียง ซึ่งทำให้ผู้ฟังมีความสนใจ				
รวม					

ผู้ประเมิน.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจนถูกต้อง

3 คะแนน = มีสาระสำคัญครบถ้วนถูกต้อง ตรงตามจุดประสงค์

2 คะแนน = สาระสำคัญไม่ครบถ้วน แต่ตรงตามจุดประสงค์

1 คะแนน = สาระสำคัญไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตามจุดประสงค์

2. รูปแบบการนำเสนอ

3 คะแนน = มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการ นำเสนอที่น่าสนใจ นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและประหยัด

คะแนน = มีเทคนิคการนำเสนอที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ แต่ขาดการประยุกต์ใช้ วัสดุในท้องถิ่น

1 คะแนน = เทคนิคการนำเสนอไม่เหมาะสม และไม่น่าสนใจ

3. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

4. ความสนใจของผู้ฟัง

- 3 คะแนน = ผู้ฟังมากกว่าร้อยละ 90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 2 คะแนน = ผู้ฟังร้อยละ 70-90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 1 คะแนน = ผู้ฟังน้อยกว่าร้อยละ 70 สนใจ และให้ความร่วมมือ

แบบประเมินกระบวนการทำงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน				
2	การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม				
3	การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4	การประเมินผลและปรับปรุงงาน				
รวม					

ผู้ประเมิน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานอย่างชัดเจน

2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน

1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน

2. การมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม

3 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง และตรงตามความสามารถของสมาชิกทุกคน มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ /

อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง

2 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง แต่ไม่ตรงตามความสามารถ และมีสื่อ / อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง

แต่ขาด

การจัดเตรียมสถานที่

1 คะแนน = กระจายงานไม่ทั่วถึงและมีสื่อ / อุปกรณ์ไม่เพียงพอ

3. การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

- 3 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย และตามเวลาที่กำหนด
- 2 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย แต่ช้ากว่าเวลาที่กำหนด
- 1 คะแนน = ทำงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย

4. การประเมินผลและปรับปรุงงาน

- 3 คะแนน = สมาชิกทุกคนร่วมปรึกษาหารือ ติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงงานเป็นระยะ
- 2 คะแนน = สมาชิกบางส่วนมีส่วนร่วมปรึกษาหารือ แต่ไม่ปรับปรุงงาน
- 1 คะแนน = สมาชิกบางส่วนไม่มีส่วนร่วมปรึกษาหารือ และปรับปรุงงาน

เฉลยแบบประเมินผลการเรียนรู้

หน่วยที่ 3 สัญญาเช่าซื้อ

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. สัญญาเช่าซื้อเช่า คือสัญญาซึ่ง **เจ้าของ** เอาทรัพย์สินออกให้เช่า และให้ค้ำประกันว่า **จะขาย** ทรัพย์สินนั้น หรือว่าจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า โดยเงื่อนไขที่ผู้เช่าได้ **ใช้เงิน** เป็นจำนวนเท่านั้นเท่านั้นคราว
2. สัญญาเช่าซื้อผู้ให้เช่าจะต้องเป็น **เจ้าของ** ทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อเสมอ ส่วนสัญญาเช่าทรัพย์สินผู้ให้เช่าอาจเป็น **เจ้าของ** ทรัพย์สินที่ให้เช่าหรือไม่ก็ได้
3. สัญญาเช่าซื้อจะต้องมีการทำ **เป็นหนังสือ** มิเช่นนั้นย่อมมีผลเป็น **โมฆะ**
4. สัญญาเช่าซื้อจะต้องมีการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่เช่าซื้อต่อเมื่อ **ผู้เช่าซื้อได้ใช้เงินครบทุกคราว**
5. กรณีเป็นทรัพย์สินโดยทั่วไป ผู้ให้เช่าซื้อจะมีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อได้ถ้าผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ใช้เงินค่าเช่าซื้อ **2** คราวๆติดกัน
6. การเช่าซื้อรถยนต์ ผู้ให้เช่าซื้อจะมีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อได้ถ้าผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ใช้เงินค่าเช่าซื้อ **3** คราวๆติดกัน
7. ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อแล้ว ผู้ให้เช่าซื้อจะมีสิทธิที่จะ **รับเงินค่าเช่าซื้อ** ที่ผู้เช่าซื้อได้เข้ามาแล้วทั้งหมด แล้วมีสิทธิที่จะ **กลับเข้าครอบครอง** ทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อได้อีก
8. กรณีเป็นอสังหาริมทรัพย์ เมื่อผู้เช่าซื้อได้ชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนแล้ว ผู้ให้เช่าต้องดำเนินการ **โอนกรรมสิทธิ์** ในทรัพย์สินซึ่งให้เช่าซื้อนั้น
9. ผู้เช่าซื้อจะต้องมีหน้าที่ชำระค่าเช่าซื้อตาม **เวลา** ที่ได้ตกลงกันไว้ในสัญญาและมีหน้าที่ต้อง **สงวน** ทรัพย์สินที่เช่าซื้อมาด้วยความระมัดระวังอย่าง **วิญญูชน** จะพึงสงวนทรัพย์สินของตนเอง
10. สัญญาเช่าซื้อย่อมระงับลงด้วยเหตุตัวทรัพย์สินที่เช่าซื้อ **สูญหาย** ทั้งหมด

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กากบาทห้วข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ค
2. ค
3. ก
4. ข
5. ง
6. ค
7. ข
8. ค
9. ง
10. ข

ตอนที่ 3 จงเติมคำตอบต่อไปนี้ให้ได้อใจความที่สมบูรณ์

1. ให้อธิบายความหมายและสาระสำคัญของสัญญาเช่าซื้อมาพอสังเขป

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 572 บัญญัติว่า “อันว่าเช่าซื้อนั้น คือ สัญญาซึ่งเจ้าของเอาทรัพย์สินออกให้เช่า และให้คำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินนั้นหรือว่าจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า โดยมีเงื่อนไขที่ผู้เช่าได้ใช้เงินเป็นจำนวนเงินเท่านั้น

สัญญาเช่าซื้อนั้นถ้าไม่ทำเป็นหนังสือ ท่านว่าเป็นโมฆะ”

จากมาตรา 572 สัญญาเช่าซื้อ มีลักษณะสำคัญดังนี้

1.1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ให้เช่า อีกฝ่ายเรียกว่าผู้เช่า

1.2 เป็นสัญญาต่างตอบแทน คือ ผู้ให้เช่าซื้อให้คำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินนั้น หรือว่าจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นแก่ผู้เช่าซื้อ

1.3 เป็นสัญญาที่มีการโอนกรรมสิทธิ์ในลักษณะที่ผู้ให้เช่าซื้อคำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้เช่าซื้อ

1.4 เป็นสัญญาที่จะต้องทำตามแบบ คือ ต้องทำเป็นหนังสือ ถ้าไม่ทำย่อมมีผลเป็นโมฆะ

1.5 เป็นสัญญาที่จะต้องมิว่าตลแห่งสัญญาเช่าซื้อเป็นทรัพย์สิน

2. การทำสัญญาเช่าซื้อจะต้องปฏิบัติอย่างไรจึงจะมีผลสมบูรณ์ได้ตามกฎหมาย

ทำเป็นหนังสือ ลงลายมือชื่อคู่สัญญาทั้ง 2 ฝ่าย

3. ผู้ให้เช่าซื้อสามารถบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อได้ในกรณีใดบ้าง

1 มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ ในกรณีที่ผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ใช้เงินค่าเช่าซื้อ 2 คราวติดๆกัน หรือผู้เช่าซื้อจะทำผิดสัญญาในข้อที่เป็นสาระสำคัญ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 574) หากเป็นการผิดนัดไม่ใช้เงินในงวดสุดท้าย ผู้ให้เช่าซื้อจะบอกเลิกสัญญาได้ต่อเมื่อระยะเวลาการใช้เงินได้พ้นกำหนดไปอีกงวดหนึ่งแล้ว

ข้อสังเกตในกรณีดังกล่าว ถ้าเป็นการเช่าซื้อรถยนต์ผู้ให้เช่าจะบอกเลิกสัญญาได้ต่อเมื่อผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ 3 คราวติดๆกัน และผู้เช่าซื้อได้มีหนังสือบอกกล่าวผู้เช่าซื้อให้ชำระราคางวดที่ค้างชำระแล้ว

2 มีสิทธิรับเงินค่าเช่าซื้อที่ผู้เช่าซื้อได้ใช้มาแล้วทั้งหมด ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญา (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 574)

3 มีการกลับเข้าครอบครองทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 574)

2. หน้าที่ของผู้ให้เช่าซื้อ

1 มีหน้าที่ส่งมอบทรัพย์สินที่เช่าซื้อให้ผู้เช่าซื้อเมื่อทำสัญญากันเสร็จ

2 มีหน้าที่โอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ให้เช่าซึ่งแก่ผู้เช่าซื้อ

3 มีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่อง หรือการรื้อสิทธิในทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อหลักสัญญาซื้อขาย

4. ให้จำแนกสิทธิและหน้าที่ของผู้ให้เช่าซื้อเป็นข้อๆ

1 มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ ในกรณีที่ผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ใช้เงินค่าเช่าซื้อ 2 คราวติดๆกัน หรือผู้เช่าซื้อจะทำผิดสัญญาในข้อที่เป็นสาระสำคัญ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 574) หากเป็นการผิดนัดไม่ใช้เงินในงวดสุดท้าย ผู้ให้เช่าซื้อจะบอกเลิกสัญญาได้ต่อเมื่อระยะเวลาการใช้เงินได้พ้นกำหนดไปอีกงวดหนึ่งแล้ว

ข้อสังเกตในกรณีดังกล่าว ถ้าเป็นการเช่าซื้อรถยนต์ผู้ให้เช่าจะบอกเลิกสัญญาได้ต่อเมื่อผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ 3 คราวติดๆกัน และผู้เช่าซื้อได้มีหนังสือบอกกล่าวผู้เช่าซื้อให้ชำระราค่างวดที่ค้างชำระแล้ว

2 มีสิทธิรับเงินค่าเช่าซื้อที่ผู้เช่าซื้อได้เข้ามาแล้วทั้งหมด ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญา (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 574)

3 มีการกลับเข้าครอบครองทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 574)

2 หน้าที่ของผู้ให้เช่าซื้อ

1 มีหน้าที่ส่งมอบทรัพย์สินที่เช่าซื้อให้ผู้เช่าซื้อเมื่อทำสัญญากันเสร็จ

2 มีหน้าที่โอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ให้เช่าซึ่งแก่ผู้เช่าซื้อ

5. สัญญาเช่าซื้อจะบังคับด้วยเหตุใด ให้อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ

5.1 ระบุเหตุด้วยคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งบอกเลิกสัญญาดังได้กล่าวมาแล้วในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 573 และมาตรา 574

5.2 ระบุด้วยเหตุที่ตกลงกันไว้ในข้อสัญญาได้เกิดขึ้น เช่น ในข้อสัญญามีข้อหาว่าผู้เช่าซื้อหาว่าดัดแปลงทรัพย์สินที่เช่าซื้อ

5.3 ระบุด้วยเหตุว่าทรัพย์สินที่เช่าซื้อสูญหายทั้งหมด (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 567)

ตัวอย่าง เมื่อเลิกสัญญาเช่าซื้อกันแล้ว โจทก์ก็มีสิทธิรับเงินค่าเช่าซื้อที่จ่ายชำระแล้วก่อนเลิกสัญญาและกลับเข้าครอบครองรถยนต์ที่เช่าซื้อเท่านั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 547 (ฎีกาที่ 356/2548)

บันทึกหลังการสอน
หน่วยที่ 3 สัญญาเช่าซื้อ

ผลการใช้แผนการเรียนรู้

1. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. สามารถนำไปใช้ปฏิบัติการสอนได้ครบตามกระบวนการเรียนการสอน
3. สื่อการสอนเหมาะสมดี

ผลการเรียนของนักเรียน

7. นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจใฝ่รู้ เข้าใจในบทเรียน อภิปรายตอบคำถามในกลุ่ม และร่วมกันปฏิบัติใบงานที่ได้รับมอบหมาย
8. นักเรียนกระตือรือร้นและรับผิดชอบในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จทันเวลาที่กำหนด
9. นักเรียนทำสัญญาเช่าซื้อได้

ผลการสอนของครู

1. สอนเนื้อหาได้ครบตามหลักสูตร
2. แผนการสอนและวิธีการสอนครอบคลุมเนื้อหาการสอนทำให้ผู้สอนสอนได้อย่างมั่นใจ
3. สอนได้ทันตามเวลาที่กำหนด

แผนการจัดการเรียนรู้/แผนการเรียนรู้ภาคทฤษฎี

	แผนการจัดการเรียนรู้/การเรียนรู้ภาคทฤษฎี	หน่วยที่ 4
	ชื่อวิชา กฎหมายพาณิชย์	สอนสัปดาห์ที่ 7 - 8
	ชื่อหน่วย สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ	คาบรวม 24
ชื่อเรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ		จำนวนคาบ 6
หัวข้อเรื่อง ด้านความรู้ 18. ความหมายสัญญาจ้างแรงงาน 19. หน้าที่ของนายจ้าง ลูกจ้าง ด้านทักษะ 20. สิทธิและหน้าที่ของผู้ว่าจ้าง ด้านจิตพิสัย 21. สัญญาจ้างแรงงานกับสัญญาจ้างทำของ ด้านคุณธรรม จริยธรรม 22. รู้จักรวบรวมประโยชน์ของสัญญาจ้างต่างๆเพื่อนำไปใช้ให้ถูกวิธี สาระสำคัญ ในชีวิตประจำวันทุกวันนี้สัญญาจ้างแรงงานเป็นสัญญาที่พบมากและใกล้ชิดกับตัวเรามากที่สุดกว่าได้เมื่อจบการศึกษาแล้วส่วนใหญ่จะมุ่งหน้าหางานทำ เมื่อได้ทำงานแล้วปัญหาภาระต่างๆ ก็มีการหมุนเวียนเข้ามาในชีวิตทำงานทั้งในด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและในแง่ของกฎหมาย สัญญาจ้างแรงงานจึงเป็นสัญญาที่ควรเรียนรู้เป็นอย่างมาก นอกจากนี้แล้วสัญญาจ้างทำของก็เป็นอีกสัญญาหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายกับสัญญาแรงงานมาก แต่ลักษณะของสัญญานี้ไม่ได้เน้นที่การใช้แรงงานของ ตัวลูกจ้าง แต่คำนึงถึงผลงานที่ตัวผู้รับจ้างได้ทำขึ้นมากกว่า สมรรถนะอาชีพประจำหน่วย - ทำสัญญาจ้างแรงงาน คำศัพท์สำคัญ ความหมายของคำตั้งหรือคำแนะนำ ความหมายและลักษณะสำคัญของสัญญาจ้างทำของ		

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 575 บัญญัติว่า “อันว่าจ้างแรงงานนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่ง เรียกว่าลูกจ้าง ตกลงจะทำงานให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่านายจ้าง และนายจ้างได้ตกลงให้สินจ้าง ตลอดเวลาที่ทำงานให้”

จุดประสงค์การสอน/การเรียนรู้

จุดประสงค์ทั่วไป / บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

17. เพื่อให้มีความรู้เรื่องการอธิบายความหมายสัญญาจ้างแรงงาน (ด้านความรู้)
18. เพื่อให้มีความรู้เรื่องการบอกสิทธิและหน้าที่ของนายจ้าง ลูกจ้าง (ด้านความรู้)
19. เพื่อให้มีทักษะเปลี่ยนแปลงสิทธิและหน้าที่ของคู่จ้าง ผู้รับจ้าง (ด้านทักษะ)
20. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงการใช้เหตุผลในการหาข้อแตกต่างระหว่างสัญญาจ้างแรงงานกับสัญญาจ้างทำของ (ด้านจิตพิสัย)
21. เพื่อรู้จักรวบรวมประโยชน์ของสัญญาจ้างต่างๆเพื่อนำไปใช้ให้ถูกวิธี (ด้านคุณธรรม จริยธรรม)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม / บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

17. อธิบายความหมายสัญญาจ้างแรงงานได้ (ด้านความรู้)
18. บอกสิทธิและหน้าที่ของนายจ้าง ลูกจ้างได้ (ด้านความรู้)
19. เปลี่ยนแปลงสิทธิและหน้าที่ของคู่จ้าง ผู้รับจ้างได้ (ด้านทักษะ)
20. ใช้เหตุผลในการหาข้อแตกต่างระหว่างสัญญาจ้างแรงงานกับสัญญาจ้างทำของได้ (ด้านจิตพิสัย)
21. รู้จักรวบรวมประโยชน์ของสัญญาจ้างต่างๆเพื่อนำไปใช้ให้ถูกวิธี (ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง)

เนื้อหาสาระการสอน/การเรียนรู้

• ด้านความรู้(ทฤษฎี)

หน่วยที่ 4 สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ

1. ความหมายและลักษณะของสัญญาจ้างแรงงาน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 575 บัญญัติว่า “อันว่าจ้างแรงงานนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคล

หนึ่ง เรียกว่าลูกจ้าง ตกลงจะทำงานให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่านายจ้าง และนายจ้างได้ตกลงให้สินจ้าง ตลอดเวลาทำงานให้”

จากมาตรา 575 สัญญาจ้างแรงงานมีลักษณะ ดังนี้

1.1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียนว่านายจ้าง อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่าลูกจ้าง

1.2 เป็นสัญญาต่างตอบแทน คือ ลูกจ้างต้องตอบแทน คือ ลูกจ้างต้องตอบแทนนายจ้างด้วยแรงงาน ซึ่งหมายถึง แรงกาย หรือความคิด

1.3 เป็นสัญญาที่ไม่มีแบบเพียวกู้สัญญาได้ตกลงกันด้วยวาจาจากสัญญาก็มีผลสมบูรณ์แล้ว

1.4 เป็นสัญญาที่มุ่งถึงแรงงานโดยไม่คำนึงถึงผลสำเร็จของงาน

2. สิทธิและหน้าที่ของนายจ้าง ลูกจ้าง

2.1 สิทธิของนายจ้าง

2.1.1 มีสิทธิออกคำสั่งให้ลูกจ้างทำงานในทางการที่จ้าง

2.1.2 มีสิทธิบอกเลิกสัญญาจ้าง ในกรณีดังต่อไปนี้

2.1.2.1 ลูกจ้างไม่ทำงานตามที่ตกลงกันไว้

2.1.2.2 ลูกจ้างอ้างว่ามีฝีมือแต่ประพฤติกว่าไม่มีฝีมือตามที่กล่าวอ้างไว้ (ประมวล

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 578)

2.1.2.3 ลูกจ้างให้บุคคลอื่นทำงานแทน (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 577

วรรคสอง และวรรคสาม)

2.1.2.4 กรณีสัญญาจ้างที่ไม่มีข้อกำหนดเวลา ถ้านายจ้างต้องการบอกเลิกสัญญาจ้าง

นายจ้างต้องบอกกล่าวลูกจ้างเมื่อถึงหรือก่อนถึง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 582 วรรคสอง และ วรรคสาม)

2.1.3 มีสิทธิไล่ลูกจ้างออกจากงานโดยไม่ต้องบอกล่วงหน้า หรือให้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีดังต่อไปนี้

2.1.3.1 ลูกจ้างจงใจขัดคำสั่งของนายจ้างอันชอบด้วยกฎหมาย

2.1.3.2 ลูกจ้างทะเลาะไม่นำพาต่อคำสั่งเช่นว่านั้นเป็นอาชญา

2.1.3.3 ลูกจ้างจะทิ้งการงานไปเสีย

2.1.3.4 ลูกจ้างกระทำความผิดอย่างร้ายแรง

2.1.3.5 ลูกจ้างกระทำอันไม่ควรแก่การปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ลุ่ล่งไปโดยถูกต้องและสุจริต (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 583)

2.1.4 มีสิทธิโอนความเป็นนายจ้างให้บุคคลอื่นได้ เมื่อลูกจ้างยินยอมพร้อมใจด้วย (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 577)

2.2 หน้าที่ของนายจ้าง

2.2.1 จ่ายสินจ้างให้แก่ลูกจ้าง โดยปกติแล้วการจ่ายสินจ้างมักจะคำนวณตามระยะเวลาในการทำงานเป็นหลักแต่คู่สัญญาอาจจะมีการตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่นก็ได้ และโดยปกติมักจ่ายเป็นเงินสดแต่อาจตกลงกันเป็นทรัพย์สินอย่างอื่นก็ได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 580)

2.2.2 ออกใบสำคัญให้แก่ลูกจ้าง เมื่อการจ้างแรงงานนั้นได้สิ้นสุดลง คือ เมื่อการจ้างแรงงานได้สิ้นสุดลง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 585) อันเป็นหลักฐานแสดงถึงการผ่านงาน

2.2.3 ออกค่าเดินทางกลับถิ่นเดิมให้แก่ลูกจ้างเมื่อมีการเลิกจ้าง โดยปกติแล้วนายจ้างไม่จำเป็นต้องจ่ายค่าเดินทางกลับถิ่นเดิมให้แก่ลูกจ้างในทุกกรณี แต่จะต้องเข้าหลักเกณฑ์ตามนี้

2.2.3.1 สัญญาจ้างมิได้เลิกหรือระงับเพราะการกระทำ หรือความผิดของลูกจ้าง

2.2.3.2 ลูกจ้างต้องกลับไปยังถิ่นที่ได้จ้างเอามาภายในเวลาอันสมควร (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 586)

2.2.4 นายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้างในผลแห่งละเมิดซึ่งลูกจ้างได้กระทำไปในทางการที่จ้างนั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 425)

2.3 สิทธิของลูกจ้าง

2.3.1 มีสิทธิได้รับสินจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้นายจ้าง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 575)

2.3.2 มีสิทธิให้คนภายนอกทำงานแทนตนได้ถ้าได้รับความยินยอมจากนายจ้าง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 577 วรรคสอง)

2.3.3 มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ถ้านายจ้างโอนสิทธิของตนให้แก่บุคคลภายนอกโดยไม่ได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 577)

2.3.4 มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ถ้าสัญญาจ้างไม่ได้กำหนดเวลาไว้ เมื่อถึงกำหนดหรือก่อนกำหนดจ่ายสินจ้างคราวใดคราวหนึ่ง เพื่อให้มีผลเลิกสัญญากันเมื่อถึงกำหนดจ่ายสินจ้างในคราวถัดไป (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 582)

2.3.5 มีสิทธิขาดงานได้ชั่วระยะเวลาพอสมควร เช่น เจ็บป่วย เกิดอุบัติเหตุ เป็นต้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 579)

2.3.6 มีสิทธิได้รับไปแสดงสำคัญแสดงว่าลูกจ้างนั้นได้ทำงานมานานเท่าไร และงานที่ทำนั้นเป็นอย่างไร (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 585)

2.3.7 มีสิทธิได้รับค่าเดินทางกลับถิ่นเดิม (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 586) ถ้านายจ้างได้จ้างเอาลูกจ้างมาแต่ต่างถิ่นโดยนายจ้างออกค่าเดินทางให้

2.4 หน้าที่ของลูกจ้าง

2.4.1 ต้องทำงานตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายและอยู่ในทางการที่จ้างของนายจ้าง

2.4.2 ต้องทำงานด้วยตนเองให้ผู้อื่นทำแทนไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากนายจ้าง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 577 วรรคสอง)

3. ความระงับแห่งสัญญาจ้างแรงงาน

สัญญาจ้างแรงงานย่อมระงับลงด้วยเหตุดังต่อไปนี้

3.1 เมื่อสิ้นสุดสัญญาจ้างหรือครบกำหนดเวลาจ้างตามที่ได้ตกลงกันไว้ หรือในกรณีงานที่จ้างได้เสร็จลุล่วงลง สัญญาจ้างก็ระงับลง

3.2 เมื่อลูกจ้างตายหรือวิกลจริต เพราะสัญญาจ้างแรงงานเป็นสัญญาจ้างเฉพาะตัวสำหรับลูกจ้างมี

สาระสำคัญของสัญญาอยู่ที่ทำงานของลูกจ้าง เมื่อลูกจ้างไม่อยู่ในวิสัยที่จะทำงานได้สัญญาจ้างก็ต้องระงับลง

3.3 เมื่อมีการบอกเลิกสัญญาจ้าง หรือมีการผิดสัญญาจ้างตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 577, 578, 585 ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

3.4 เมื่อนายจ้างได้ไล่ลูกจ้างออกจากงาน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 583

สัญญาจ้างแรงงานดังที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ เป็นกฎหมายที่ได้รับบัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ลักษณะ 6 ว่าด้วยสัญญาจ้างแรงงานซึ่งได้บัญญัติในเรื่องหลักทั่วไป

4. ความหมายและลักษณะของสัญญาจ้างทำของ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 587 บัญญัติว่า “อันว่าจ้างทำของนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้รับจ้าง ตกลงรับจะทำการงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนสำเร็จให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า ผู้ว่าจ้าง

จากมาตรา 587 สัญญาจ้างทำของมีลักษณะดังนี้

4.1 เป็นบุคคลที่มีสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ว่าจ้าง อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้รับจ้าง

4.2 เป็นสัญญาต่างตอบแทน คือ ผู้รับจ้างต้องตอบแทนผู้ว่าจ้างด้วยผลสำเร็จของงานและผู้ว่าจ้างต้องตอบแทนผู้รับจ้างด้วยเงินจ้าง

4.3 เป็นสัญญาที่ไม่มีแบบเพียขู่สัญญาได้ตกลงกันด้วยวาจาจากสัญญาก็มีผลสมบูรณ์แล้ว

4.4 เป็นสัญญาที่มุ่งถึงความสำเร็จของงานที่ผู้รับจ้างได้ทำให้แก่ผู้ว่าจ้าง

5. สิทธิและหน้าที่ของผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้าง

5.1 สิทธิของผู้ว่าจ้าง

5.1.1 มีสิทธิเข้าตรวจตราการงานที่จ้าง โดยผู้รับจ้างจะต้องยินยอมให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนของผู้ว่าจ้างเข้าตรวจตราการงานได้ตลอดเวลาที่ทำอยู่นั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 592) แต่ผู้ว่าจ้างไม่มีสิทธิที่จะออกคำสั่ง ถ้าผู้ว่าจ้างได้ออกคำสั่งไปแล้วผู้รับจ้างไม่ยอมปฏิบัติตามก็ยอมได้

5.1.2 มีสิทธิลดเงินจ้าง ถ้าผู้รับจ้างส่งมอบการที่ทำไม่ทันเวลาที่ได้กำหนดไว้ในสัญญา หรือถ้าไม่ได้กำหนดเวลาไว้ในสัญญา แต่ถ้าสาระสำคัญแห่งสัญญาอยู่ที่เวลาผู้ว่าจ้างก็ชอบที่จะบอกเลิกสัญญาได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 596)

5.1.3 มีสิทธิยึดหน่วงเงินจ้าง ถ้าผู้รับจ้างส่งมอบการที่ทำดำเนินช้าไป หรือส่งมอบการที่ทำชำรุดบกพร่องผู้ว่าจ้างชอบยึดหน่วงเงินจ้างไว้ได้ เว้นแต่ผู้รับจ้างจะให้ประกันไว้ตามสมควร (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 599)

5.1.4 มีสิทธิบอกเลิกสัญญา ถ้าผู้รับจ้างไม่เริ่มทำการในเวลาอันสมควร หรือทำการชักช้าฝ่าฝืนข้อกำหนดแห่งสัญญา หรือทำการชักช้าโดยปราศจากความผิดของผูว่าจ้างจนอาจคาดหมายล่วงหน้าการนั้นอาจไม่สำเร็จภายในกำหนดเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ ผู้ว่าจ้างชอบที่จะเลิกสัญญาเสียก็ได้โดยมิพักต้องรอคอยให้ถึงเวลากำหนดส่งมอบของนั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 593)

5.1.5 มีสิทธิไม่จ่ายเงินจ้าง ถ้าผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาสัมภาระ และการที่จ้างทำนั้นพังทลาย หรือบุบสลายลงก่อนได้ส่งมอบกันถูกต้อง และความวินาศนั้นมิได้เป็นเพราะการกระทำของผู้ว่าจ้าง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 603)

5.1.6 มีสิทธิสั่งให้แก้ไขข้อบกพร่อง ถ้าในระหว่างเวลาที่ทำการอยู่นั้นสามารถจะคาดหมาย

ล่วงหน้าได้แน่นอนว่าการที่ทำนั้นจะเสร็จอย่างบกพร่อง หรือจะเป็นไปในทางฝ่าฝืนข้อสัญญาเพราะความผิดของผู้รับจ้าง ซึ่งผู้รับจ้างจะต้องเสี่ยงต่อความเสียหายและออกค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 594)

5.2 หน้าที่ของผู้ว่าจ้าง

5.2.1 จ่ายสินจ้างเมื่อได้รับมอบการที่ทำ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 602) แต่ถ้การที่ทำนั้นมีกำหนดว่าจะส่งรับกันเป็นส่วนๆ และได้ระบุจำนวนสินจ้างไว้เป็นส่วนๆ

5.2.2 รับมอบผลงานที่ว่าจ้าง ถ้าผู้ว่าจ้างยอมรับการมอบที่ทำนั้นโดยไม่ขัดเอียนหรือปฏิเสธอย่างใด ผู้รับจ้างก็ไม่ต้องรับผิดชอบเมื่อการส่งมอบนั้นชำ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 597) หรือถ้าผู้ว่าจ้างยอมรับมอบการที่ทำการที่มีการชำรุดบกพร่องโดยไม่ขัดเอียนหรือปฏิเสธใด

5.2.3 รับผิดชอบในกรณีผู้รับจ้างทำละเมิด ซึ่งโดยปกติแล้วผู้ว่าจ้างไม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้รับจ้างในกรณีที่ผู้รับจ้างไปทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก อย่างสัญญาจ้างแรงงานที่นายจ้างต้องรวมกันรับผิดชอบกับลูกจ้างในกรณีที่ลูกจ้างทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกในทางการที่จ้าง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 428)

5.2.4 รับผิดชอบในความวินาศ ถ้าผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาสัมภาระและการที่จ้างทำนั้นพังทลายหรือบุบสลายลงก่อนได้ส่งมอบกันถูกต้อง ผู้ว่าจ้างจะต้องรับผิดชอบเพราะการนั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 604)

5.3 สิทธิของผู้รับจ้าง

5.3.1 มีสิทธิเรียกสินจ้าง ผู้รับจ้างย่อมมีสิทธิได้รับสิทธิจ้างเมื่อได้รับส่งมอบการที่ทำการที่ทำนั้นที่มีกำหนดว่าจะต้องส่งรับกันเป็นส่วนๆ และได้ระบุสินจ้างไว้เป็นส่วนๆ ผู้รับจ้างก็จะได้รับสินจ้างเมื่อการแต่ละส่วนได้สำเร็จลง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 602)

5.3.2 มีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทน ถ้าผู้ว่าจ้างได้ทำการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อนจะทำการที่จ้างสำเร็จลง และการบอกเลิกนั้นทำให้เกิดความเสียหายอย่างใดโดยไม่ใช้ความผิดของผู้รับจ้าง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 605)

5.3.3 มีสิทธิว่าจ้างผู้รับจ้างช่วงได้ โดยจะให้ผู้รับจ้างช่วงรับงานไปทั้งหมด หรือแต่บางส่วนก็ได้ เว้นแต่ว่าสาระสำคัญแห่งสัญญานั้นอยู่ที่ความรู้ความสามารถเฉพาะตัวของผู้รับจ้าง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 607)

5.3.4 มีสิทธิบอกเลิกสัญญาจ้างได้ ถ้าผู้ว่าจ้างทำผิดสัญญา

5.4 หน้าที่ของผู้รับจ้าง

5.4.1 ต้องทำงานให้สำเร็จตามข้อสัญญา เพราะสัญญาจ้างทำของเป็นสัญญาที่มุ่งถึงผลสำเร็จของงาน (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 587)

5.4.2 จัดหาเครื่องมือสำหรับใช้ในการทำงาน เครื่องมือต่างๆ สำหรับใช้ทำการงานให้สำเร็จนั้น ผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้จัดหา (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 588)

5.4.3 จัดหาสัมภาระ การจัดหาสัมภาระนี้ ฝ่ายผู้ว่าจ้างหรือผู้รับจ้างจะเป็นฝ่ายหาก็ได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 589)

5.4.4 ใช้สัมภาระด้วยความระมัดระวัง ประหยัด และถ้ามีเหลือต้องคืนให้แก่ผู้ว่าจ้างในกรณีที่

ผู้ว่าจ้างเป็นฝ่ายจัดหาสัมภาระ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 590)

5.4.5 ต้องยอมให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนของผู้ว่าจ้างเข้าตรวจดูงานที่ทำให้ได้ตลอดเวลา (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 592)

5.4.6 รับผิดชอบความชำรุดบกพร่องภายใน 1 ปี นับแต่วันส่งมอบงาน หรือภายใน 5 ปี ถ้าการที่ทำงานนั้นเป็นสิ่งปลูกสร้างกับพื้นดิน (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 600)

5.4.7 ต้องรับเคราะห์ในความวินาศ ถ้าผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาสัมภาระในการทำของและการที่ทำงานนั้นพังทลาย หรือบุสลายก่อนได้รับส่งมอบ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 604)

5.4.8 ต้องรับผิดชอบในการทำงานของผู้รับจ้างช่วง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 607)

6. ความระงับแห่งสัญญาจ้างทำของ

สัญญาจ้างทำของย่อมระงับลงด้วยเหตุดังต่อไปนี้

6.1 เมื่องานที่จ้างนั้นสำเร็จลง กล่าวคือ ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และผู้ว่าจ้างก็ได้จ่ายสินจ้างเป็นที่เรียบร้อยแล้ว สัญญาจ้างก็เป็นอันระงับสิ้นไป

6.2 เมื่อเกิดความวินาศขึ้นกับงานที่ทำในขณะที่งานยังไม่เสร็จ

6.3 เมื่อการชำระหนี้กลายเป็นพ้นวิสัย โดยผู้รับจ้างไม่อาจที่จะทำงานนั้นต่อไปได้

6.4 เมื่อคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งบอกเลิก ในกรณีต่อไปนี้

6.4.1 ผู้ว่าจ้างใช้สิทธิเลิกสัญญาก่อนการทำงานที่จ้างจะแล้วเสร็จ โดยใช้ค่าสินไหมทดแทน (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 605)

6.4.2 ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดสัญญา คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้

6.5 เมื่อผู้รับจ้างตาย หรือตกเป็นผู้ไม่สามารถที่จะรับทำงานนั้นต่อไปได้ และการที่ทำงานนั้นมิสาระสำคัญอยู่ที่ความรู้ความสามารถของตัวผู้รับจ้าง

7. ข้อแตกต่างระหว่างสัญญาจ้างแรงงานกับสัญญาจ้างทำของ

สัญญาจ้างแรงงานกับสัญญาจ้างทำของนั้นเป็นสัญญาที่มีความคล้ายคลึงกันมากแต่ก็มีข้อที่แตกต่างกันซึ่งพอจะพิจารณาได้ตามตารางต่อไปนี้

สัญญาจ้างแรงงาน	สัญญาจ้างทำของ
1. เป็นสัญญาเฉพาะตัวลูกจ้างและนายจ้างจะโอนสิทธิให้บุคคลภายนอกไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง	1. ไม่เป็นสัญญาเฉพาะตัว ผู้รับจ้างสามารถว่าจ้างผู้รับจ้างช่วงได้ เว้นแต่สาระสำคัญของสัญญาจะอยู่ที่ความรู้ความสามารถของตัวผู้รับจ้าง
2. ลูกจ้างต้องอยู่ใต้บังคับบัญชาของนายจ้างต้องทำตามคำสั่งที่ชอบของนายจ้าง	2. ผู้รับจ้างไม่ต้องอยู่ใต้บังคับบัญชาของผู้ว่าจ้างผู้รับจ้างไม่ต้องทำตามคำสั่งของผู้ว่าจ้างก็ได้
3. นายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้างในกรณีที่ลูกจ้างไปทำละเมิดกับบุคคลภายนอกในทางการที่จ้าง	3. ผู้ว่าจ้างไม่ต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้รับจ้างในกรณีที่ผู้รับจ้างไปทำละเมิดกับบุคคลภายนอกถึงแม้ว่าจะอยู่

4. กำหนดสินจ้างจากระยะเวลาที่ทำงานเป็นสาระสำคัญ 5. เมื่อเกิดความวินาศขึ้นซึ่งไม่ได้ความผิดของฝ่ายใด นายจ้างต้องเป็นผู้รับความเสียหายและต้องจ่ายสินจ้าง	ในทางที่จ้าง ผู้ว่าจ้างจึงจะต้องรับผิดชอบต่อการทำละเมิดของผู้รับจ้าง 4. กำหนดสินจ้างจากความสำเร็จของงานเป็นสาระสำคัญ 5. เมื่อเกิดความวินาศขึ้นซึ่งไม่ใช่ความผิดของฝ่ายใดถ้าผู้รับจ้างเป็นฝ่ายจัดหาสัมภาระผู้รับจ้างต้องรับความเสียหายนั้นและผู้ว่าจ้างไม่ต้องจ่ายสินจ้าง
ด้านทักษะ+ด้านจิตพิสัย (ปฏิบัติ+ด้านจิตพิสัย) (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 3-4) 9. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 4 10. ใบงานกิจกรรม ด้านคุณธรรม/จริยธรรม/จรรยาบรรณ/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 5) 11. รู้จักรวบรวมประโยชน์ของสัญญาจ้างต่างๆเพื่อนำไปใช้ให้ถูกวิธี	
กิจกรรมการเรียนรู้การสอนหรือการเรียนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู 1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (40 นาที) 1. ผู้สอนจัดเตรียมเอกสาร พร้อมกับแนะนำวิธีการให้คะแนนและวิธีการเรียน หน่วยที่ 4 เรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ 2. ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยเรียนที่ 4 เรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ และขอให้ผู้เรียนร่วมกันทำกิจกรรมการเรียนรู้การสอน 3. ผู้สอนให้ผู้เรียนบอกสิทธิและหน้าที่ของนายจ้าง ลูกจ้าง พร้อมให้เหตุผลประกอบ 2. ขั้นให้ความรู้ (220 นาที) 1. ผู้สอน แนะนำวิธีการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ประกอบกับเอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 4 เรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน 1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (40 นาที) 1. ผู้เรียนเตรียมอุปกรณ์และฟังครูผู้สอนแนะนำวิธีการให้คะแนนและวิธีการเรียน หน่วยที่ 4 เรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ 2. ผู้เรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยเรียนที่ 4 เรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ 3. ผู้เรียนบอกสิทธิและหน้าที่ของนายจ้าง ลูกจ้าง โดยขอคำแนะนำจากผู้สอนหรือศึกษาจากเอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ 2. ขั้นให้ความรู้ (220 นาที) 1. ผู้เรียนศึกษาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ประกอบกับเอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 4 เรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ

2. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนถามปัญหา และ ข้อสงสัยจากเนื้อหา โดยครูเป็นผู้ตอบปัญหาที่เกิดขึ้น ระหว่างการเรียนการสอน เรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ 3. ผู้สอนให้ผู้เรียนตั้งคำถามที่ได้จากการเรียน การสอนคนละ 1 ข้อ และเรียกเพื่อนตอบ	2. ผู้เรียนซักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้น ในเรื่อง การ สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ 3. ผู้เรียนตั้งคำถามคนละ 1 ข้อ พร้อมเรียกเพื่อน ตอบ
---	--

กิจกรรมการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
3. ชั้นประยุกต์ใช้ (300 นาที) 6. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำใบงานกิจกรรมหน่วยที่ 4 เรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ 7. ผู้สอนให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตหรือแหล่งความรู้ต่างๆ 4. ชั้นสรุปและประเมินผล (40 นาที) 10. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนให้มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 11. ผู้สอนและผู้เรียนแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 4 หน้า 98 12. ผู้สอนให้ผู้เรียนสลับกันตรวจกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน 13. ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ด้วย PowerPoint ที่จัดทำขึ้น (บรรลุลูกประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5) (รวม 360 นาที หรือ 2 คาบเรียน)	3. ชั้นประยุกต์ใช้ (300 นาที) 6. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำใบงานกิจกรรมหน่วยที่ 4 เรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ 7. ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตหรือแหล่งความรู้ต่างๆ 4. ชั้นสรุปและประเมินผล (40 นาที) 10. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนเพื่อให้ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 11. ผู้เรียนแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 4 หน้า 98 12. ผู้เรียน สลับกัน ตรวจ กิจกรรม และแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน 13. ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ด้วย PowerPoint ที่จัดทำขึ้น (บรรลุลูกประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)

งานที่มอบหมายหรือกิจกรรมการวัดผลและประเมินผล

ก่อนเรียน

22. จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนการสอนหน่วยที่ 4
23. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยที่ 4 และให้ความร่วมมือในการเรียน

ขณะเรียน

24. ศึกษา PowerPoint และเอกสารประกอบการสอน 4 เรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ
25. ชักถามข้อสงสัยระหว่างการเรียนการสอน
26. ปฏิบัติตามแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 4 เรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ

หลังเรียน

27. สรุปเนื้อหา
28. สลับกันตรวจแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 4
- 29.

คำถาม

8. สัญญาจ้างทำของย่อมสมบูรณ์ได้ตามข้อใด
9. สิทธิของลูกจ้างตามข้อใดที่จะต้องได้รับความยินยอมจากนายจ้างก่อน
10. สัญญาจ้างแรงงานย่อมสมบูรณ์ได้ตามข้อใด

ผลงาน/ชิ้นงาน/ความสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 4 เรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ

สมรรถนะที่พึงประสงค์

ผู้เรียนสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ

9. วิเคราะห์และตีความหมาย
10. ตั้งคำถาม
11. อภิปรายแสดงความคิดเห็นระดมสมอง
12. การประยุกต์ความรู้สู่งานอาชีพ

สมรรถนะการปฏิบัติงานอาชีพ

- ทำสัญญาจ้างแรงงาน

สมรรถนะการขยายผล

ความสอดคล้อง

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 4 เรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ ที่จัดทำขึ้นได้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มเกี่ยวกับ สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การทำงาน และสามารถหารายได้ระหว่างการเรียนการสอนช่วยเหลือผู้ปกครองได้ในระดับหนึ่ง

สื่อการเรียนการสอน/การเรียนรู้

สื่อสิ่งพิมพ์

12. เอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)
13. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 4 (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-4)
14. ใบงานกิจกรรม (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-4)
15. แบบประเมินผลงานตามกิจกรรม ใช้ประกอบการสอนชั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 1
16. แบบเฉลยกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้ประกอบในชั้นนำเข้าสู่บทเรียน และขั้นสรุปและประเมินผล
17. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ใช้ประกอบการสอนชั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 2

สื่อโสตทัศน (ถ้ามี)

3. PowerPoint เรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ

สื่อของจริง

- สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 15)

แหล่งการเรียนรู้

ในสถานศึกษา

5. ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
6. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ศึกษาหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

นอกสถานศึกษา

ผู้ประกอบการ สถานประกอบการ ในท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

การบูรณาการ/ความสัมพันธ์กับวิชาอื่น

7. บูรณาการกับวิชาชีวิตและวัฒนธรรมไทย ด้านการพูด การอ่าน การเขียน และการฝึกปฏิบัติตนทางสังคมด้านการเตรียมความพร้อม ความรับผิดชอบ และความสนใจใฝ่รู้
8. บูรณาการกับวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
9. บูรณาการกับวิชา วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาอาชีพธุรกิจและบริการ

การประเมินผลการเรียนรู้

● หลักการประเมินผลการเรียนรู้

ก่อนเรียน

1. ศึกษาหาความรู้ก่อนการเรียนการสอน

ขณะเรียน

สังเกตการทำงาน

หลังเรียน

2. ตรวจสอบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 4

ผลงาน/ชิ้นงาน/ผลสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 4 เรื่อง สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ

รายละเอียดการประเมินผลการเรียนรู้

- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1 อธิบายความหมายสัญญาจ้างแรงงานได้

10. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
11. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
12. เกณฑ์การให้คะแนน : อธิบายความหมายสัญญาจ้างแรงงานได้ จะได้ 2 คะแนน

- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 2 บอกสิทธิและหน้าที่ของนายจ้าง ลูกจ้างได้

10. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
11. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
12. เกณฑ์การให้คะแนน : บอกสิทธิและหน้าที่ของนายจ้าง ลูกจ้างได้ จะได้ 2 คะแนน

- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 3 เปลี่ยนแปลงสิทธิและหน้าที่ของผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างได้

7. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
8. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
5. เกณฑ์การให้คะแนน : เปลี่ยนแปลงสิทธิและหน้าที่ของผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างได้ จะได้ 2 คะแนน

- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 4 ใช้เหตุผลในการหาข้อแตกต่างระหว่างสัญญาจ้างแรงงานกับสัญญาจ้างทำของได้

7. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
8. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
9. เกณฑ์การให้คะแนน : ใช้เหตุผลในการหาข้อแตกต่างระหว่างสัญญาจ้างแรงงานกับสัญญาจ้างทำของได้ จะได้ 2 คะแนน

- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 5 รู้จักรวบรวมประโยชน์ของสัญญาจ้างต่างๆเพื่อนำไปใช้ให้ถูกวิธี

10. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
11. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
12. เกณฑ์การให้คะแนน : รู้จักรวบรวมประโยชน์ของสัญญาจ้างต่างๆเพื่อนำไปใช้ให้ถูกวิธี จะได้ 2 คะแนน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 4

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. สัญญาจ้างแรงงาน คือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่ง เรียกว่าลูกจ้าง ตกลงจะ
ให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่านายจ้าง และนายจ้างได้ตกลงจะ
ตลอดเวลาที่ทำงานให้
2. ถ้าลูกจ้างจงใจขัดคำสั่งของนายจ้างอันชอบด้วยกฎหมาย นายจ้างมีสิทธิที่จะ
โดยมิต้องบอกกล่าวล่วงหน้า หรือให้ค่าสินไหมทดแทน
3. นายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้างในผลแห่ง ซึ่งลูกจ้างได้กระทำไป
ในทางการที่จ้าง
4. ถ้าระยะเวลาจ้างได้สิ้นสุดลงตามที่คู่สัญญา ได้ตกลงกันไว้ และลูกจ้าง ยังคงทำงานอยู่ต่อไปโดยนายจ้างก็รู้
แต่นายจ้างไม่ทักท้วง เช่นนี้กฎหมายให้สันนิษฐานว่าคู่สัญญาให้
ตามสัญญาเดิม
5. สัญญาจ้างแรงงานย่อมระงับลงด้วยเหตุความตายของ.....เสมอ
6. สัญญาจ้างทำของเป็นสัญญาที่มุ่งถึง ที่ผู้รับจ้างให้ทำแก่ผู้ว่าจ้าง
7. ถ้าผู้ว่าจ้าง ได้ออกคำสั่งให้ผู้รับจ้างปฏิบัติ และผู้รับจ้างได้ปฏิบัติตามแล้วเกิดความเสียหายขึ้นต่อ
บุคคลภายนอกเพราะคำสั่งนั้น ผู้ว่าจ้างร่วมกับผู้รับจ้างด้วย
8. ผู้รับจ้างมีสิทธิว่าจ้าง ได้โดยจะให้
รับงานไปทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้
9. สัญญาจ้างทำของย่อมระงับลงเมื่อการชำระหนี้กลายเป็น
โดยผู้รับจ้างไม่อาจที่จะทำงานนั้นต่อไปได้
10. สัญญาจ้างแรงงานมีการคำนวณสินจ้างจากเป็นสาระสำคัญ
ส่วนสัญญาจ้างทำของมีการคำนวณสินจ้างจาก.....เป็นสาระสำคัญ

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กาบับหัวข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ลูกจ้างจะต้องตอบแทนนายจ้างด้วยสิ่งใดในสัญญาจ้างแรงงาน

ก.ค่าจ้าง

ข.แรงงาน

ค.ผลสำเร็จของงาน

ง.จำนวนชิ้นงาน

2.สัญญาจ้างแรงงานย่อมสมบูรณ์ได้ตามข้อใด

ก.ตกลงด้วยวาจา

ข.ส่งมอบงาน

ค.ทำเป็นหนังสือ

ง.จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

3.สิทธิของนายจ้างตามข้อใดที่จะต้องได้รับความยินยอมพร้อมใจจากลูกจ้าง

ก.สิทธิในการออกคำสั่งให้ลูกจ้างทำงานในทางที่จ้าง

ข.สิทธิบอกเลิกสัญญาจ้างในกรณีที่ลูกจ้างไม่ทำงานตามที่ตกลงกันได้

ค.สิทธิไล่ลูกจ้างออกในกรณีที่ลูกจ้างจงใจขัดคำสั่งของนายจ้างอันชอบด้วยกฎหมาย

ง.สิทธิโอนความเป็นนายจ้างไปให้บุคคลอื่น

4.ข้อใดมิใช่หน้าที่ของนายจ้าง

ก.จ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้าง

ข.ออกใบสำคัญให้แก่มูลนิธิลูกจ้างเมื่อได้สิ้นสุดการจ้างแรงงาน

ค.สิทธิไล่ลูกจ้างออกในกรณีที่ลูกจ้างจงใจขัดคำสั่งของนายจ้างอันชอบด้วยกฎหมาย

ง.สิทธิโอนความเป็นนายจ้างไปให้บุคคลอื่น

5.สิทธิของลูกจ้างตามข้อใดที่จะต้องได้รับความยินยอมจากนายจ้างก่อน

ก.ให้บุคคลภายนอกมาทำงานแทน

ข.บอกเลิกสัญญากรณีที่สัญญาจ้างไม่ได้กำหนดเวลาไว้

ค.ขาดงานชั่วคราวระยะเวลาอันสมควรและมีเหตุอันควร

ง.รับใบสำคัญในเมื่อการจ้างงานนั้นได้สิ้นสุดลง

6.ข้อใดมิได้ทำให้สัญญาจ้างแรงงานระงับเอง

ก.เมื่อมีการบอกเลิกสัญญาจ้างแรงงาน

ข.เมื่อมีการไล่ลูกจ้างออกจากงาน

ค.เมื่อสิ้นสุดหรือครบกำหนดสัญญาจ้าง

ง.เมื่อนายจ้างตาย หรือ วิกฤติ

7. สัญญาจ้างทำของย่อมสมบูรณ์ได้ตามข้อใด

ก.ตกลงด้วยวาจา

ข.ส่งมอบงาน

ค.ทำเป็นหนังสือ

ง.จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

8. ข้อใดไม่ใช่สิทธิของผู้ว่าจ้าง

ก. มีสิทธิลดเงินเดือนผู้รับจ้างทำงานเสร็จล่าช้า

ข. มีสิทธิบอกเลิกสัญญา

ค. มีสิทธิสั่งการบังคับบัญชา

ง. มีสิทธิส่งให้แก้ไขข้อบกพร่อง

9. ในการจัดหาสัมภาระในสัญญาจ้างทำของนั้น ถ้ามีข้อตกลงให้ผู้รับจ้างเป็นฝ่ายจัดหา และได้มีข้อตกลงไว้ในเรื่องของสัมภาระนั้น ผู้รับจ้างจะต้องหาสัมภาระชนิดใดให้แก่ผู้ว่าจ้าง

ก. ชนิดที่มีราคาถูก

ข. ชนิดที่ดี

ค. ชนิดปานกลาง

ง. ชนิดใดก็ได้อยู่ที่ผู้รับจ้างเป็นผู้เลือก

10. ข้อใดที่ไม่ทำให้สัญญาจ้างทำของระงับ

ก. เมื่องานที่จ้างทำสำเร็จลง

ข. เมื่อการชำระหนี้กลายเป็นพ้นวิสัย

ค. เมื่อคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งบอกเลิก

ง. เมื่อผู้รับจ้างว่าจ้างผู้รับจ้างช่วง

ตอนที่ 3 จงเติมคำตอบต่อไปนี้ให้ได้อใจความที่สมบูรณ์

1. ให้อธิบายความหมายและลักษณะของสัญญาจ้างแรงงานมาพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

2. ให้บอกสิทธิ หน้าที่ของนายจ้าง และลูกจ้างมาเป็นข้อๆ

.....

.....

.....

.....

3. ให้ออกสิทธิ หน้าที่ของผู้ว่าจ้าง และผู้รับจ้างมาเป็นข้อๆ

.....

.....

.....

.....

4. ให้อธิบายความหมายและลักษณะของสัญญาจ้างทำของมาพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

5. ให้อธิบายความแตกต่างระหว่างสัญญาจ้างแรงงานกับสัญญาจ้างทำของ

.....

.....

.....

.....

ใบงานกิจกรรม

ใบงานกิจกรรมที่ 1

แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มหาข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาจ้างแรงงานแล้วนำมาแสดง
บทบาทสมมติกันในห้องเรียน

ใบงานกิจกรรมที่ 2

แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มหาข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาจ้างทำของแล้วนำมาแสดง
บทบาทสมมติกันในห้องเรียน

ใบงานกิจกรรมที่ 3

ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างการจ้างที่เป็นการจ้างแรงงาน หรือจ้างทำของมาคนละ 1 ตัวอย่าง และ
อธิบายสาระสำคัญของการจ้างนั้นว่าเป็นตามสัญญาจ้างแรงงานหรือเป็นสัญญาจ้างทำของเพราะ

แบบประเมินผลการนำเสนอผลงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน (ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา ความถูกต้อง ปฏิภาณในการตอบ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า)				
2	รูปแบบการนำเสนอ				
3	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
4	บุคลิกลักษณะ กิริยา ท่าทางในการพูด น้ำเสียง ซึ่งทำให้ผู้ฟังมีความสนใจ				
รวม					

ผู้ประเมิน.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจนถูกต้อง

3 คะแนน = มีสาระสำคัญครบถ้วนถูกต้อง ตรงตามจุดประสงค์

2 คะแนน = สาระสำคัญไม่ครบถ้วน แต่ตรงตามจุดประสงค์

1 คะแนน = สาระสำคัญไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตามจุดประสงค์

2. รูปแบบการนำเสนอ

3 คะแนน = มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการ นำเสนอที่น่าสนใจ นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและประหยัด

คะแนน = มีเทคนิคการนำเสนอที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ แต่ขาดการประยุกต์ใช้ วัสดุในท้องถิ่น

1 คะแนน = เทคนิคการนำเสนอไม่เหมาะสม และไม่น่าสนใจ

3. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

4. ความสนใจของผู้ฟัง

- 3 คะแนน = ผู้ฟังมากกว่าร้อยละ 90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 2 คะแนน = ผู้ฟังร้อยละ 70-90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 1 คะแนน = ผู้ฟังน้อยกว่าร้อยละ 70 สนใจ และให้ความร่วมมือ

แบบประเมินกระบวนการทำงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน				
2	การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม				
3	การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4	การประเมินผลและปรับปรุงงาน				
รวม					

ผู้ประเมิน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานอย่างชัดเจน

2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน

1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน

2. การมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม

3 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง และตรงตามความสามารถของสมาชิกทุกคน มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ /

อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง

2 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง แต่ไม่ตรงตามความสามารถ และมีสื่อ / อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง

แต่ขาด

การจัดเตรียมสถานที่

1 คะแนน = กระจายงานไม่ทั่วถึงและมีสื่อ / อุปกรณ์ไม่เพียงพอ

3. การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

- 3 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย และตามเวลาที่กำหนด
- 2 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย แต่ช้ากว่าเวลาที่กำหนด
- 1 คะแนน = ทำงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย

4. การประเมินผลและปรับปรุงงาน

- 3 คะแนน = สมาชิกทุกคนร่วมปรึกษาหารือ ติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงงานเป็นระยะ
- 2 คะแนน = สมาชิกบางส่วนมีส่วนร่วมปรึกษาหารือ แต่ไม่ปรับปรุงงาน
- 1 คะแนน = สมาชิกบางส่วนไม่มีส่วนร่วมปรึกษาหารือ และปรับปรุงงาน

เฉลยแบบประเมินผลการเรียนรู้

หน่วยที่ 4 สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. สัญญาจ้างแรงงาน คือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่ง เรียกว่าลูกจ้าง ตกลงจะ**ทำงานให้** ให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่านายจ้าง และนายจ้างได้ตกลงจะ **ให้สินจ้าง** ตลอดเวลาที่ทำงานให้
2. ถ้าลูกจ้างจงใจขัดคำสั่งของนายจ้างอันชอบด้วยกฎหมาย นายจ้างมีสิทธิที่จะ **ได้ลูกจ้างออกจากงาน** โดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้า หรือให้ค่าสินไหมทดแทน
3. นายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้างในผลแห่ง **ละเมิด** ซึ่งลูกจ้างได้กระทำไปในทางการที่จ้าง
4. ถ้าระยะเวลาจ้างได้สิ้นสุดลงตามที่คู่สัญญา ได้ตกลงกันไว้ และลูกจ้าง ยังคงทำงานอยู่ต่อไปโดยนายจ้างก็รู้แต่นายจ้างไม่ทักท้วง เช่นนี้กฎหมายให้สันนิษฐานว่าคู่สัญญาได้ **ตกลงทำสัญญาจ้างกันใหม่** ตามสัญญาเดิม
5. สัญญาจ้างแรงงานย่อมระงับลงด้วยเหตุความตายของ **ลูกจ้าง** เสมอ
6. สัญญาจ้างทำของเป็นสัญญาที่มุ่งถึง **ความสำเร็จของงาน** ที่ผู้รับจ้างให้ทำแก่ผู้ว่าจ้าง
7. ถ้าผู้ว่าจ้าง ได้ออกคำสั่งให้ผู้รับจ้างปฏิบัติ และผู้รับจ้างได้ปฏิบัติตามแล้วเกิดความเสียหายขึ้นต่อบุคคลภายนอกเพราะคำสั่งนั้น ผู้ว่าจ้าง **ต้องรับผิดชอบ** ร่วมกับผู้รับจ้างด้วย
8. ผู้รับจ้างมีสิทธิว่าจ้าง **ผู้รับจ้างช่วง** ได้โดยจะให้ **ผู้รับจ้างช่วย** รับงานไปทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้
9. สัญญาจ้างทำของย่อมระงับลงเมื่อการชำระหนี้กลายเป็น **พ้นวิสัย** โดยผู้รับจ้างไม่อาจที่จะทำงานนั้นต่อไปได้
10. สัญญาจ้างแรงงานมีการคำนวณสินจ้างจาก **ระยะเวลาที่ทำงาน** เป็นสาระสำคัญ ส่วนสัญญาจ้างทำของมีการคำนวณสินจ้างจาก **ความสำเร็จของงาน** เป็นสาระสำคัญ

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กากับหัวข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข
2. ก
3. ง
4. ค
5. ก
6. ง
7. ก
8. ค
9. ข
10. ง

ตอนที่ 3 จงเติมคำถามต่อไปนี้ให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

1. ให้อธิบายความหมายและลักษณะของสัญญาจ้างแรงงานมาพอสังเขป

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 575 บัญญัติว่า “อันว่าจ้างแรงงานนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่ง เรียกว่าลูกจ้าง ตกลงจะทำงานให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่านายจ้าง และนายจ้างได้ตกลงให้สินจ้าง ตลอดเวลาที่ทำงานให้”

จากมาตรา 575 สัญญาจ้างแรงงานมีลักษณะ ดังนี้

1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียนว่านายจ้าง อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่าลูกจ้าง

2 เป็นสัญญาต่างตอบแทน คือ ลูกจ้างต้องตอบแทน คือ ลูกจ้างต้องตอบแทนนายจ้างด้วยแรงงาน ซึ่งหมายถึง แรงกาย หรือความคิด

3 เป็นสัญญาที่ไม่มีแบบเพียงคู่สัญญาได้ตกลงกันด้วยวาจาจากสัญญาก็มีผลสมบูรณ์แล้ว

4 เป็นสัญญาที่มุ่งถึงแรงงานโดยไม่คำนึงถึงผลสำเร็จของงาน

2. ให้อธิบายสิทธิหน้าที่ของนายจ้าง และลูกจ้างมาเป็นข้อๆ

1. สิทธิของนายจ้าง

1.1 มีสิทธิออกคำสั่งให้ลูกจ้างทำงานในทางการที่จ้าง

1.2 มีสิทธิบอกเลิกสัญญาจ้าง ในกรณีดังต่อไปนี้

1.2.1 ลูกจ้างไม่ทำงานตามที่ตกลงกันไว้

1.2.2 ลูกจ้างอ้างว่ามีฝีมือแต่ปรากฏว่าไม่มีฝีมือตามที่กล่าวอ้างไว้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 578)

1.2.3 ลูกจ้างให้บุคคลอื่นทำงานแทน (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 577 วรรคสอง และวรรคสาม)

1.2.4 กรณีสัญญาจ้างที่ไม่มีข้อกำหนดเวลา ถ้านายจ้างต้องการบอกเลิกสัญญาจ้าง นายจ้างต้องบอกกล่าวลูกจ้างเมื่อถึงหรือก่อนถึง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 582 วรรคสอง และวรรคสาม)

1.3 มีสิทธิไล่ลูกจ้างออกจากงานโดยไม่ต้องบอกล่วงหน้า หรือให้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีดังต่อไปนี้

1.3.1 ลูกจ้างจงใจขัดคำสั่งของนายจ้างอันชอบด้วยกฎหมาย

1.3.2 ลูกจ้างทะเลาะไม่นำพาต่อคำสั่งเช่นว่านั้นเป็นอาชญา

1.3.3 ลูกจ้างจะทิ้งการงานไปเสีย

1.3.4 ลูกจ้างกระทำความผิดอย่างร้ายแรง

1.3.5 ลูกจ้างกระทำอันไม่ควรแก่การปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ลุกล่งไปโดยถูกต้องและสุจริต (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 583)

1.4 มีสิทธิโอนความเป็นนายจ้างให้บุคคลอื่นได้ เมื่อลูกจ้างยินยอมพร้อมใจด้วย (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 577)

2 หน้าที่ของนายจ้าง

2.1 จ่ายสินจ้างให้แก่ลูกจ้าง โดยปกติแล้วการจ่ายสินจ้างมักจะคำนวณตามระยะเวลาในการทำงานเป็นหลักแต่คู่สัญญาอาจจะมีการตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่นก็ได้ และโดยปกติมักจ่ายเป็นเงินสดแต่อาจตกลงกันเป็นทรัพย์สินอย่างอื่นก็ได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 580)

2.2 ออกใบสำคัญให้แก่ลูกจ้าง เมื่อการจ้างแรงงานนั้นได้สิ้นสุดลง คือ เมื่อการจ้างแรงงานได้สิ้นสุดลง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 585) อันเป็นหลักฐานแสดงถึงการผ่านงาน

2.3 ออกค่าเดินทางกลับถิ่นเดิมให้แก่ลูกจ้างเมื่อมีการเลิกจ้าง โดยปกติแล้วนายจ้างไม่จำเป็นต้องจ่ายค่าเดินทางกลับถิ่นเดิมให้แก่ลูกจ้างในทุกกรณี แต่จะต้องเข้าหลักเกณฑ์ตามนี้

2.3.1 สัญญาจ้างมิได้เลิกหรือระงับเพราะการกระทำ หรือความผิดของลูกจ้าง

2.3.2 ลูกจ้างต้องกลับไปยังถิ่นที่ได้จ้างเอามาภายในเวลาอันสมควร (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 586)

2.4 นายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้างในผลแห่งละเมิดซึ่งลูกจ้างได้กระทำไปในทางการที่จ้างนั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 425)

3 สิทธิของลูกจ้าง

3.1 มีสิทธิได้รับสินจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้นายจ้าง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 575)

3.2 มีสิทธิให้คนภายนอกทำงานแทนตนได้ถ้าได้รับความยินยอมจากนายจ้าง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 577 วรรคสอง)

3.3 มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ถ้านายจ้างโอนสิทธิของตนให้แก่บุคคลภายนอก โดยไม่ได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 577)

3.4 มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ถ้าสัญญาจ้างไม่ได้กำหนดเวลาไว้ เมื่อถึงกำหนดหรือก่อนกำหนดจ่ายสินจ้างคราวใดคราวหนึ่ง เพื่อให้มีผลเลิกสัญญากันเมื่อถึงกำหนดจ่ายสินจ้างในคราวถัดไป (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 582)

3.5 มีสิทธิขาดงานได้ชั่วระยะเวลาพอสมควร เช่น เจ็บป่วย เกิดอุบัติเหตุ เป็นต้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 579)

3.6 มีสิทธิได้รับไปแสดงสำคัญแสดงว่าลูกจ้างนั้นได้ทำงานมานานเท่าไร และงานที่ทำนั้นเป็นอย่างไร (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 585)

3.7 มีสิทธิได้รับค่าเดินทางกลับถิ่นเดิม (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 586) ถ้านายจ้างได้จ้างเอาลูกจ้างมาแต่ต่างถิ่นโดยนายจ้างออกค่าเดินทางให้

4 หน้าที่ของลูกจ้าง

4.1 ต้องทำงานตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายและอยู่ในทางการที่จ้างของนายจ้าง

4.2 ต้องทำงานด้วยตนเองให้ผู้อื่นทำแทนไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากนายจ้าง (

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 577 วรรคสอง)

3. ให้บอกสิทธิหน้าที่ของผู้ว่าจ้าง และผู้รับจ้างมาเป็นข้อๆ

1. สิทธิของผู้ว่าจ้าง

1.1 มีสิทธิเข้าตรวจตราการทำงานที่จ้าง โดยผู้รับจ้างจะต้องยินยอมให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนของผู้ว่าจ้างเข้าตรวจตราการทำงานได้ตลอดเวลาที่ทำอยู่นั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 592) แต่ผู้ว่าจ้างไม่มีสิทธิที่จะออกคำสั่ง ถ้าผู้ว่าจ้างได้ออกคำสั่งไปแล้วผู้รับจ้างไม่ยอมปฏิบัติตามก็ยอมได้

1.2 มีสิทธิลดสินจ้าง ถ้าผู้รับจ้างส่งมอบการที่ทำไม่ทันเวลาที่ได้กำหนดไว้ในสัญญา หรือถ้าไม่ได้กำหนดเวลาไว้ในสัญญา แต่ถ้าสาระสำคัญแห่งสัญญาอยู่ที่เวลาผู้ว่าจ้างก็ชอบที่จะบอกเลิกสัญญาได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 596)

1.3 มีสิทธิยึดหน่วงสินจ้าง ถ้าผู้รับจ้างส่งมอบการที่ทำดำเนินช้าไป หรือส่งมอบการที่ทำชำรุดบกพร่องผู้ว่าจ้างชอบยึดหน่วงสินจ้างไว้ได้ เว้นแต่ผู้รับจ้างจะให้ประกันไว้ตามสมควร (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 599)

1.4 มีสิทธิบอกเลิกสัญญา ถ้าผู้รับจ้างไม่เริ่มทำการในเวลาอันสมควร หรือทำการชักช้าฝ่าฝืนข้อกำหนดแห่งสัญญา หรือทำการชักช้าโดยปราศจากความผิดของผู้ว่าจ้างจนอาจคาดหมายล่วงหน้าการนั้นอาจไม่สำเร็จภายในกำหนดเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ ผู้ว่าจ้างชอบที่จะเลิกสัญญาเสียก็ได้โดยมิพักต้องรอคอยให้ถึงเวลากำหนดส่งมอบของนั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 593)

1.5 มีสิทธิไม่จ่ายสินจ้าง ถ้าผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาสัมภาระ และการที่จ้างทำนั้นพังทลาย หรือบุบสลายลงก่อนได้ส่งมอบกันถูกต้อง และความวินาศนั้นมิได้เป็นเพราะการกระทำของผู้ว่าจ้าง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 603)

1.6 มีสิทธิสั่งให้แก้ไขข้อบกพร่อง ถ้าในระหว่างเวลาทำการอยู่นั้นสามารถจะคาดหมายล่วงหน้าได้แน่นอนว่าการที่ทำงานนั้นจะเสร็จอย่างบกพร่อง หรือจะเป็นไปในทางฝ่าฝืนข้อสัญญาเพราะความผิดของผู้รับจ้าง ซึ่งผู้รับจ้างจะต้องเสี่ยงต่อความเสียหายและออกค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 594)

2. หน้าที่ของผู้ว่าจ้าง

2.1 จ่ายสินจ้างเมื่อได้รับมอบการที่ทำ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 602) แต่ถ้าการที่ทำงานนั้นมิกำหนดว่าจะส่งรับกันเป็นส่วนๆ และได้ระบุจำนวนสินจ้างไว้เป็นส่วนๆ

2.2 รับมอบผลงานที่จ้าง ถ้าผู้ว่าจ้างยอมรับการมอบที่ทำงานนั้นโดยไม่อิดเอื้อนหรือปฏิเสธอย่างใด ผู้รับจ้างก็ไม่ต้องรับผิดชอบเมื่อการส่งมอบนั้นช้า (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 597) หรือถ้าผู้ว่าจ้างยอมรับมอบการที่ทำงานที่มีการชำรุดบกพร่องโดยไม่อิดเอื้อนหรือปฏิเสธใด

2.3 รับผิดชอบกรณีผู้รับจ้างทำละเมิด ซึ่งโดยปกติแล้วผู้ว่าจ้างไม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้รับจ้างในกรณีที่ผู้รับจ้างไปทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก อย่างสัญญาจ้างแรงงานที่นายจ้างต้องร่วมกันรับผิดชอบกับลูกจ้างในกรณีที่ลูกจ้างทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกในทางการที่จ้าง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 428)

2.4 รับเคราะห์ในความวินาศ ถ้าผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาสัมภาระและการที่จ้างทำนั้นพังทลาย

หรือบุบสลายลงก่อนได้ส่งมอบกันถูกต้อง ผู้ว่าจ้างจะต้องรับเพราะการนั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 604)

3 สิทธิของผู้รับจ้าง

3.1 มีสิทธิเรียกสินจ้าง ผู้รับจ้างย่อมมีสิทธิได้รับสิทธิจ้างเมื่อได้รับส่งมอบการที่ทำถ้าการทำนั้นมิกำหนดว่าจะต้องส่งรับกันเป็นบางส่วนๆ และได้ระบุสินจ้างไว้เป็นส่วนๆ ผู้รับจ้างก็จะได้รับสินจ้างเมื่อการแต่ละส่วนได้สำเร็จลง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 602)

3.2 มีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทน ถ้าผู้ว่าจ้างได้ทำการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อนจะทำการที่จ้างสำเร็จลง และการบอกเลิกนั้นทำให้เกิดความเสียหายอย่างใดโดยไม่ใช้ความผิดของผู้รับจ้าง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 605)

3.3 มีสิทธิว่าจ้างผู้รับจ้างช่วงได้ โดยจะให้ผู้รับจ้างช่วงรับงานไปทั้งหมด หรือแต่บางส่วนก็ได้ เว้นแต่ว่าสาระสำคัญแห่งสัญญานั้นอยู่ที่ความรู้ความสามารถเฉพาะตัวของผู้รับจ้าง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 607)

3.4 มีสิทธิบอกเลิกสัญญาจ้างได้ ถ้าผู้ว่าจ้างทำผิดสัญญา

4 หน้าที่ของผู้รับจ้าง

4.1 ต้องทำงานให้สำเร็จตามข้อสัญญา เพราะสัญญาจ้างทำของเป็นสัญญาที่มุ่งถึงผลสำเร็จของงาน (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 587)

4.2 จัดหาเครื่องมือสำหรับใช้ในการทำงาน เครื่องมือต่างๆ สำหรับใช้ทำงานให้สำเร็จนั้นผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้จัดหา (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 588)

4.3 จัดหาสัมภาระ การจัดหาสัมภาระนี้ ฝ่ายผู้ว่าจ้างหรือผู้รับจ้างจะเป็นฝ่ายหาก็ได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 589)

4.4 ใช้สัมภาระด้วยความระมัดระวัง ประหยัด และถ้ามีเหลือต้องคืนให้แก่ผู้ว่าจ้างในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นฝ่ายจัดหาสัมภาระ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 590)

4.5 ต้องยอมให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนของผู้ว่าจ้างเข้าตรวจดูงานที่ทำได้ตลอดเวลา (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 592)

4.6 รับผิดชอบความชำรุดบกพร่องภายใน 1 ปี นับแต่วันส่งมอบงาน หรือภายใน 5 ปี ถ้าการที่ทำนั้นเป็นสิ่งปลูกสร้างกับพื้นดิน (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 600)

4.7 ต้องรับเคราะห์ในความวินาศ ถ้าผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาสัมภาระในการทำของและการที่ทำนั้นพังทลาย หรือบุบสลายก่อนได้รับส่งมอบ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 604)

4.8 ต้องรับผิดชอบในการทำงานของผู้รับจ้างช่วง(ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 607)

4. ให้อธิบายความหมายและลักษณะของสัญญาจ้างทำของมาพอสังเขป

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 587 บัญญัติว่า “อันว่าจ้างทำของนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้รับจ้าง ตกลงรับจะทำการงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนสำเร็จให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า ผู้ว่าจ้าง จากมาตรา 587 สัญญาจ้างทำของมีลักษณะดังนี้

4.1 เป็นบุคคลที่มีสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ว่าจ้าง อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้รับจ้าง

4.2 เป็นสัญญาต่างตอบแทน คือ ผู้รับจ้างต้องตอบแทนผู้ว่าจ้างด้วยผลสำเร็จของงานและผู้ว่าจ้างต้องตอบแทนผู้รับจ้างด้วยเงินจ้าง

4.3 เป็นสัญญาที่ไม่มีแบบเพียงคู่สัญญาได้ตกลงกันด้วยวาจาสัญญาก็มีผลสมบูรณ์แล้ว

4.4 เป็นสัญญาที่มุ่งถึงความสำเร็จของงานที่ผู้รับจ้างได้ทำให้แก่ผู้ว่าจ้าง

5. ให้อธิบายความแตกต่างระหว่างสัญญาจ้างแรงงานกับสัญญาจ้างทำของ

สัญญาจ้างแรงงานกับสัญญาจ้างทำของนั้นเป็นสัญญาที่มีความคล้ายคลึงกันมากแต่ก็มีข้อที่แตกต่างกันซึ่งพอจะพิจารณาได้ตามตารางต่อไปนี้

สัญญาจ้างแรงงาน	สัญญาจ้างทำของ
1. เป็นสัญญาเฉพาะตัวลูกจ้างและนายจ้างจะโอนสิทธิให้บุคคลภายนอกไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง	1. ไม่เป็นสัญญาเฉพาะตัว ผู้รับจ้างสามารถว่าจ้างผู้รับจ้างช่วงได้ เว้นแต่สาระสำคัญของสัญญาจะอยู่ที่ความรู้ความสามารถของตัวผู้รับจ้าง
2. ลูกจ้างต้องอยู่ได้บังคับบัญชาของนายจ้างต้องทำตามคำสั่งที่ชอบของนายจ้าง	2. ผู้รับจ้างไม่ต้องอยู่ได้บังคับบัญชาของผู้ว่าจ้างผู้รับจ้างไม่ต้องทำตามคำสั่งของผู้ว่าจ้างก็ได้
3. นายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้างในกรณีที่ลูกจ้างไปทำละเมิดกับบุคคลภายนอกในทางการที่จ้าง	3. ผู้ว่าจ้างไม่ต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้รับจ้างในกรณีที่ผู้รับจ้างไปทำละเมิดกับบุคคลภายนอกถึงแม้ว่าจะอยู่ในทางที่จ้าง ผู้ว่าจ้างจึงจะต้องรับผิดชอบต่อการทำละเมิดของผู้รับจ้าง
4. คำนวณเงินจ้างจากระยะเวลาที่ทำงานเป็นสาระสำคัญ	4. คำนวณเงินจ้างจากความสำเร็จของงานเป็นสาระสำคัญ
5. เมื่อเกิดความวินาศขึ้นซึ่งไม่ได้ความผิดของฝ่ายใด นายจ้างต้องเป็นผู้รับความเสียหายและต้องจ่ายสินจ้าง	5. เมื่อเกิดความวินาศขึ้นซึ่งไม่ใช่ความผิดของฝ่ายใดถ้าผู้รับจ้างเป็นฝ่ายจัดหาสัมภาระผู้รับจ้างต้องรับความเสียหายนั้นและผู้ว่าจ้างไม่ต้องจ่ายสินจ้าง

บันทึกหลังการสอน

หน่วยที่ 4 สัญญาจ้างแรงงาน สัญญาจ้างทำของ

ผลการใช้แผนการเรียนรู้

1. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. สามารถนำไปใช้ปฏิบัติการสอนได้ครบตามกระบวนการเรียนการสอน

3. สื่อการสอนเหมาะสมดี

ผลการเรียนของนักเรียน

10. นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจใฝ่รู้ เข้าใจในบทเรียน อภิปรายตอบคำถามในกลุ่ม และร่วมกันปฏิบัติใบงานที่ได้รับมอบหมาย
11. นักเรียนกระตือรือร้นและรับผิดชอบในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จทันเวลาที่กำหนด
12. นักเรียนทำสัญญาจ้างแรงงานได้

ผลการสอนของครู

1. สอนเนื้อหาได้ครบตามหลักสูตร
2. แผนการสอนและวิธีการสอนครอบคลุมเนื้อหาการสอนทำให้ผู้สอนสอนได้อย่างมั่นใจ
3. สอนได้ทันตามเวลาที่กำหนด

แผนการจัดการเรียนรู้/แผนการเรียนรู้ภาคทฤษฎี

	แผนการจัดการเรียนรู้/การเรียนรู้ภาคทฤษฎี		หน่วยที่ 6
	ชื่อวิชา กฎหมายพาณิชย์		สอนสัปดาห์ที่ 11 – 12
	ชื่อหน่วย สัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ		คาบรวม 36
ชื่อเรื่อง สัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ			จำนวนคาบ 6
หัวข้อเรื่อง ด้านความรู้ 23. ความหมายของสัญญาค้ำประกัน 24. ทรัพย์สินที่ใช้จำนอง ด้านทักษะ 25. สัญญาค้ำประกัน ด้านจิตพิสัย 26. ความสำคัญของ สัญญาค้ำประกัน ด้านคุณธรรม จริยธรรม 27. มีเจตคติที่ดีต่อการทำสัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ และนำความรู้ไปใช้งานอย่างสร้างสรรค์			
สาระสำคัญ สัญญาจำนำเป็นการประกันหนี้ด้วยทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ และจัดเป็นประเภทหนี้อุปกรณ์ เช่นเดียวกับสัญญาค้ำประกัน และสัญญาจำนอง ดังนั้น สัญญาจำนำย่อมเกิดขึ้นได้ด้วยหนี้ ประทานที่สมบูรณ์ และเมื่อมีการผิดนัดชำระหนี้ เจ้าหนี้ก็ย่อมมีสิทธิที่จะบังคับจำนำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด			
สมรรถนะอาชีพประจำหน่วย - ทำสัญญาค้ำประกันหนี้ในอนาคต			

คำศัพท์สำคัญ

ความหมายของคำตั้งหรือคำแนะนำ

แบบของสัญญาจ้าง

สัญญาจ้างงานนั้นจะต้องทำตามแบบที่กฎหมายกำหนด (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 714) คือ ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้าไม่ทำย่อมมีผลเป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 152 ที่บัญญัติว่า “การใดมิได้ทำให้ถูกต้องตามแบบที่กฎหมายบังคับไว้ การนั้นเป็นโมฆะ”

จุดประสงค์การสอน/การเรียนรู้

จุดประสงค์ทั่วไป / บุรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

22. เพื่อให้มีความรู้เรื่องการขยายความหมายของสัญญาจ้าง (ด้านความรู้)
23. เพื่อให้มีความรู้เรื่องการระบุทรัพย์สินที่ใช้จ้าง (ด้านความรู้)
24. เพื่อให้มีทักษะวิธีการทำสัญญาจ้าง (ด้านทักษะ)
25. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงการผสมผสานความสำคัญของ สัญญาจ้าง สัญญาจ้าง สัญญาจ้าง (ด้านจิตพิสัย)
26. เพื่อมีเจตคติที่ดีต่อการทำสัญญาจ้าง สัญญาจ้าง สัญญาจ้าง และนำความรู้ไปใช้งานอย่างสร้างสรรค์ (ด้านคุณธรรม จริยธรรม)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม / บุรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

22. ขยายความหมายของสัญญาจ้างได้ (ด้านความรู้)
23. ระบุทรัพย์สินที่ใช้จ้างได้ (ด้านความรู้)
24. สามีวิธีการทำสัญญาจ้างได้ (ด้านทักษะ)
25. ผสมผสานความสำคัญของ สัญญาจ้าง สัญญาจ้าง สัญญาจ้างได้ (ด้านจิตพิสัย)
26. มีเจตคติที่ดีต่อการทำสัญญาจ้าง สัญญาจ้าง สัญญาจ้าง และนำความรู้ไปใช้งานอย่างสร้างสรรค์ (ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บุรณาการเศรษฐกิจพอเพียง)

เนื้อหาสาระการสอน/การเรียนรู้

• ด้านความรู้(ทฤษฎี)

หน่วยที่ 7 สัญญาจ้าง สัญญาจ้าง สัญญาจ้าง

1.ความหมายและลักษณะของสัญญาจ้าง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 680 บัญญัติว่า “อันว่าจ้างนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลภายนอกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้จ้าง ผูกพันตนต่อเจ้าหนี้คนหนึ่ง เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

จากมาตรา 680 สัญญาค้ำประกันมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

- 1.1 เป็นสัญญาที่จะต้องมิบุคคล 3 ฝ่าย คือ เจ้าหนี้ ลูกหนี้ และผู้ค้ำประกัน
- 1.2 ต้องมีหนี้ประธานที่สมบูรณ์
- 1.3 เป็นสัญญาที่ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้โดยตรง
- 1.4 เป็นการประกันหนี้ด้วยบุคคล
- 1.5 เป็นสัญญาที่จะต้องมิหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญ

2. วิธีการทำสัญญาค้ำประกัน และการค้ำประกันหนี้ในอนาคต หรือหนี้มีเงื่อนไข

2.1 วิธีการทำสัญญาค้ำประกัน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 680 บัญญัติว่า วรรคสอง บัญญัติว่า “อนึ่ง สัญญาค้ำประกันนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญ ท่านว่า จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้”

จากมาตรา 680 วรรคสอง สัญญาค้ำประกันนั้นจะต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือของลายมือชื่อผู้ค้ำประกันไว้เป็นสำคัญ มิเช่นนั้นแล้วก็ไม่สามารถฟ้องร้องบังคับคดีกันได้

2.2 การค้ำประกันหนี้ในอนาคต หรือหนี้มีเงื่อนไข

หนี้ในอนาคต หมายถึง หนี้ที่ยังไม่เกิดขึ้นในปัจจุบัน แต่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคตและหนี้นั้นจะเกิดขึ้นหรือไม่เป็นเรื่องที่ยังไม่แน่นอน แต่เพื่อการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ในวันข้างหน้าต่อเจ้าหนี้

3. ผู้รับเงื่อนไข ผู้ค้ำประกันหลายคน และความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกัน

3.1 ผู้รับเงื่อนไข และผู้ค้ำประกันหลายคน

สัญญาค้ำประกันนั้นเป็นสัญญาที่บุคคลภายนอกมาผูกพันต่อเจ้าหนี้เพื่อที่จะชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

3.1.1 ผู้รับเงื่อนไข

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 682 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ท่านว่าบุคคลจะยอมเข้าเป็นผู้รับเงื่อนไข คือ เป็นประกันของผู้ค้ำประกันอีกชั้นหนึ่งก็เป็นได้”

3.1.2 ผู้ค้ำประกันหลายคน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 682 บัญญัติว่า “ถ้าบุคคลหลายคนยอมตนเข้าเป็นผู้ค้ำประกันในหนี้รายเดียวกันไซ้ ท่านว่าผู้ค้ำประกันเหล่านั้นมีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกันถึงแม้ว่าจะมิได้เข้ารับค้ำประกันร่วมกัน”

3.2 ความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกัน

โดยปกติแล้วผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบมูลหนี้ของหนี้ประธาน แต่การค้ำประกันในบางกรณีผู้ค้ำประกันอาจกำหนดข้อจำกัดความรับผิดไว้ก็ได้ ซึ่งความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกันนั้นพอจะแยกพิจารณาได้ดังนี้

3.2.1 การค้ำประกันโดยไม่จำกัดความรับผิด

การค้ำประกันในลักษณะนี้ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบหนี้ทุกอย่างที่ลูกหนี้ค้างชำระต่อเจ้าหนี้ อันได้แก่ เงินต้น ดอกเบี้ย ค่าสินไหม ค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 683)

3.2.2 การค้าประกันแบบจำกัดความรับผิด

กฎหมายไม่ได้มีการกำหนดในเรื่องการจำกัดความรับผิดของผู้ค้าประกันไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น ผู้ค้าประกันจึงรับผิดไม่เกินความรับผิดของลูกหนี้ นอกจากนี้ผู้ค้าประกันยังอาจจะกำหนดข้อจำกัดความรับผิดไว้ในสัญญาการค้าประกันก็ได้ เช่น จำกัดวงเงินที่จะต้องรับผิด กำหนดขอบเขต ของความรับผิด จำกัดเวลา หรือรับผิดเฉพาะต้นทุน ไม่รวมดอกเบี่ยและค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นต้น

3.3 กรณีบังคับชำระหนี้จากผู้ค้าประกันได้ไม่ครบ

กรณีนี้ย่อมเป็นปัญหาต่อเจ้าหนี้ว่าเจ้าหนี้จะได้รับชำระหนี้เท่าที่ไม่ครบจำนวนหนี้หนี้หรือเจ้าหนี้ยังมีสิทธิที่จะได้รับในส่วนที่เหลือจากลูกหนี้ อีก ซึ่งในเรื่องนี้ได้มีบัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 685 ว่า “ถ้าเมื่อบังคับตามสัญญาการค้าประกันนั้น ผู้ค้าประกันไม่ชำระหนี้ทั้งหมด ของลูกหนี้ รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน และอุปกรณ์ด้วยไซ้ หนี้ยังเหลืออยู่เท่าใด ท่านว่าลูกหนี้ยังคงรับผิดต่อเจ้าหนี้ในส่วนที่เหลือ นั้น”

4. ผลก่อนการชำระหนี้

โดยปกติแล้วเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ สิทธิที่เจ้าหนี้จะเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ย่อม เกิดขึ้นนับแต่เวลานั้น แต่อย่างไรก็ดี ผู้ค้าประกันก็ยังมีสิทธิที่จะบ่ายเบี่ยงการชำระหนี้ หรือยกข้อต่อสู้ในบางกรณีได้ก่อนที่ผู้ค้าประกันจะชำระแทนลูกหนี้ ซึ่งเรื่องต่างๆ เหล่านี้พอจะแยกพิจารณาได้ ดังนี้

4.1 สิทธิของเจ้าหนี้ในการเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้

เมื่อลูกหนี้ผิดนัด เจ้าหนี้ก็ชอบที่จะเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ได้นับแต่บัดนั้น แต่ในบางกรณีเจ้าหนี้มีสิทธิที่จะเรียกให้ลูกหนี้ชำระได้ก่อนที่ลูกหนี้จะผิดนัด

4.2 ผู้ค้าประกันขอให้เจ้าหนี้บังคับชำระหนี้จากลูกหนี้ก่อน

เมื่อเจ้าหนี้ทวงให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ ผู้ค้าประกันจะขอให้เจ้าหนี้เรียกลูกหนี้ชำระหนี้ก่อนก็ได้ เว้นแต่ว่าลูกหนี้จะถูกศาลพิพากษาให้เป็นคนล้มละลายเสียเลย หรือไม่ปรากฏว่าลูกหนี้ไปอยู่ที่ไหนหาตัวไม่พบ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 688)

4.3 ผู้ค้าประกันขอให้เจ้าหนี้บังคับเอาจากทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อนได้

ในข้อนี้เป็นเรื่องต่อเนื่องมาจากหัวข้อที่แล้ว กล่าวคือ เมื่อเจ้าหนี้เรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้แล้วผู้ค้าประกันได้บ่ายเบี่ยงให้เจ้าหนี้ไปบังคับเอาจากลูกหนี้ก่อน และเมื่อเจ้าหนี้ได้ทำการบังคับชำระหนี้ตามคำบายเบี่ยงของผู้ค้าประกันแล้วแต่ยังไม่ได้รับชำระหนี้ครบถ้วน เจ้าหนี้ย่อมมีสิทธิที่จะกลับมาบังคับชำระหนี้เอาจากผู้ค้าประกันได้อีก

4.4 กรณีที่เจ้าหนี้มีทรัพย์สินของลูกหนี้ยึดถือไว้เป็นประกัน

ในกรณีที่เจ้าหนี้มีทรัพย์สินของลูกหนี้ยึดถือไว้เป็นประกัน เมื่อผู้ค้าประกันร้องขอเจ้าหนี้ จะต้องให้ชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินซึ่งเป็นประกันนั้นก่อน (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 690) และถ้าบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินนั้นไม่พอ ผู้ค้าประกันยังต้องรับผิดในส่วนที่ขาดอยู่

4.5 ผู้ค้าประกันยอมรับผิดร่วมกับลูกหนี้อย่างลูกหนี้ร่วม

ถ้าผู้ค้าประกันยอมรับผิดร่วมกับลูกหนี้อย่างลูกหนี้ร่วม ผู้ค้าประกันย่อมไม่มีสิทธิที่จะกล่าวอ้างตาม มาตรา 688, 689 และ 690 (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 691)

4.6 อายุความสะดุดหยุดลงเป็นโทษแก่ผู้ค้าประกัน

การที่กฎหมายต้องมีการกำหนดอายุความนั้นเพื่อประโยชน์แก่ลูกหนี้ในกรณีที่เจ้าหนี้ไม่ฟ้องภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ก็เป็นอันขาดอายุความ

4.6.1 ลูกหนี้ทำหนังสือรับสภาพหนี้ หรือชำระหนี้บางส่วน (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14 (1))

4.6.2 เจ้าหนี้ได้ฟ้องคดีเพื่อดังหลักฐานสิทธิเรียกร้อง หรือเพื่อให้ชำระหนี้ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14 (2))

4.6.3 เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 194/14 (3))

4.6.4 เจ้าหนี้ได้มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการพิจารณา (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 194/14 (4))

4.6.5 เจ้าหนี้ได้กระทำการอื่นใดอันมีผลเป็นอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดี (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14 (5))

5. ผลภายหลังชำระหนี้

ในชั้นตอนนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ค้าประกันในการที่จะยกข้อต่อสู้ที่ลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้

5.1 ผู้ค้าประกันมีสิทธิไล่เบี้ยจากลูกหนี้

เมื่อผู้ค้าประกันได้ชำระหนี้แทนลูกหนี้แล้ว ผู้ค้าประกันย่อมมีสิทธิที่จะไล่เบี้ยเอาจากลูกหนี้ในสิ่งเหล่านี้

5.1.1 เงินต้น

5.1.2 ดอกเบี้ย

5.1.3 การที่ต้องสูญหายหรือเสียหายไปอย่างไร้ เพราะการค้ำประกันนั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 693)

5.2 ผู้ค้าประกันมีสิทธิได้รับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้

ผู้ค้าประกันนอกจากจะมีสิทธิที่จะไล่เบี้ยเอาจากลูกหนี้ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ผู้ค้าประกันยังมีสิทธิที่จะรับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ที่มีต่อลูกหนี้ด้วย

5.3 ผู้ค้าประกันมีสิทธิที่จะยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ได้

นอกจากข้อต่อสู้ที่ผู้ค้าประกันมีต่อเจ้าหนี้ นั้น ผู้ค้าประกันยังอาจยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ด้วยก็ได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 694)

5.4 ผู้ค้าประกันเสียสิทธิไล่เบี้ยจากลูกหนี้

ผู้ค้าประกันอาจเสียสิทธิไล่เบี้ยเอาจากลูกหนี้ได้ในกรณีต่อไปนี้

5.4.1 ผู้ค้าประกันละเลยไม่ยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ ผู้ค้าประกันย่อมเสียสิทธิที่จะไล่เบี้ยเอาแก่ลูกหนี้เท่าที่ไม่ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้รู้ว่ามีข้อต่อสู้เช่นนั้นและการที่ไม่รู้เช่นนั้นไม่ได้เป็นเพราะความผิดของตนด้วย (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 696)

5.4.2 ผู้ค้าประกันได้ชำระหนี้ไปโดยไม่ได้ออกกล่าวลูกหนี้ และลูกหนี้ไม่รู้จึงได้ชำระหนี้ซ้ำอีก

เช่นนี้ผู้ค้าประกันสามารถทำได้แค่ฟ้องร้องเจ้าหน้าที่ชำระไปตามหลักกฎหมายว่าด้วยลามิควรได้เท่านั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 696)

6. ความระงับแห่งสัญญาค้ำประกัน

6.1 เมื่อหนี้ประธานระงับ

เมื่อหนี้ประธานระงับ หนี้ค้ำประกันซึ่งเป็นหนี้อุปการะย่อมต้องระงับตาม ผู้ค้ำประกันก็เป็นอันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบเมื่อหนี้ของลูกหนี้ได้ระงับสิ้นไปไม่ว่าจะด้วยเหตุใดๆ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 689)

6.2 เมื่อบอกเลิกสัญญาค้ำประกัน

โดยปกติสัญญาค้ำประกันเมื่อได้ทำขึ้นแล้วไม่สามารถบอกเลิกได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากเจ้าหนี้ แต่ถ้าเป็นการค้ำประกันเพื่อกิจการที่ต่อเนื่องกันไปหลายคราวโดยไม่มีจำกัดเวลาโดยเป็นแก่เจ้าหนี้

6.3 เมื่อเจ้าหนี้ได้ผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้

คำว่า “ผ่อนเวลา” หมายความว่า เจ้าหนี้กับลูกหนี้ตกลงกันให้กำหนดเวลาชำระหนี้เดิมยืดออกไป โดยการตกลงนั้นต้องมีผลผูกพันเจ้าหนี้ด้วย คือ เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ก่อนครบกำหนดที่ผ่อนออกไปไม่ได้

6.4 เมื่อผู้ค้ำประกันขอชำระหนี้ แต่เจ้าหนี้ไม่ยอมรับชำระหนี้

เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระแล้วแม้ว่าลูกหนี้ยังไม่ผิन्छ ผู้ค้ำประกันก็มีสิทธิที่จะขอชำระต่อเจ้าหนี้ก่อนก็ได้ เพื่อตัดปัญหาภาระของผู้ค้ำประกันที่มีอยู่กับเจ้าหนี้

7. ความหมายและลักษณะของสัญญาจำนอง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 702 บัญญัติว่า “อันว่าจำนองนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งเรียกว่าผู้จำนอง เอาทรัพย์สินตราไว้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้รับจำนอง เป็นประกันการชำระหนี้ โดยไม่ส่งมอบทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้รับจำนอง

จากมาตรา 702 สัญญาจำนองมีลักษณะสำคัญดังนี้

7.1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไป คือผู้รับจำนอง และผู้จำนอง

7.2 ต้องมีหนี้ประธานที่สมบูรณ์

7.3 เป็นสัญญาที่ประกันหนี้ด้วยทรัพย์สินประเภทอสังหาริมทรัพย์

7.4 เป็นสัญญาที่ผู้จำนองได้นำทรัพย์สินที่จำนองไปตราไว้

7.5 หนี้จำนองจัดว่าเป็นหนี้บุริมสิทธิ

8. ทรัพย์สินที่นำมาจำนอง

ทรัพย์สินที่นำมาจำนองได้นั้น ได้มีบัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 703 ซึ่งพอแยกพิจารณาได้ ดังนี้

8.1 อสังหาริมทรัพย์ไม่ว่าจะเป็นประเภทใดก็สามารถจำนองได้

8.2 สงหาริมทรัพย์ที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายไว้แล้ว (สงหาริมทรัพย์ชนิดพิเศษ) อันได้แก่

8.2.1 เรือมีระวางตั้งแต่ 5 ตันขึ้นไป

8.2.2 แพที่เป็นที่อยู่อาศัย

8.2.3 สัตว์พาหนะที่มีตัวรูปพรรณแล้วอันได้แก่ ช้าง ม้า โค กระบือ ลา พ่อ

8.3 สंहारิมทรัพย์อื่นๆ ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้มีการจดทะเบียนเฉพาะการ

9. แบบของสัญญาจำนอง

สัญญาจำนองนั้นจะต้องทำตามแบบที่กฎหมายกำหนด (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 714) คือ ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้าไม่ทำย่อมมีผลเป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 152 ที่บัญญัติว่า “การใดมิได้ทำให้ถูกต้องตามแบบที่กฎหมายบังคับไว้ การนั้นเป็นโมฆะ”

10. หลักเกณฑ์การทำสัญญาจำนอง

ในการทำสัญญาจำนองมีหลักเกณฑ์ที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

10.1 ระบุทรัพย์สินและจำนวนเงินที่จำนอง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 704 บัญญัติว่า “สัญญาจำนองต้องระบุทรัพย์สินซึ่งจำนอง” ตามมาตรา 704 จะเห็นได้ว่า สัญญาจำนองจะต้องมีการระบุทรัพย์สิน ซึ่งจำนองเพื่อที่จะได้รู้ว่าเป็นการจำนองทรัพย์อะไร จำนองกันเท่าใด ถ้ามีทรัพย์หลายสิ่งก็ต้องระบุทรัพย์สินนั้นทั้งหมดอย่างคร่าวๆ

โดยไม่จำเป็นจะต้องระบุให้ละเอียดมาก

10.2 ผู้จำนองจะต้องเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่จำนอง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 705 บัญญัติว่า “การจำนองทรัพย์สินนั้นนอกจากผู้เป็นเจ้าของในขณะนั้นแล้ว

10.3 การจำนองต้องทำเพื่อประกันหนี้ที่สมบูรณ์

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 707 บัญญัติว่า “บทบัญญัติมาตรา 681 ว่าด้วยค้ำประกันนั้น ท่านให้ใช้ได้ในการจำนอง อนุโลมตามควร” ตามมาตรา 707 จะเห็นได้ว่ามาตรานี้ให้นำบทบัญญัติในเรื่องค้ำประกันมาตรา 681

10.4 ผู้จำนองจะจำนองทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้ของบุคคลอื่นก็ได้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 709 บัญญัติว่า “บุคคลคนหนึ่งจะจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระก็ให้ทำได้” ตามมาตรา 709 จะเห็นได้ว่าการจำนองนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องจำนองในหนี้ของตนเองเท่านั้น

10.5 การจำนองทรัพย์หลายสิ่งเพื่อประกันหนี้รายเดียว

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 710 บัญญัติว่า บัญญัติว่า “ทรัพย์สินหลายสิ่งมีเจ้าของคนเดียว หรือหลายคน จะจำนองเพื่อประกันการชำระหนี้แต่รายหนึ่งรายเดียว ท่านก็ให้ทำได้

และในการนี้คู่สัญญาจะตกลงกันดังต่อไปนี้ก็ได้ คือว่า

(1) ให้ผู้รับจำนองใช้สิทธิบังคับเอาแก่ทรัพย์สินซึ่งจำนองตามลำดับอันระบุไว้

(2) ให้ถือเอาทรัพย์สินแต่ละสิ่งเป็นประกันหนี้เฉพาะส่วนหนึ่งส่วนใดที่ระบุไว้”

10.6 การจำนองทรัพย์สินสิ่งเดียวประกันหนี้หลายราย

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 712 บัญญัติว่า “แม้ถึงว่ามีข้อสัญญาเป็นอย่างอื่นก็ตาม ทรัพย์สินซึ่งจำนองไว้แก่บุคคลคนหนึ่งนั้น ท่านว่าจะเอาไปจำนองแก่บุคคลอีกคนหนึ่ง ในระหว่างเวลาที่สัญญา ก่อนยังมีอายุอยู่ก็ได้”

10.7 ข้อตกลงที่ฝ่าฝืนการบังคับจำนองก่อนนี้ถึงกำหนดชำระยอมไม่สมบูรณ์

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 711 บัญญัติว่า “การที่ได้ตกลงกันไว้เสียแต่ก่อนเวลานี้ถึงกำหนดชำระเป็นข้อความอย่างใดอย่างหนึ่งว่า ถ้าไม่ชำระหนี้ให้ผู้รับจำนองเข้าเป็นเจ้าของทรัพย์สินซึ่งจำนองหรือว่าให้จัดการแก่ทรัพย์สินนั้นเป็นประการอื่นอย่างใด นอกจากตามบทบัญญัติทั้งหลายว่าด้วยการบังคับจำนองนั้นไซ้ ข้อตกลงเช่นนั้นท่านว่าไม่สมบูรณ์”

10.8 ผู้จำนองชำระหนี้จำนองเป็นงวดๆ ได้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 713 บัญญัติว่า “ถ้ามิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่นในสัญญาจำนอง ท่านว่าผู้จำนองจะชำระหนี้จำนองเป็นงวดๆ ก็ได้”

11. สิทธิจำนองครอบเพียงใด

11.1 ทรัพย์สินที่จำนองยอมเป็นประกันเพื่อการชำระหนี้ดังต่อไปนี้

1) หนี้ประธาน (เงินต้น)

2) ดอกเบี้ย

3) ค่าสินไหมทดแทนในการไม่ชำระหนี้

4) ค่าฤชาธรรมเนียมการบังคับจำนอง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 715)

11.2 จำนองยอมครอบไปถึงบรรดาทรัพย์สินซึ่งจำนองหมดทุกสิ่ง แม้มีการชำระหนี้บางส่วนแล้ว (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 716)

11.3 แม้ว่าทรัพย์สินที่จำนองจะแบ่งออกเป็นหลายส่วน จำนองก็ยังคงครอบถึงส่วนเหล่านั้นทั้งหมด (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 717)

11.4 จำนองยอมครอบไปถึงทรัพย์สินทั้งปวงอันติดพันอยู่กับทรัพย์สินซึ่งจำนอง แต่ต้องอยู่ภายในบังคับที่ได้จำกัดไว้ใน 3 กรณี ต่อไปนี้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 718)

11.4.1 จำนองที่ดินไม่ครอบไปถึงเรือนโรงอันผู้จำนองปลูกสร้างลงไปในที่ดินภายหลังวันจำนอง

11.4.2 จำนองเรือนโรง

11.4.3 จำนองไม่ครอบไปถึงดอกผลแห่งทรัพย์สินซึ่งจำนอง เว้นแต่ในเมื่อผู้รับจำนองได้บอกกล่าวแก่ผู้จำนอง

12. สิทธิและหน้าที่ของผู้รับจำนอง และผู้จำนอง

ผู้รับจำนอง และผู้จำนองยอมมีสิทธิและหน้าที่ดังต่อไปนี้

12.1 ถ้าทรัพย์สินได้จำนองแล้ว

12.2 ถ้าทรัพย์สินที่จำนองบุบสลาย

12.3 ถ้าผู้จำนองรายใดได้จำนองทรัพย์สินของตนไว้

12.4 เมื่อบุคคลสองคนหรือกว่านั้นต่างได้จำนองทรัพย์สินของตนเพื่อประกันหนี้รายหนึ่งรายเดียว

12.5 เมื่อบุคคลหลายคนต่างได้จำนองทรัพย์สินของตน เพื่อประกันหนี้รายหนึ่งรายเดียว

12.6 ถ้าบุคคลคนเดียวจำนองทรัพย์สินของตน เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นต้องชำระ

13. การบังคับจำนอง

สัญญาจำนองนั้นเป็นสัญญาที่มีข้อตกลงระหว่างผู้จำนองผู้รับจำนองว่า ถ้าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ตรงตามกำหนดเวลาและข้อตกลง หนี้นั้นก็จะเป็นอันระงับสิ้นไป สัญญาจำนองซึ่งเป็นหนี้อุปกรณ์ก็ย่อมระงับสิ้นไปเช่นกัน แต่ถ้าลูกหนี้ไม่ชำระหนี้เจ้าหนี้ก็มีสิทธิบังคับจำนองเอากับผู้จำนองได้

13.1 วิธีการบังคับจำนอง

วิธีบังคับจำนองแบ่งออกเป็น 2 วิธีซึ่งได้แก่ วิธีบังคับจำนองโดยการขอให้ศาลสั่งยึดทรัพย์สินที่จำนองออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 728 และวิธีบังคับจำนอง โดยขอให้ศาลสั่งบังคับเอาทรัพย์สินจำนองหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับจำนอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 729

13.1.1 วิธีบังคับจำนองโดยการขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนอง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 728 บัญญัติว่า “เมื่อจะบังคับจำนองนั้นผู้รับจำนองต้องมีจดหมายบอกกล่าวไปยังลูกหนี้ก่อนว่าให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควร ซึ่งกำหนดไว้ในคำบอกกล่าวนั้น ถ้าลูกหนี้ละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้พิพากษาสั่งให้ยึดทรัพย์สินซึ่งจำนองและให้ขายทอดตลาดก็ได้”

13.1.2 วิธีบังคับจำนองโดยการเอาทรัพย์สินจำนองหลุดเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้รับจำนอง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 729 บัญญัติว่า “นอกจากทางแก้ตั้งบัญญัติไว้ในมาตราก่อนนั้น ผู้รับจำนองยังชอบที่จะเรียกเอาทรัพย์สินจำนองหลุดได้ภายในบังคับแห่ง เงื่อนไขดังจะกล่าวต่อไปนี้

13.2 ผลของการบังคับจำนอง

เมื่อมีการบังคับจำนองกันโดยการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนอง ถ้าทรัพย์สินที่จำนองนั้นได้มีการจำนองประกันหนี้มากกว่าหนึ่งราย

13.2.1 ทรัพย์สินสิ่งเดียวจำนองแก่ผู้รับจำนองหลายคน

13.2.2 ในกรณีที่ผู้รับจำนองบังคับจำนองแล้วได้เงินไม่พอชำระหนี้

14. ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนอง

ผู้รับโอนทรัพย์สินที่จำนองนั้นมีสาระสำคัญซึ่งพอจะแยกพิจารณาได้ดังนี้

14.1 การบังคับจำนองเอาแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินที่จำนองนั้นจะต้องมีจดหมายบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนล่วงหน้าก่อน 1 เดือน แล้วจึงจะจำนองได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 735)

14.2 ผู้รับโอนย่อมมีสิทธิที่จะไถ่ถอนจำนองได้ ถ้าผู้รับโอนนั้นไม่ได้เป็นลูกหนี้ หรือผู้ค้ำประกัน หรือเป็นทายาทของลูกหนี้หรือผู้ค้ำประกัน (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 736)

14.3 ผู้รับโอนย่อมมีสิทธิที่จะไถ่ถอนจำนองเมื่อใดก็ได้ เว้นแต่ถ้าผู้รับจำนองได้บอกกล่าวว่าจะบังคับจำนองแล้วผู้รับโอนจะต้องไถ่ถอนจำนองภายใน 1 เดือนนับจากวันรับคำบอกกล่าว (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 737)

15. ความระงับแห่งสัญญาจำนองสัญญาจำนอง

สัญญาจำนองย่อมระงับลงได้ด้วยเหตุดังต่อไปนี้

15.1 เมื่อหนี้ที่เป็นประกันระงับสิ้นไปด้วยเหตุอื่นที่ไม่ใช่เหตุอายุความ

15.2 เมื่อปลดจำนองให้แก่ผู้จำนองด้วยหนังสือเป็นสำคัญ

15.3 เมื่อผู้จำนองหลุดพ้น

15.4 เมื่อถอนจำนอง

15.5 เมื่อขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งจำนองตามคำสั่งศาลอันเนื่องจากบังคับจำนองหรือถอนจำนอง

15.6 เมื่อเอาทรัพย์สินที่จำนองนั้นหลุด

16. ความหมายและลักษณะของสัญญาจำนำ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 747 บัญญัติว่า “อันว่าจำนำนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่า ผู้จำนำ ส่งมอบสังหาริมทรัพย์สิ่งหนึ่งให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า ผู้รับจำนำ เพื่อเป็นการประกันหนี้”

จากมาตรา 747 สัญญาจำนำมีลักษณะสำคัญดังนี้

16.1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไป คือ ผู้จำนำ และผู้รับจำนำ

16.2 ต้องมีหนี้ประธานที่สมบูรณ์

16.3 เป็นสัญญาที่ประกันหนี้ด้วยทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์

16.4 เป็นสัญญาที่ผู้จำนำจะต้องส่งมอบทรัพย์สินที่จำนำให้แก่ผู้รับจำนำ

16.5 หนี้จำนำจัดว่าเป็นหนี้บริบูรณ์ เจ้าหนี้ผู้รับจำนำจึงมีสิทธิบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินที่จำนำก่อนเจ้าหนี้สามัญทั่วไป

17. ขอบเขตของสัญญาจำนำ

ในการจำนำนั้น นอกจากผู้รับจำนำจะบังคับเอากับหนี้เงินต้น (กรณีกู้ยืมเงิน) แล้วผู้รับจำนำยังมีสิทธิบังคับเอากับค่าอุปกรณ์ได้อีก ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 748 ดังนี้

17.1 ดอกเบี้ย

17.2 ค่าสินไหมทดแทนในการไม่ชำระหนี้

17.3 ค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับจำนำ

17.4 ค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาทรัพย์สินจำนำ

17.5 ค่าสินไหมทดแทน เพื่อความเสียหายอันเกิดจากความชำรุดบกพร่องแห่งทรัพย์สินจำนำซึ่งไม่เห็นประจักษ์

18. วิธีการทำสัญญาจำนำ

การจำนำในบางกรณีอาจจะมีวิธีการที่มากกว่าที่กล่าวมา ซึ่งเรื่องเหล่านี้จะมีบัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 750, 751, 752, 753 ซึ่งพอจะแยกพิจารณาได้ดังนี้

18.1 การจำนำสิทธิซึ่งมีตราสาร

18.2 การจำนำตราสารชนิดออกให้แก่บุคคลเพื่อเขาสั่ง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 751)

18.3 การจำนำตราสารชนิดออกให้แก่บุคคลโดยนามและห้ามโอนด้วยการสลักหลัก (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 752)

18.4 การจำนำใบหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 753)

19. สิทธิและหน้าที่ของผู้รับจำนำ และผู้จำนำ

ผู้รับจำนำ และผู้จำนำย่อมมีสิทธิและหน้าที่ต่อกันดังนี้

19.1 ผู้รับจ่านามีสิทธิที่จะยึดของจ่านำไว้ทั้งหมด จนกว่าจะได้รับชำระหนี้ และค่าอุปกรณ์ครบถ้วน (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 758)

19.2 ผู้รับจ่านามีหน้าที่ต้องสงวนและรักษาทรัพย์สินที่จ่านำอย่างเช่นวิญญูชนพึงจะสงวนทรัพย์สินของตนเอง (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 759)

19.3 ผู้รับจ่านาต้องรับผิดชอบเมื่อทรัพย์สินที่จ่านำนันสูญหาย หรือบุบสลาย

19.4 ผู้รับจ่านามีสิทธิจัดสรรดอกผลนับจากทรัพย์สินที่จ่านามาชำระหนี้ โคนจัดสรรชำระหนี้เป็นค่าดอกเบี้ยชำระก่อน

19.5 ผู้รับจ่านามีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาทรัพย์สินที่มาจ่านำ

19.6 ผู้จ่านามีสิทธิฟ้องคดีได้ภายในอายุความ 6 เดือน นับแต่วันส่งคืนหรือขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ่านำ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 763)

19.7 คู่สัญญาจ่านาจะตกลงให้บุคคลภายนอกเป็นผู้เก็บรักษาทรัพย์สินที่จ่านำไว้ก็ได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 749)

20. การบังคับจ่านำ

การบังคับจ่านำต้องมีวิธีการดังต่อไปนี้

20.1 ผู้รับจ่านาต้องบอกกล่าวเป็นหนังสือหรือจดหมายไปยังลูกหนี้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 764 วรรคหนึ่ง)

20.2 ถ้าลูกหนี้ละเลยไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว ผู้รับจ่านามีสิทธิที่จะเอาทรัพย์สินจ่านาออกขายได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 764 วรรคสอง)

20.3 ผู้รับจ่านาต้องมีจดหมายบอกกล่าวไปยังผู้จ่านำ บอกเวลาสถานที่ซึ่งจะขายทอดตลาดนั้นด้วย (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 764 วรรคสาม)

20.4 ถ้าผู้รับจ่านาไม่สามารถบอกกล่าวก่อนได้ ผู้รับจ่านาจะเอาทรัพย์สินจ่านาออกขายทอดตลาด เมื่อหนี้ค้างชำระมาแล้วหนึ่งเดือนก็ทำได้ ((ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 765)

20.5 การจ่านาตัวเงิน (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 766)

20.6 เมื่อบังคับจ่านำได้เงินจำนวนสุทธิเท่าใด ผู้รับจ่านาต้องจัดสรรชำระหนี้และอุปกรณ์เพื่อให้เสร็จสิ้นไป

20.7 ถ้าจ่านาทรัพย์สินหลายสิ่งเพื่อประกันหนี้รายเดียว ผู้รับจ่านาจะเลือกเอาทรัพย์สินสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกขายก็ได้ แต่จะขายจนเกินกว่าจำเป็นนั้นไม่ได้ ((ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 768)

21. ความระงับแห่งสัญญาจ่านำ

สัญญาจ่านาย่อมระงับลงได้ด้วยเหตุดังต่อไปนี้

21.1 เมื่อหนี้ซึ่งจ่านำเป็นประกันอยู่นั้นสิ้นไป เพราะเหตุอื่นที่ไม่ใช่เพราะอายุความ ((ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 769 (1)) หนี้ที่ขาดความยอมไม่ทำให้สัญญาจ่านาระงับลง ผู้รับจ่านายังคงมีสิทธิที่จะบังคับชำระหนี้เอากับทรัพย์สินที่จ่านำได้

21.2 เมื่อผู้รับจ่านายอมให้ทรัพย์สินที่จ่านากลับคืนไปสู่ความครอบครองของผู้จ่านา ((ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 769 (2)) ซึ่งอาจเป็นเพราะความยินยอมของผู้รับจ่านาเองหรือโดยประการอื่นใดก็ตาม

22. การจํานำตามพระราชบัญญัติโรงรับจํานำ

การจํานำตามพระราชบัญญัติโรงรับจํานำจึงมีสาระสำคัญ ดังนี้

22.1 ห้ามไม่ให้ผู้ใดตั้งโรงรับจํานำ เว้นแต่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย (มาตรา 8)

22.2 ผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจํานำต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในทางศีลธรรมอันดี ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ไม่เป็นบุคคลลี้ภัยตาย ไม่เคยต้องรับโทษจําคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จําคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นโทษลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำให้โดยประมาท ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจํานำ และไม่มีพฤติการณ์อันจะก่อความเสียหายเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ (มาตรา 9)

22.3 รับจํานำสิ่งของเป็นประกันหนี้เงินกู้เป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวนไม่เกิน 100,000 บาท

22.4 ห้ามรับจํานำกระทำการ (มาตรา 18)

22.5 ในการรับจํานำผู้รับจํานำต้องจดแจ้งรายการเกี่ยวกับบัตรประชาชนของผู้จํานำไว้ให้ชัดเจนในต้นขั้วของตัวรับจํานำด้วย (มาตรา 18 ทวิ)

22.6 ในกรณีมีเหตุควรสงสัยว่าสิ่งของที่มีผู้จํานำมาจํานำเป็นสิ่งของที่มีผู้ได้มาโดยการกระทำความผิด ให้ผู้รับจํานำแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่ทันที (มาตรา 19)

22.7 เมื่อมีการรับจํานำ ให้ผู้รับจํานำออกตัวรับจํานำให้แก่ผู้จํานำ (มาตรา 20)

22.8 ให้ผู้รับจํานำทำบัญชีทรัพย์สินจํานำที่ผู้จํานำขาดส่งดอกเบี้ยเป็นเวลากว่าสี่เดือน ยื่นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกอนุญาต และปิดประกาศบัญชีนั้นไว้ ณ ที่เปิดเผยที่โรงรับจํานำนั้นตามแบบ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง หากผู้จํานำมิได้มาขอไถ่ภายในกำหนดเวลาสามสิบวัน นับแต่ วันประกาศ ให้ทรัพย์สินจํานำนั้นหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับจํานำ (มาตรา 25)

22.9 การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ยอมมีโทษทั้งจําและปรับ

ด้านทักษะ+ด้านจิตพิสัย (ปฏิบัติ+ด้านจิตพิสัย) (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 3-4)

12. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 6

13. ใบงานกิจกรรม

ด้านคุณธรรม/จริยธรรม/จรรยาบรรณ/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

(จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 5)

14. มีเจตคติที่ดีต่อการทำสัญญาค้ำประกัน สัญญาจ้างเอง สัญญาจํานำ และนำความรู้ไปใช้งานอย่างสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้หรือการเรียนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 6. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำความเข้าใจเรื่องที่จะศึกษา ของเอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 6 เรื่อง สัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ หน้าที่ 121 7. ผู้สอนให้ผู้เรียนสลับกันตรวจแบบฝึกหัดด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนนการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน 2. ช้่นให้ความรู้ (150 นาที) 6. ผู้สอนให้ผู้เรียนร่วมกัน ขยายความหมายของสัญญาค้ำประกันที่เกี่ยวข้องกับ สัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ 7. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนถามปัญหา และข้อสงสัยจากเนื้อหา โดยครูเป็นผู้ตอบปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน	1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 6. ผู้เรียนทำความเข้าใจเรื่องที่จะศึกษา ของเอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 6 เรื่อง สัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ หน้าที่ 121 7. ผู้เรียนสลับกันตรวจแบบฝึกหัดด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนนการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน 2. ช้่นให้ความรู้ (150 นาที) 6. ผู้เรียนขยายความหมายของสัญญาค้ำประกันที่เกี่ยวข้องกับ สัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ ตามที่ได้ศึกษาจาก PowerPoint 7. ผู้เรียนซักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้น

กิจกรรมการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
3. ชั้นประยุกต์ใช้ (155 นาที) 8. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำใบงานกิจกรรมหน่วยที่ 6 เรื่อง สัญญาจำเป็น สัญญาจ้าง สัญญาจำนำ หน้า ที่ 143 9. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดท้ายหน่วยหน่วยที่ 6 เรื่อง สัญญาจำเป็น สัญญาจ้าง สัญญาจำนำ หน้า ที่ 170 10. ผู้สอนให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต 4. ชั้นสรุปและประเมินผล (30 นาที) 14. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนให้มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 15. ผู้สอนและผู้เรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 6 หน้า 170 16. ผู้สอนให้ผู้เรียนสลับกันตรวจกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน (บรรลุลูกประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5) (รวม 180 นาที หรือ 2 คาบเรียน)	3. ชั้นประยุกต์ใช้ (155 นาที) 8. ผู้เรียนทำกิจกรรมการทดลองหน่วยที่ 6 เรื่อง สัญญาจำเป็น สัญญาจ้าง สัญญาจำนำ หน้า ที่ 143 9. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดท้ายหน่วยหน่วยที่ 6 เรื่อง สัญญาจำเป็น สัญญาจ้าง สัญญาจำนำ หน้า ที่ 170 10. ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต 4. ชั้นสรุปและประเมินผล (30 นาที) 14. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนเพื่อให้ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 15. ผู้เรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 6 หน้า 170 16. ผู้เรียนสลับกันตรวจกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน (บรรลุลูกประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)

งานที่มอบหมายหรือกิจกรรมการวัดผลและประเมินผล

ก่อนเรียน

30. จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนการสอนหน่วยที่ 6
31. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยที่ 6 และให้ความร่วมมือในการเรียน

ขณะเรียน

32. ศึกษา PowerPoint และเอกสารประกอบการสอน 6 เรื่อง สัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ
33. ซักถามข้อสงสัยระหว่างการเรียนการสอน
34. ปฏิบัติตามแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 1 เรื่อง สัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ

หลังเรียน

35. สรุปเนื้อหา
36. สลับกันตรวจแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 6

คำถาม

11. สัญญาจำนำหมายถึงอะไร และมีลักษณะสำคัญอย่างไร
12. การบังคับจำนองมีกี่วิธีอะไรบ้าง
13. ผู้ค้ำประกันอาจเสียสิทธิได้เป็นเพราะจากเหตุใดบ้าง

ผลงาน/ชิ้นงาน/ความสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 6 เรื่อง สัญญาคำประกัน สัญญาจ้าง สัญญาจำนำ

สมรรถนะที่พึงประสงค์

ผู้เรียนสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ สัญญาคำประกัน สัญญาจ้าง สัญญาจำนำ

13. วิเคราะห์และตีความหมาย
14. ตั้งคำถาม
15. อภิปรายแสดงความคิดเห็นระดมสมอง
16. การประยุกต์ความรู้สู่งานอาชีพ

สมรรถนะการปฏิบัติงานอาชีพ

- ทำสัญญาคำประกันหนี้ในอนาคต

สมรรถนะการขยายผล

ความสอดคล้อง

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 6 เรื่อง สัญญาคำประกัน สัญญาจ้าง สัญญาจำนำ ที่จัดทำขึ้นได้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ สัญญาคำประกัน สัญญาจ้าง สัญญาจำนำ ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การทำงาน และสามารถหารายได้ระหว่างการเรียนการสอนช่วยเหลือผู้ปกครองได้ในระดับหนึ่ง

สื่อการเรียนการสอน/การเรียนรู้

สื่อสิ่งพิมพ์

18. เอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)
19. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 6 (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-4)
20. ใบงานกิจกรรม (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)
21. แบบประเมินผลงานตามกิจกรรม ใช้ประกอบการสอนชั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 1
22. แบบเฉลยกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้ประกอบในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน และขั้นสรุปและประเมินผล
23. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ใช้ประกอบการสอนชั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 2

สื่อโสตทัศน (ถ้ามี)

4. PowerPoint เรื่อง สัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ

สื่อของจริง

สัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)

แหล่งการเรียนรู้

ในสถานศึกษา

7. ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
8. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ศึกษาหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

นอกสถานศึกษา

ผู้ประกอบการ สถานประกอบการ ในท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

การบูรณาการ/ความสัมพันธ์กับวิชาอื่น

10. บูรณาการกับวิชาชีวิตและวัฒนธรรมไทย ด้านการพูด การอ่าน การเขียน และการฝึกปฏิบัติตนทางสังคมด้านการเตรียมความพร้อม ความรับผิดชอบ และความสนใจใฝ่รู้
11. บูรณาการกับวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
12. บูรณาการกับวิชา วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาอาชีพธุรกิจและบริการ

การประเมินผลการเรียนรู้

- หลักการประเมินผลการเรียนรู้

ก่อนเรียน

1. ศึกษาหาความรู้ก่อนการเรียนการสอน

ขณะเรียน

สังเกตการทำงาน

หลังเรียน

2. ตรวจสอบแบบประเมินการเรียนรู้หน่วยที่ 6

ผลงาน/ชิ้นงาน/ผลสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินการเรียนรู้หน่วยที่ 6 เรื่อง สัญญาค้ำประกัน สัญญาจ้าง สัญญาจำนำ

รายละเอียดการประเมินผลการเรียนรู้

- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1 ขยายความหมายของสัญญาคำประกันได้
 - 13. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 14. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 15. เกณฑ์การให้คะแนน : ขยายความหมายของสัญญาคำประกันได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 2 ระบุทรัพย์สินที่ใช้อย่างได้
 - 13. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 14. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 15. เกณฑ์การให้คะแนน : ระบุทรัพย์สินที่ใช้อย่างได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 3 สาธิตวิธีการทำสัญญาคำประกันได้
 - 9. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 10. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 6. เกณฑ์การให้คะแนน : สาธิตวิธีการทำสัญญาคำประกันได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 4 ผสมผสานความสำคัญของ สัญญาคำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำได้
 - 10. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 11. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 12. เกณฑ์การให้คะแนน : ผสมผสานความสำคัญของ สัญญาคำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ ได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 5 มีเจตคติที่ดีต่อการทำสัญญาคำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ และนำความรู้ไปใช้งานอย่างสร้างสรรค์
 - 13. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 14. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 15. เกณฑ์การให้คะแนน : มีเจตคติที่ดีต่อการทำสัญญาคำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ และนำความรู้ไปใช้งานอย่างสร้างสรรค์ จะได้ 2 คะแนน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 6

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. สัญญาค้ำประกันเป็นการประกันหนี้ด้วย
2. สัญญาค้ำประกันนั้นต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อเป็นสำคัญ
มิเช่นนั้นจะ.....กันไม่ได้
3.หมายถึงผู้ค้ำประกันของผู้ค้ำประกัน
4. ผู้ค้ำประกันมีสิทธิได้รับช่วงสิทธิของ และไต่เบี่ยเอาจาก ได้
5. สัญญาจำนองเป็นการประกันหนี้ด้วย
6. ทรัพย์สินซึ่งนำมาจำนองได้จะต้องเป็น หรือ
รวมถึง
7. เมื่อบังคับจำนองแล้วได้เงินไม่พอชำระหนี้เงินยังขาดอยู่ ลูกหนี้
8. สัญญาจำนำเป็นการประกันหนี้ด้วย
9. สัญญาจำนำยอมสมบูรณ์ได้ด้วยการ
10. ผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำจะต้องมีอายุและสามารถรับจำนำสิ่งของ
เป็นประกันหนี้เงินกู้เป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวน บาท

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กาทับหัวข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ผู้ค้าประกันจะต้องเป็นบุคคลตามข้อใด

ก. เจ้าหนี้

ข. ลูกหนี้

ค. บุคคลภายนอก

ง. ทั้งลูกหนี้และบุคคลภายนอก

2. สัญญาค้ำประกันย่อมบังคับได้ต่อเมื่อมีลายมือชื่อของบุคคลใด

ก. เจ้าหนี้

ข. ลูกหนี้

ค. ผู้ค้ำประกัน

ง. เจ้าพนักงานผู้รับจดทะเบียน

3. ผู้รับเงื่อนไขหมายถึงบุคคลตามข้อใด

ก. ผู้ค้ำประกันของลูกหนี้

ข. ผู้ค้ำประกันของเจ้าหนี้

ค. ผู้ค้ำประกันของเจ้าพนักงาน

ง. ผู้ค้ำประกันของผู้ค้ำประกัน

4. เมื่อเงินบีโดยมีแดง ดำ เขียว เข้ามา ค้ำประกันเอ เช่นนี้จัดเป็นการค้ำประกันในลักษณะใด

ก. ผู้รับเงื่อนไข

ข. ผู้ค้ำประกันหลายคน

ค. ผู้ค้ำประกันของผู้ค้ำประกัน

ง. ผู้ค้ำประกันแยกความรับผิดชอบ

5. สัญญาจำนองย่อมสมบูรณ์ได้ตามข้อใด

ก. ตกลงกันด้วยวาจา

ข. ส่งมอบทรัพย์สินที่จำนอง

ค. ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่

ง. ทำหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญาทั้ง 2 ฝ่าย

6. การบังคับจำนองโดยการเอาทรัพย์สินจำนองหลุดเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้รับจำนอง จะต้องขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้ว

เป็นเวลาเท่าใด

ก. 1 ปี

ข. 3 ปี

ค. 5 ปี

ง. 10 ปี

7. ข้อใดไม่ได้ทำให้สัญญาจ้างอรรถระงับลง

ก. เมื่อถอนจ้าง

ข. เมื่อหนี้ประธานระงับอันไม่ใช่ด้วยเหตุขาดอายุความ

ค. เมื่อขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างตามคำสั่งศาล

ง. เมื่อปลดจ้างให้แก่ผู้จ้างด้วยวาจา

8. ทรัพย์สินตามข้อใดที่ไม่สามารถนำมาจำนำได้

ก. ที่ดิน

ข. เรือมีระวาง 6 ตัน

ค. เรือนแพ

ง. รถยนต์

9. ผู้รับจำนำมีสิทธิที่จะจัดสรรสิ่งใดที่เกิดจากทรัพย์สินที่จำนำมาชำระใช้เป็นดอกเบี้ยและต้นที่ค้างชำระได้

ก. ดอกผลธรรมดา

ข. ดอกผลนิตินัย

ค. เครื่องอุปโภค

ง. ส่วนควบ

10. เหตุตามข้อใดที่ไม่ทำให้สัญญาจ้างอรรถระงับลง

ก. หนี้ประธานขาดอายุความ

ข. ลูกหนี้ได้ชำระหนี้แล้ว

ค. เจ้าหนี้ได้ปลดหนี้ให้แก่ลูกหนี้ทั้งหมด

ง. ผู้รับจำนำได้ส่งทรัพย์สินที่จำนำกลับคืนสู่ความครอบครองของผู้จำนำ

ตอนที่ 3 จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

1. สัญญาค้ำประกันย่อมสมบูรณ์ได้ด้วยการทำอะไร และถ้าไม่ได้ทำการดังกล่าวสัญญาค้ำประกันจะมีผลเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. ผู้ค้ำประกันอาจเสียสิทธิได้บ้างอะไรบ้างจากลูกหนี้ในกรณีใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

3. ให้อธิบายวิธีการทำสัญญาจำนองมาพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

4. การบังคับจำนองมีกี่วิธีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

5. สัญญาจำนำหมายถึงอะไร และมีลักษณะสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ใบงานกิจกรรม

ใบงานกิจกรรมที่ 1

ให้นักเรียนแต่ละคนหาตัวอย่างสัญญาณค่าประกันมาคนละ 1 ฉบับ แล้วนำมาอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันในชั้นเรียน โดยมีครูคอยแนะนำ

ใบงานกิจกรรมที่ 2

แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้กลุ่มหนึ่งหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับเรือน และอีกกลุ่มหนึ่งหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ค้าประกันหลายคน แล้วให้ทั้ง 2 กลุ่ม นำหัวข้อของตนมาอภิปรายหน้าชั้นเรียน

ใบงานกิจกรรมที่ 3

ให้นักเรียนทุกคนช่วยกันวิเคราะห์สาระสำคัญเกี่ยวกับผลก่อนการชำระหนี้ และผลภายหลัง การชำระหนี้ในสัญญาค่าประกัน แล้วส่งตัวแทนอย่างน้อย 2 คน มาอภิปรายหน้าชั้นเรียน

ใบงานกิจกรรมที่ 4

ให้นักเรียนยกตัวอย่างทรัพย์สินที่จำนองได้มาคนละ 1 ชนิด

ใบงานกิจกรรมที่ 5

ให้นักเรียนแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับการบังคับจำนองมากลุ่มละ 1 วิธี แล้วให้ส่งตัวแทนกลุ่มมาอภิปรายหน้าชั้นเรียน

ใบงานกิจกรรมที่ 6

แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจัดแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการทำสัญญาจำนองแบบพอสังเขป โดยให้เวลากลุ่มละไม่เกิน 15 นาที

ใบงานกิจกรรมที่ 7

ให้นักเรียนช่วยกันระบุทรัพย์สินที่จำนำได้มาจำนวน 20 ชนิด

ใบงานกิจกรรมที่ 8

ให้นักเรียนค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการจำนำสิทธิ ซึ่งมีหนังสือตราสารทางอินเทอร์เน็ตแล้วนำมาเขียนเป็นรายงานส่ง คนละ 1 ชุด

ใบงานกิจกรรมที่ ๑

ให้นักเรียนศึกษาหาข้อมูลข้อมูลเกี่ยวกับการจำนำตามพระราชบัญญัติโรงจำนำ แล้วนำข้อมูลมาจัด
แสดงบทบาทสมมติในลักษณะโรงรับจำนำจำลอง

แบบประเมินผลการนำเสนอผลงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน (ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา ความถูกต้อง ปฏิภาณในการตอบ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า)				
2	รูปแบบการนำเสนอ				
3	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
4	บุคลิกลักษณะ กิริยา ท่าทางในการพูด น้ำเสียง ซึ่งทำให้ผู้ฟังมีความสนใจ				
รวม					

ผู้ประเมิน.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจนถูกต้อง

3 คะแนน = มีสาระสำคัญครบถ้วนถูกต้อง ตรงตามจุดประสงค์

2 คะแนน = สาระสำคัญไม่ครบถ้วน แต่ตรงตามจุดประสงค์

1 คะแนน = สาระสำคัญไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตามจุดประสงค์

2. รูปแบบการนำเสนอ

3 คะแนน = มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการ นำเสนอที่น่าสนใจ นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและประหยัด

คะแนน = มีเทคนิคการนำเสนอที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ แต่ขาดการประยุกต์ใช้ วัสดุในท้องถิ่น

1 คะแนน = เทคนิคการนำเสนอไม่เหมาะสม และไม่น่าสนใจ

3. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

4. ความสนใจของผู้ฟัง

- 3 คะแนน = ผู้ฟังมากกว่าร้อยละ 90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 2 คะแนน = ผู้ฟังร้อยละ 70-90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 1 คะแนน = ผู้ฟังน้อยกว่าร้อยละ 70 สนใจ และให้ความร่วมมือ

แบบประเมินกระบวนการทำงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน				
2	การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม				
3	การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4	การประเมินผลและปรับปรุงงาน				
รวม					

ผู้ประเมิน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานอย่างชัดเจน

2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน

1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน

2. การมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม

3 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง และตรงตามความสามารถของสมาชิกทุกคน มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ /

อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง

2 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง แต่ไม่ตรงตามความสามารถ และมีสื่อ / อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง

แต่ขาด

การจัดเตรียมสถานที่

1 คะแนน = กระจายงานไม่ทั่วถึงและมีสื่อ / อุปกรณ์ไม่เพียงพอ

3. การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

- 3 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย และตามเวลาที่กำหนด
- 2 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย แต่ช้ากว่าเวลาที่กำหนด
- 1 คะแนน = ทำงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย

4. การประเมินผลและปรับปรุงงาน

- 3 คะแนน = สมาชิกทุกคนร่วมปรึกษาหารือ ติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงงานเป็นระยะ
- 2 คะแนน = สมาชิกบางส่วนมีส่วนร่วมปรึกษาหารือ แต่ไม่ปรับปรุงงาน
- 1 คะแนน = สมาชิกบางส่วนไม่มีส่วนร่วมปรึกษาหารือ และปรับปรุงงาน

เฉลยแบบประเมินผลการเรียนรู้
หน่วยที่ 6 สัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. สัญญาค้ำประกันเป็นการประกันหนี้ด้วย **บุคคล**
2. สัญญาค้ำประกันนั้นต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อ **ผู้ค้ำประกัน** เป็นสำคัญ
มิเช่นนั้นจะ **ฟ้องร้องบังคับคดี** กันไม่ได้
3. **ผู้รับเงื่อนไข** หมายถึงผู้ค้ำประกันของผู้ค้ำประกัน
4. ผู้ค้ำประกันมีสิทธิได้รับช่วงสิทธิของ **เจ้าหนี้** และไต่เบี่ยเอาจาก **ลูกหนี้** ได้
5. สัญญาจำนองเป็นการประกันหนี้ด้วย **ทรัพย์สินที่น่าเชื่อถือ**
6. ทรัพย์สินซึ่งนำมาจำนองได้จะต้องเป็น **อสังหาริมทรัพย์ไม่ว่าจะเป็นประเภทใดก็สามารถจำนองได้** หรือ
สังหาริมทรัพย์ที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายไว้แล้ว รวมถึง **สังหาริมทรัพย์อื่นๆ ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้มีการจดทะเบียนเฉพาะการ**
7. เมื่อบังคับจำนองแล้วได้เงินไม่พอชำระหนี้เงินยังขาดอยู่ **ลูกหนี้**
8. สัญญาจำนำเป็นการประกันหนี้ด้วย **สังหาริมทรัพย์**
9. สัญญาจำนำยอมสมบูรณ์ได้ด้วยการ **ส่งมอบทรัพย์สินที่จำนำ**
10. ผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำจะต้องมีอายุ **ไม่ต่ำกว่า 20 ปี** และสามารถรับจำนำสิ่งของ
เป็นประกันหนี้เงินกู้เป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวน **100,000 บาท**

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กากับหัวข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ค
2. ค
3. ง
4. ข
5. ค
6. ค
7. ง
8. ก
9. ข
10. ก

ตอนที่ 3 จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้อใจความที่สมบูรณ์

1. สัญญาค้ำประกันย่อมสมบูรณ์ได้ด้วยการทำอะไร และถ้าไม่ได้ทำการดังกล่าวสัญญาค้ำประกันจะมีผลเป็นอย่างไร

“อนึ่ง สัญญาค้ำประกันนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีได้ไม่”

2. ผู้ค้ำประกันอาจเสียสิทธิไต่เบี่ยเอาจากลูกหนี้ในกรณีใดบ้าง

ผู้ค้ำประกันอาจเสียสิทธิไต่เบี่ยเอาจากลูกหนี้ได้ในกรณีต่อไปนี้

1 ผู้ค้ำประกันละเลยไม่ยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ ผู้ค้ำประกันย่อมเสียสิทธิที่จะไต่เบี่ยเอาแก่ลูกหนี้เท่าที่ไม่ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้รู้ว่ามีข้อต่อสู้เช่นนั้นและการที่ไม่รู้นั้นไม่ได้เป็นเพราะความผิดของตนด้วย (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 696)

.2 ผู้ค้ำประกันได้ชำระหนี้ไปโดยไม่ได้ออกกล่าวลูกหนี้ และลูกหนี้ไม่รู้จึงได้ชำระหนี้ ซ้ำอีก เช่นนี้ผู้ค้ำประกันสามารถทำได้แค่ฟ้องร้องเจ้าหนี้ที่ชำระไปตามหลักกฎหมายว่าด้วยลาภมิควรได้เท่านั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 696)

3. ให้อธิบายวิธีการทำสัญญาจำนองมาพอสังเขป

สัญญาจำนองนั้นจะต้องทำตามแบบที่กฎหมายกำหนด (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 714) คือ ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้าไม่ทำย่อมมีผลเป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 152 ที่บัญญัติว่า “การใดมิได้ทำให้ถูกต้องตามแบบที่กฎหมายบังคับไว้ การนั้นเป็นโมฆะ”

4. การบังคับจำนองมีกี่วิธีอะไรบ้าง

วิธีการบังคับจำนอง

วิธีบังคับจำนองแบ่งออกเป็น 2 วิธีซึ่งได้แก่ วิธีบังคับจำนองโดยการขอให้ศาลสั่งยึดทรัพย์สินที่จำนอง ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 728 และวิธีบังคับจำนอง โดยขอให้ศาลสั่งบังคับเอาทรัพย์จำนองหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับจำนอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 729

5. สัญญาจำนำหมายถึงอะไร และมีลักษณะสำคัญอย่างไร

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 747 บัญญัติว่า “อันว่าจำนำนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่า ผู้จำนำ ส่งมอบสังหาริมทรัพย์สิ่งหนึ่งให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า ผู้รับจำนำ เพื่อเป็นการประกันหนี้”

จากมาตรา 747 สัญญาจำนำมีลักษณะสำคัญดังนี้

16.1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไป คือ ผู้จำนำ และผู้จำนำ

16.2 ต้องมีหนี้ประธานที่สมบูรณ์

16.3 เป็นสัญญาที่ประกันหนี้ด้วยทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์

16.4 เป็นสัญญาที่ผู้จำนำจะต้องส่งมอบทรัพย์สินที่จำนำให้แก่ผู้รับจำนำ

16.5 หนี้จำนำจัดว่าเป็นหนี้บุริมสิทธิ เจ้าหนี้ผู้รับจำนำจึงมีสิทธิบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินที่จำนำก่อนเจ้าหนี้สามัญทั่วไป

บันทึกหลังการสอน
หน่วยที่ 6 สัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง สัญญาจำนำ

ผลการใช้แผนการเรียนรู้

1. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. สามารถนำไปใช้ปฏิบัติการสอนได้ครบตามกระบวนการเรียนการสอน
3. สื่อการสอนเหมาะสมดี

ผลการเรียนของนักเรียน

13. นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจใฝ่รู้ เข้าใจในบทเรียน อภิปรายตอบคำถามในกลุ่ม และร่วมกันปฏิบัติใบงานที่ได้รับมอบหมาย
14. นักเรียนกระตือรือร้นและรับผิดชอบในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จทันเวลาที่กำหนด
15. นักเรียนทำสัญญาค้ำประกันหนี้ในอนาคตได้

ผลการสอนของครู

1. สอนเนื้อหาได้ครบตามหลักสูตร
2. แผนการสอนและวิธีการสอนครอบคลุมเนื้อหาการสอนทำให้ผู้สอนสอนได้อย่างมั่นใจ
3. สอนได้ทันตามเวลาที่กำหนด

แผนการจัดการเรียนรู้/แผนการเรียนรู้ภาคทฤษฎี

	แผนการจัดการเรียนรู้/การเรียนรู้ภาคทฤษฎี	หน่วยที่ 7
	ชื่อวิชา กฎหมายพาณิชย์	สอนสัปดาห์ที่ 13 - 14
	ชื่อหน่วย สัญญาซื้อขาย สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า	คาบรวม 42
ชื่อเรื่อง สัญญาซื้อขาย สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า		จำนวนคาบ 6
หัวข้อเรื่อง ด้านความรู้ 28. สัญญาเก็บของในคลังสินค้า 29. ลักษณะของสัญญาซื้อขาย ด้านทักษะ 30. วิเคราะห์การฝากเงิน ด้านจิตพิสัย 31. ประเภทของสัญญาซื้อขายของ ด้านคุณธรรม จริยธรรม 32. ตระหนักถึงความสำคัญของสัญญาซื้อขาย สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลัง และนำมาประยุกต์ใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม สาระสำคัญ สัญญาซื้อขายจัดได้ว่าเป็นสัญญาจ้างทำของประเภทหนึ่งซึ่งมีบทบัญญัติเฉพาะ ผู้ขนส่ง คือ ผู้รับขนส่งของ หรือคนโดยสารเพื่อพาหนึ่งเป็นทางค้าปกติของตน โดยผู้ขนส่งของหรือคนโดยสารไปยังจุดหมายตามข้อสัญญา และผู้ส่งหรือผู้โดยสารก็ต้องจ่ายค่าระวางพาหนะและอุปกรณ์รวมถึงค่าโดยสารให้แก่ผู้ขนส่ง ส่วนสัญญาฝากทรัพย์เป็นสัญญาที่ผู้ฝากได้ส่งมอบทรัพย์สินให้แก่ผู้รับฝากเก็บรักษาไว้ในอารักขาแห่งตน แล้วผู้รับฝากทรัพย์ต้องคืนให้ตามข้อตกลงซึ่งอาจมีพาหนึ่งหรือไม่ขึ้นอยู่กับข้อตกลง สัญญาเก็บของในคลังสินค้าจัดเป็นสัญญาฝากทรัพย์ประเภทหนึ่ง โดยนายคลังสินค้า จะรับเก็บรักษาสินค้าไว้เพื่อพาหนึ่งเป็นทางค้าปกติของตนจากผู้ฝาก สมรรถนะอาชีพประจำหน่วย - ทำสัญญาฝากทรัพย์		

คำศัพท์สำคัญ

ความหมายของคำตั้งหรือคำแนะนำ

สัญญาฉบับของ

มาตรา 610 อันบุคคลผู้ทำความตกลงกับผู้ขนส่งเพื่อให้นำของส่งไปนั้น เรียกว่า ผู้ส่ง หรือผู้ตราส่งบุคคลผู้ซึ่งเขาส่งของไปถึงนั้น เรียกว่าผู้รับตราส่งบำเหน็จอันจะต้องจ่ายให้เพื่อการขนส่งของนั้น เรียกว่าค่าระวางพาหนะ มาตรา 611 อันว่าอุปกรณ์แห่งค่าระวางพาหนะนั้น ได้แก่ค่าใช้จ่ายอย่างใด ๆ ตามจารีตประเพณีอันผู้ขนส่งได้เสียไปโดยควรในระหว่างขนส่ง มาตรา 612 ถ้าผู้ขนส่งเรียกเอาใบกำกับของ ผู้ส่งต้องทำให้ ใบกำกับของนั้นต้องแสดงรายการต่อไปนี้

จุดประสงค์การสอน/การเรียนรู้

จุดประสงค์ทั่วไป / บุรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

27. เพื่อให้มีความรู้เรื่องการแปลความหมายของวิทยาศาสตร์และฟิสิกส์ (ด้านความรู้)
28. เพื่อให้มีความรู้เรื่องหลักการอธิบายหน่วยของปริมาณต่างๆ(ด้านความรู้)
29. เพื่อให้มีทักษะเขียนสัญลักษณ์แทนปริมาณเวกเตอร์(ด้านทักษะ)
30. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงการเลือกผลลัพธ์ของการรวมปริมาณเวกเตอร์ (ด้านจิตพิสัย)
31. เพื่อศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับฟิสิกส์และเวกเตอร์ เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสม (ด้านคุณธรรม จริยธรรม)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม / บุรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

27. อธิบายลักษณะของสัญญาเก็บของในคลังสินค้าได้ (ด้านความรู้)
28. บอกความหมายและลักษณะของสัญญาฉบับได้ (ด้านความรู้)
29. คำนวณวิธีเฉพาะการฝากเงินได้ (ด้านทักษะ)
30. จำแนกประเภทของสัญญาฉบับของได้ (ด้านจิตพิสัย)
31. ตระหนักถึงความสำคัญของสัญญาฉบับ สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลัง และนำมาประยุกต์ใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม (ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บุรณาการเศรษฐกิจพอเพียง)

เนื้อหาสาระการสอน/การเรียนรู้

• ด้านความรู้(ทฤษฎี)

หน่วยที่ 7 สัญญารับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า

1. ความหมายและลักษณะของสัญญารับขน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 608 บัญญัติว่า “อันว่าผู้ขนส่งภายในความหมายแห่งกฎหมายลักษณะนี้ คือ บุคคลผู้รับขนส่งของหรือคนโดยสารเพื่อำเน็จเป็นทางค่าปกติของตน ”

จรมตรา 608 สัญญารับขนส่งมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1.1 เป็นสัญญาบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ขนส่ง อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ส่ง หรือผู้ตรวจส่ง

1.2 เป็นสัญญาต่างตอบแทน คือ ขนส่งมีหน้าที่ขนส่งของหรือโดยสาร ส่วนผู้ส่งมีหน้าที่ชำระค่าระหว่างพาหนะหรือค่าโดยสาร

1.3 ต้องเป็นการขนส่งของหรือผู้โดยสาร

1.4 ต้องมีำเน็จสินจ้าง ในที่นี้หมายถึง ค่าระหว่างพาหะหรือค่าโดยสาร

1.5 ต้องการทำเป็นกิจการทางการค้าปกติ คือ บุคคลผู้รับขนนั้นเป็นผู้มีอาชีพในการขนส่ง

2. ประเภทของสัญญารับขน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้แบ่งสัญญารับขนออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 การรับขนของ หมายถึง การรับขนสิ่งของ สินค้าต่างๆ

2.2 การรับขนคนโดยสาร หมายถึง การรับขนคนรวมถึงสัมภาระ

3. สัญญารับขนของ

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 610 บัญญัติว่า “อันบุคคลที่ทำข้อตกลงกับผู้ขนส่งเพื่อขนของส่งไปนั้น เรียกว่าผู้ส่ง หรือผู้ตราส่ง

บุคคลผู้ซึ่งเข้าส่งของไปถึงนั้น เรียกว่าผู้รับตราส่ง

ำเน็จอันจะต้องจ่ายให้เพื่อการขนส่งของนั้น เรียกว่าค่าระหว่างพาหนะ”

จากมาตรา 610 สัญญารับขนของจะต้องประกอบไปด้วย

1. ผู้ส่งหรือผู้ตราส่ง (ในกรณีที่มีใบตราส่ง) หมายถึง บุคคลที่ำเน็จให้ขนของหรือสินค้าจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง

2. ผู้รับตราส่ง หมายถึง บุคคลผู้รับสินค้าปลายทาง ซึ่งอาจเป็นผู้ส่งเองหรือบุคคลอื่นก็ได้

3. ผู้ขนส่ง หมายถึง บุคคลผู้มีอาชีพขนส่ง

4. ค่าระหว่างพาหนะ หมายถึง สินจ้างหรือำเน็จที่ผู้ส่งให้จ่ายให้แก่ผู้ขนส่งในการขนส่ง

5. อุปกรณ์ระหว่างค่าพาหนะ หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่างๆ

6. ใบกำกับของ หมายถึง เอกสารผู้ส่งเป็นผู้ออกให้แก่ผู้ขนส่ง ซึ่งแสดงให้เห็นรายการต่างๆ เกี่ยวกับของที่ส่ง ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ต้องมีรายการต่างๆ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 612 ดังนี้

1. สภาพและน้ำหนักหรือขนาดของที่ส่ง กับสภาพ จำนวน และเครื่องหมายแห่งหีบห่อ

2. ตำบลที่กำหนดให้ส่ง

3. ชื่อหรือยี่ห้อและสำนักของผู้รับตราส่ง

4. คำบลและวันที่ออกใบกำกับของนั้น

7. ใบตราส่ง หมายถึง เอกสารที่ผู้ขนส่งออกให้แก่ผู้ส่ง ซึ่งแสดงให้เห็นทราบถึงรายการเกี่ยวกับของที่ส่ง จดมุ่งหมายปลายทาง ชื่อที่อยู่ของผู้ส่ง จำนวนค่าระหว่าง สถานที่ วันที่ออกใบตราส่ง เป็นต้น ซึ่งกฎหมาย กำหนดให้ต้องมีรายการต่างๆ ตาม ป.พ.พ. 613 ดังนี้

1. รายการดังกล่าวไว้ในมาตรา 612 (1),(2)และ(3)

2. ชื่อหรือยี่ห้อของผู้ส่ง

3. จำนวนค่าระหว่างพาหนะ

4. คำบลและออกใบตราส่ง

4. สิทธิและหน้าที่ของผู้ขนส่ง

4.1 สิทธิของผู้ขนส่ง

4.1.1 สิทธิที่จะได้ค่าระหว่างพาหนะและอุปกรณ์แห่งค่าระหว่างพาหนะนั้น (ป.พ.พ. มาตรา 610, 611)

4.1.2 สิทธิจะเรียกใบกำกับของ (ป.พ.พ. มาตรา 612)

4.1.3 สิทธิที่จะยึดหน่วงเอาของไว้เป็นประกันการใช้เงินค่าระหว่างพาหนะและอุปกรณ์ (ป. พ.พ. มาตรา 630)

4.1.4 สิทธิที่จะนำของไปฝากไว้ ณ สำนักงานฝากทรัพย์ หรือขายทอดตลาดของนั้นในกรณีหา ตัวผู้รับตราส่งไม่พบ หรือผู้รับตราส่งไม่ยอมรับของนั้น (ป.พ.พ. มาตรา 631)

4.2 หน้าที่ของผู้ขนส่ง

4.2.1 ต้องส่งของไปยังจุดหมายตามข้อตกลงในสัญญา

4.2.2 ต้องออกใบตราส่งให้แก่ผู้ส่ง หรือตราส่ง ในกรณี ผู้ส่ง หรือผู้ตราส่งร้องขอ (ป.พ.พ. มาตรา 613)

4.2.3 ต้องดูแลรักษาและรับผิดชอบของที่ส่งมอบหมายให้นำไปส่งได้เกิดการสูญหาย บุกสลาย (ป.พ.พ. มาตรา 616)

4.2.4 ต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้ขนส่งคนอื่นในกรณีของที่ส่งนั้นสูญหาย บุกสลาย หรือส่งล่าช้า โดยมี ผู้ขนส่งหลายคนหลายทอด (ป.พ.พ มาตรา 618)

4.2.5 ต้องบอกกล่าวแก่ผู้รับตราส่งเมื่อของถึงเพื่อให้ผู้รับตราส่งมารับของ (ป.พ.พ. มาตรา 622)

4.2.6 ต้องบอกกล่าวไปยังผู้ส่งในกรณีที่หาตัวผู้รับตราส่งไม่พบ หรือผู้รับตราส่งบอกปิดไม่ ยอมรับมอบของนั้น (ป.พ.พ. มาตรา 631)

5. สิทธิและหน้าที่ของผู้ส่ง

5.1 สิทธิของผู้ส่ง

5.1.1 ตราใบใดของยังอยู่ในมือของผู้ขนส่ง ผู้ส่งหรือผู้ทรงใบตราส่งมีสิทธิที่จะให้ผู้ขนส่งงดการ ส่งของนั้นเพื่อให้ส่งของนั้นกลับคืนมา (ป.พ.พ. มาตรา 626)

5.1.2 สิทธิที่จะไม่จ่ายค่าระหว่างพาหนะในกรณีที่ของซึ่งให้ส่งนั้นสูญหายไปเพราะเหตุสุดวิสัย

แต่ถ้าผู้ส่งได้จ่ายค่าระวางพาหนะนั้นไปก่อนแล้วเท่าใด ก็มีสิทธิที่จะเรียกคืนได้ทั้งหมดเท่าที่จ่ายไป(ป.พ.พ. มาตรา 528)

5.2 หน้าที่ของผู้ขนส่ง

5.2.1 ต้องจ่ายค่าระวางพาหนะและอุปกรณ์แก่ผู้ขนส่ง (ป.พ.พ. มาตรา 610 , 611)

5.2.2 ต้องทำใบกำกับของในกรณีผู้ขนส่งเรียกร้อง (ป.พ.พ. มาตรา 612)

6. อายุความ

อายุความฟ้องคดี ให้ผู้ขนส่งรับผิดชอบในความสูญหาย หรือ บอบสลาย หรือส่งมอบชักช้ามีกำหนด 1 ปี นับจากวันที่ส่งมอบ หรือควรจะส่งมอบ เว้นแต่ในกรณีที่มีการทุจริต (ป.พ.พ. มาตรา 624)

7. สัญญารับขนคนโดยสาร

7.1 ความหมายของสัญญารับขนคนโดยสาร หมายถึง การรับขนส่งนำคนโดยสารจาก สถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่งโดยที่คนโดยสารอาจมีสัมภาระติดตัวไปด้วยหรือไม่ก็ได้ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้คนโดยสารไปถึงจุดหมายปลายทางโดยปลอดภัย

7.2 หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ขนส่งโดยสาร ผู้ขนส่งต้องรับผิดชอบต่อคนโดยสารในความเสียหายอันเกิดแก่ตัวคนโดยสาร หรือในความเสื่อมเสียอย่างใดๆ อันเป็นผลโดยตรงจากการที่ต้องชักช้าในการขนส่ง เว้นแต่ความเสียหายหรือชักช้านั้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย หรือเกิดจากความผิดของคนโดยสารนั่นเอง (ป.พ.พ. มาตรา 634)

8 ความหมายและลักษณะของสัญญาฝากทรัพย์สิน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 657 บัญญัติ “อันว่าฝากทรัพย์สินนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้ฝาก ส่งมอบทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้รับฝาก และผู้รับฝากตกลงว่าจะเก็บรักษาทรัพย์สินนั้นไว้ในอารักขาแห่งตน แล้วจะคืน

จากมาตรา 657 สัญญาฝากทรัพย์สินมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

8.1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ฝาก อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้รับฝาก

8.2 มีวัตถุแห่งสัญญาเป็นทรัพย์สินและเป็นทรัพย์สินที่มีรูปร่างเท่านั้น

8.3 ไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์ การสิทธิ์ในทรัพย์สินยังเป็นของผู้ฝาก แต่ถ้าเป็นการฝากเงินมีการโอนกรรมสิทธิ์แต่เวลาส่งคืนต้องส่งคืนให้ครบตามจำนวน

8.4 เป็นสัญญาที่สมบูรณ์ได้ด้วยการส่งมอบทรัพย์สินที่ฝากให้แก่ผู้รับฝาก

8.5 ผู้รับฝากจะต้องเก็บรักษาทรัพย์สินที่ฝากไว้ในอารักขาแห่งตน

8.6 สัญญาฝากทรัพย์สินจะมีค่าบำเหน็จหรือค่าฝากหรือไม่อยู่ที่ข้อตกลงของคู่กรณี

9. สิทธิและหน้าที่ของผู้ฝากทรัพย์สิน

ผู้ฝากทรัพย์สินย่อมมีสิทธิที่จะเรียกคืนทรัพย์สินที่ฝากไว้ได้ตลอดเวลาถึงแม้คู่สัญญาจะได้อำหนดเวลาไว้ว่าจะคืนทรัพย์สินซึ่งฝากนั้นเมื่อไรก็ตาม ถ้าผู้ฝากจะเรียกคืนในเวลาใดๆ ผู้รับฝากก็ต้องคืนให้(ป.พ.พ. มาตรา 663)

10. สิทธิและหน้าที่ของผู้รับฝากทรัพย์สิน

ผู้รับฝากทรัพย์สินมีสิทธิที่จะได้รับค่าบำเหน็จตามที่ได้อำหนดไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา 658 คือ ถ้าพฤติการณ์ที่จาดหมายได้ว่าการรับฝากนั้นมีบำเหน็จค่าฝาก ให้ถือว่าคู่กรณีได้ตกลงกันแล้วโดย ปริยายว่ามีบำเหน็จค่าฝาก

ผู้รับฝากยอมนิติสิทธิ์ที่จะได้รับชดใช้ค่าบำรุงรักษาทรัพย์สินที่รับฝากนั้นจนกว่าจะได้รับเงินบรรดาที่ค้างชำระแก่ตนอันเกี่ยวกับการฝากทรัพย์นั้น (ป.พ.พ. มาตรา 670)

11. วิธีเฉพาะการฝากเงิน

การฝากเงินถือว่าเป็นการฝากทรัพย์อย่างหนึ่ง แต่มีข้อแตกต่างจากการฝากทรัพย์โดยทั่วไปดังนี้

11.1 การฝากเงิน ผู้ฝากไม่ต้องส่งคืนเงินตราอันเดียวกับที่ฝาก แต่จะต้องคืนเงินให้ครบจำนวน

(ป.พ.พ. มาตรา 672)

1.2 การฝากเงิน ผู้รับฝากมีสิทธิที่จะนำเงินซึ่งฝากนั้นออกใช้ได้ แต่จะต้องคืนเงินให้ครบจำนวน แม้ว่าเงินที่ฝากนั้นจะสูญหายไปด้วยเหตุสุดวิสัยก็ตาม (ป.พ.พ. มาตรา 672 วรรคสอง)

12. วิธีเฉพาะสำหรับเจ้าสำนักโรงแรม

เจ้าสำนักโรงแรมหรือโฮเต็ล หรือสถานที่อื่นทำนองเดียวกันนี้ จะต้องรับผิดชอบเพื่อความสูญหายหรือบุบสลายอย่างใดๆ อันเกิดแก่ทรัพย์สินซึ่งคนเดินทางหรือแขกอาศัยได้นำมา (ป.พ.พ. มาตรา 874) ถึงแม้ว่าความสูญหาย หรือบุบสลายนั้นจะเกิดขึ้นเพราะผู้คนไปมา เข้าออก ณ โรงแรม โฮเต็ล หรือสถานที่เช่นนั้นก็ตาม (ป.พ.พ. มาตรา 675)

13 สัญญาเก็บของในคลังสินค้า

13.1 ความหมายลักษณะของสัญญาเก็บของในคลังสินค้า

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 770 บัญญัติว่า “อันว่านายคลังสินค้านั้น ก็บุคคลผู้รับทำการเก็บรักษาสินค้าเพื่อบำเหน็จเป็นทางค้าปกติของตน”

จากมาตรา 770 สัญญาเก็บของในคลังสินค้านี้มีลักษณะสำคัญดังนี้

13.1.1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้ฝาก อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า นายคลังสินค้า

13.1.2 มีวัตถุแห่งสัญญาเป็นสินค้า

13.1.3 มีค่าบำเหน็จในการรับฝาก

13.1.4 ต้องมีใบรับของคลังสินค้าและใบประทวนสินค้าในกรณีและผู้ฝากต้องการซึ่งใบรับของคลังสินค้าและใบประทวนสินค้านั้นจะต้องมีเลขลำดับตรงกันกับเลขในต้นข้าว โดยมีการลงลายมือชื่อของนายคลังสินค้า และต้องมีรายละเอียดดังจะกล่าวต่อไปนี้

(1) ชื่อหรือยี่ห้อและสำนักของผู้ฝาก

(2) ที่ตั้งคลังสินค้า

(3) ค่าบำเหน็จสำหรับเก็บรักษา

(4) สภาพของสินค้าที่เก็บรักษา

(5) สถานที่และวันออกใบรับของคลังสินค้าและประทวนสินค้านั้น

(6) ถ้าได้กำหนดกันไว้ว่าให้เก็บสินค้าไว้ช่วงเวลาใด ให้แจ้งกำหนดนั้นด้วย

(7) ถ้าของที่เก็บรักษามีประกันภัย ให้แสดงจำนวนเงินที่ประกันภัยกำหนด เวลาที่ประกันภัย

และชื่อหรือยี่ห้อของผู้รับประกันภัยด้วย

นายคลังสินค้านี้จะต้องจดรายละเอียดทั้งหมดนี้ลงไว้ในต้นข้าวด้วย (ป.พ.พ. มาตรา 778)

13.2 สิทธิของผู้ฝากในใบรับของคลังสินค้าและใบประทวนสินค้า

13.2.1 ใบรับของในคลังสินค้านั้น ผู้ฝากมีสิทธิที่จะสลักหลังโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าไปเป็นของคนอื่นได้ (ป.พ.พ. มาตรา 776)

13.2.2 ใบประทวนสินค้านั้น ผู้ฝากมีสิทธิที่จะสลักหลังจำหน่ายสินค้าซึ่งจดแจ้งไว้ในประทวนได้

13.3 การรับคืนสินค้า

ผู้ฝากมีสิทธิรับคืนสินค้าจากคลังสินค้าได้ ดังนี้

13.3.1 ถ้าสินค้านั้นไม่ได้จำหน่าย ผู้ฝากต้องเวนคืนใบรับของคลังสินค้าให้แก่ขายคลังสินค้า (ป.พ.พ. มาตรา 788)

13.3.2 ถ้าได้แยกประทวนสินค้าออกสลักหลังจำหน่ายแล้ว จะรับเอาสินค้าได้ก็ต่อเมื่อมีการเวนคืนทั้งใบรับของคลังสินค้าและประทวนสินค้าแก่ขายคลังสินค้า

13.4 การบังคับจำหน่าย

ผู้ทรงประทวนสินค้า (ผู้รับจำหน่าย) มีสิทธิที่จะบังคับได้เมื่อหนี้จำหน่ายสินค้านั้นถึงกำหนดชำระแล้วผู้จำหน่ายผิดนัดไม่ชำระหนี้ ผู้ทรงประทวนสินค้านั้นย่อมจะต้องที่จะปฏิบัติดังนี้

13.4.1 ผู้ทรงประทวนสินค้าจะต้องยื่นคำคัดค้านตามระเบียบไปยังผู้จำหน่าย และแจ้งให้นายคลังสินค้าขายทอดตลาดสินค้านั้นได้ แต่ห้ามไม่ให้ขายทอดตลาดก่อน 8 วัน นับจากวันคัดค้านนั้น (ป.พ.พ. มาตรา 790)

13.4.2 ผู้ทรงประทวนสินค้าต้องมีจดหมายบอกกล่าวให้ผู้ฝากทราบเวลาและสถานที่ที่จะขายทอดตลาด (ป.พ.พ. มาตรา 791)

13.4.3 นายคลังสินค้าต้องหักเงินที่ค้างชำระแก่ตนเป็นค่าที่ได้เก็บรักษาสินค้านั้นจากจำนวนที่ขายทอดตลาดได้ เหลือเท่าใดให้ชำระแก่ทรงประทวนสินค้า ถ้ามีเงินเหลืออีกให้ใช้แก่ผู้รับจำหน่ายคนหลัง หือถ้าไม่มีผู้รับจำหน่ายคนหลังหรือผู้รับจำหน่ายคนหลังรับชำระแล้ว ก็ให้ชำระพเงินที่เหลือ อยู่ขึ้นแก่ผู้ทรงใบรับของคลังสินค้า (ป.พ.พ. มาตรา 792)

ด้านทักษะ+ด้านจิตพิสัย (ปฏิบัติ+ด้านจิตพิสัย) (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 3-4)

15. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 7

16. ใบงานกิจกรรม

ด้านคุณธรรม/จริยธรรม/จรรยาบรรณ/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

(จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 5)

17. ตระหนักถึงความสำคัญของสัญญา รับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลัง และนำมาประยุกต์ใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้หรือการเรี ยนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 4. ผู้สอนให้ผู้เรียนอ่านเอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 7 เรื่อง สัญญา รับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า หน้าที่ 176 ในส่วนของสาระสำคัญ 5. ผู้สอนแจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียน เรื่อง สัญญา รับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า 6. ผู้สอนให้ผู้เรียนบอกความหมายและลักษณะของสัญญา รับขน 2. ช้่นให้ความรู้ (150 นาที) 4. ผู้สอนให้ผู้เรียนเปิดเอกสารประกอบการสอน กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 7 เรื่อง สัญญา รับขน สัญญา ฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า หน้าที่ 176 - 186 พร้อมอธิบายเนื้อหาให้ผู้เรียนฟังทีละหน้า 5. ผู้สอนอธิบายความรู้เพิ่มเติม เรื่อง สัญญา รับ ขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า 6. ผู้สอนเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนถามปัญหา และ ข้อสงสัยจากเนื้อหา โดยครูเป็นผู้อธิบาย เรื่อง สัญญา รับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า	1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 4. ผู้เรียนศึกษาเอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 7 เรื่อง สัญญา รับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า หน้าที่ 176 ในส่วนของสาระสำคัญ 5. ผู้เรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของ การเรียน เรื่อง สัญญา รับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญา เก็บของในคลังสินค้า 6. ผู้เรียนบอกความหมายและลักษณะของสัญญา รับขนตามที่ผู้เรียนเข้าใจ 2. ช้่นให้ความรู้ (150 นาที) 4. ผู้เรียนเปิดเอกสารประกอบการสอนกฎหมาย พณิชย์ หน่วยที่ 7 เรื่อง สัญญา รับขน สัญญาฝาก ทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า หน้าที่ 176 - 186 พร้อมกับจดบันทึกเนื้อหาที่ได้เรียน 5. ผู้เรียนฟังผู้สอนอธิบายความรู้เพิ่มเติม เรื่อง สัญญา รับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของใน คลังสินค้า 6. ผู้เรียนซักถามข้อสงสัยจากเนื้อหาโดยครูเป็นผู้ อธิบายเรื่อง สัญญา รับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บ ของในคลังสินค้า

กิจกรรมการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
3. ชั้นประยุกต์ใช้ (155 นาที) 4. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการทดลองที่ 7 เรื่อง สัญญารับชน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า หน้าที่ 186 5. ผู้สอนทำแบบประเมินผู้เรียนในชั้นเรียน 6. ผู้สอนให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจาก Web Guide หรือหาความรู้เพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต 4. ชั้นสรุปและประเมินผล (30 นาที) 17. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนให้มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 18. ผู้สอนและผู้เรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 7 หน้า 187 19. ผู้สอนให้ผู้เรียนสลับกันตรวจกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน 20. ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ด้วย PowerPoint ที่จัดทำขึ้น (บรรลุลูกประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5) (รวม 360 นาที หรือ 2 คาบเรียน)	3. ชั้นประยุกต์ใช้ (155 นาที) 4. ผู้เรียนทำกิจกรรมการทดลอง ที่ 7 เรื่อง สัญญารับชน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า หน้าที่ 186 5. ผู้เรียนดูแบบประเมินผู้เรียนในชั้นเรียนพร้อมปรับปรุงตัวเอง 6. ผู้สอนให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจาก Web Guide หรือหาความรู้เพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต 4. ชั้นสรุปและประเมินผล (30 นาที) 17. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนเพื่อให้ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 18. ผู้เรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 7 หน้า 187 19. ผู้เรียน สลับ กัน ตรวจ กิจกรรม และแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน 20. ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ด้วย PowerPoint ที่จัดทำขึ้น (บรรลุลูกประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)

งานที่มอบหมายหรือกิจกรรมการวัดผลและประเมินผล

ก่อนเรียน

37. จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนการสอนหน่วยที่ 7
38. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยที่ 7 และให้ความร่วมมือในการเรียน

ขณะเรียน

39. ศึกษา PowerPoint และเอกสารประกอบการสอน 7 เรื่อง สัญญารับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า
40. ชักถามข้อสงสัยระหว่างการเรียนการสอน
41. ปฏิบัติตามแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 7 เรื่อง สัญญารับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า

หลังเรียน

42. สรุปเนื้อหา
43. สลับกันตรวจแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 7

คำถาม

14. บุคคลผู้ทำความตกลงกับผู้ขนส่งเพื่อขนของส่งไปนั้น คือ บุคคลตามข้อใด
15. การฟ้องให้ผู้ขนส่งรับผิดชอบในความเสียหาย หรือ บุกสลาย หรือส่งมอบชักช้า จะต้องฟ้องภายในกำหนดเวลาตามข้อใด

ผลงาน/ชิ้นงาน/ความสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 7 เรื่อง สัญญารับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า

สมรรถนะที่พึงประสงค์

- ผู้เรียนสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ สัญญารับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า
17. วิเคราะห์และตีความหมาย
 18. ตั้งคำถาม
 19. อภิปรายแสดงความคิดเห็นระดมสมอง
 20. การประยุกต์ความรู้สู่งานอาชีพ

สมรรถนะการปฏิบัติงานอาชีพ

- ทำสัญญาฝากทรัพย์

สมรรถนะการขยายผล

ความสอดคล้อง

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 7 เรื่อง สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า ที่จัดทำขึ้นได้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การทำงาน และสามารถหารายได้ระหว่างการเรียนการสอนช่วยเหลือผู้ปกครองได้ในระดับหนึ่ง

สื่อการเรียนการสอน/การเรียนรู้

สื่อสิ่งพิมพ์

24. เอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)
25. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 7 (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-4)
26. ใบงานกิจกรรม (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-4)
27. แบบประเมินผลงานตามกิจกรรม ใช้ประกอบการสอนชั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 1
28. แบบเฉลยกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้ประกอบในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน และขั้นสรุปและประเมินผล
29. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ใช้ประกอบการสอนชั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 2

สื่อโสตทัศน (ถ้ามี)

5. PowerPoint เรื่อง สัญญารับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า

สื่อของจริง

สัญญารับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)

แหล่งการเรียนรู้

ในสถานศึกษา

9. ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
10. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ศึกษาหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

นอกสถานศึกษา

ผู้ประกอบการ สถานประกอบการ ในท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

การบูรณาการ/ความสัมพันธ์กับวิชาอื่น

13. บูรณาการกับวิชาชีวิตและวัฒนธรรมไทย ด้านการพูด การอ่าน การเขียน และการฝึกปฏิบัติตนทางสังคมด้านการเตรียมความพร้อม ความรับผิดชอบ และความสนใจใฝ่รู้
14. บูรณาการกับวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
15. บูรณาการกับวิชา วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาอาชีพธุรกิจและบริการ

การประเมินผลการเรียนรู้

- หลักการประเมินผลการเรียนรู้

ก่อนเรียน

1. ศึกษาหาความรู้ก่อนการเรียนการสอน

ขณะเรียน

สังเกตการทำงาน

หลังเรียน

2. ตรวจสอบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 7

ผลงาน/ชิ้นงาน/ผลสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 7 เรื่อง สัญญารับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า

รายละเอียดการประเมินผลการเรียนรู้

- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1 อธิบายลักษณะของสัญญาเก็บของในคลังสินค้าได้
 - 16. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 17. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 18. เกณฑ์การให้คะแนน : อธิบายลักษณะของสัญญาเก็บของในคลังสินค้าได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 2 บอกความหมายและลักษณะของสัญญารับขนได้
 - 16. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 17. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 18. เกณฑ์การให้คะแนน : บอกความหมายและลักษณะของสัญญารับขนได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 3 คำนวณวิธีเฉพาะการฝากเงินได้
 - 11. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 12. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 7. เกณฑ์การให้คะแนน : คำนวณวิธีเฉพาะการฝากเงินได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 4 จำแนกประเภทของสัญญารับขนของได้
 - 13. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 14. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 15. เกณฑ์การให้คะแนน : จำแนกประเภทของสัญญารับขนของได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 5 ตระหนักถึงความสำคัญของสัญญารับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลัง และนำมาประยุกต์ใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม
 - 16. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 17. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 18. เกณฑ์การให้คะแนน : ตระหนักถึงความสำคัญของสัญญารับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลัง และนำมาประยุกต์ใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม จะได้ 1 คะแนน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 7

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. สัญญารับขนจะต้องการรับขนส่ง หรือ
2. สัญญารับขนมีบุคคล 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่า อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า
3. การรับขนคนโดยสาร หมายถึง การรับขน รวมถึง
4. สัญญาฝากทรัพย์มีบุคคล 2 ฝ่าย หนึ่งเรียกว่า อีกฝ่ายหนึ่ง
5. ผู้รับฝากทรัพย์มีหน้าที่ที่จะต้อง ที่ฝากไว้ในอารักขาแห่งตนและผู้ฝากก็ย่อมที่จะต้อง มีหน้าที่ ในกรณีที่มีการตกลงกันไว้
6. การฝากเงิน ผู้รับฝากมีสิทธิที่นำเงินฝาก แต่จะต้องคืนเงิน แม้ว่า เงินที่ฝากนั้นจะได้สูญหายไปด้วยเหตุสุดวิสัยก็ตาม
7. เจ้าสำนักโรงแรม หรือ โฮเต็ล หรือสถานที่อื่นทำนองเดียวกันนี้จะต้อง เพื่อความ อย่างไรก็ดี อันเกิดแก่ทรัพย์สินซึ่งคนเดินทางหรือแขกอาศัยได้นำมา
8. เจ้าสำนักโรงแรมมีสิทธิที่จะ เครื่องเดินทางหรือทรัพย์สินอย่างอื่นของคนเดินทาง หรือแขกอาศัยที่เอาไว้ในโรงแรมได้จนกว่าจะได้รับ บรรดาที่ค้างชำระแก่ตนเพื่อ การพักอาศัยหรือการอื่นๆ
9. นายคลังสินค้าสินค้านั้น คือ บุคคลที่ หรือ เป็นทางค้าปลีกของตน
10. ต้องมีใบ ในกรณีที่ผู้ฝากต้องการให้มี

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กาทำหวัข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของสัญญารับขน

ก. เป็นสัญญาฝ่ายเดียว

ข. เป็นสัญญาต่างตอบแทน

ค. เป็นการขนส่งของหรือคนโดยสาร

ง. ต้องมีบำเหน็จสินจ้าง

2. บุคคลผู้ทำความตกลงกับผู้ขนส่งเพื่อขนของส่งไปนั้น คือ บุคคลตามข้อใด

ก. ผู้ส่ง

ข. ผู้ตราส่ง

ค. ผู้ขนส่ง

ง. ถูกเฉพาะข้อ ก. และ ข.

3. ข้อใดคือสินจ้างหรือบำเหน็จที่ผู้ส่งได้จ่ายให้แก่ผู้ขนส่งในการขนส่ง

ก. ค่าเดินทาง

ข. ค่าโดยสาร

ค. ค่าระวางพาหนะ

ง. ค่าสัมภาระ

4. ข้อใดไม่ใช่สิทธิของผู้ขนส่ง

ก. สิทธิที่จะได้รับค่าระวางพาหนะ

ข. สิทธิที่จะเรียกใบกำกับภาษี

ค. สิทธิที่จะยึดหน่วงของไว้เป็นประกันการใช้เงินค่าระวางพาหนะ

ง. สิทธิที่จะนำของไปฝากไว้ ณ สำนักงานฝากทรัพย์

5. การฟ้องให้ผู้ขนส่งรับผิดชอบในความสูญหาย หรือ บุกสลาย หรือส่งมอบชักช้า จะต้องฟ้องภายในกำหนดเวลาตามข้อใด

ก. 6 เดือน นับจากวันที่ส่งมอบ

ข. 1 ปี นับจากวันที่ส่งมอบ

ค. 3 ปี นับจากวันที่ส่งมอบ

ง. 10 ปี นับจากวันที่ส่งมอบ

6. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของสัญญาฝากทรัพย์

ก. เป็นสัญญาที่มีการโอนกรรมสิทธิ์

ข. สมบูรณ์ได้ด้วยการส่งมอบทรัพย์สินที่ฝาก

ค. เป็นสัญญาสองฝ่าย

ง. จะมีค่าบำเหน็จหรือไม่ก็ได้

7. ข้อใดไม่ใช่สิทธิของผู้รับฝาก

ก. มีสิทธิได้รับค่าบำเหน็จตามข้อตกลง

ข. มีสิทธิยึดหน่วยทรัพย์สินที่ฝากจนกว่าจะได้รับเงินบรรดาที่ค้างชำระ

ค. มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายการรักษาทรัพย์สินที่ฝาก

ง. มีสิทธินำทรัพย์สินที่ฝากไปใช้ได้ตามปกติ

8. เจ้าสำนักโรงแรมจะต้องรับผิดชอบในความสูญหายหรือ บอบสลายของเงินตราธนบัตร ตัวเงิน พันธบัตร ใบหุ้นกู้ ประทวนสินค้า อัญมณีของคนเดินทางหรือแขกอาศัย ไรจำนวนที่กฎหมายจำกัดไว้เป็นจำนวนเท่าใด

ก. 1,000 บาท

ข. 3,000 บาท

ค. 5,000 บาท

ง. 10,000 บาท

9. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของสัญญาเก็บของในคลังสินค้า

ก. มีวัตถุประสงค์เป็นเงินหรือสินค้า

ข. มีค่าบำเหน็จในการรับฝาก

ค. เป็นสัญญาสองฝ่าย

ง. ต้องมีใบรับของคลังสินค้าและใบประทวนสินค้า

10. ข้อใดไม่ใช่รายละเอียดในใบประทวนสินค้า

ก. ที่ต้องคลังสินค้า

ข. ค่าบำเหน็จสำหรับเก็บรักษา

ค. ชื่อและสำนักของผู้ฝาก

ง. ค่าเสียหายของสินค้าที่ฝาก

ตอนที่ 3 จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

1. สัญญารับขนมีกี่ประเภท อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. สิทธิและหน้าที่ของผู้ขนส่งมีอะไรบ้าง ให้จำแนกออกเป็นข้อๆ

.....

.....

.....

.....

3. ให้บอกลักษณะสำคัญของการฝากทรัพย์มาเป็นข้อๆ

.....

.....

.....

.....

4. ให้อธิบายวิธีเฉพาะของการฝากเงินมาพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

5. ให้บอกลักษณะสำคัญของสัญญากับของในคลังสินค้ามาเป็นข้อๆ

.....

.....

.....

.....

ใบงานกิจกรรม

ใบงานกิจกรรมที่ 1

แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อสัญญาฉบับน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของ
ในคลังสินค้า กลุ่มละ 1 หัวข้อ หาข้อมูลแล้วให้นำเสนอหน้าชั้นเรียน

แบบประเมินผลการนำเสนอผลงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน (ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา ความถูกต้อง ปฏิภาณในการตอบ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า)				
2	รูปแบบการนำเสนอ				
3	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
4	บุคลิกลักษณะ กิริยา ท่าทางในการพูด น้ำเสียง ซึ่งทำให้ผู้ฟังมีความสนใจ				
รวม					

ผู้ประเมิน.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจนถูกต้อง

3 คะแนน = มีสาระสำคัญครบถ้วนถูกต้อง ตรงตามจุดประสงค์

2 คะแนน = สาระสำคัญไม่ครบถ้วน แต่ตรงตามจุดประสงค์

1 คะแนน = สาระสำคัญไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตามจุดประสงค์

2. รูปแบบการนำเสนอ

3 คะแนน = มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการ นำเสนอที่น่าสนใจ นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและประหยัด

คะแนน = มีเทคนิคการนำเสนอที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ แต่ขาดการประยุกต์ใช้ วัสดุในท้องถิ่น

1 คะแนน = เทคนิคการนำเสนอไม่เหมาะสม และไม่น่าสนใจ

3. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

4. ความสนใจของผู้ฟัง

- 3 คะแนน = ผู้ฟังมากกว่าร้อยละ 90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 2 คะแนน = ผู้ฟังร้อยละ 70-90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 1 คะแนน = ผู้ฟังน้อยกว่าร้อยละ 70 สนใจ และให้ความร่วมมือ

แบบประเมินกระบวนการทำงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

- 1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
- 3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน				
2	การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม				
3	การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4	การประเมินผลและปรับปรุงงาน				
รวม					

ผู้ประเมิน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

- 3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานอย่างชัดเจน
- 2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน
- 1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน

2. การมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม

- 3 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง และตรงตามความสามารถของสมาชิกทุกคน มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ /

อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง

2 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง แต่ไม่ตรงตามความสามารถ และมีสื่อ / อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียงแต่ขาด

การจัดเตรียมสถานที่

1 คะแนน = กระจายงานไม่ทั่วถึงและมีสื่อ / อุปกรณ์ไม่เพียงพอ

3. การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย และตามเวลาที่กำหนด

2 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย แต่ช้ากว่าเวลาที่กำหนด

1 คะแนน = ทำงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย

4. การประเมินผลและปรับปรุงงาน

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนร่วมปรึกษาหารือ ติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงงานเป็นระยะ

2 คะแนน = สมาชิกบางส่วนมีส่วนร่วมปรึกษาหารือ แต่ไม่ปรับปรุงงาน

1 คะแนน = สมาชิกบางส่วนไม่มีส่วนร่วมปรึกษาหารือ และปรับปรุงงาน

เจดยแบบประเมินผลการเรียนรู้

หน่วยที่ 7 สัญญารับขน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. สัญญารับขนจะต้องการรับขนส่ง **ของ** หรือ **คนโดยสาร**
2. สัญญารับขนมีบุคคล 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่า **ผู้ขนส่ง** อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า **ผู้ส่งหรือผู้ตราส่ง**
3. การรับขนคนโดยสาร หมายถึง การรับขน **คน** รวมถึง **สัมภาระ**
4. สัญญาฝากทรัพย์มีบุคคล 2 ฝ่าย หนึ่งเรียกว่า **ผู้ฝาก** อีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า **ผู้รับฝาก**
5. ผู้รับฝากทรัพย์มีหน้าที่ที่จะต้อง **เก็บรักษาทรัพย์สิน** ที่ฝากไว้ในอารักขาแห่งตนและผู้ฝากก็ย่อมที่จะต้อง มีหน้าที่ **จ่ายค่าบำเหน็จ** ในกรณีที่มีการตกลงกันไว้
6. การฝากเงิน ผู้รับฝากมีสิทธิที่นำเงินฝาก **ออกใช้ได้** แต่จะต้องคืนเงิน **ให้ครบจำนวน** แม้ว่า เงินที่ฝากนั้นจะได้สูญหายไปด้วยเหตุสุดวิสัยก็ตาม
7. เจ้าสำนักโรงแรม หรือโฮเต็ล หรือสถานที่อื่นทำนองเดียวกันนี้จะต้อง **รับผิดชอบ** เพื่อความ **สูญหายหรือบุบสลาย** อย่างไรก็ดี อันเกิดแก่ทรัพย์สินซึ่งคนเดินทางหรือแขกอาศัยได้นำมา
8. เจ้าสำนักโรงแรมมีสิทธิที่จะ **ยึดหน่วง** เครื่องเดินทางหรือทรัพย์สินอย่างอื่นของคนเดินทาง หรือแขกอาศัยที่เอาไว้ในโรงแรมได้จนกว่าจะได้รับ **ใช้เงิน** บรรดาที่ค้างชำระแก่ตนเพื่อ การพักอาศัยหรือการอื่นๆ
9. นายคลังสินค้าสินค้านั้น คือ บุคคลที่ **รับทำการเก็บสินค้า** หรือ **บำเหน็จ** เป็นทางค้าปกติของตน
10. ต้องมีใบ **รับของคลังสินค้าและใบประทวนสินค้า** ในกรณีที่ผู้ฝากต้องการให้มี

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กากับหัวข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ก

2. ဒ

3. ဂ

4. ဗ

5. ဗ

6. ဂ

7. ဒ

8. ဂ

9. ဂ

10. ဒ

ตอนที่ 3 จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

1. สัญญารับขณมีกี่ประเภท อะไรบ้าง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้แบ่งสัญญารับขณออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- 1 การรับขณของ หมายถึง การรับขณสิ่งของ สินค้าต่างๆ
- 2 การรับขณคนโดยสาร หมายถึง การรับขณคนรวมถึงสัมภาระ

2. สิทธิและหน้าที่ของผู้นส่งมีอะไรบ้าง ให้จำแนกออกเป็นข้อๆ

1 สิทธิของผู้นส่ง

- 1.1 สิทธิที่จะได้ค่าระหว่างพาหนะและอุปกรณ์แห่งค่าระหว่างพาหนะนั้น (ป.พ.พ. มาตรา 610, 611)
- 1.2 สิทธิจะเรียกใบกำกับของ (ป.พ.พ. มาตรา 612)
- 1.3 สิทธิที่จะยึดหน่วงเอาของไว้เป็นประกันการใช้เงินค่าระหว่างพาหนะและอุปกรณ์ (ป.พ.พ. มาตรา 630)
- 1.4 สิทธิที่จะนำของไปฝากไว้ ณ สำนักงานฝากทรัพย์ หรือขายทอดตลาดของนั้นในกรณีหาตัวผู้รับตราส่งไม่พบ หรือผู้รับตราส่งไม่ยอมรับของนั้น (ป.พ.พ. มาตรา 631)

2 หน้าที่ของผู้นส่ง

- 2.1 ต้องส่งของไปยังจุดหมายตามข้อตกลงในสัญญา
- 2.2 ต้องออกใบตราส่งให้แก่ผู้ส่ง หรือตราส่ง ในกรณี ผู้ส่ง หรือผู้ตราส่งร้องขอ (ป.พ.พ. มาตรา 613)
- 2.3 ต้องดูแลรักษาและรับผิดชอบของที่ส่งมอบหมายให้นำไปส่งได้เกิดการสูญหาย บุกสลาย (ป.พ.พ. มาตรา 616)
- 2.4 ต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้นส่งคนอื่นในกรณีของที่ส่งนั้นสูญหาย บุกสลาย หรือส่งล่าช้า โดยมีผู้นส่งหลายคนหลายทอด (ป.พ.พ มาตรา 618)
- 2.5 ต้องบอกกล่าวแก่ผู้รับตราส่งเมื่อของถึงเพื่อให้ผู้รับตราส่งมารับของ (ป.พ.พ. มาตรา 622)
- 2.6 ต้องบอกกล่าวไปยังผู้ส่งในกรณีที่หาตัวผู้รับตราส่งไม่พบ หรือผู้รับตราส่งบอกปิดไม่ยอมรับมอบของนั้น (ป.พ.พ. มาตรา 631)

3. ให้บอกลักษณะสำคัญของการฝากทรัพย์มาเป็นข้อๆ

จากมาตรา 657 สัญญาฝากทรัพย์มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

- 1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ฝาก อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้รับฝาก
- 2 มีวัตถุแห่งสัญญาเป็นทรัพย์สินและเป็นทรัพย์สินที่มีรูปร่างเท่านั้น
- 3 ไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์ การสิทธิในทรัพย์สินยังเป็นของผู้ฝาก แต่ถ้าเป็นการฝากเงินมีการโอนกรรมสิทธิ์แต่เวลาส่งคืนต้องส่งคืนให้ครบตามจำนวน
- 4 เป็นสัญญาที่สมบูรณ์ได้ด้วยการส่งมอบทรัพย์สินที่ฝากให้แก่ผู้รับฝาก

5 ผู้รับฝากจะต้องเก็บรักษาทรัพย์สินที่ฝากไว้ในอารักขาแห่งตน

6 สัญญาฝากทรัพย์สินจะมีค่าบำเหน็จหรือค่าฝากหรือไม่อยู่ที่ข้อตกลงของคู่กรณี

4. ให้อธิบายวิธีเฉพาะของการฝากเงินมาพอสังเขป

การฝากเงินถือว่าเป็นการฝากทรัพย์สินอย่างหนึ่ง แต่มีข้อแตกต่างจากการฝากทรัพย์สินโดยทั่วไปดังนี้

1 การฝากเงิน ผู้ฝากไม่ต้องส่งคืนเงินตราอันเดียวกับที่ฝาก แต่จะต้องคืนเงินให้ครบจำนวน

(ป.พ.พ. มาตรา 672)

2 การฝากเงิน ผู้รับฝากมีสิทธิที่จะนำเงินซึ่งฝากนั้นออกใช้ได้ แต่จะต้องคืนเงินให้ครบจำนวน แม้ว่าเงินที่ฝากนั้นจะสูญหายไปด้วยเหตุสุดวิสัยก็ตาม (ป.พ.พ. มาตรา 672 วรรคสอง)

5. ให้บอกลักษณะสำคัญของสัญญากับของในคลังสินค้านี้เป็นข้อๆ

จากมาตรา 770 สัญญาเก็บของในคลังสินค้ามีลักษณะสำคัญดังนี้

1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้ฝาก อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า นายคลังสินค้า

2 มีวัตถุแห่งสัญญาเป็นสินค้า

3 มีค่าบำเหน็จในการรับฝาก

4 ต้องมีใบรับของคลังสินค้าและใบประทวนสินค้าในกรณีที่ผู้ฝากต้องการซึ่งใบรับของคลังสินค้า และใบประทวนสินค้านั้นจะต้องมีเลขลำดับตรงกันกับเลขในต้นขั้วโดยมีการลงลายมือชื่อของนายคลังสินค้า และต้องมีรายละเอียดดังจะกล่าวต่อไปนี้

(1) ชื่อหรือยี่ห้อและสำนักของผู้ฝาก

(2) ที่ตั้งคลังสินค้า

(3) ค่าบำเหน็จสำหรับเก็บรักษา

(4) สภาพของสินค้าที่เก็บรักษา

(5) สถานที่และวันออกใบรับของคลังสินค้าและประทวนสินค้านั้น

(6) ถ้าได้กำหนดกันไว้ว่าให้เก็บสินค้าไว้ชั่วเวลาใด ให้แจ้งกำหนดนั้นด้วย

(7) ถ้าของที่เก็บรักษามีประกันภัย ให้แสดงจำนวนเงินที่ประกันภัยกำหนด เวลาที่ประกันภัย และชื่อหรือยี่ห้อของผู้รับประกันภัยด้วย

บันทึกหลังการสอน

หน่วยที่ 7 สัญญารับชน สัญญาฝากทรัพย์ สัญญาเก็บของในคลังสินค้า

ผลการใช้แผนการเรียนรู้

1. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. สามารถนำไปใช้ปฏิบัติการสอนได้ครบตามกระบวนการเรียนการสอน
3. สื่อการสอนเหมาะสมดี

ผลการเรียนของนักเรียน

16. นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจใฝ่รู้ เข้าใจในบทเรียน อภิปรายตอบคำถามในกลุ่ม และร่วมกันปฏิบัติใบงานที่ได้รับมอบหมาย
17. นักเรียนกระตือรือร้นและรับผิดชอบในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จทันเวลาที่กำหนด
18. นักเรียนทำสัญญาฝากทรัพย์ได้

ผลการสอนของครู

1. สอนเนื้อหาได้ครบตามหลักสูตร
2. แผนการสอนและวิธีการสอนครอบคลุมเนื้อหาการสอนทำให้ผู้สอนสอนได้อย่างมั่นใจ
3. สอนได้ทันตามเวลาที่กำหนด

แผนการจัดการเรียนรู้/แผนการเรียนรู้ภาคทฤษฎี

	แผนการจัดการเรียนรู้/การเรียนรู้ภาคทฤษฎี	หน่วยที่ 8
	ชื่อวิชา กฎหมายพาณิชย์	สอนสัปดาห์ที่ 15 - 16
	ชื่อหน่วย สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า	คาบรวม 48
ชื่อเรื่อง สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า		จำนวนคาบ 6
หัวข้อเรื่อง ด้านความรู้ 33. ลักษณะของสัญญาตัวแทน 34. สัญญาตัวแทนและสัญญานายหน้า 35. ความหมายของหนี้ ด้านทักษะ 36. การระงับสิ้นไปแห่งสัญญา ด้านจิตพิสัย 37. ความรับผิดชอบของตัวการและตัวแทน ด้านคุณธรรม จริยธรรม 38. วางหลักการสิทธิและหน้าที่ของสัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า เพื่อให้เกิดความยุติธรรมต่อสังคมมากที่สุด สาระสำคัญ สัญญาตัวแทนเป็นสัญญาที่ตัวแทนมีอำนาจทำการแทนตัวการและตกลงที่จะทำการนั้นแทนตัวการภายใต้คำสั่งของตัวการ โดยปกติแล้วสัญญาตัวแทนไม่มีแบบเพียงตกลงกันด้วยวาจาที่สมบูรณ์การตั้งตัวแทนนี้อาจตั้งโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายก็ได้ ตัวแทนมี 2 ประเภท คือ ตัวแทนที่รับ มอบอำนาจเฉพาะการ และตัวแทนที่รับมอบอำนาจทั่วไป ส่วนสัญญานายหน้านั้น คือ สัญญาที่นายหน้าเป็นคนกลางที่ช่วยชี้ช่องให้บุคคล 2 ฝ่าย ได้เข้าทำสัญญากัน หรือจัดการให้บุคคล 2 ฝ่ายได้ทำสัญญากัน นายหน้าจะได้รับบำเหน็จตามข้อตกลงในสัญญา สมรรถนะอาชีพประจำหน่วย - แสดงความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบของนายหน้า		

คำศัพท์สำคัญ

ความหมายของคำตั้งหรือคำแนะนำ

ตัวแทนเซต

บุคคลใดเซตบุคคลอีกคนหนึ่งออกแสดงให้เป็นตัวแทนของตน หรือรู้อยู่แล้วแต่ยอมให้บุคคลอีกคนหนึ่งเซตตัวเองออกแสดงเป็นตัวแทนของตน บุคคลผู้นั้นจะต้องรับผิดชอบบุคคลภายนอกผู้สุจริต เสมือนหนึ่งว่าบุคคลอีกคนนั้นเป็นตัวแทนของตน (ป.พ.พ. มาตรา 821)

จุดประสงค์การสอน/การเรียนรู้

จุดประสงค์ทั่วไป / บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

32. เพื่อให้มีความรู้เรื่องการแปลความหมายของวิทยาศาสตร์และฟิสิกส์ (ด้านความรู้)
33. เพื่อให้มีความรู้เรื่องหลักการอธิบายหน่วยของปริมาณต่างๆ (ด้านความรู้)
34. เพื่อให้มีทักษะเขียนสัญลักษณ์แทนปริมาณเวกเตอร์ (ด้านทักษะ)
35. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงการเลือกผลลัพธ์ของการรวมปริมาณเวกเตอร์ (ด้านจิตพิสัย)
36. เพื่อวางหลักการสิทธิและหน้าที่ของสัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า เพื่อให้เกิดความยุติธรรมต่อสังคมมากที่สุด (ด้านคุณธรรม จริยธรรม)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม / บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

32. บอกความหมายและลักษณะของสัญญาตัวแทนได้ (ด้านความรู้)
33. บอกความแตกต่างระหว่างสัญญาตัวแทนและสัญญานายหน้าได้ (ด้านความรู้)
34. สาธิตการระงับสิ้นไปแห่งสัญญาตัวแทนได้ (ด้านทักษะ)
35. อภิปรายความรับผิดชอบของตัวการและตัวแทนต่อบุคคลภายนอกได้ (ด้านจิตพิสัย)
36. วางหลักการสิทธิและหน้าที่ของสัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า เพื่อให้เกิดความยุติธรรมต่อสังคมมากที่สุด (ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง)

เนื้อหาสาระการสอน/การเรียนรู้

• ด้านความรู้(ทฤษฎี)

หน่วยที่ 8 สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า

1. ความหมายและลักษณะของสัญญาตัวแทน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 797 บัญญัติว่า “อันว่าสัญญาตัวแทนนั้น คือ สัญญาซึ่งให้บุคคลคนหนึ่ง เรียกตัวแทน มีอำนาจทำการแทนบุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าตัวการ และตกลงจะทำการดั่งนั้น”

จากมาตรา 797 สัญญาตัวแทนมีลักษณะสำคัญดังนี้

- 1.1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่าตัวแทน อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่าตัวการ
- 1.2 โดยปกติสัญญาตัวแทนไม่มีแบบอยู่กับการตกลงกันของตัวแทนกับตัวการ แต่กฎหมายได้วาง

หลักเกณฑ์ไว้ว่า กิจการใดกฎหมายบังคับให้ต้องทำตามแบบ

- 1.3 ต้องมีวัตถุประสงค์ของสัญญาที่ชอบด้วยกฎหมาย
- 1.4 การแต่งตั้งตัวแทนนั้นอาจแต่งตั้งโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายก็ได้

2. ประเภทของตัวแทน

ตัวแทนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 2.1 ตัวแทนรับมอบอำนาจเฉพาะการ คือตัวแทนที่รับมอบอำนาจให้ทำกิจการเฉพาะอย่างเท่านั้น
- 2.2 ตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไป คือ ตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจให้ทำกิจการได้ทุกอย่างเว้นแต่กิจการดังต่อไปนี้

- (1) ขายหรือจำนองอสังหาริมทรัพย์
- (2) ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์กว่า 3 ปีขึ้นไป
- (3) ให้
- (4) ประนีประนอมยอมความ
- (5) ยื่นฟ้องต่อศาล
- (6) มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการพิจารณา (ป.พ.พ. มาตรา 801)

3. หน้าที่และความรับผิดชอบของตัวแทนต่อตัวการ

- 3.1 ต้องทำตามคำสั่งของตัวการ (ป.พ.พ. มาตรา 807)
- 3.2 ต้องทำการด้วยตนเอง (ป.พ.พ. มาตรา 808)
- 3.3 ต้องแจ้งความเป็นไปของการที่ได้มอบหมายอันพอสมควรแก่เหตุให้แก่ตัวการทราบ

เมื่อตัวการมีความประสงค์จะทราบ (ป.พ.พ. มาตรา 809)

3.4 ต้องส่งเงินและทรัพย์สินอย่างอื่นบรรดาที่ตัวแทนได้รับไว้เกี่ยวกับการเป็นตัวแทนนั้นให้แก่ตัวการทั้งสิ้น (ป.พ.พ. มาตรา 810)

- 3.5 ต้องเสียดอกเบี้ยให้แก่ตัวการ (ป.พ.พ. มาตรา 811)
- 3.6 ต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างใดๆ (ป.พ.พ. มาตรา 812)
- 3.7 ต้องแถลงบัญชีเมื่อการเป็นตัวแทนนั้นได้สิ้นสุดลง (ป.พ.พ. มาตรา 809 ตอนท้าย)

3.8 ต้องจัดการอันสมควรทุกอย่างเพื่อปกป้องรักษาประโยชน์ของตัวการ (ป.พ.พ. มาตรา 828)

4. หน้าที่และความรับผิดชอบของตัวการต่อตัวแทน

4.1 ต้องจ่ายเงินทดรองให้แก่ตัวแทนตามจำนวนที่จำเป็น (ป.พ.พ. มาตรา 815)

4.2 ต้องจ่ายดอกเบี้ยในเงินที่ตัวแทนได้ทอรองจ่ายไปด้วยเหตุจำเป็นให้แก่ตัวแทน นับจากวันที่ตัวแทนได้ออกเงินนั้นไป (ป.พ.พ. มาตรา 816)

4.3 ต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่ตัวแทนได้เสียหายอย่างใดๆ อันมิใช่ความผิดของตัวแทนเพราะได้จัดทำกิจการของตัวการนั้น (ป.พ.พ. มาตรา 816 วรรคสาม)

4.4 ต้องจ่ายเงินบำเหน็จแก่ตัวแทนถ้าในสัญญามีข้อตกลงในเรื่องของค่าบำเหน็จ (ป.พ.พ. มาตรา 817)

5. ตัวแทนช่วง

ตัวแทนย่อมสามารถที่จะแต่งตั้งตัวแทนช่วงได้ถ้าได้รับมอบอำนาจจากตัวการ เมื่อได้รับมอบอำนาจเช่นนั้นแล้วตัวแทนช่วงย่อมจะต้องรับผิดชอบโดยตรงต่อตัวการ และตัวการก็จะต้องรับผิดชอบโดยตรงต่อตัวแทนช่วงเช่นกัน (ป.พ.พ. มาตรา 814)

6. ตัวแทนเชิด

บุคคลใดเชิดบุคคลอีกคนหนึ่งออกแสดงให้เป็นตัวแทนของตน หรือรู้อยู่แล้วแต่ยอมให้บุคคลอีกคนหนึ่งเชิดตัวเองออกแสดงเป็นตัวแทนของตน บุคคลผู้นั้นจะต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกผู้สุจริต เสมือนหนึ่งว่าบุคคลอีกคนนั้นเป็นตัวแทนของตน (ป.พ.พ. มาตรา 821)

7. ความรับผิดชอบของตัวการและตัวแทนต่อบุคคลภายนอก

7.1 ตัวการย่อมมีความผูกพันต่อบุคคลภายนอกในกิจการทั้งหลายอันตัวแทนหรือตัวแทนช่วงได้ทำไปภายในขอบอำนาจแห่งการเป็นตัวแทน (ป.พ.พ. มาตรา 820)

7.2 ถ้าตัวแทนทำการอันใดเกินอำนาจตัวแทนแต่ในทางปฏิบัติของตัวการทำให้บุคคลภายนอกมีมูลเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการอันนั้นอยู่ภายในขอบอำนาจของตัวแทน ตัวการจะต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกผู้สุจริต (ป.พ.พ. มาตรา 822)

7.3 ถ้าตัวแทนกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยปราศจากอำนาจ การนั้นย่อมไม่ผูกพันตัวการ (ป.พ.พ. มาตรา 823)

7.4 ตัวแทนคนใดทำสัญญาแทนตัวการที่อยู่ต่างประเทศและมีภูมิลำเนาในต่างประเทศ ตัวแทนคนนั้นจะต้องรับผิดชอบตามสัญญานั้นเอง (ป.พ.พ. มาตรา 824)

8. ความระงับสิ้นไปแห่งสัญญาตัวแทน

สัญญาตัวแทนย่อมระงับลงได้ด้วยเหตุดังต่อไปนี้

8.1 การถอนตัวแทนหรือตัวแทนบอกเลิกสัญญา (ป.พ.พ. มาตรา 826)

8.2 เมื่อตัวแทนหรือตัวการฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตาย (ป.พ.พ. มาตรา 828)

8.3 เมื่อตัวแทนทำกิจการสำเร็จลงตามข้อตกลงในสัญญาแล้ว

9. ความหมายและลักษณะของสัญญานายหน้า

นายหน้ามีสิทธิจะได้รับค่าใช้จ่ายที่ได้เสียไปก็ต่อเมื่อได้ตกลงกันไว้เช่นนั้น ความข้อนี้ท่านให้ใช้บังคับแม้ถึงว่าสัญญาจะมีได้ทำกันสำเร็จ”

จากมาตรา 845 สัญญานายหน้ามีลักษณะดังนี้

9.1 นายหน้า คือคนกลางที่ช่วยชี้ช่องให้บุคคล 2 ฝ่าย ได้เข้าทำสัญญากัน หรือจัดการให้บุคคล 2 ฝ่ายได้ทำสัญญากัน

9.2 กฎหมายไม่ได้กำหนดแบบของสัญญานายหน้าไว้ สัญญานายหน้าจึงสมบูรณ์ได้ด้วยการตกลงกันด้วยวาจา

9.3 ต้องมีวัตถุประสงค์ของสัญญาที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชน

9.4 นายหน้ามีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือค่าใช้จายที่ได้เสียไปเพราะการเป็นนายหน้านั้นตามข้อตกลงในสัญญา

10. สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของนายหน้า

10.1 มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จเมื่อได้ชี้ช่องทางหรือจัดการให้ทำสัญญาสำเร็จลง (ป.พ.พ. มาตรา 845 วรรคแรก)

10.2 มีสิทธิที่จะได้รับค่าใช้จ่ายที่เสียไปจากการเป็นนายหน้า (ป.พ.พ. มาตรา 845 วรรคสอง)

10.3 ถ้ากิจการที่ได้มอบหมายแก่นายหน้านั้น โดยพฤติการณ์เป็นที่คาดหมายได้ว่ามีค่าบำเหน็จ ก็ให้ถือว่ามีการตกลงกันโดยปริยายว่ามีค่าบำเหน็จนายหน้า (ป.พ.พ. มาตรา 846 วรรคแรก)

10.4 ค่าบำเหน็จนั้นถ้าไม่ได้กำหนดจำนวนกันไว้ ให้ถือว่าได้มีความตกลงกันเป็นจำนวนตามธรรมเนียม (ป.พ.พ. มาตรา 846 วรรคสอง)

10.5 นายหน้าไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือได้ชดใช้ค่าใช้จ่ายที่ได้เสียไปถ้านายหน้าได้ทำการให้แก่บุคคลภายนอกหรือได้รับคำมั่นจากบุคคลภายนอกนั้นว่าจะให้ค่าบำเหน็จอันไม่ควรแก่นายหน้าผู้กระทำการโดยสุจริต ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนต่อหน้าที่ของตน (ป.พ.พ. มาตรา 847)

10.6 นายหน้าไม่ต้องรับผิดชอบไปถึงการชำระหนี้ตามสัญญาซึ่งได้ทำต่อกันเพราะตนเป็นสื่อเว้นแต่จะไม่ได้บอกชื่อของฝ่ายหนึ่งให้รู้ถึงอีกฝ่ายหนึ่ง (ป.พ.พ. มาตรา 848)

10.7 นายหน้าไม่มีอำนาจรับเงินหรือรับชำระหนี้อันพึงจะชำระตามสัญญานั้นแทนผู้เป็นคู่สัญญา (ป.พ.พ. มาตรา 849)

ด้านทักษะ+ด้านจิตพิสัย (ปฏิบัติ+ด้านจิตพิสัย) (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 3-4)

18. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 8

19. ใบงานกิจกรรม

ด้านคุณธรรม/จริยธรรม/จรรยาบรรณ/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

(จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 5)

20. วางหลักการสิทธิและหน้าที่ของสัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า เพื่อให้เกิดความยุติธรรมต่อสังคมมากที่สุด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนหรือการเรียนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
1. ชำนาญเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 4. ผู้สอนจัดเตรียมเอกสาร พร้อมกับแนะนำวิธีการให้คะแนนและวิธีการเรียน หน่วยที่ 8 เรื่อง สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า 5. ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยเรียนที่ 8 เรื่อง สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้าและขอให้ผู้เรียนร่วมกันทำกิจกรรมการเรียนรู้การสอน 6. ผู้สอนให้ผู้เรียนสาธิตการระงับสิ้นไปแห่งสัญญาตัวแทนพร้อมให้เหตุผลประกอบ 2. ชำนาญให้ความรู้ (150 นาที) 4. ผู้สอนแนะนำวิธีการใช้บทเรียน Power Point กับเอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 8 เรื่อง สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า 5. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนถามปัญหา และข้อสงสัยจากเนื้อหา โดยครูเป็นผู้ตอบปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน เรื่อง สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า 6. ผู้สอนให้ผู้เรียนตั้งคำถามที่ได้จากการเรียนการสอนคนละ 1 ข้อ และเรียกเพื่อนตอบ	1. ชำนาญเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 4. ผู้เรียนเตรียมอุปกรณ์และฟังครูผู้สอนแนะนำวิธีการให้คะแนนและวิธีการเรียน หน่วยที่ 8 เรื่อง สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า 5. ผู้เรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยเรียนที่ 8 เรื่อง สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า 6. ผู้เรียนสาธิตการระงับสิ้นไปแห่งสัญญาตัวแทนโดยขอคำแนะนำจากผู้สอนหรือศึกษาจากเอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ 2. ชำนาญให้ความรู้ (150 นาที) 4. ผู้เรียนศึกษาบทเรียน Power Point ประกอบกับเอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 8 เรื่อง สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า 5. ผู้เรียนซักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้น ในเรื่องสัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า 6. ผู้เรียนตั้งคำถามคนละ 1 ข้อ พร้อมเรียกเพื่อนตอบ

กิจกรรมการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
3. ชั้นประยุกต์ใช้ (155 นาที) 11. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำใบงานกิจกรรมหน่วยที่ 8 เรื่อง สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า 12. ผู้สอนให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตหรือแหล่งความรู้ต่างๆ 4. ขั้นสรุปและประเมินผล (30 นาที) 21. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนให้มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 22. ผู้สอนและผู้เรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 8 หน้า 201 23. ผู้สอนให้ผู้เรียนสลับกันตรวจกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน 24. ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ด้วย PowerPoint ที่จัดทำขึ้น (บรรลุดุจดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5) (รวม 360 นาที หรือ 2 คาบเรียน)	3. ชั้นประยุกต์ใช้ (155 นาที) 11. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำใบงานกิจกรรมหน่วยที่ 8 เรื่อง สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า 12. ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตหรือแหล่งความรู้ต่างๆ 4. ขั้นสรุปและประเมินผล (30 นาที) 21. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนเพื่อให้ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 22. ผู้เรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 8 หน้า 201 23. ผู้เรียนสลับกันตรวจกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน 24. ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ด้วย PowerPoint ที่จัดทำขึ้น (บรรลุดุจดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)

งานที่มอบหมายหรือกิจกรรมการวัดผลและประเมินผล

ก่อนเรียน

44. จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนการสอนหน่วยที่ 8
45. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยที่ 8 และให้ความร่วมมือในการเรียน

ขณะเรียน

46. ศึกษา PowerPoint และเอกสารประกอบการสอน 8 เรื่อง สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า
47. ชักถามข้อสงสัยระหว่างการเรียนการสอน
48. ปฏิบัติตามแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 8 เรื่อง สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า

หลังเรียน

49. สรุปเนื้อหา
50. สลับกันตรวจแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 8

คำถาม

16. เงินบำเหน็จนั้นถ้าในสัญญาไม่มีข้อตกลงให้จ่ายกันเมื่อใด ตัวการจะต้องจ่ายให้แก่ตัวแทนเมื่อใด
17. นายหน้าจะมีสิทธิ์ได้รับบำเหน็จเมื่อใด
18. สัญญาซึ่งให้บุคคลหนึ่งมีอำนาจทำการแทนบุคคลอีกคนหนึ่งเป็นสัญญาตามข้อใด

ผลงาน/ชิ้นงาน/ความสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 1 เรื่อง สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า

สมรรถนะที่พึงประสงค์

ผู้เรียนสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า

21. วิเคราะห์และตีความหมาย
22. ตั้งคำถาม
23. อภิปรายแสดงความคิดเห็นระดมสมอง
24. การประยุกต์ความรู้สู่งานอาชีพ

สมรรถนะการปฏิบัติงานอาชีพ

- แสดงความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบของนายหน้า

สมรรถนะการขยายผล

ความสอดคล้อง

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 8 เรื่อง สัญญาตัวแทน สัญณานายหน้าที่จัดทำขึ้นได้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ สัญญาตัวแทน สัญณานายหน้าทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การทำงาน และสามารถหารายได้ระหว่างการเรียนการสอนช่วยเหลือผู้ปกครองได้ในระดับหนึ่ง

สื่อการเรียนการสอน/การเรียนรู้

สื่อสิ่งพิมพ์

30. เอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)
31. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 8 (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-4)
32. ใบงานกิจกรรม (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-4)
33. แบบประเมินผลงานตามกิจกรรม ใช้ประกอบการสอนชั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 1
34. แบบเฉลยกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้ประกอบในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน และขั้นสรุปและประเมินผล
35. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ใช้ประกอบการสอนชั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 2

สื่อโสตทัศน (ถ้ามี)

6. PowerPoint สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า

สื่อของจริง

- สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1- 5)

แหล่งการเรียนรู้

ในสถานศึกษา

11. ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
12. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ศึกษาหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

นอกสถานศึกษา

ผู้ประกอบการ สถานประกอบการ ในท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

การบูรณาการ/ความสัมพันธ์กับวิชาอื่น

16. บูรณาการกับวิชาชีวิตและวัฒนธรรมไทย ด้านการพูด การอ่าน การเขียน และการฝึกปฏิบัติตนทางสังคมด้านการเตรียมความพร้อม ความรับผิดชอบ และความสนใจใฝ่รู้
17. บูรณาการกับวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
18. บูรณาการกับวิชา วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาอาชีพธุรกิจและบริการ

การประเมินผลการเรียนรู้

- หลักการประเมินผลการเรียนรู้

ก่อนเรียน

1. ศึกษาหาความรู้ก่อนการเรียนการสอน

ขณะเรียน

สังเกตการทำงาน

หลังเรียน

2. ตรวจสอบแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 8

ผลงาน/ชิ้นงาน/ผลสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 8 เรื่อง สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า

รายละเอียดการประเมินผลการเรียนรู้

- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1 บอกความหมายและลักษณะของสัญญาตัวแทนได้
 - 19. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 20. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 21. เกณฑ์การให้คะแนน : บอกความหมายและลักษณะของสัญญาตัวแทนได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 2 บอกความแตกต่างระหว่างสัญญาตัวแทนและสัญญานายหน้าได้
 - 19. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 20. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 21. เกณฑ์การให้คะแนน : บอกความแตกต่างระหว่างสัญญาตัวแทนและสัญญานายหน้าได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 3 สาธิตการระงับสิ้นไปแห่งสัญญาตัวแทนได้
 - 13. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 14. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 8. เกณฑ์การให้คะแนน : สาธิตการระงับสิ้นไปแห่งสัญญาตัวแทนได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 4 อภิปรายความรับผิดชอบของตัวการและตัวแทนต่อนุคคลภายนอกได้
 - 16. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 17. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 18. เกณฑ์การให้คะแนน : อภิปรายความรับผิดชอบของตัวการและตัวแทนต่อนุคคลภายนอกได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 5 วางหลักการสิทธิและหน้าที่ของสัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า เพื่อให้เกิดความยุติธรรมต่อสังคมมากที่สุด
 - 19. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 20. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 21. เกณฑ์การให้คะแนน : วางหลักการสิทธิและหน้าที่ของสัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า เพื่อให้เกิดความยุติธรรมต่อสังคมมากที่สุด จะได้ 2 คะแนน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 8

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. สัญญาตัวแทน คือ สัญญาซึ่งให้บุคคลหนึ่ง เรียกว่าตัวแทน มีอำนาจ
บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าและตกลงจะทำการดังนี้
2. การแต่งตั้งตัวแทนนั้นอาจแต่งตั้งโดย หรือโดย
ก็ได้
3. สัญญาตัวแทนมี ประเภท คือ
4. ตัวแทนต้องทำการด้วยตนเอง เว้นแต่จะมีอำนาจใช้ ทำการได้
5. ตัวแทนต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ดี เพราะ
ของตัวแทน หรือ เพราะ หรือของการเป็นตัวแทน
6. ตัวการต้องจ่าย แก่ตัวแทนถ้าในสัญญามีข้อตกลงในเรื่องของ
.....
7. ตัวแทนช่วงย่อมจะต้องรับผิดชอบโดยตรงต่อ และ
ก็จะต้องรับผิดชอบโดยตรงต่อตัวแทนช่วงเช่นกัน
8. คือ คนกลางที่ช่วยชี้ช่องให้บุคคล 2 คน ได้เข้าทำสัญญากัน
หรือ ได้ทำสัญญากัน
9. นายหน้ามีสิทธิที่จะได้รับ เมื่อได้ชี้ช่องทาง หรือจัดการให้ทำ
สัญญากันสำเร็จลง
10. นายหน้าไม่มีอำนาจรับ หรือรับ อันจะพึงชำระ
ตามสัญญานั้นแทนผู้เป็นคู่สัญญา

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กากับหัวข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของสัญญาตัวแทน

ก. เป็นสัญญาสองฝ่าย

ข. ไม่จำเป็นต้องทำตามแบบเสมอไป

ค. ต้องมีวัตถุประสงค์ของสัญญาที่ชอบด้วยกฎหมาย

ง. การแต่งตั้งตัวแทนต้องชัดแจ้งเสมอจะแต่งตั้งโดยปริยายไม่ได้

2. ข้อใดคือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจให้ทำการแทนตัวการได้ทุกอย่าง

ก. ตัวแทนรับมอบอำนาจเฉพาะทาง

ข. ตัวแทนรับมอบอำนาจเฉพาะการ

ค. ตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไป

ง. ตัวแทนรับมอบอำนาจเสรี

3. ข้อใดคือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจจากตัวการให้ทำการเฉพาะอย่าง

ก. ตัวแทนรับมอบอำนาจเฉพาะทาง

ข. ตัวแทนรับมอบอำนาจเฉพาะการ

ค. ตัวแทนรับมอบอำนาจเฉพาะอย่าง

ง. ตัวแทนรับมอบอำนาจเสรี

4. ข้อใดไม่เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของตัวแทนต่อตัวการ

ก. ต้องทำตามคำสั่งของตัวการ

ข. ต้องทำด้วยตนเอง

ค. ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นเพราะเหตุสุดวิสัย

ง. ต้องแถลงบัญชีเมื่อการเป็นตัวแทนนั้นได้สิ้นสุดลง

5. เงินบำเหน็จนั้นถ้าในสัญญาไม่มีข้อตกลงให้จ่ายกันเมื่อใด ตัวการจะต้องจ่ายให้แก่ตัวแทนเมื่อใด

ก. ทุกสิ้นเดือน

ข. เมื่อเริ่มต้นทำสัญญาตัวแทน

ค. เมื่อการเป็นตัวแทนได้สิ้นสุดลง

ง. เมื่อใดก็ได้ที่ตัวการพร้อมจ่าย

6. ข้อใดที่ไม่ทำให้สัญญาตัวแทนระงับลง

ก. ตัวการตาย

- ข. ตัวการเป็นคนล้มละลาย
- ค. ตัวแทนตกเป็นคนที่ไร้ความสามารถ
- ง. ตัวแทนตกเป็นคนที่เสมือนไร้ความสามารถ

7. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของสัญญานายหน้า

- ก. ต้องทำเป็นหนังสือเสมอ
- ข. ตกลงด้วยวาจาก็สมบูรณ์ได้
- ค. เป็นสัญญาสองฝ่าย
- ง. มีวัตถุประสงค์ที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย

8. นายหน้าจะมีสิทธิ์ได้รับบำเหน็จเมื่อใด

- ก. เมื่อได้ชี้ช่องทางให้แก่บุคคลสองฝ่ายเข้าทำสัญญากันสำเร็จ
- ข. เมื่อได้จัดการให้บุคคลสองฝ่ายได้ทำสัญญากันสำเร็จลง
- ค. เมื่อได้เข้าทำสัญญาแทนให้แก่บุคคลฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้สำเร็จลง
- ง. ถูกเฉพาะข้อ ก. และ ข.

9. ข้อใดที่นายหน้าไม่มีอำนาจกระทำ

- ก. รับเงินหรือรับชำระหนี้อันจะพึงชำระตามสัญญาแทนคู่สัญญา
- ข. รับค่าบำเหน็จ
- ค. รับค่าใช้จ่ายที่ได้เสียไปจากการเป็นนายหน้าตามข้อตกลงในสัญญา
- ง. ถูกทุกข้อ

10. สัญญาซึ่งให้บุคคลหนึ่งมีอำนาจทำการแทนบุคคลอีกคนหนึ่งเป็นสัญญาตามข้อใด

- ก. สัญญาตัวแทน
- ข. สัญญานายหน้า
- ค. สัญญาต่างตอบแทน
- ง. ถูกเฉพาะข้อ ก. และ ข.

ตอนที่ 3 จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

1. ให้อธิบายลักษณะของสัญญาตัวแทนมาเป็นข้อๆ

.....

.....

.....

.....

2. สัญญาตัวแทนมีกี่ประเภท อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

3. ให้อธิบายความหมายของตัวแทนช่วง และตัวแทนเจดมาพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

4. ให้อธิบายลักษณะของสัญญานายหน้ามาเป็นข้อๆ

.....

.....

.....

.....

5. นายหน้าไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือได้รับค่าจ้างที่ได้เสียไปในกรณีใด

.....

.....

.....

.....

ใบงานกิจกรรม

ใบงานกิจกรรมที่ 1

ให้นักเรียนยกตัวอย่างสัญญาตัวแทนมาคนละ 1 ตัวอย่าง

ใบงานกิจกรรมที่ 2

ให้นักเรียนอธิบายข้อแตกต่างระหว่างตัวแทนช่วงกับตัวแทนเซต

ใบงานกิจกรรมที่ 3

แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจัดแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการทำสัญญานายหน้าแบบพอสังเขป โดยใช้เวลากลุ่มละไม่เกิน 15 นาที

แบบประเมินผลการนำเสนอผลงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน (ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา ความถูกต้อง ปฏิภาณในการตอบ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า)				
2	รูปแบบการนำเสนอ				
3	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
4	บุคลิกลักษณะ กิริยา ท่าทางในการพูด น้ำเสียง ซึ่งทำให้ผู้ฟังมีความสนใจ				
รวม					

ผู้ประเมิน.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจนถูกต้อง

3 คะแนน = มีสาระสำคัญครบถ้วนถูกต้อง ตรงตามจุดประสงค์

2 คะแนน = สาระสำคัญไม่ครบถ้วน แต่ตรงตามจุดประสงค์

1 คะแนน = สาระสำคัญไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตามจุดประสงค์

2. รูปแบบการนำเสนอ

3 คะแนน = มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการ นำเสนอที่น่าสนใจ นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและประหยัด

คะแนน = มีเทคนิคการนำเสนอที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ แต่ขาดการประยุกต์ใช้ วัสดุในท้องถิ่น

1 คะแนน = เทคนิคการนำเสนอไม่เหมาะสม และไม่น่าสนใจ

3. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

4. ความสนใจของผู้ฟัง

- 3 คะแนน = ผู้ฟังมากกว่าร้อยละ 90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 2 คะแนน = ผู้ฟังร้อยละ 70-90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 1 คะแนน = ผู้ฟังน้อยกว่าร้อยละ 70 สนใจ และให้ความร่วมมือ

แบบประเมินกระบวนการทำงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน				
2	การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม				
3	การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4	การประเมินผลและปรับปรุงงาน				
รวม					

ผู้ประเมิน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานอย่างชัดเจน

2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน

1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน

2. การมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม

3 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง และตรงตามความสามารถของสมาชิกทุกคน มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ /

อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง

2 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง แต่ไม่ตรงตามความสามารถ และมีสื่อ / อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง

แต่ขาด

การจัดเตรียมสถานที่

1 คะแนน = กระจายงานไม่ทั่วถึงและมีสื่อ / อุปกรณ์ไม่เพียงพอ

3. การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

- 3 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย และตามเวลาที่กำหนด
- 2 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย แต่ช้ากว่าเวลาที่กำหนด
- 1 คะแนน = ทำงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย

4. การประเมินผลและปรับปรุงงาน

- 3 คะแนน = สมาชิกทุกคนร่วมปรึกษาหารือ ติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงงานเป็นระยะ
- 2 คะแนน = สมาชิกบางส่วนมีส่วนร่วมปรึกษาหารือ แต่ไม่ปรับปรุงงาน
- 1 คะแนน = สมาชิกบางส่วนไม่มีส่วนร่วมปรึกษาหารือ และปรับปรุงงาน

เฉลยแบบประเมินผลการเรียนรู้
หน่วยที่ 8 สัญญาตัวแทน สัญญานายหน้า

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. สัญญาตัวแทน คือ สัญญาซึ่งให้บุคคลหนึ่ง เรียกว่าตัวแทน มีอำนาจ **ทำการแทน** บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า **ตัวการ** และตกลงจะทำการดังนั้น
2. การแต่งตั้งตัวแทนนั้นอาจแต่งตั้งโดย **คัดแจ้ง** หรือโดย **ปริยาย** ก็ได้
3. สัญญาตัวแทนมี **2** ประเภท คือ **1.ตัวแทนรับมอบอำนาจเฉพาะการ** **2. ตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไป**
4. ตัวแทนต้องทำการด้วยตนเอง เว้นแต่จะมีอำนาจใช้ **ตัวแทนช่วง** ทำการได้
5. ตัวแทนต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ดี เพราะ **ความประมาทเลินเล่อ**ของตัวแทน หรือ เพราะ **ไม่ทำการเป็นตัวแทน** หรือ **เพราะทำการโดยปราศจากอำนาจ** ของการเป็นตัวแทน
6. ตัวการต้องจ่าย **เงินบำเหน็จ** แก่ตัวแทนถ้าในสัญญามีข้อตกลงในเรื่องของ **ค่าบำเหน็จ**
7. ตัวแทนช่วงย่อมจะต้องรับผิดชอบโดยตรงต่อ **ตัวการ** และ **ตัวการ** ก็จะต้องรับผิดชอบโดยตรงต่อตัวแทนช่วงเช่นกัน
8. **นายหน้า** คือ คนกลางที่ช่วยชี้ช่องให้บุคคล 2 คน ได้เข้าทำสัญญากันหรือ **จัดการให้บุคคล 2 ฝ่าย**ได้ทำสัญญากัน
9. นายหน้ามีสิทธิที่จะได้รับ **บำเหน็จ** เมื่อได้ชี้ช่องทาง หรือจัดการให้ทำสัญญากันสำเร็จลง
10. นายหน้าไม่มีอำนาจรับ **เงิน** หรือรับ **ชำระหนี้** อันจะพึงชำระตามสัญญานั้นแทนผู้เป็นคู่สัญญา

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กากับหวัข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ง
2. ค
3. ข
4. ค
5. ค
6. ง
7. ก
8. ง
9. ก
10. ก

ตอนที่ 3 จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้อใจความที่สมบูรณ์

1. ให้บอกลักษณะของสัญญาตัวแทนมาเป็นข้อๆ

จากมาตรา 797 สัญญาตัวแทนมีลักษณะสำคัญดังนี้

- 1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่าตัวแทน อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่าตัวการ
- 2 โดยปกติสัญญาตัวแทนไม่มีแบบอยู่กับการตกลงกันของตัวแทนกับตัวการ แต่กฎหมายได้วางหลักเกณฑ์ไว้ว่า กิจการใดกฎหมายบังคับให้ต้องทำตามแบบ
- 3 ต้องมีวัตถุประสงค์ของสัญญาที่ชอบด้วยกฎหมาย
- 4 การแต่งตั้งตัวแทนนั้นอาจแต่งตั้งโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายก็ได้

2. สัญญาตัวแทนมีกี่ประเภท อะไรบ้าง

ตัวแทนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 1 ตัวแทนรับมอบอำนาจเฉพาะการ คือตัวแทนที่รับมอบอำนาจให้ทำการเฉพาะอย่างเท่านั้น
- 2 ตัวแทนรับมอบอำนาจทั่วไป คือ ตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจให้ทำการได้ทุกอย่างเว้นแต่กิจการ

ดังต่อไปนี้

- (1) ขายหรือจำนองอสังหาริมทรัพย์
- (2) ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์กว่า 3 ปีขึ้นไป
- (3) ให้
- (4) ประนีประนอมยอมความ
- (5) ยื่นฟ้องต่อศาล
- (6) มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการพิจารณา (ป.พ.พ. มาตรา 801)

3. ให้อธิบายความหมายของตัวแทนช่วง และตัวแทนเชิดมาพอสังเขป

ตัวแทนย่อมสามารถที่จะแต่งตั้งตัวแทนช่วงได้ถ้าได้รับมอบอำนาจจากตัวการ เมื่อได้รับมอบอำนาจเช่นนั้นแล้วตัวแทนช่วงย่อมจะต้องรับผิดชอบโดยตรงต่อตัวการ และตัวการก็จะต้องรับผิดชอบโดยตรงต่อตัวแทนช่วงเช่นกัน (ป.พ.พ. มาตรา 814)

บุคคลใดเชิดบุคคลอีกคนหนึ่งออกแสดงให้เป็นตัวแทนของตน หรือรู้อยู่แล้วแต่ยอมให้บุคคลอีกคนหนึ่งเชิดตัวเองออกแสดงเป็นตัวแทนของตน บุคคลผู้นั้นจะต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกผู้สุจริต เสมือนหนึ่งว่าบุคคลอีกคนนั้นเป็นตัวแทนของตน (ป.พ.พ. มาตรา 821)

4. ให้บอกลักษณะของสัญญานายหน้ามาเป็นข้อๆ

จากมาตรา 845 สัญญานายหน้ามีลักษณะดังนี้

- 1 นายหน้า คือคนกลางที่ช่วยชี้ช่องให้บุคคล 2 ฝ่าย ได้เข้าทำสัญญากัน หรือจัดการให้บุคคล 2 ฝ่ายได้

ทำสัญญากัน

2 กฎหมายไม่ได้กำหนดแบบของสัญญานายหน้าไว้ สัญณานายหน้าจึงสมบูรณ์ได้ด้วยการตกลงกันด้วยวาจา

3 ต้องมีวัตถุประสงค์ของสัญญาที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชน

4 นายหน้ามีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือค่าใช้จ่ายที่สูญเสียไปเพราะการเป็นนายหน้านั้นตามข้อตกลงในสัญญา

5. นายหน้าไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือได้รับค่าใช้จ่ายที่สูญเสียไปในกรณีใด

นายหน้าไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือได้ชดใช้ค่าใช้จ่ายที่สูญเสียไปถ้านายหน้าได้ทำการให้แก่บุคคลภายนอกหรือได้รับคำมั่นจากบุคคลภายนอกนั้นว่าจะให้ค่าบำเหน็จอันไม่ควรแก่นายหน้าผู้กระทำการโดยสุจริต ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนต่อหน้าที่ของตน (ป.พ.พ. มาตรา 847)

บันทึกหลังการสอน
หน่วยที่ 8 สัญญาตัวแทน สัญณานายหน้า

ผลการใช้แผนการเรียนรู้

1. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. สามารถนำไปใช้ปฏิบัติการสอนได้ครบตามกระบวนการเรียนการสอน
3. สื่อการสอนเหมาะสมดี

ผลการเรียนของนักเรียน

19. นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจใฝ่รู้ เข้าใจในบทเรียน อภิปรายตอบคำถามในกลุ่ม และร่วมกันปฏิบัติใบงานที่ได้รับมอบหมาย
20. นักเรียนกระตือรือร้นและรับผิดชอบในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จทันเวลาที่กำหนด
21. นักเรียนแสดงความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบของนายหน้าได้

ผลการสอนของครู

1. สอนเนื้อหาได้ครบตามหลักสูตร
2. แผนการสอนและวิธีการสอนครอบคลุมเนื้อหาการสอนทำให้ผู้สอนสอนได้อย่างมั่นใจ
3. สอนได้ทันตามเวลาที่กำหนด

แผนการจัดการเรียนรู้/แผนการเรียนรู้ภาคทฤษฎี

	แผนการจัดการเรียนรู้/การเรียนรู้ภาคทฤษฎี	หน่วยที่ 9
	ชื่อวิชา กฎหมายพาณิชย์	สอนสัปดาห์ที่ 17 - 18
	ชื่อหน่วย สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับกฎหมาย	คาบรวม 54
ชื่อเรื่อง สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับกฎหมาย		จำนวนคาบ 6
หัวข้อเรื่อง ด้านความรู้ 39. สัญญาประกันวินาศภัย 40. สัญญาประกันชีวิต ด้านทักษะ 41. ความรับผิดชอบของผู้รับประกันวินาศภัย ด้านจิตพิสัย 42. ประเภทของสัญญาประกันภัย ด้านคุณธรรม จริยธรรม 43. ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสัญญาประกันวินาศภัย และสัญญาประกันชีวิต และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสม สาระสำคัญ สัญญาประกันภัย จัดเป็นเอกเทศสัญญาอย่างหนึ่งซึ่งฝ่ายผู้รับประกันภัยตกลงจะให้ค่าสินไหมทดแทนหรือใช้เงินจำนวนหนึ่งให้ เมื่อมีเหตุวินาศภัยหรือเหตุอย่างอื่นในอนาคดดังที่ระบุไว้ใน สัญญาเกิดขึ้น และผู้เอาประกันภัยจะต้องส่งเงินซึ่งเรียกว่าเบี้ยประกันให้แก่ผู้เอาประกันภัย สัญญาประกันภัย แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ สัญญาประกันวินาศภัย เบาะสัญญาประกันชีวิต สมรรถนะอาชีพประจำหน่วย - แสดงความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกันภัย		

คำศัพท์สำคัญ

ความหมายของคำตั้งหรือคำแนะนำ

ความหมายและลักษณะของสัญญาประกันภัย

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 861 บัญญัติว่า “อันว่าสัญญาประกันภัยคือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งตกลงจะใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือใช้เงินจำนวนหนึ่งไว้ในกรณีวินาศภัยหากมีขึ้น หรือในเหตุอย่างอื่นในอนาคตตั้งระบุในสัญญา

จุดประสงค์การสอน/การเรียนรู้

จุดประสงค์ทั่วไป / บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

37. เพื่อให้มีความรู้เรื่องการบอกคุณสมบัติของสัญญาประกันวินาศภัย(ด้านความรู้)
38. เพื่อให้มีความรู้เรื่องการอธิบายลักษณะของสัญญาประกันชีวิต (ด้านความรู้)
39. เพื่อให้มีทักษะการปฏิบัติความรับผิดชอบของผู้รับประกันวินาศภัย (ด้านทักษะ)
40. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงการจำแนกประเภทของสัญญาประกันภัย (ด้านจิตพิสัย)
41. เพื่อศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสัญญาประกันวินาศภัย และสัญญาประกันชีวิต และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสม (ด้านคุณธรรม จริยธรรม)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม / บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

37. บอกคุณสมบัติของสัญญาประกันวินาศภัยได้ (ด้านความรู้)
38. อธิบายลักษณะของสัญญาประกันชีวิตได้ (ด้านความรู้)
39. สาธิตการปฏิบัติความรับผิดชอบของผู้รับประกันวินาศภัยได้ (ด้านทักษะ)
40. จำแนกประเภทของสัญญาประกันภัยได้ (ด้านจิตพิสัย)
41. ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสัญญาประกันวินาศภัย และสัญญาประกันชีวิต และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสม (ด้านคุณธรรม จริยธรรม/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง)

เนื้อหาสาระการสอน/การเรียนรู้

• ด้านความรู้(ทฤษฎี)

หน่วยที่ 9 สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย

1. ความหมายและลักษณะของสัญญาประกันภัย

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 861 บัญญัติว่า “อันว่าสัญญาประกันภัยคือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งตกลงจะใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือใช้เงินจำนวนหนึ่งให้ในกรณีวินาศภัยหากมีขึ้น หรือในเหตุอย่างอื่นในอนาคตตั้งระบุในสัญญา

จากมาตรา 861 สัญญาคำประกันมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1.1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้รับประกันภัย อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้เอาประกัน

1.2 เป็นสัญญาต่างตอบแทน คือ ผู้เอาประกันมีหน้าที่ต้องจ่ายเบี้ยประกันให้แก่ผู้รับประกันภัย และผู้รับประกันภัยก็ต้องมีหน้าที่ที่จ่ายค่าสินไหมทดแทน หรือใช้เงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้เอาประกันภัยในเมื่อมีเหตุวินาศหรือเหตุอย่างอื่น

1.3 เป็นสัญญาที่มีการเสี่ยงภัย ในที่นี้คือ สัญญาประกันภัยเป็นสัญญาที่มีผลบังคับไม่แน่นอนเพราะผู้เอาประกันภัยอาจไม่ได้รับค่าสินไหมทดแทนหรือเงินก็ได้เนื่องจากภัยตามที่ระบุไว้ในสัญญาไม่ได้เกิดขึ้น

1.4 เป็นสัญญาที่โดยทั่วไปตกลงกันด้วยวาจาไม่มีแบบกฎหมายกำหนดไว้ แต่หากมีการฟ้องร้องบังคับคดีก็จะต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือ

1.5 เป็นสัญญาที่ถูกควบคุมโดยรัฐ รัฐจะต้องเข้ามาควบคุมเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้เอาประกันไม่ให้เสียเปรียบแก่ผู้ประกอบกิจการประกันภัย

1.6 ผู้เอาประกันภัยจะต้องมีส่วนได้ส่วนเสียในเหตุประกันนั้นด้วย

2. ประเภทของสัญญาประกันภัย

สัญญาประกันภัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 สัญญาวินาศภัย เป็นสัญญาที่ผู้รับประกันภัยตกลงที่จะใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันวินาศภัย

2.2 สัญญาประกันชีวิต เป็นสัญญาที่ผู้รับประกันตกลงที่จะใช้เงินให้แก่ผู้เอาประกันชีวิตหรือ ผู้รับประโยชน์เมื่อผู้เอาประกันชีวิตได้ตายลง

3. สัญญาประกันวินาศภัย

3.1 สิทธิและหน้าที่ของผู้เอาประกันวินาศภัย

3.1.1 สิทธิของผู้เอาประกันวินาศภัย มีดังนี้

3.1.1.1 สิทธิของเบี้ยประกันภัยเมื่อคู่สัญญาภัยเอาภัยใดโดยเฉพาะขึ้นเป็นข้อพิจารณาในการวางกำหนดจำนวนเบี้ยประกัน (ป.พ.พ. มาตรา 864)

3.1.1.2 สิทธิขอลดจำนวนเงินซึ่งเอาประกัน ถ้าในระหว่างอายุสัญญาประกันภัยนั้นมูลค่าประกันภัยได้ลดน้อยถอยลงไปมาก (ป.พ.พ. มาตรา 873)

3.1.1.3 สิทธิเรียกให้ผู้รับประกันภัยหาหลังประกันหรือบอกเลิกสัญญาในกรณีที่ได้รับ

ประกันภัยล้มละลาย (ป.พ.พ. มาตรา 876)

3.1.1.4 สิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทน ผู้รับประกันภัยจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เอาประกันภัย

3.1.1.5 สิทธิบอกเลิกสัญญา สิทธิบอกเลิกสัญญาประกันภัยมี 2 กรณี ดังนี้

1. สิทธิบอกเลิกสัญญาก่อนเริ่มเสี่ยงภัย (ป.พ.พ. มาตรา 872)

2. สิทธิบอกเลิกสัญญากรณีผู้รับประกันภัยต้องคำพิพากษาให้ป็นคนล้มละลายดังที่กล่าวมาแล้วใน ป.พ.พ. มาตรา 876

3.2 หน้าที่ของผู้เอาประกันวินาศภัย มีดังนี้คือ

3.2.1 หน้าที่บอกกล่าวแก่ผู้รับประกันภัยโดยมิชักช้า (ป.พ.พ. มาตรา 881)

3.2.2 หน้าที่ที่จะต้องฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนภายในกำหนดเวลา 2 ปี นับจากวันที่วินาศภัยนั้นได้เกิดขึ้น (ป.พ.พ. มาตรา 882)

3.2.3 หน้าที่ที่จะต้องฟ้องให้ใช้หรือให้คืนเบี้ยประกันภัยภายในกำหนดเวลา 2 ปี นับจากวันซึ่งสิทธิที่จะเรียกให้ใช้ (ป.พ.พ. มาตรา 882)

3.3 สิทธิและหน้าที่ของผู้รับประกันภัยวินาศภัย

3.3.1 สิทธิของผู้รับประกันภัยวินาศภัย มีดังนี้คือ

3.3.1.1 สิทธิเรียกเบี้ยประกันภัย (ป.พ.พ. มาตรา 882)

3.3.1.2 สิทธิลดค่าสินไหมทดแทน (ป.พ.พ. มาตรา 874)

3.3.1.3 สิทธิเรียกให้ผู้เอาประกันภัยหาหลักประกันหรือบอกเลิกสัญญาในกรณีผู้เอาประกันภัยล้มละลาย (ป.พ.พ. มาตรา 876 วรรคสอง)

3.3.1.4 สิทธิในการรับช่วงสิทธิ (ป.พ.พ. มาตรา 880)

3.3.1.5 สิทธิเรียกให้ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีไม่บอกกล่าวแจ้งเหตุวินาศภัย (ป.พ.พ. มาตรา 881)

3.4 หน้าที่ของผู้รับประกันวินาศภัย มีดังนี้

3.4.1 หน้าที่ส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัย ผู้เอาประกันภัยหน้าที่ส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัยอันมีเนื้อความถูกต้องตามสัญญา (ป.พ.พ. มาตรา 876 วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 29)

3.4.2 หน้าที่ใช้ค่าสินไหมทดแทน ผู้รับประกันภัยจะต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนเมื่อเหตุวินาศภัยได้เกิดขึ้นตามจำนวนจริงที่ได้ระบุไว้ในสัญญา (ป.พ.พ. มาตรา 877)

3.4.3 หน้าที่คือเบี้ยประกัน ผู้รับประกันภัยต้องส่งคืนเบี้ยประกันภัย

3.4.4 หน้าที่ออกค่าใช้จ่ายในการตีวินาศภัย ซึ่งค่าใช้จ่ายในการตีราคาวินาศภัยนั้นผู้รับประกันภัยจะต้องเป็นผู้ออก (ป.พ.พ. มาตรา 878)

4. การปฏิเสธความรับผิดชอบของผู้รับประกันวินาศภัย

ผู้รับประกันวินาศภัยอาจปฏิเสธความรับผิดชอบได้ในกรณีดังต่อไปนี้

4.1 เหตุวินาศภัยเกิดขึ้นเพราะความทุจริต หรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้เอาประกันภัย

หรือผู้รับประกัน (ป.พ.พ. มาตรา 479)

4.2 เหตุวินาศภัยเกิดขึ้นจากความไม่สมประกอบในเนื้อแห่งวัตถุที่เอาประกันภัย (ป.พ.พ. มาตรา 879 วรรคสอง)

5. สัญญาประกันวินาศภัยประเภทต่างๆ

5.1 สัญญาประกันภัยในการรับขน เป็นสัญญาวินาศภัยที่คุ้มครองทุกอย่างที่อาจเกิดขึ้นแก่ของที่ขนส่งในระหว่างเวลาตั้งแต่ผู้ขนส่งได้รับของไป จนได้ส่งมอบของนั้นแก่ผู้รับตราส่งโดยไม่คำนึงว่าวินาศภัยนั้นจะเกิดขึ้นจากเหตุใด ส่วนจำนวนค่าสินไหมทดแทนนั้นกำหนดตามราคาเมื่อถึงตำบลหรือปลายทางที่กำหนดให้ส่ง (ป.พ.พ. มาตรา 883)

5.2 สัญญาประกันภัยค้ำจุน เป็นสัญญาประกันวินาศภัยอย่างหนึ่ง ที่ผู้ประกันภัยตกลงว่าจะใช้ค่าสินไหมทดแทนในนามของผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบ (ป.พ.พ. มาตรา 887)

5.3 สัญญาประกันภัยทางทะเล เป็นสัญญาประกันวินาศภัยที่กฎหมายไทยยังไม่มีบัญญัติไว้โดยเฉพาะในป.พ.พ. มาตรา 868 บัญญัติไว้ว่า “อันสัญญาประกันภัยทางทะเล ท่านให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายทะเล”

6. สัญญาประกันชีวิต

สัญญาประกันชีวิตแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) สัญญาประกันชีวิตซึ่งอาศัยความทรงชีพของบุคคล ซึ่งการประกันชีวิตประเภทนี้ผู้รับประกันชีวิตตกลงใช้เงินให้แก่ผู้เอาประกันชีวิตต่อเมื่อผู้เอาประกันชีวิตมีอายุจนถึงเวลาตามที่ได้ตกลงกันไว้ในข้อสัญญา

2) สัญญาประกันชีวิตซึ่งอาศัยความมรณะของบุคคล ซึ่งการประกันชีวิตประเภทนี้ผู้รับประกันชีวิตตกลงจะใช้เงินให้แก่ผู้เอาประกันชีวิตหรือผู้รับประโยชน์ต่อเมื่อผู้เอาประกันชีวิต ถึงแก่ ความตาย

อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันยังมีสัญญาประกันชีวิตแบบผสมผสานกันระหว่างสัญญาประกันชีวิตทั้ง 2 แบบ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยเรียกการประกันชีวิตแบบนี้ว่า สัญญาประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

6.1 สิทธิและหน้าที่ของผู้เอาประกันชีวิต

6.1.1 สิทธิของผู้เอาประกันชีวิต

6.1.1.1 สิทธิที่จะได้รับเงินตามข้อสัญญา เมื่อผู้เอาประกันชีวิตถึงแก่กรรม หรือ ยังไม่ถึงแก่กรรมแต่ครบเวลาตามข้อสัญญาตามที่ได้ตกลงกันดังที่ได้ดังกล่าวมาแล้วในข้างต้น

6.1.1.2 สิทธิบอกเลิกสัญญา ผู้เอาประกันภัยชอบที่จะบอกเลิกประกันภัยเสียในเวลาใด ๆ ก็ได้ ด้วยการดส่งเบี้ยประกันภัยต่อไป ผู้เอาประกันภัยก็ชอบที่จะได้รับเงินค่าเวนคืนกรมธรรม์ประกันภัยหรือรับกรมธรรม์ใช้เงินสำเร็จจากผู้รับประกันภัย (ป.พ.พ. มาตรา 894)

6.1.1.3 สิทธิที่จะโอนประโยชน์แห่งสัญญาประกันชีวิตให้บุคคลอื่น ในข้อนี้แม้ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยจะไม่ได้เป็นผู้รับประโยชน์เอง ผู้เอาประกันภัยย่อมมีสิทธิที่จะโอนประโยชน์แห่งสัญญานั้นให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งได้

6.1.1.4 สิทธิที่จะขอลดเบี้ยประกันชีวิต ถ้าผู้สัญญาประกันชีวิตได้ยกเอาภัยอย่างใด โดยเฉพาะขึ้นเป็นข้อพิจารณาในการวางกำหนดเบี้ยประกัน (ป.พ.พ. มาตรา 864)

6.1.2 หน้าที่ของผู้เอาประกันชีวิต

6.1.2.1 หน้าที่ต้องเปิดเผยข้อความจริง ถ้าผู้เอาประกันชีวิตรู้อยู่แล้วละเว้นไม่เปิดเผยข้อความ

จริงซึ่งอาจจะถึงขนาดทำให้ผู้รับประกันเรียกเบี้ยประกันสูงขึ้นอีก สัญญาที่ทำนั้นย่อมผลเป็นโมฆะ ผู้รับประกันชีวิตย่อมมีสิทธิบอกล้างได้ (ป.พ.พ. มาตรา 865)

6.1.2.2 หน้าที่ชำระเบี้ยประกันชีวิต ผู้เอาประกันชีวิตจะต้องจ่ายเบี้ยประกันชีวิตให้แก่ผู้รับประกันชีวิตเป็นจำนวนเงินตามเงื่อนไขและข้อกำหนดของกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ได้ตกลงกันไว้

6.2 สิทธิและหน้าที่ของผู้รับประกันชีวิต

6.2.1 สิทธิของผู้รับประกันชีวิต

6.2.1.1 สิทธิที่จะได้รับเบี้ยประกันชีวิตตามข้อตกลงในสัญญา

6.2.1.2 สิทธิบอกล้างสัญญาประกันชีวิตที่เป็น โมฆะ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 865 และมาตรา 893

6.2.2 หน้าที่ของผู้รับประกันชีวิต

6.2.2.1 หน้าที่ส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันชีวิต ซึ่งมีรายการต่างๆ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 867 วรรคสอง และวรรคสาม

6.2.2.2 หน้าที่ใช้เงินตามข้อสัญญาประกันชีวิต ในการใช้เงินประกันชีวิตนั้น ผู้รับประกันชีวิตจะชำระเป็นเงินจำนวนเดียว หรือแบ่งจ่ายเป็นรายปีก็ได้ตามที่คู่สัญญาได้ตกลงกันไว้ (ป.พ.พ. มาตรา 890)

7. วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับกฎหมาย

7.1 ความสามารถของบุคคลในการทำนิติกรรม

ในเรื่องความสามารถของบุคคลได้มีการกล่าวมาแล้วในตอนต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าความสามารถเป็นสาระสำคัญอย่างหนึ่งในการทำนิติกรรมสัญญา เพราะบุคคลแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกันไป

7.1.1 ผู้เยาว์ ผู้เยาว์ทำนิติกรรมใดๆ จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทน โดยชอบธรรมผู้เยาว์จะทำนิติกรรมเองโดยลำพังไม่ได้ แต่มีนิติกรรมบางอย่างที่ผู้เยาว์สามารถทำได้เองตามลำพังโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม

7.1.2 บุคคลวิกลจริต บุคคลวิกลจริตในที่นี้ หมายถึง บุคคลวิกลจริตที่ศาลยังไม่ได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ การทำนิติกรรมใดๆ ของบุคคลวิกลจริตกฎหมายได้ให้ความคุ้มครองไว้ เฉพาะกรณีที่บุคคลวิกลจริตนั้นได้ทำลงในเวลาที่บุคคลนั้นวิกลจริต และคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้รู้ถึงการวิกลจริตนั้น ตาม ป.พ.พ. มาตรา 30

7.1.3 บุคคลไร้ความสามารถ บุคคลไร้ความสามารถจะทำนิติกรรมใดๆ จะต้องให้ผู้อนุบาลทำแทน จะทำนิติกรรมโดยได้รับความยินยอมจากผู้อนุบาลไม่ได้

7.1.4 บุคคลเสมือนไร้ความสามารถ โดยปกติแล้วบุคคลเสมือนไร้ความสามารถทำนิติกรรมโดยลำพังตนเองไม่ได้ ยกเว้นนิติกรรมบางประเภทที่จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อนซึ่งได้แก่นิติกรรมตาม ป.พ.พ. มาตรา 34

7.1.5 หญิงมีสามี หญิงที่มีสามีแล้วทำนิติกรรมบางอย่างจะต้องได้รับความยินยอมจากสามี หากทำไปโดยปราศจากคามยินยอมดังกล่าว สามีสามารถฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนนิติกรรมนั้นได้

7.1.6 บุคคลล้มละลาย การทำนิติกรรมต่างๆ ของบุคคลล้มละลายจะต้องกระทำโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

7.2 เจตนาของคู่สัญญาในการทำนิติกรรม

ในการแสดงเจตนาในการทำนิติกรรมนั้นถือว่าเป็นสาระสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการทำนิติกรรม คือ คู่สัญญาจะต้องแสดงเจตนากระทำโดยสมัครใจที่ไม่ได้เกิดจากการสำคัญผิด ข่มขู่หรือน้อฉลแต่อย่างใด

7.3 ลักษณะของสัญญา

ในการทำสัญญาต่างๆ คู่สัญญาจะต้องดูถึงลักษณะสำคัญในตัวสัญญาที่จะกระทำขึ้นว่า มีสาระสำคัญอะไรบ้างในสัญญานั้นๆ ซึ่งในสัญญาแต่ละสัญญานี้ควรมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

7.3.1 ชื่อสัญญา เช่น สัญญาซื้อขาย เป็นต้น

7.3.2 ชื่อสัญญา ซึ่งต้องระบุว่าเป็นสัญญาระหว่าง ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า ฝ่ายหนึ่ง กับ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า อีกฝ่ายหนึ่ง

7.3.3 คำจำกัดความของสัญญา เพื่อให้สัญญามีข้อความที่ทำให้อ่านแล้วเกิดความเข้าใจมากขึ้น ซึ่งในแต่ละสัญญาอาจกำหนดคำจำกัดความไว้หรือไม่ก็ได้

7.3.4 วัตถุประสงค์ของสัญญา โดยหลักการทำนิติกรรมสัญญานั้นกฎหมายมีการกำหนดไว้ชัดเจนแล้วว่า วัตถุประสงค์ในการทำสัญญาจะต้องไม่เป็นการขัดต่อกฎหมาย

7.4 แบบหรือหลักฐานของสัญญา

ในเรื่องแบบหรือหลักฐานของสัญญานั้น มีบัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 152 ว่า “การใดมิได้ทำให้ถูกต้องตามแบบที่กฎหมายบังคับไว้ การนั้นเป็นโมฆะ” ซึ่งตามกฎหมายได้กำหนดแบบของนิติกรรมสัญญาไว้อันพอจะแยกพิจารณาได้ ดังนี้

7.4.1 แบบที่ต้องทำเป็นหนังสือ คือ ต้องมีการลงลายมือชื่อคู่กรณีทั้ง 2 ฝ่าย

7.4.2 แบบที่ต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ อย่างเช่น การจดทะเบียนสมรส การจดทะเบียนบริษัท จำกัด เป็นต้น

7.4.3 แบบที่ต้องทำเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ อย่างเช่น การทำพินัยกรรม เอกสารฝ่ายเมือง การคัดค้านตัวแลกเงิน เป็นต้น

7.4.4 แบบที่ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ อย่างเช่น สัญญาซื้อขาย อสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

ด้านทักษะ+ด้านจิตพิสัย (ปฏิบัติ+ด้านจิตพิสัย) (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 3-4)

21. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 1

22. ใบงานกิจกรรม

ด้านคุณธรรม/จริยธรรม/จรรยาบรรณ/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

(จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 5)

23. ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสัญญาประกันวินาศภัย และสัญญาประกันชีวิต และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้หรือการสอนหรือการเรียนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 8. ผู้สอนจัดเตรียมเอกสาร พร้อมกับแนะนำรายวิชา วิธีการให้คะแนนและวิธีการเรียนเรื่องสัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย 9. ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยเรียนที่ 9 และขอให้ผู้เรียนร่วมกันทำกิจกรรมการเรียนการสอน 10. ผู้สอนให้ผู้เรียนอธิบายลักษณะของสัญญาประกันชีวิตได้ 2. ขั้นให้ความรู้ (150 นาที) 8. ผู้สอนเปิด PowerPoint หน่วยที่ 9 เรื่องสัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารประกอบการสอน กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 9 หน้าที่ 205 - 240 9. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันบอกคุณสมบัติของสัญญาประกันวินาศภัยตามที่ได้ศึกษาจาก PowerPoint 10. ผู้สอนคำนวณหาปริมาณที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่ของคลื่น ตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้ผู้เรียนดูพร้อมให้คำแนะนำ	1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 8. ผู้เรียนเตรียมอุปกรณ์และ ฟังครูผู้สอนแนะนำรายวิชา วิธีการให้คะแนนและวิธีการเรียนเรื่องสัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย 9. ผู้เรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยเรียนที่ 9 และการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม 10. ผู้เรียนอธิบายลักษณะของสัญญาประกันชีวิตได้ 2. ขั้นให้ความรู้ (150 นาที) 8. ผู้เรียนศึกษา PowerPoint หน่วยที่ 9 เรื่องสัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารประกอบการสอน กฎหมายพาณิชย์ หน่วยที่ 9 หน้าที่ 205 – 240 ประกอบกับ PowerPoint 9. ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันบอกคุณสมบัติของสัญญาประกันวินาศภัย ตามที่ได้ศึกษาจาก PowerPoint 10. ผู้เรียนดูผู้สอนคำนวณหาปริมาณที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่ของคลื่น ตามเงื่อนไขที่กำหนด พร้อมจดบันทึกเนื้อหาสาระ

กิจกรรมการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้	
ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมของครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของนักเรียน
3. ชั้นประยุกต์ใช้ (155 นาที) 13. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำใบงานกิจกรรมหน่วยที่ 9 เรื่อง สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย 14. ผู้สอนให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตหรือแหล่งความรู้ต่างๆ 4. ชั้นสรุปและประเมินผล (30 นาที) 25. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนให้มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 26. ผู้สอนและผู้เรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 9 หน้า 241 27. ผู้สอนให้ผู้เรียนสลับกันตรวจกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน 28. ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ด้วย PowerPoint ที่จัดทำขึ้น (บรรลุลูกประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5) (รวม 360 นาที หรือ 2 คาบเรียน)	3. ชั้นประยุกต์ใช้ (155 นาที) 13. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำใบงานกิจกรรมหน่วยที่ 9 เรื่อง สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย 14. ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตหรือแหล่งความรู้ต่างๆ 4. ชั้นสรุปและประเมินผล (30 นาที) 25. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนเพื่อให้ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน 26. ผู้เรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 9 หน้า 241 27. ผู้เรียนสลับกันตรวจกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยความซื่อสัตย์ แล้วนำคะแนนที่ได้บันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน 28. ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ด้วย PowerPoint ที่จัดทำขึ้น (บรรลุลูกประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)

งานที่มอบหมายหรือกิจกรรมการวัดผลและประเมินผล

ก่อนเรียน

51. จัดเตรียมเอกสาร สื่อการเรียนการสอนหน่วยที่ 9
52. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยที่ 9 และให้ความร่วมมือในการเรียน

ขณะเรียน

53. ศึกษา PowerPoint และเอกสารประกอบการสอน 9 เรื่อง สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย
54. ซักถามข้อสงสัยระหว่างการเรียนการสอน
55. ปฏิบัติตามแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 9 เรื่อง สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย

หลังเรียน

56. สรุปเนื้อหา
57. สลับกันตรวจแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 1

คำถาม

19. บุคคลใดที่สามารถทำนิติกรรมโดยไม่ถูกจำกัดความสามารถ
20. สัญญาประกันภัยที่อาศัยความทรงชีพ, มรณะของบุคคลหนึ่งเป็นเงื่อนไขในการจ่ายเงินคือข้อใด
21. สัญญาประกันภัยตามข้อใดที่กฎหมายไทยยังไม่มีบัญญัติไว้โดยเฉพาะ

ผลงาน/ชิ้นงาน/ความสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 9 เรื่อง สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย

สมรรถนะที่พึงประสงค์

- ผู้เรียนสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย
25. วิเคราะห์และตีความหมาย
 26. ตั้งคำถาม
 27. อภิปรายแสดงความคิดเห็นระดมสมอง
 28. การประยุกต์ความรู้สู่งานอาชีพ

สมรรถนะการปฏิบัติงานอาชีพ

- แสดงความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกันภัย

สมรรถนะการขยายผล

ความสอดคล้อง

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 9 เรื่อง สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับกฎหมาย ที่จัดทำขึ้นได้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มเกี่ยวกับ สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับกฎหมายทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การทำงาน และสามารถหารายได้ระหว่างการเรียนการสอนช่วยเหลือผู้ปกครองได้ในระดับหนึ่ง

สื่อการเรียนการสอน/การเรียนรู้

สื่อสิ่งพิมพ์

36. เอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายพาณิชย์ (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)
37. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 9 (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-4)
38. ใบงานกิจกรรม (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-4)
39. แบบประเมินผลงานตามกิจกรรม ใช้ประกอบการสอนชั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 1
40. แบบเฉลยกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้ประกอบในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน และขั้นสรุปและประเมินผล
41. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ใช้ประกอบการสอนชั้นประยุกต์ใช้ ข้อ 2

สื่อโสตทัศน (ถ้ามี)

7. PowerPoint เรื่อง สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับกฎหมาย

สื่อของจริง

สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับกฎหมาย (ใช้ประกอบการเรียนการสอนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1-5)

แหล่งการเรียนรู้

ในสถานศึกษา

13. ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
14. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ศึกษาหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

นอกสถานศึกษา

ผู้ประกอบการ สถานประกอบการ ในท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

การบูรณาการ/ความสัมพันธ์กับวิชาอื่น

19. บูรณาการกับวิชาชีวิตและวัฒนธรรมไทย ด้านการพูด การอ่าน การเขียน และการฝึกปฏิบัติตน
ทางสังคมด้านการเตรียมความพร้อม ความรับผิดชอบ และความสนใจใฝ่รู้
20. บูรณาการกับวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
21. บูรณาการกับวิชา วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาอาชีพธุรกิจและบริการ

การประเมินผลการเรียนรู้

- หลักการประเมินผลการเรียนรู้

ก่อนเรียน

1. ศึกษาหาความรู้ก่อนการเรียนการสอน

ขณะเรียน

สังเกตการทำงาน

หลังเรียน

2. ตรวจสอบแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 9

ผลงาน/ชิ้นงาน/ผลสำเร็จของผู้เรียน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 9 เรื่อง สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับกฎหมาย

รายละเอียดการประเมินผลการเรียนรู้

- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 1 บอกคุณสมบัติของสัญญาประกันวินาศภัยได้
 - 22. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 23. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 24. เกณฑ์การให้คะแนน : บอกคุณสมบัติของสัญญาประกันวินาศภัยได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 2 อธิบายลักษณะของสัญญาประกันชีวิตได้
 - 22. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 23. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 24. เกณฑ์การให้คะแนน : อธิบายลักษณะของสัญญาประกันชีวิตได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 3 สาธิตการปฏิเสธความรับผิดชอบของผู้รับประกันวินาศภัยได้
 - 15. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 16. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 9. เกณฑ์การให้คะแนน : สาธิตการปฏิเสธความรับผิดชอบของผู้รับประกันวินาศภัยได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 4 จำแนกประเภทของสัญญาประกันภัยได้
 - 19. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 20. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 21. เกณฑ์การให้คะแนน : จำแนกประเภทของสัญญาประกันภัยได้ จะได้ 2 คะแนน
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อที่ 5 ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสัญญาประกันวินาศภัย และสัญญาประกันชีวิต และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสม
 - 22. วิธีการประเมิน : ทดสอบ
 - 23. เครื่องมือ : แบบทดสอบ
 - 24. เกณฑ์การให้คะแนน : ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสัญญาประกันวินาศภัย และสัญญาประกันชีวิต และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสม จะได้ 2 คะแนน

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ ๑

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. ในสัญญาประกันภัยนั้น ผู้เอาประกันภัยมีหน้าที่ต้องจ่ายให้แก่ผู้รับประกันภัย และผู้รับประกันภัยต้องมีหน้าที่จ่าย หรือให้แก่ผู้เอาประกันภัยในเมื่อมีเหตุวินาศภัยได้เกิดขึ้น
2. ผู้เอาประกันภัยจะต้องเป็นผู้มี ในเหตุประกันภัยนั้นด้วย
3. สัญญาประกันภัยแบ่งออกเป็น ประเภท คือ
4. สัญญา เป็นสัญญาที่ผู้รับประกันตกลงที่จะใช้เงินให้แก่ตัวผู้เอาประกันหรือผู้รับประโยชน์เมื่อผู้เอาประกันได้
5. ผู้เอาประกันวินาศภัยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาในกรณีที่ ต้องคำพิพากษาให้เป็นคน ได้
6. ผู้เอาประกันวินาศภัยจะต้องฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนภายในกำหนดเวลา ปี นับจากวันที่ ได้เกิดขึ้น
7. ผู้รับประกันวินาศภัยจะต้องส่งมอบ ให้แก่ผู้เอาประกันภัยอันมีเนื้อความถูกต้องตามสัญญา และมี เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนเห็นชอบ
8. ในสัญญาประกันชีวิต ถ้าผู้เอาประกันชีวิตรู้อยู่แล้ว ซึ่งอาจจะถึงขนาดทำให้ผู้รับประกันภัยเรียกเบี้ยประกันสูงขึ้นหรือบอกปิดไม่รับสัญญา หรือแถลงข้อความด้วยความเท็จ สัญญาที่ทำนั้นย่อมมีผลเป็น
9. ในการทำสัญญาต่างๆ นั้นคู่สัญญาจะต้องคู่ถึง ในตัวสัญญาว่ามีสาระสำคัญอะไรบ้างในสัญญาฉบับนั้นๆ
10. การใดที่ไม่ได้ทำให้ถูกต้องตาม ที่กฎหมายบังคับไว้ การนั้นมีผลเป็น.....

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กากับหัวข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดไม่เป็นลักษณะของสัญญาประกันภัย

- ก. เป็นสัญญาต่างตอบแทน
- ข. เป็นสัญญาที่มีการเสี่ยงภัย
- ค. เป็นสัญญาที่ถูกควบคุมโดยรัฐ
- ง. เป็นสัญญาฝ่ายเดียว

2. สัญญาประกันภัยที่อาศัยความทรงชีพหรือมรณะของบุคคลหนึ่งเป็นเงื่อนไขในการจ่าย เงิน คือข้อใด

- ก. สัญญาประกันชีวิต
- ข. สัญญาประกันวินาศภัย
- ค. สัญญาประกันภัยคำจุน
- ง. สัญญาประกันภัยในการรับขน

3. ถ้าผู้ประกันภัยไม่ชำระเบี้ยประกันภัยผู้รับประกันภัยจะใช้สิทธิฟ้องเอาเบี้ยประกันนั้นได้ภายในกำหนดเวลาเท่านี้จากวันซึ่งใช้สิทธิที่จะเรียกให้ใช้หรือคืนเบี้ยประกันถึงกำหนด

- ก. 6 เดือน
- ข. 1 ปี
- ค. 2 ปี
- ง. 3 ปี

4. ข้อใดไม่ใช่หน้าที่ของผู้รับประกันวินาศภัย

- ก. ส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัย
- ข. ใช้ค่าสินไหมทดแทน
- ค. ฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทน
- ง. คืนเบี้ยประกันเมื่อผู้รับประกันภัยตกเป็นคนล้มละลาย

5. สัญญาประกันภัยตามข้อใดที่กฎหมายไทยยังไม่มีบัญญัติไว้โดยเฉพาะ

- ก. สัญญาประกันภัยในการรับขน
- ข. สัญญาประกันภัยคำจุน
- ค. สัญญาประกันชีวิต
- ง. สัญญาประกันภัยทางทะเล

6. สัญญาประกันชีวิตที่ผู้รับประกันตกลงจ่ายเงินให้ผู้เอาประกันต่อเมื่อผู้เอาประกันมีอายุอยู่จนถึงเวลาตามที่ได้ตกลงกันไว้ในข้อสัญญา คือข้อใด

- ก. สัญญาประกันชีวิตซึ่งอาศัยความทางชีพของบุคคล
- ข. สัญญาประกันชีวิตซึ่งอาศัยความมรณะของบุคคล
- ค. สัญญาประกันชีวิตซึ่งอาศัยกาลเวลาเป็นตัวกำหนด
- ง. ถูกเฉพาะข้อ ก. และ ข.

7. ข้อใดไม่ใช่หน้าที่ของผู้เอาประกันชีวิต

- ก. หน้าที่เปิดเผยข้อเท็จจริง
- ข. หน้าที่ชำระเบี้ยประกันชีวิต
- ค. หน้าที่ส่งมอบกรมธรรม์ประกันชีวิต
- ง. ไม่มีข้อใดถูกต้อง

8. บุคคลใดที่สามารถทำนิติกรรมโดยไม่ถูกจำกัดความสามารถ

- ก. ผู้เยาว์
- ข. คนไร้ความสามารถ
- ค. คนเสมือนไร้ความสามารถ
- ค. คนชราภาพ

9. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบในการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับกฎหมาย

- ก. การศึกษา
- ข. ความสามารถ
- ค. เจตนา
- ง. แบบของสัญญา

10. ข้อใดที่ไม่ใช่แบบหรือหลักฐานของสัญญา

- ก. ตกลงด้วยวาจาหรือการส่งมอบทรัพย์สิน
- ข. ทำเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
- ค. จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
- ง. ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

ตอนที่ 3 จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

1. ให้เขียนลักษณะของสัญญาประกันภัยมาเป็นข้อๆ

.....

.....

.....

.....

2. สัญญาประกันภัยมีกี่ประเภท อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

3. ให้จำแนกสัญญาประกันวินาศภัยประเภทต่างๆ มาเป็นข้อๆ

.....

.....

.....

.....

4. ให้อธิบายสัญญาประกันชีวิตมาพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

5. วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับกฎหมายจะต้องประกอบไปด้วยสิ่งใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

ใบงานกิจกรรม

ใบงานกิจกรรมที่ 1

ให้นักเรียนแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มหาข้อมูลเกี่ยวกับประกันชีวิตแล้วให้นำเสนอหน้าชั้นเรียน

ใบงานกิจกรรมที่ 2

ให้นักเรียนแต่ละคนหาแบบสัญญาประเภทต่างๆ มาคนละ 1 สัญญา และให้ทดลองกรอกข้อความลงในสัญญานั้น

แบบประเมินผลการนำเสนอผลงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน (ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา ความถูกต้อง ปฏิภาณในการตอบ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า)				
2	รูปแบบการนำเสนอ				
3	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
4	บุคลิกลักษณะ กิริยา ท่าทางในการพูด น้ำเสียง ซึ่งทำให้ผู้ฟังมีความสนใจ				
รวม					

ผู้ประเมิน.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจนถูกต้อง

3 คะแนน = มีสาระสำคัญครบถ้วนถูกต้อง ตรงตามจุดประสงค์

2 คะแนน = สาระสำคัญไม่ครบถ้วน แต่ตรงตามจุดประสงค์

1 คะแนน = สาระสำคัญไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตามจุดประสงค์

2. รูปแบบการนำเสนอ

3 คะแนน = มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการ นำเสนอที่น่าสนใจ นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและประหยัด

คะแนน = มีเทคนิคการนำเสนอที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ แต่ขาดการประยุกต์ใช้ วัสดุในท้องถิ่น

1 คะแนน = เทคนิคการนำเสนอไม่เหมาะสม และไม่น่าสนใจ

3. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

4. ความสนใจของผู้ฟัง

- 3 คะแนน = ผู้ฟังมากกว่าร้อยละ 90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 2 คะแนน = ผู้ฟังร้อยละ 70-90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 1 คะแนน = ผู้ฟังน้อยกว่าร้อยละ 70 สนใจ และให้ความร่วมมือ

แบบประเมินกระบวนการทำงาน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก

1.....เลขที่..... 2.....เลขที่.....
3.....เลขที่..... 4.....เลขที่.....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน				
2	การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม				
3	การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4	การประเมินผลและปรับปรุงงาน				
รวม					

ผู้ประเมิน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานอย่างชัดเจน

2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน

1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน

2. การมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบและการเตรียมความพร้อม

3 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง และตรงตามความสามารถของสมาชิกทุกคน มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ /

อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง

2 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง แต่ไม่ตรงตามความสามารถ และมีสื่อ / อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง

แต่ขาด

การจัดเตรียมสถานที่

1 คะแนน = กระจายงานไม่ทั่วถึงและมีสื่อ / อุปกรณ์ไม่เพียงพอ

3. การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

- 3 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย และตามเวลาที่กำหนด
- 2 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย แต่ช้ากว่าเวลาที่กำหนด
- 1 คะแนน = ทำงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย

4. การประเมินผลและปรับปรุงงาน

- 3 คะแนน = สมาชิกทุกคนร่วมปรึกษาหารือ ติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงงานเป็นระยะ
- 2 คะแนน = สมาชิกบางส่วนมีส่วนร่วมปรึกษาหารือ แต่ไม่ปรับปรุงงาน
- 1 คะแนน = สมาชิกบางส่วนไม่มีส่วนร่วมปรึกษาหารือ และปรับปรุงงาน

เฉลยแบบประเมินผลการเรียนรู้

หน่วยที่ 9 สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับกฎหมาย

ตอนที่ 1 จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. ในสัญญาประกันภัยนั้น ผู้เอาประกันภัยมีหน้าที่ต้องจ่าย **เบี้ยประกัน** ให้แก่ผู้รับประกันภัย และผู้รับประกันภัยต้องมีหน้าที่จ่าย **ค่าสินไหมทดแทน** หรือ **ใช้เงินจำนวนหนึ่ง** ให้แก่ผู้เอาประกันภัยในเมื่อมีเหตุวินาศภัยได้เกิดขึ้น
2. ผู้เอาประกันภัยจะต้องเป็นผู้มี **ส่วนได้ส่วนเสีย** ในเหตุประกันภัยนั้นด้วย
3. สัญญาประกันภัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1. **สัญญาประกันวินาศภัย** 2. **สัญญาประกันชีวิต**
4. สัญญา **ประกันชีวิต** เป็นสัญญาที่ผู้รับประกันตกลงที่จะใช้เงินให้แก่ตัวผู้เอาประกัน หรือผู้รับประโยชน์เมื่อผู้เอาประกันได้ **ตายลง**
5. ผู้เอาประกันวินาศภัยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาในกรณีที่ **ผู้รับประกันภัย** ต้องคำพิพากษาให้เป็นคน **ล้มละลาย** ได้
6. ผู้เอาประกันวินาศภัยจะต้องฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนภายในกำหนดเวลา **2 ปี** นับจากวันที่ **วินาศภัยนั้น** ได้เกิดขึ้น
7. ผู้รับประกันวินาศภัยจะต้องส่งมอบ **กรมธรรม์ประกันภัย** ให้แก่ผู้เอาประกันภัยอันมีเนื้อความถูกต้องตามสัญญา และมี **ข้อความ** เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนเห็นชอบ
8. ในสัญญาประกันชีวิต ถ้าผู้เอาประกันชีวิตรู้อยู่แล้ว **ละเว้น ไม่เปิดเผยข้อความจริง** ซึ่งอาจจะถึงขนาดทำให้ผู้รับประกันภัยเรียกเบี้ยประกันสูงขึ้นหรือบอกปิดไม่รับสัญญา หรือแถลงข้อความ ด้วยความเท็จ สัญญาที่ทำนั้นย่อมมีผลเป็น **โมฆะ**
9. ในการทำสัญญาต่างๆ นั้นคู่สัญญาจะต้องดูถึง **ลักษณะสำคัญ** ในตัวสัญญาว่ามีสาระสำคัญอะไรบ้างในสัญญานั้นๆ
10. การใดที่ไม่ได้ทำให้ถูกต้องตาม **แบบ** ที่กฎหมายบังคับไว้ การนั้นมีผลเป็น **โมฆะ**

ตอนที่ 2 จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้ว กาทับหัวข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ง
2. ก
3. ค
4. ค
5. ง
6. ก
7. ค
8. ง
9. ก
10. ก

ตอนที่ 3 จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

1. ให้เขียนลักษณะของสัญญาประกันภัยมาเป็นข้อๆ

จากมาตรา 861 สัญญาค่าประกันมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

- 1 เป็นสัญญาที่มีบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้รับประกันภัย อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้เอาประกัน
- 2 เป็นสัญญาต่างตอบแทน คือ ผู้เอาประกันมีหน้าที่ต้องจ่ายเบี้ยประกันให้แก่ผู้รับประกันภัย และผู้รับประกันภัยก็ต้องมีหน้าที่ที่จ่ายค่าสินไหมทดแทน หรือใช้เงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้เอาประกันภัยในเมื่อมีเหตุวินาศหรือเหตุอย่างอื่น
- 3 เป็นสัญญาที่มีการเสี่ยงภัย ในที่นี้คือ สัญญาประกันภัยเป็นสัญญาที่มีผลบังคับไม่แน่นอนเพราะผู้เอาประกันภัยอาจไม่ได้รับค่าสินไหมทดแทนหรือเงินก็ได้เนื่องจากภัยตามที่ระบุไว้ในสัญญาไม่ได้เกิดขึ้น
- 4 เป็นสัญญาที่โดยทั่วไปตกลงกันด้วยวาจาไม่มีแบบกฎหมายกำหนดไว้ แต่หากมีการฟ้องร้องบังคับคดี ก็จะต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือ
- 5 เป็นสัญญาที่ถูกควบคุมโดยรัฐ รัฐจะต้องเข้ามาควบคุมเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้เอาประกันไม่ให้เสียเปรียบแก่ผู้ประกอบกิจการประกันภัย
- 6 ผู้เอาประกันภัยจะต้องมีส่วนได้ส่วนเสียในเหตุประกันนั้นด้วย

2. สัญญาประกันภัยมีกี่ประเภท อะไรบ้าง

สัญญาประกันภัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 1 สัญญาวินาศภัย เป็นสัญญาที่ผู้รับประกันภัยตกลงที่จะใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันวินาศภัย
- 2 สัญญาประกันชีวิต เป็นสัญญาที่ผู้รับประกันภัยตกลงที่จะใช้เงินให้แก่ผู้เอาประกันชีวิตหรือ ผู้รับประโยชน์เมื่อผู้เอาประกันชีวิตได้ตายลง

3. ให้จำแนกสัญญาประกันวินาศภัยประเภทต่างๆ มาเป็นข้อๆ

- 1 สัญญาประกันภัยในการรับขน เป็นสัญญาวินาศภัยที่คุ้มครองทุกอย่างที่อาจเกิดขึ้นแก่ของที่ขนส่งในระหว่างเวลาตั้งแต่ผู้ขนส่งได้รับของไป จนได้ส่งมอบของนั้นแก่ผู้รับตราส่งโดยไม่คำนึงว่าวินาศภัยนั้นจะเกิดขึ้นจากเหตุใด ส่วนจำนวนค่าสินไหมทดแทนนั้นกำหนดตามราคาเมื่อถึงตำบลหรือปลายทางที่กำหนดให้ส่ง (ป.พ.พ. มาตรา 883)
- 2 สัญญาประกันภัยค่าเงิน เป็นสัญญาประกันวินาศภัยอย่างหนึ่ง ที่ผู้รับประกันภัยตกลงว่าจะใช้ค่าสินไหมทดแทนในนามของผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบ (ป.พ.พ. มาตรา 887)
- 3 สัญญาประกันภัยทางทะเล เป็นสัญญาประกันวินาศภัยที่กฎหมายไทยยังไม่มีบัญญัติไว้โดยเฉพาะใน ป.พ.พ. มาตรา 868 บัญญัติไว้ว่า “อันสัญญาประกันภัยทางทะเล ท่านให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายทะเล”

4. ให้อธิบายสัญญาประกันชีวิตมาพอสังเขป

สัญญาประกันชีวิตแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- 1) สัญญาประกันชีวิตซึ่งอาศัยความทรงชีพของบุคคล ซึ่งการประกันชีวิตประเภทนี้ผู้รับประกันชีวิตตกลงใช้เงินให้แก่ผู้เอาประกันชีวิตต่อเมื่อผู้เอาประกันชีวิตมีอายุจนถึงเวลาตามที่ได้ตกลงกันไว้ในข้อสัญญา
 - 2) สัญญาประกันชีวิตซึ่งอาศัยความมรณะของบุคคล ซึ่งการประกันชีวิตประเภทนี้ผู้รับประกันชีวิตตกลงจะใช้เงินให้แก่ผู้เอาประกันชีวิตหรือผู้รับประโยชน์ต่อเมื่อผู้เอาประกันชีวิต ถึงแก่ ความตาย
- อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันยังมีสัญญาประกันชีวิตแบบผสมผสานกันระหว่างสัญญาประกันชีวิตทั้ง 2 แบบ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยเรียกการประกันชีวิตแบบนี้ว่า สัญญาประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

5. วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับกฎหมายจะต้องประกอบไปด้วยสิ่งใดบ้าง

- 1 ความสามารถของบุคคลในการทำนิติกรรม
- 2 เจตนาของคู่สัญญาในการทำนิติกรรม
- 3 ลักษณะของสัญญา
- 4 แบบหรือหลักฐานของสัญญา

บันทึกหลังการสอน

หน่วยที่ 9 สัญญาประกันภัย วิธีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับกฎหมาย

ผลการใช้แผนการเรียนรู้

1. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. สามารถนำไปใช้ปฏิบัติการสอนได้ครบตามกระบวนการเรียนการสอน
3. สื่อการสอนเหมาะสมดี

ผลการเรียนของนักเรียน

22. นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจใฝ่รู้ เข้าใจในบทเรียน อภิปรายตอบคำถามในกลุ่ม และร่วมกันปฏิบัติใบงานที่ได้รับมอบหมาย
23. นักเรียนกระตือรือร้นและรับผิดชอบในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จทันเวลาที่กำหนด
24. นักเรียนแสดงความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกันภัยได้

ผลการสอนของครู

1. สอนเนื้อหาได้ครบตามหลักสูตร
2. แผนการสอนและวิธีการสอนครอบคลุมเนื้อหาการสอนทำให้ผู้สอนสอนได้อย่างมั่นใจ
3. สอนได้ทันตามเวลาที่กำหนด